

ЗБИРКА ОПШТИХ АКАТА

ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
ИЗБОРА
У РЕПУБЛИЦИ
СРБИЈИ

П Р И Р Е Д И Л И :

др Владимир Димитријевић

Срђан Смиљанић

Драгана Одовић

Биљана Зељковић

Дубравка Ђуришић

ЗБИРКА ОПШТИХ АКТА
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Приредили:

др Владимир Димитријевић
Срђан Смиљанић
Драгана Одовић
Биљана Зељковић
Дубравка Ђуришић

ПРАВНА БИБЛИОТЕКА

Едиција
Закони и прописи

Уредник
Мијодраг Радојевић

Главни и одговорни уредник
Младен Шарчевић

ЗБИРКА ОПШТИХ АКТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Приредили:

др Владимир Димитријевић

Срђан Смиљанић

Драгана Одовић

Биљана Зељковић

Дубравка Ђуришић

САДРЖАЈ

I. ЗАКОНИ

1. Закон о избору народних посланика 9
2. Закон о избору председника Републике 93
3. Покрајинска скупштинска одлука о избору посланика
у Скупштину Аутономне покрајине Војводине 107
4. Закон о локалним изборима 187
5. Закон о Јединственом бирачком списку 233
6. Закон о финансирању политичких активности 247
7. Кривични законик (извод) 275

II. АКТИ РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ

8. Упутство о начину одређивања бирачких места
(пречишћен текст) 281
9. Упутство о уређењу бирачког места и просторије
за гласање (пречишћен текст) 301
10. Упутство о јединственим стандардима
за изборни материјал (пречишћен текст) 319
11. Упутство за предлагање лица у бирачке одборе
за спровођење гласања на изборима за народне
посланике (пречишћен текст) 329
12. Упутство о начину подношења и поступања
у Републичкој изборној комисији по приговорима
и по захтевима за поништавање гласања на бирачком
месту у иностранству (пречишћен текст) 343
13. Упутство о примопредаји изборног материјала
пре и после гласања (пречишћен текст) 375
14. Упутство о начину праћења излазности бирача
на изборе (пречишћен текст) 387

15. Упутство за статистичку обраду података на изборима (пречишћен текст)	393
16. Упутство за остваривање права на увид у изборни материјал за изборе за народне посланике и председника Републике (пречишћен текст)	405
17. Упутство за објављивање докумената и начин њиховог достављања Републичкој изборној комисији	413
18. Упутство о псеудонимизацији података о личности	419
19. Упутство о начину остваривања права бирача на информацију о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао (пречишћен текст)	423
20. Упутство за спровођење жреба за утврђивање редоследа кандидата за председника Републике на листи кандидата за избор председника Републике	431
21. Кодекс понашања чланова и заменика чланова органа за спровођење избора	435
22. Пословник Републичке изборне комисије	439

III. ОСТАЛИ АКТИ

23. Упутство за спровођење Закона о Јединственом бирачком списку	459
24. Правилник о накнади за оверу потписа бирача који подржи изборну листу кандидата за народне посланике, предлог кандидата за председника Републике, односно изборну листу кандидата за одборнике јединице локалне самоуправе	471

I. ЗАКОНИ

ЗАКОН О ИЗБОРУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА*

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се избор и престанак мандата народних посланика Народне скупштине (у даљем тексту: народни посланици).

Народна скупштина има 250 народних посланика, који се бирају на четири године.

Основна начела избора за народне посланике

Члан 2.

Грађани бирају народне посланике на основу општег и једнаког изборног права.

Избори за народне посланике су слободни и непосредни, а гласање је тајно и лично.

Изборно право

Члан 3.

Право да бира народне посланике и да буде биран за народног посланика има пунолетни држављанин Републике Србије над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности.

Лице делимично лишено пословне способности може да бира народне посланике и да буде бирано за народног посланика ако суд

* „Службени гласник РС“, број 14/22.

решењем о делимичном лишењу пословне способности није утврдио да је неспособно да врши изборно право.

Слобода гласања

Члан 4.

Бирач је слободан да одлучи хоће ли гласати и како ће гласати.

Нико нема право да спречава или приморава бирача да гласа, да га позива на одговорност због тога што је гласао или што није гласао и да од њега тражи да се изјасни за кога је гласао или зашто није гласао.

Једнако изборно право и пропорционални изборни систем

Члан 5.

Бирач има само један глас.

Глас се за изборну листу кандидата за народне посланике (у даљем тексту: изборна листа).

Народни посланици бирају се у Републици Србији као једној изборној јединици.

Посланички мандати расподељују се изборним листама сразмерно броју добијених гласова, а број мандата који припада изборним листама утврђује се применом система највећег количника.

Посланички мандати које је освојила изборна листа додељују се кандидатима за народне посланике према њиховом редоследу на изборној листи.

Обавештавање о изборима

Члан 6.

Грађани имају право да преко јавних медијских сервиса буду обавештени о изборним програмима и активностима подносилаца изборних листа, као и о кандидатима за народне посланике у складу са прописима који уређују јавне медијске сервисе и електронске медије.

Пружалац медијске услуге дужан је да у току изборне кампање подносиоцима проглашених изборних листа и кандидатима за народне посланике обезбеди заступљеност без дискриминације, у складу са прописима који уређују јавне медијске сервисе и електронске медије.

Забрањено је 48 часова пре дана гласања и на дан гласања до затварања бирачких места да се у медијима и на јавним скуповима објављују процене резултата избора, јавно представљају кандидати на изборима за народне посланике и њихови изборни програми и позивају бирачи да гласају, односно да не гласају за одређене изборне листе.

Под медијем се у смислу овог закона подразумевају дневне и периодичне новине, сервис новинске агенције, радио-програми и телевизијски програми и електронска издања тих медија, као и самостална електронска издања (уређивачки обликоване интернет странице или интернет портали), а који су регистровани у Регистру медија, у складу са законом.

II. ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ

1. Заједничка правила за органе за спровођење избора

Надлежност за спровођење избора за народне посланике

Члан 7.

Изборе за народне посланике (у даљем тексту: избори) спроводе Републичка изборна комисија, локалне изборне комисије и бирачки одбори.

Општа правила о положају органа за спровођење избора

Члан 8.

Органи за спровођење избора су самостални и независни и раде на основу закона и прописа донетих на основу закона.

За свој рад органи за спровођење избора одговарају органу који их је образовао.

Рад органа за спровођење избора је јаван.

Раду органа за спровођење избора не може да присуствује кандидат за народног посланика.

Услове за рад органа за спровођење избора обезбеђују Народна скупштина и општинске, односно градске управе.

Сви државни и други органи и организације дужни су да пружају помоћ органима за спровођење избора и да им достављају податке који су им потребни за рад.

Члан и заменик члана у органу за спровођење избора

Члан 9.

Орган за спровођење избора чине председник и други чланови органа за спровођење избора и њихови заменици.

Исто лице може више пута да буде именовано у орган за спровођење избора.

Заменик члана органа за спровођење избора има иста права и дужности као и члан којег замењује.

Заменик члана органа за спровођење избора има право гласа само када је одсутан члан којег замењује.

Орган за спровођење избора може да овласти свог члана, односно заменика члана да у име тог органа за спровођење избора обавља поједине радње које су у вези са организацијом, припремом и спровођењем избора, односно гласања.

Орган за спровођење избора у сталном и проширеном саставу

Члан 10.

Орган за спровођење избора ради у сталном и проширеном саставу.

Подносилац проглашене изборне листе има право да предложи члана и заменика члана органа за спровођење избора у проширеном саставу.

Ако подносилац проглашене изборне листе не предложи члана, односно заменика члана органа за спровођење избора у проширеном саставу у року који је прописан законом, орган наставља да ради и пуноважно одлучује без представника тог подносиоца изборне листе.

Члан, односно заменик члана органа за спровођење избора у проширеном саставу има иста права и дужности као и члан, односно заменик члана у сталном саставу.

Општа правила о предлагању чланова и заменика чланова у органе за спровођење избора

Члан 11.

Када овлашћени предлагачи предлажу чланове и заменике чланова у органе за спровођење избора, треба да воде рачуна о уравнотеженој заступљености полова и потреби да укључе особе са инвалидитетом у спровођење изборног поступка.

Предлог за именовање члана и заменика члана органа за спровођење избора садржи име и презиме, јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште предложеног члана, односно заменика члана и означавање посланичке групе у Народној скупштини (у даљем тексту: посланичка група) или другог овлашћеног предлагача.

Одлучивање органа за спровођење избора

Члан 12.

Орган за спровођење избора одлучује већином од укупног броја гласова чланова у сталном, односно проширеном саставу.

Услов за чланство у органу за спровођење избора

Члан 13.

За члана и заменика члана органа за спровођење избора може бити именовано само оно лице које има изборно право и није народни посланик, нити кандидат за народног посланика.

Престанак функције у органу за спровођење избора

Члан 14.

Члану и заменику члана органа за спровођење избора функција престаје по сили закона, а орган надлежан за његово именовање по службеној дужности утврђује престанак његове функције:

- 1) ако умре;
- 2) ако изгуби изборно право;

3) када се прогласи изборна листа на којој је кандидат за народног посланика;

4) ако подносилац изборне листе који га је предложио повуче изборну листу;

5) ако се поништи решење о проглашењу изборне листе чији подносилац га је предложио;

6) ако је правноснажном судском одлуком осуђен на казну затвора у трајању од најмање шест месеци;

7) ако изгуби радну способност;

8) у другим случајевима предвиђеним законом.

Члана, односно заменика члана органа за спровођење избора разрешава орган надлежан за његово именовање:

1) ако поднесе оставку у писменој форми;

2) ако се накнадно утврди да не испуњава посебан услов за именовање;

3) у другим случајевима предвиђеним овим законом.

Када одлука о расписивању избора ступи на снагу, тада је Републичка изборна комисија надлежна да разреши члана и заменика члана Републичке изборне комисије и локалне изборне комисије у сталном саставу, да утврди да му је функција престала по сили закона, као и да на предлог овлашћеног предлагача именује новог члана уместо оног који је разрешен, односно којем је функција престала по сили закона.

Одлука органа за спровођење избора не може се оспоравати на основу тога што орган није одлучивао у прописаном саставу ако није било благовремено поднето прописано правно средство којим је оспорен његов састав.

Посебан случај престанка функције

Члан 15.

Исто лице не може бити члан двају органа за спровођење избора.

Ако је једно лице именовано у више органа за спровођење избора, по сили закона му престаје функција у оном органу у којем је касније именовано.

2. Републичка изборна комисија

Посебан услов за именовање члана и заменика члана Републичке изборне комисије

Члан 16.

За члана и заменика члана Републичке изборне комисије може да буде именовано само оно лице које има високо образовање у области правних наука.

Републичка изборна комисија у сталном саставу

Члан 17.

Републичку изборну комисију у сталном саставу чине председник, 16 чланова, заменик председника и 16 заменика чланова, које именује Народна скупштина.

Одлука о именовању сталног састава Републичке изборне комисије објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Мандат сталног састава Републичке изборне комисије престаје када нов сазив Народне скупштине именује нов стални састав Републичке изборне комисије.

Нов сазив Народне скупштине дужан је да именује нов стални састав Републичке изборне комисије у року од шест месеци од дана конституисања Народне скупштине.

Овлашћени предлагач за именовање члана и заменика члана Републичке изборне комисије у сталном саставу

Члан 18.

Чланови и заменици чланова Републичке изборне комисије у сталном саставу именују се на предлог посланичких група сразмерно њиховој заступљености у укупном броју народних посланика који припадају посланичким групама.

Ниједна посланичка група не може да предложи више од половине чланова Републичке изборне комисије у сталном саставу.

Посланичка група која има више од половине од укупног броја народних посланика предлаже председника, заменика председника, седам чланова и седам заменика чланова Републичке изборне

комисије у сталном саставу, док преостале чланове и заменике чланова у Републичкој изборној комисији у сталном саставу предлажу остале посланичке групе сразмерно њиховој заступљености у укупном броју народних посланика који припадају посланичким групама.

Посланичком групом у смислу предлагања чланова и заменика чланова Републичке изборне комисије у сталном саставу сматра се и народни посланик појединац или група народних посланика која броји мање од оног броја народних посланика који је потребан за образовање посланичке групе:

- 1) ако су сви ти народни посланици изабрани са исте изборне листе;
- 2) ако изборна листа на којој су изабрани није освојила онолико мандата колико је потребно за образовање посланичке групе;
- 3) ако нико од њих није приступио некој посланичкој групи;
- 4) ако су сви ти народни посланици потписали предлог за именовање члана, односно заменика члана Републичке изборне комисије у сталном саставу.

Заступљеност полова у Републичкој изборној комисији у сталном саставу

Члан 19.

Посланичка група којој припада право да предложи два лица у стални састав Републичке изборне комисије дужна је да предложи по једног припадника оба пола.

Посланичка група којој припада право да предложи три лица у стални састав Републичке изборне комисије дужна је да предложи два припадника једног пола и једног припадника другог пола.

Посланичка група којој припада право да предложи четири лица у стални састав Републичке изборне комисије дужна је да предложи по два припадника оба пола.

Посланичка група којој припада право да предложи пет лица у стални састав Републичке изборне комисије дужна је да предложи три припадника једног пола и два припадника другог пола.

Предлог посланичке групе којој припада право да предложи више од пет лица у стални састав Републичке изборне комисије мора да садржи најмање 40% припадника мање заступљеног пола међу предложеним лицима.

Жалба против одлуке о именовану члана и заменика члана Републичке изборне комисије у сталном саставу

Члан 20.

Против одлуке о именовану члана и заменика члана Републичке изборне комисије у сталном саставу сваки подносилац проглашене изборне листе која је освојила мандате у постојећем сазиву Народне скупштине и сваки бирач могу поднети жалбу Управном суду преко Народне скупштине у року од седам дана од дана њеног објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Народна скупштина дужна је да у року од 24 часа од пријема жалбе достави Управном суду жалбу и све списе тог предмета.

Управни суд доноси одлуку по жалби у року од седам дана од пријема жалбе са списима.

Одлука донета у поступку по жалби је правноснажна и против ње се не могу поднети ванредна правна средства предвиђена законом којим се уређује управни спор.

Учесници у раду Републичке изборне комисије без права одлучивања

Члан 21.

Учесници у раду Републичке изборне комисије без права одлучивања су секретар Републичке изборне комисије, заменик секретара Републичке изборне комисије и два учесника задужена за послове статистике.

Секретара и заменика секретара Републичке изборне комисије именује Народна скупштина на предлог председника Народне скупштине из реда запослених у Служби Народне скупштине.

Учеснике задужене за послове статистике именује Народна скупштина на предлог републичког органа надлежног за послове статистике.

За учесника у раду Републичке изборне комисије без права одлучивања може да буде именовано само оно лице које има изборно право и није народни посланик, нити кандидат за народног посланика.

За секретара и заменика секретара Републичке изборне комисије може да буде именовано само оно лице које има високо образовање у области правних наука.

Одредбе овог закона којима се уређује престанак функције у органу за спровођење избора примењују се и на учеснике у раду Републичке изборне комисије без права одлучивања.

Републичка изборна комисија у проширеном саставу

Члан 22.

Члана и заменика члана Републичке изборне комисије у проширеном саставу именује Републичка изборна комисија на предлогу подносиоца проглашене изборне листе који мора бити достављен најкасније седам дана пре дана гласања.

Републичка изборна комисија дужна је да донесе решење о предлогу за именовање члана и заменика члана Републичке изборне комисије у проширеном саставу у року од 24 часа од пријема предлога.

Решење о именовању члана и заменика члана Републичке изборне комисије у проширеном саставу примењује се од наредног дана од дана када је донето.

Члан, односно заменик члана Републичке изборне комисије у проширеном саставу који је разрешен, односно којем је функција престала по сили закона може се променити на захтев подносиоца проглашене изборне листе на чији предлог је именован само док Републичка изборна комисија ради у проширеном саставу.

Републичка изборна комисија ради у проширеном саставу док укупан извештај о резултатима избора не постане коначан.

Приговор против решења о предлогу за именовање члана и заменика члана Републичке изборне комисије у проширеном саставу

Члан 23.

Против решења којим је одбијен или одбачен предлог за именовање члана и заменика члана Републичке изборне комисије у проширеном саставу подносилац предлога може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији Републичке изборне комисије (у даљем тексту: веб-презентација).

Против решења о именовању члана и заменика члана Републичке изборне комисије у проширеном саставу подносилац проглашене

изборне листе, регистрована политичка странка и бирач могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Надлежност Републичке изборне комисије

Члан 24.

Републичка изборна комисија:

- 1) стара се о законитом спровођењу избора;
- 2) прописује упутства за спровођење изборних радњи;
- 3) објављује роковник за вршење изборних радњи;
- 4) прописује обрасце за спровођење изборних радњи;
- 5) прати примену и даје мишљења у вези с применом овог закона;
- 6) именује, разрешава и констатује престанак функције члана и заменика члана органа за спровођење избора, у складу са овим законом;
- 7) прописује јединствене стандарде за изборни материјал;
- 8) обезбеђује изборни материјал за спровођење избора;
- 9) прописује начин примопредаје изборног материјала пре и после гласања;
- 10) одређује бирачка места, у складу са овим законом;
- 11) одлучује о поднетој изборној листи;
- 12) саставља и објављује приручник за практичну примену правила која уређују како бирачки одбори спроводе гласање и утврђују резултате гласања на бирачком месту;
- 13) прописује начин праћења излазности бирача на гласање;
- 14) прописује програме обука и спроводи обуке чланова и заменика чланова локалних изборних комисија и бирачких одбора;
- 15) информише и едукује бираче о начину остваривања изборног права, као и друге учеснике у изборном поступку;
- 16) одлучује о приговорима, у складу са овим законом;
- 17) ближе прописује начин подношења приговора и поступање по приговорима у Републичкој изборној комисији;
- 18) утврђује резултате избора, доноси и објављује укупан извештај о резултатима избора;
- 19) усклађује и надзире рад органа за спровођење избора;
- 20) прописује кодекс понашања чланова и заменика чланова органа за спровођење избора;

21) подноси Народној скупштини извештај о спроведеним изборима;

22) обавља и друге послове предвиђене овим законом.

У вршењу надзора над радом локалних изборних комисија Републичка изборна комисија је овлашћена да по службеној дужности поништи одлуку локалне изборне комисије донету супротно одредбама овог закона.

Обрасце који су потребни за подношење изборне листе Републичка изборна комисија прописује у року од три дана од дана када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Републичка изборна комисија доноси свој пословник.

Упутство за спровођење изборних радњи и Пословник Републичке изборне комисије објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Објављивање одлука Републичке изборне комисије

Члан 25.

Одлуке Републичке изборне комисије објављују се на веб-презентацији без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од завршетка седнице на којој су одлуке донете.

На веб-презентацији мора бити назначен датум и време објављивања одлуке.

Одлуке Републичке изборне комисије објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије“ када је то предвиђено законом.

Када донесе и објави одлуку по захтеву, Републичка изборна комисија је дужна да подносиоца захтева телефоном или електронском поштом обавести о томе да је одлука по његовом захтеву донета и објављена на веб-презентацији.

Ако је донета одлука Републичке изборне комисије по захтеву, подносилац захтева може тражити да му се писмени отправак те одлуке уручи у седишту Републичке изборне комисије или пошаље поштом.

Време када је подносилац захтева обавештен телефоном или електронском поштом да је донета и објављена одлука по његовом захтеву, односно време када му је уручен писмени отправак одлуке у седишту Републичке изборне комисије или послат поштом

не утиче на рачунање рока у којем може да поднесе правна средства против те одлуке.

Јавност рада Републичке изборне комисије

Члан 26.

Рад Републичке изборне комисије је јаван.

Јавност рада Републичке изборне комисије обезбеђује се тако што Републичка изборна комисија на веб-презентацији преноси своје седнице и конференције за медије и објављује записнике са својих седница, обезбеђује за средства јавног обавештавања аудио и видео сигнал који им омогућава да преносе њене седнице, омогућава заинтересованим домаћим, страним и међународним организацијама и удружењима (посматрачи) да прате њен рад и на други начин у складу са законом и Пословником Републичке изборне комисије.

3. Локална изборна комисија

Локална изборна комисија у сталном саставу

Члан 27.

Локалне изборне комисије су општинске изборне комисије, градске изборне комисије и изборне комисије градских општина Града Београда.

Локална изборна комисија у сталном саставу именује се у складу са законом којим се уређују локални избори.

Ако се након расписивања избора промене одборничке групе, скупштина града, општине, односно градске општине не може именовати нову локалну изборну комисију пре окончања избора.

Посебан случај образовања локалне изборне комисије у сталном саставу

Члан 28.

Ако на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу у скупштини града, односно општине не постоји локална изборна комисија, Републичка изборна комисија у року од седам дана од дана када је одлука о расписивању избора ступила на снагу решењем

образује локалну изборну комисију у сталном саставу као орган за спровођење избора за територију тог града, односно општине.

Локална изборна комисија у сталном саставу коју образује Републичка изборна комисија има председника, шест чланова и њихове заменике, који се именују на предлог посланичких група сразмерно њиховој заступљености у Народној скупштини на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Посланичка група која има више од половине од укупног броја народних посланика предлаже председника, заменика председника, два члана и два заменика члана локалне изборне комисије у сталном саставу коју образује Републичка изборна комисија, док преостале чланове и заменике чланова у локалној изборној комисији у сталном саставу предлажу остале посланичке групе сразмерно њиховој заступљености у укупном броју народних посланика који припадају посланичким групама.

Републичка изборна комисија може локалној изборној комисији у сталном саставу коју образује својим решењем поверити надлежност за више јединица локалне самоуправе у којима не постоје локалне изборне комисије.

За председника и заменика председника изборне комисије може да буде именовано само оно лице које има високо образовање у области правних наука.

Када образује локалну изборну комисију у сталном саставу, Републичка изборна комисија на предлог начелника управног округа именује секретара и заменика секретара локалне изборне комисије у сталном саставу, који учествују у њеном раду без права одлучивања.

За секретара и заменика секретара локалне изборне комисије може да буде именовано само оно лице које има високо образовање у области правних наука.

Предлагање члана и заменика члана локалне изборне комисије у сталном саставу

Члан 29.

Посланичком групом у смислу предлагања члана и заменика члана локалне изборне комисије у сталном саставу коју образује Републичка изборна комисија сматра се и народни посланик појединац или

група народних посланика која броји мање од оног броја народних посланика који је потребан за образовање посланичке групе:

1) ако су сви ти народни посланици изабрани са исте изборне листе;

2) ако изборна листа на којој су изабрани није освојила онолико мандата колико је потребно за образовање посланичке групе;

3) ако нико од њих није приступио некој посланичкој групи;

4) ако су сви ти народни посланици потписали предлог за именовање члана, односно заменика члана локалне изборне комисије у сталном саставу.

У сврху образовања локалне изборне комисије у сталном саставу Републичка изборна комисија благовремено прописује и објављује на веб-презентацији распоред места по којем посланичке групе предлажу чланове и заменике чланова те локалне изборне комисије.

Ако посланичка група не достави благовремено предлог за именовање члана, односно заменика члана локалне изборне комисије у сталном саставу, Републичка изборна комисија у локалну изборну комисију у сталном саставу именује лице које предложи начелник управног округа.

Када предлаже кандидата за члана, заменика члана, секретара и заменика секретара локалне изборне комисије, овлашћени предлагач, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у локалној изборној комисији и има искуство у спровођењу избора.

Локална изборна комисија у проширеном саставу

Члан 30.

Члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу именује локална изборна комисија на предлог подносиоца проглашене изборне листе, који мора бити достављен најкасније седам дана пре дана гласања.

Локална изборна комисија дужна је да донесе решење о предлогу за именовање члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу у року од 24 часа од пријема предлога.

Решење о именовању члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу примењује се од наредног дана од дана када је донето.

Члан односно заменик члана локалне изборне комисије у проширеном саставу који је разрешен, односно којем је функција престала по сили закона може се променити на захтев подносиоца проглашене изборне листе на чији предлог је именован само док локална изборна комисија ради у проширеном саставу.

Локална изборна комисија ради у проширеном саставу док збирни извештај о резултатима гласања не постане коначан.

Приговор против решења о предлогу за именовање члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу

Члан 31.

Против решења којим је одбијен или одбачен предлог за именовање члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу подносилац предлога може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о именовању члана, односно заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу подносилац проглашене изборне листе и бирач могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Надлежност локалне изборне комисије

Члан 32.

Локална изборна комисија:

- 1) организује техничку припрему за изборе;
- 2) именује, разрешава и констатује престанак функције чланова и заменика чланова органа за спровођење избора, у складу са овим законом;
- 3) одређује бирачка места, у складу са овим законом;
- 4) одлучује о захтевима за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања;

- 5) прима изборни материјал од Републичке изборне комисије и предаје га бирачким одборима;
- 6) преузима изборни материјал од бирачких одбора по завршетку гласања;
- 7) пружа подршку бирачким одборима приликом спровођења гласања;
- 8) обавештава Републичку изборну комисију о току гласања;
- 9) доноси збирни извештај о резултатима гласања са бирачких места која се налазе на њеној територији;
- 10) обавља друге послове у складу са законом и актима Републичке изборне комисије.

Објављивање и достављање одлука локалне изборне комисије

Члан 33.

Одлуке локалне изборне комисије објављују се на веб-презентацији без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од завршетка седнице на којој су одлуке донете, на начин који прописује Републичка изборна комисија.

Сваку одлуку коју доноси у вези са спровођењем избора локална изборна комисија дужна је да без одлагања достави Републичкој изборној комисији у писменом облику и електронским путем на начин који прописује Републичка изборна комисија.

Када донесе и објави одлуку по захтеву, локална изборна комисија је дужна да подносиоца захтева телефоном или електронском поштом обавести да је одлука по његовом захтеву донета и објављена на веб-презентацији.

Ако је одлука локалне изборне комисије донета по захтеву, подносилац захтева може тражити да му се писмени отправак те одлуке уручи у седишту локалне изборне комисије или пошаље поштом.

Време када је подносилац захтева обавештен телефоном или електронском поштом да је донета и објављена одлука по његовом захтеву, односно време када му је уручен писмени отправак одлуке у седишту локалне изборне комисије или послат поштом не утиче на рачунање рока у којем може да поднесе правна средства против те одлуке.

4. Бирачки одбор

Именовање и трајање функције члана и заменика члана бирачког одбора

Члан 34.

Чланови и заменици чланова бирачког одбора морају бити именовани најкасније десет дана пре дана гласања.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачких одбора може се поднети најкасније 15 дана пре дана гласања.

Функција члана и заменика члана бирачког одбора почиње од дана објављивања решења о њиховом именовању, а престаје када се преда изборни материјал после гласања и изврши контрола записника о раду бирачког одбора, као и у другим случајевима који су предвиђени законом.

Бирачки одбор у сталном саставу

Члан 35.

Бирачки одбор у сталном саставу чине председник, два члана, заменик председника и два заменика члана које именује локална изборна комисија на предлог посланичких група.

Поступак предлагања члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу ближе уређује Републичка изборна комисија.

Када предлаже кандидата за председника и заменика председника бирачког одбора, посланичка група, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у бирачком одбору и има искуство у спровођењу избора.

Мерила за именовање бирачког одбора у сталном саставу

Члан 36.

Број председника, заменика председника, чланова и заменика чланова свих бирачких одбора у сталном саставу на територији одређене локалне изборне комисије који припада посланичкој групи мора да буде сразмеран њеној заступљености у Народној скупштини на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Посланичка група која на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу има више од половине од укупног броја народних посланика предлаже у једној половини бирачких одбора председника и два заменика члана, а у другој половини бирачких одбора предлаже заменика председника, једног члана и заменика другог члана, док се преостала места у бирачким одборима расподељују осталим посланичким групама сразмерно њиховој заступљености у Народној скупштини на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Ниједна посланичка група не може на једном бирачком месту да предложи и председника и заменика председника бирачког одбора.

На основу законом прописаних мерила, Републичка изборна комисија за територију сваке локалне изборне комисије благовремено прописује и објављује на веб-презентацији распоред места по којем посланичке групе предлажу чланове и заменике чланова бирачких одбора у сталном саставу.

Посланичком групом у смислу предлагања члана бирачких одбора у сталном саставу сматра се народни посланик појединац или група народних посланика која броји мање од оног броја народних посланика који је потребан за образовање посланичке групе:

- 1) ако су сви ти народни посланици изабрани са исте изборне листе;
- 2) ако изборна листа на којој су изабрани није освојила онолико мандата колико је потребно за образовање посланичке групе;
- 3) ако нико од њих није приступио некој посланичкој групи;
- 4) ако су сви ти народни посланици потписали предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу

Члан 37.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу посланичка група доставља локалним изборним комисијама на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија.

Ако посланичка група не достави благовремено предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу, локална изборна комисија у бирачки одбор у сталном саставу именује лице које предложи начелник општинске, односно градске управе.

Када предлаже члана, односно заменика члана у бирачки одбор у сталном саставу, начелник општинске, односно градске управе, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у бирачком одбору и има искуство у спровођењу избора.

Бирачки одбори у сталном саставу у иностранству и у заводима за извршење кривичних санкција

Члан 38.

Члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу у иностранству именује Републичка изборна комисија на предлог министарства надлежног за спољне послове, по могућности, из реда бирача који имају боравиште у иностранству, а председник бирачког одбора именује се из реда запослених у дипломатско-конзуларном представништву Републике Србије у иностранству (у даљем тексту: дипломатско-конзуларно представништво).

Члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу у заводу за извршење кривичних санкција именује Републичка изборна комисија на предлог министарства које је надлежно за правосуђе, а ниједан међу њима не може да буде лице које ради у том министарству или које гласа у заводу.

Бирачки одбор у проширеном саставу

Члан 39.

Члана и заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу именује локална изборна комисија на предлог подносиоца проглашене изборне листе.

Члана и заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу у иностранству и у заводима за извршење кривичних санкција именује Републичка изборна комисија на предлог подносиоца проглашене изборне листе.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу подносилац проглашене изборне листе доставља на образцу који прописује Републичка изборна комисија.

Поступак предлагања члана и заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу ближе уређује Републичка изборна комисија.

Приговор против решења о именовању члана и заменика члана бирачког одбора

Члан 40.

Против решења којим је одбијен или одбачен предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора подносилац предлога може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о именовању члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу подносилац проглашене изборне листе, посланичка група и бирач могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о именовању члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу подносилац проглашене изборне листе и бирач могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Промена члана бирачког одбора

Члан 41.

Члан, односно заменик члана бирачког одбора у сталном саставу може се променити на захтев овлашћеног предлагача најкасније три дана пре дана гласања.

Изузетно, председник и заменик председника бирачког одбора могу се променити најкасније до отварања бирачког места ради гласања ако умру, разболе се или изгубе изборно право.

Решење о промени члана, односно заменика члана бирачког одбора доноси комисија која га је именovala у бирачки одбор, односно члан комисије кога она за то овласти.

III. ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ

Општа правила

Члан 42.

За спровођење избора користи се изборни материјал израђен у складу са овим законом и упутством Републичке изборне комисије.

Републичка изборна комисија обезбеђује гласачки листић, контролни лист за проверу исправности гласачке кутије (у даљем тексту: контролни лист), извод из бирачког списка, збирну изборну листу кандидата за народне посланике (у даљем тексту: збирна изборна листа), образац записника о раду бирачког одбора, гласачку кутију, параван за обезбеђивање тајности гласања (у даљем тексту: параван), спреј за обележавање прста бирача, УВ-лампу и остали материјал потребан за спровођење гласања.

Одлуку којом утврђује боју гласачког листића и боју контролног листа Републичка изборна комисија објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Гласачки листић и контролни лист не могу бити исте боје.

Гласачки листићи и остали изборни материјал штампају се у штампарији Јавног предузећа „Службени гласник“ (у даљем тексту: штампарија).

Гласачки листић

Члан 43.

Гласачки листић садржи:

- 1) назив избора и датум гласања;
- 2) редни број који се ставља испред назива изборне листе;
- 3) називе изборних листа према редоследу утврђеном на збирној изборној листи са именом и презименом првог кандидата са изборне листе;
- 4) напомену да се гласа само за једну изборну листу и то тако што се заокружи редни број испред назива те листе;
- 5) напомену да је гласање тајно, да се обавља иза паравана за гласање и да након што попуни гласачки листић, бирач треба да га пресавије тако да се не види како је попуњен и да га тако пресавијеног убади у гласачку кутију;
- 6) отисак печата Републичке изборне комисије.

Употреба језика и писама

Члан 44.

Текст гласачког листића штампа се на српском језику, ћириличким писмом.

За општине, односно градове у којима је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, текст гласачког листића штампа се на српском језику, ћириличким писмом, а испод тог текста штампа се текст на језику и писму националне мањине истим обликом и величином слова.

Ако је у општини, односно граду на дан расписивања избора у службеној употреби више језика националних мањина, текст на језицима националних мањина исписује се после текста на српском језику по азбучном реду назива језика националне мањине.

Број гласачких листића

Члан 45.

Број гласачких листића који се штампају мора да буде једнак укупном броју бирача који су уписани у бирачки списак.

Републичка изборна комисија одлуком која се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ утврђује број гласачких листића који се штампа.

Штампање гласачких листића

Члан 46.

Гласачки листићи се штампају на папиру заштићеном воденим жигом.

Републичка изборна комисија одлуком утврђује облик и изглед гласачког листића, а саставни део те одлуке је и узорак гласачког листића.

На основу овереног узорка гласачког листића штампарија врши припрему за штампање гласачких листића.

Први примерци гласачких листића се на лицу места уништавају све док се не одштампа гласачки листић који испуњава потребне графичке стандарде.

Први одштампани гласачки листић који испуњава потребне графичке стандарде упоређује са овереним узорком гласачког листића председник Републичке изборне комисије или лице које он за то овласти.

Пошто утврди да је одштампани примерак гласачког листића подударан са овереним узорком, председник Републичке изборне комисије или лице које он за то овласти својим потписом одобрава да се штампа гласачки листић у утврђеном броју примерака.

Уништавање гласачких листића који су технички вишак и материјала за припремање штампања гласачких листића

Члан 47.

Одмах пошто се заврши штампање, у присуству најмање три овлашћена члана, односно заменика члана Републичке изборне комисије који су именовани на предлог различитих овлашћених предлагача уништавају се сви гласачки листићи који су технички вишак, као и сав материјал који је служио за припрему штампања гласачких листића, о чему се сачињава записник.

Када се одређују чланови, односно заменици чланова Републичке изборне комисије који присуствују уништавању гласачких листића који су технички вишак и материјала који је служио за припрему штампања гласачких листића, најмање један члан, односно заменик члана Републичке изборне комисије мора бити представник опозиционе изборне листе (изборна листа чији подносилац није парламентарна странка, односно изборна листа чији подносилац није део парламентарне већине на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу).

Надзор над штампањем и примопредајом гласачких листића

Члан 48.

Републичка изборна комисија контролише штампање гласачких листића.

Представници подносилаца изборних листа и представници домаћих и страних посматрача имају право да присуствују штампању,

бројању и паковању гласачких листића и њиховом достављању Републичкој изборној комисији, локалним изборним комисијама и бирачким одборима пре и после гласања.

Републичка изборна комисија дужна је да благовремено обавести подносиоце изборних листа и домаће и стране посматраче о томе где и када почиње штампање гласачких листића, где и када се гласачки листићи предају локалним изборним комисијама, као и о томе где и када се гласачки листићи предају бирачким одборима.

Ускраћивање права на надзор над штампањем и примопредајом гласачких листића

Члан 49.

Представник Републичке изборне комисије који је овлашћен да контролише штампање гласачких листића може представнику проглашене изборне листе и представнику домаћег или страног посматрача ускратити право да надзире штампање гласачких листића ако омета штампање и паковање гласачких листића или ако се не придржава прописаних мера заштите у штампарији, о чему се сачињава службена белешка која се одмах доставља Републичкој изборној комисији.

Представник Републичке изборне комисије, локалне изборне комисије и бирачког одбора који су овлашћени за вршење послова примопредаје гласачких листића пре и после гласања могу представнику проглашене изборне листе и представнику домаћег или страног посматрача ускратити право да посматра примопредају гласачких листића ако омета примопредају гласачких листића, о чему се сачињава службена белешка која се одмах доставља Републичкој изборној комисији.

Против одлуке да се представнику проглашене изборне листе и представнику посматрача ускрати право на надзор над штампањем гласачких листића, односно право на посматрање примопредаје гласачких листића, посматрач, односно подносилац проглашене изборне листе чијем представнику је ускраћено право на надзор или на посматрање може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од када је представнику ускраћено право на надзор, односно на посматрање.

Гласачка кутија

Члан 50.

За гласање на изборима користи се провидна гласачка кутија са покретним поклопцем који има отвор за убацивање гласачких листића.

Републичка изборна комисија ближе прописује облик и димензије гласачке кутије.

Спреј за обележавање прста бирача

Члан 51.

Као знак да је бирач гласао обележава се прст бирача спрејом од специјалног нерастворљивог УВ-мастила, видљивог под светлошћу УВ-лампе.

Параван

Члан 52.

Републичка изборна комисија прописује облик и димензије паравана и начин на који се они постављају на бирачком месту.

Чување изборног материјала након завршетка избора

Члан 53.

Гласачки листићи, контролни листови и изводи из бирачког списка чувају се годину дана од дана објављивања укупног извештаја о резултатима избора.

Остали изборни материјал и документација у вези са спровођењем избора чува се у складу са прописима којима се уређује чување архивске грађе и документарног материјала.

Право на увид у изборни материјал након завршетка гласања

Члан 54.

Представник подносиоца проглашене изборне листе и кандидат за народног посланика имају право да у року од пет дана од дана гласања изврше увид у изборни материјал у службеним просторијама локалне изборне комисије, укључујући изводе из бирачког списка, записнике о раду бирачких одбора и гласачке листиће.

Увид у изборни материјал са бирачких места у иностранству врши се у службеним просторијама Републичке изборне комисије.

Када се врши увид у изборни материјал, забрањено је да се снимају, фотографишу и бележе подаци о бирачима из извода из бирачког списка, као и да се копирају изводи из бирачког списка.

Републичка изборна комисија ближе прописује начин остваривања права на увид у изборни материјал.

Правила која се односе на остваривање права на увид представника подносиоца проглашене изборне листе и кандидата за народног посланика примењују се и на захтеве за увид у изборни материјал по основу других закона, као и на захтеве за увид у изборни материјал у складу са одредбама овог закона које уређују контролу записника о раду бирачког одбора коју врше чланови Републичке изборне комисије и локалне изборне комисије и контролу записника о раду бирачког одбора по узорку.

Информација о евидентирању у изводу из бирачког списка

Члан 55.

Бирач има право да затражи од локалне изборне комисије информацију о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао на изборима.

Републичка изборна комисија надлежна је за давање информације о томе да ли је евидентирано у изводу из бирачког списка да је бирач гласао на бирачком месту у иностранству.

Републичка изборна комисија прописује начин остваривања права на информацију о томе да ли је евидентирано да је неки бирач гласао.

IV. БИРАЧКА МЕСТА

Надлежност за одређивање бирачких места

Члан 56.

Локална изборна комисија одређује бирачка места на основу предлога општинских, односно градских управа најкасније десет дана од дана када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Републичка изборна комисија одређује бирачка места у заводима за извршење кривичних санкција на предлог министарства надлежног

за правосуђе и бирачка места у иностранству на предлог министарства надлежног за спољне послове најкасније 20 дана пре дана гласања.

Бирачка места на којима гласају лица која се на дан гласања налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије утврђује Републичка изборна комисија на предлог министарства надлежног за вођење бирачког списка, који оно сачињава у сарадњи са општинским, односно градским управама на основу података које им доставља министарство надлежно за одбрану.

Начин одређивања бирачких места

Члан 57.

Бирачко место одређује се тако да буде приступачно бирачима и да им омогући да без тешкоћа гласају.

Бирачко место се, по могућности, одређује за гласање највише 2.500, а најмање 100 бирача.

У изузетним случајевима, бирачко место се уз сагласност Републичке изборне комисије може одредити и за више од 2.500 бирача ако не постоје услови да се отвори више бирачких места, односно за мање од 100 бирача ако би због просторне удаљености или неповољног географског положаја становницима одређеног места било знатно отежано гласање на другом бирачком месту.

За свако бирачко место одређује се број бирачког места, назив бирачког места, адреса бирачког места и подручје с којег гласају бирачи на том бирачком месту (улица, село, заселак, насеље и сл.).

Начин одређивања бирачких места ближе прописује Републичка изборна комисија.

Просторије за гласање

Члан 58.

За бирачка места се одређују просторије у објектима у јавној својини, а само изузетно и просторије у објектима у приватној својини.

За бирачко место не може бити одређена просторија у верском објекту, објекту у власништву политичке странке или објекту који користи политичка странка, као ни у објекту у власништву кандидата за народног посланика или члана његове породице.

Сви објекти у којима се налазе просторије одређене као бирачка места, без обзира да ли су у јавној или приватној својини сматрају се док траје гласање објектима у јавној употреби у смислу закона који уређује кретање уз помоћ пса водича.

V. ТОК ИЗБОРНОГ ПОСТУПКА

1. Расписивање избора

Надлежност за расписивање избора

Члан 59.

Изборе расписује председник Републике.

Одлука о расписивању избора ступа на снагу оног дана када је објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Рокови за расписивање избора и гласање

Члан 60.

Одлука о расписивању избора доноси се 90 дана пре него што истекну четири године од дана када је конституисана Народна скупштина.

Од дана расписивања избора до дана гласања не може проћи мање од 45 ни више од 60 дана.

Садржина одлуке о расписивању избора

Члан 61.

Одлуком о расписивању избора одређује се дан гласања.

Као дан гласања одређује се нерадни дан.

2. Подношење изборне листе

Подносилац изборне листе

Члан 62.

Изборну листу може поднети политичка странка уписана у Регистар политичких странака (у даљем тексту: политичка странка), коалиција политичких странака и група грађана.

Изборну листу не може поднети коалиција коју чини политичка странка и група грађана.

Политичка странка као подносилац изборне листе

Члан 63.

Изборну листу у име политичке странке подноси заступник уписан у Регистар политичких странака или лице које он за то овласти.

Овлашћење за подношење изборне листе даје се у писменом облику, а потпис на овлашћењу не мора да буде оверен.

Коалиција политичких странака као подносилац изборне листе

Члан 64.

Коалицију политичких странака (у даљем тексту: коалиција) образују најмање две политичке странке споразумом (у даљем тексту: коалициони споразум) који се закључује у форми јавно оверене (легализоване) исправе.

Коалициони споразум обавезно садржи:

- 1) назив коалиције;
- 2) навод да се коалиција образује ради подношења изборне листе за учешће на изборима за народне посланике;
- 3) назив изборне листе;
- 4) податке о највише два лица која се овлашћују за подношење изборне листе (име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број телефона и адреса за пријем електронске поште);
- 5) назначење политичке странке и податке о лицу које је одговорно за финансијско пословање, подношење извештаја, поштовање обавеза, забрана и ограничења прописаних законом којим се уређује финансирање политичких активности, за вођење књига и контакт са Агенцијом за спречавање корупције (име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број телефона и адреса за пријем електронске поште);
- 6) датум закључења коалиционог споразума.

Коалициони споразум мора да буде закључен и оверен након ступања на снагу одлуке о расписивању избора, а пре почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

Група грађана као подносилац изборне листе

Члан 65.

Групу грађана образује најмање десет бирача споразумом који се закључује у форми јавно оверене (легализоване) исправе.

Споразум о образовању групе грађана обавезно садржи:

- 1) назив групе грађана;
- 2) навод да се група грађана образује ради подношења изборне листе за учешће на изборима за народне посланике;
- 3) име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта бирача који образују групу грађана;
- 4) назив изборне листе;
- 5) податке о највише два лица која се овлашћују за подношење изборне листе (име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број телефона и адреса за пријем електронске поште);
- 6) податке о лицу које је одговорно за финансијско пословање, подношење извештаја, поштовање обавеза, забрана и ограничења прописаних законом којим се уређује финансирање политичких активности, за вођење књига и контакт са Агенцијом за спречавање корупције (име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број телефона и адреса за пријем електронске поште);
- 7) датум закључења споразума о образовању групе грађана.

Споразум о образовању групе грађана мора да буде закључен и оверен након ступања на снагу одлуке о расписивању избора, а пре почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

Положај лица које је овлашћено за подношење изборне листе

Члан 66.

Подносилац изборне листе може овластити највише два лица за подношење изборне листе.

Ако није другачије одређено актом којим су за подношење изборне листе овлашћена два лица, свако од њих може самостално предузимати радње на које је овлашћен.

Лице које је овлашћено за подношење изборне листе може у име подносиоца изборне листе да врши и друге радње у изборном

поступку уколико подносилац изборне листе није другачије одредио актом којим му даје то овлашћење.

Опозивање и сужавање овлашћења за подношење изборне листе и за предузимање других радњи у изборном поступку почиње да производи правно дејство када Републичка изборна комисија прими писмено обавештење о томе.

Лице овлашћено за подношење изборне листе може своје овлашћење пренети на друго лице уколико подносилац изборне листе није другачије одредио актом којим се даје овлашћење.

Назив подносиоца изборне листе

Члан 67.

Политичка странка у изборној листи као назив подносиоца листе наводи свој пуни и/или скраћени назив под којим је уписана у Регистар политичких странака.

Коалиција у изборној листи као назив подносиоца изборне листе наводи назив утврђен коалиционим споразумом који мора да почиње речју: Коалиција.

Група грађана у изборној листи као назив подносиоца изборне листе наводи назив утврђен споразумом о образовању групе грађана који мора да почиње речима: Група грађана.

Назив групе грађана не може да садржи реч „странка“ или „партија“ ни у једном падежу.

Назив коалиције или групе грађана може да садржи име и презиме физичког лица или назив правног лица ако се оно с тим сагласи у писменој форми, при чему се узима да се физичко лице тиме што је потписало изборну листу, коалициони споразум, споразум о образовању групе грађана или овлашћење за закључење тих споразума сагласило и с тиме да се његово име употреби у називу подносиоца изборне листе.

Назив изборне листе

Члан 68.

Политичка странка у изборној листи наводи назив своје листе, док коалиција и група грађана у изборној листи наводе назив листе који је утврђен коалиционим споразумом, односно споразумом о образовању групе грађана.

Назив изборне листе може да садржи и назив правног лица ако се правно лице с тим сагласи у писменој форми.

Назив изборне листе коју подноси група грађана не може да садржи реч „странка“ или „партија“ ни у једном падежу.

Носилац листе

Члан 69.

Назив изборне листе може да садржи име и презиме једног или више физичких лица (носилац листе) ако се они с тиме сагласе у писменој форми, при чему се узима да се лице тиме што је потписало изборну листу, овлашћење за подношење изборне листе, коалициони споразум, споразум о образовању групе грађана или овлашћење за закључење тих споразума сагласило и с тиме да се његово име употреби у називу изборне листе.

Назив изборне листе може уз име носиоца листе да садржи његов надимак или општепознати псеудоним.

Назив изборне листе не може да садржи имена историјских или измишљених личности.

Носилац листе може, али не мора бити кандидат за посланика на тој изборној листи.

Носилац листе може бити и лице које је кандидат за други државни орган, односно кандидат или носилац листе за избор органа аутономне покрајине или јединица локалне самоуправе за који се истовремено спроводе избори.

Исто лице не може бити носилац двеју изборних листа, нити може бити носилац једне изборне листе, а кандидат за народног посланика на другој изборној листи.

Рок за подношење изборне листе и њена садржина

Члан 70.

Изборна листа подноси се непосредно Републичкој изборној комисији у писменом и електронском облику на прописаном обрасцу, а најкасније 20 дана пре дана гласања.

Изборна листа садржи назив подносиоца изборне листе, назив изборне листе, редни број кандидата за народног посланика, као и име, презиме, ЈМБГ, занимање, место и адресу пребивалишта за

сваког кандидата за народног посланика, име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона, адресу за пријем електронске поште и потпис лица које подноси изборну листу.

Ако изборну листу подноси коалиција, у изборној листи се за сваког кандидата за народног посланика наводи пун или скраћени назив политичке странке која га је кандидовала.

Након проглашења изборне листе, подносилац изборне листе не може да мења распоред кандидата на изборној листи.

Документација која се доставља уз изборну листу

Члан 71.

Приликом подношења изборне листе Републичкој изборној комисији обавезно се доставља и следећа документација:

1) писмена сагласност сваког кандидата да прихвата кандидатуру за народног посланика на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија, а која садржи његово име, презиме, ЈМБГ, занимање, место и адресу пребивалишта;

2) исправа о прочитаној личној карти са микроконтролером (чипом), односно фотокопија личне карте без микроконтролера за сваког кандидата за народног посланика;

3) најмање 10.000 писмених изјава бирача да подржавају изборну листу на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија које су оверене пре истека рока за подношење изборне листе и које садрже име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта за сваког бирача;

4) списак бирача који су потписали поднете изјаве да подржавају изборну листу у електронском облику на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија, а који садржи презиме и име бирача, његов ЈМБГ и податке о оверитељу који је оверио потпис на изјави;

5) писмена сагласност носиоца листе да се у називу изборне листе употреби његово лично име, која садржи његово име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта ако изборна листа у свом називу садржи његово лично име и ако он није потписао други документ који се предаје уз изборну листу, а чије се потписивање сматра давањем сагласности да се његово лично име употреби у називу изборне листе;

6) писмена сагласност правног лица да се у називу изборне листе употреби његов назив, која садржи назив и седиште правног лица које ту сагласност даје;

7) овлашћење да се у име политичке странке поднесе изборна листа ако је не подноси заступник уписан у Регистар политичких странака, које се даје у писменом облику, а које садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта овлашћеног лица;

8) коалициони споразум ако изборну листу подноси коалиција;

9) овлашћење да се у име политичке странке закључи коалициони споразум ако га није закључио заступник уписан у Регистар политичких странака, које се даје у писменом облику, а које садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта овлашћеног лица;

10) споразум о образовању групе грађана ако изборну листу подноси група грађана;

11) писмена сагласност да се у називу коалиције, односно групе грађана употреби лично име физичког лица или назив правног лица, која садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта физичког лица, односно назив и седиште правног лица које ту сагласност даје ако коалиција, односно група грађана у свом називу садржи лично име тог физичког лица, односно назив тог правног лица и ако то физичко лице није потписало неки документ који се предаје уз изборну листу, а чије се потписивање сматра давањем сагласности да се његово лично име употреби у називу коалиције, односно групе грађана.

Прикупљање потписа бирача који подржавају изборну листу

Члан 72.

Бирач може потписом подржати само једну изборну листу.

Изјава бирача да подржава изборну листу оверава се код јавног бележника или у општинској, односно градској управи, а у општинама, односно градовима где нису именовани јавни бележници изјаву бирача да подржава изборну листу може оверити и основни суд, судска јединица или пријемна канцеларија основног суда.

Износ накнаде за оверу потписа бирача који подржава изборну листу утврђује министарство надлежно за правосуђе.

Оверена изјава бирача да подржава изборну листу пуноважна је и када су учињене омашке приликом попуњавања обрасца изјаве

ако се са сигурношћу може утврдити којој изборној листи је дата подршка и да је изјаву оверио надлежни орган.

Забрањено је да се потписи подршке прикупљају од бирача на њиховом радном месту или да се бирач на било који начин изложи притиску да потписом подржи изборну листу.

Републичка изборна комисија најкасније седам дана пре дана гласања на веб-презентацији објављује за сваку проглашену изборну листу број оверених изјава бирача који су својим потписом подржали ту изборну листу по јединицама локалне самоуправе, са подацима о томе колико је изјава у оквиру сваке јединице локалне самоуправе појединачно оверио сваки од овлашћених оверитеља (јавни бележник, општинска односно градска управа или основни суд, судска јединица или пријемна канцеларија основног суда).

Заступљеност полова на изборној листи

Члан 73.

На изборној листи мора бити најмање 40% припадника мање заступљеног пола, тако да међу сваких пет кандидата по редоследу на листи (првих пет места, других пет места и тако до краја) морају бити три припадника једног и два припадника другог пола.

Рок за одлучивање о изборној листи

Члан 74.

Републичка изборна комисија дужна је донесе одлуку о изборној листи у року од 48 часова од њеног подношења.

Проглашење изборне листе

Члан 75.

Републичка изборна комисија решењем проглашава благовремено поднету и уредну изборну листу, уз коју је приложена сва законом прописана документација и која испуњава све законом прописане услове за проглашење.

Изборне листе се проглашавају по редоследу испуњавања услова за проглашење.

Одбацивање изборне листе

Члан 76.

Неблаговремено поднету изборну листу, неуредну изборну листу и изборну листу коју је поднело лице које по закону није овлашћено да предлаже кандидате за народне посланике Републичка изборна комисија одбацује решењем.

Неуредном изборном листом сматра се списак кандидата за народне посланике који није поднет на прописаном обрасцу или који не садржи назив изборне листе или назив подносиоца изборне листе или прописане податке о кандидатима за народне посланике.

Одбијање проглашења изборне листе

Члан 77.

Републичка изборна комисија решењем одбија да прогласи изборну листу ако је за народног посланика предложено лице које нема изборно право, које је кандидат за народног посланика на раније проглашеној изборној листи или које је носилац раније проглашене изборне листе, ако нису поштована законска правила о заступљености полова на изборној листи и ако назив подносиоца изборне листе и назив изборне листе нису одређени у складу са законом.

Отклањање недостатака

Члан 78.

Ако подносилац изборне листе није приложио сву документацију која се доставља уз изборну листу и ако постоје други недостаци за проглашење изборне листе који не представљају основ за одбацивање или одбијање изборне листе, Републичка изборна комисија доноси закључак којим налаже подносиоцу да те недостатке отклони у року од 48 часова од објављивања тог закључка на веб-презентацији и указује му коју документацију треба да достави, односно шта треба да уради да би отклонио те недостатке и упозорава га на правне последице ако не отклони недостатке у року.

Ако подносилац изборне листе не достави документацију, односно не отклони недостатке на које му је указала закључком, Републичка

изборна комисија у року од 24 часа од истека рока за поступање по закључку доноси решење којим одбија да прогласи ту изборну листу.

Ако подносилац изборне листе отклони све недостатке на које му је указала закључком, Републичка изборна комисија мора у року од 24 часа од отклањања недостатака да донесе решење којим проглашава ту изборну листу.

Приговори против одлука о изборној листи

Члан 79.

Против решења о одбијању да се прогласи изборна листа и решења о одбацивању изборне листе подносилац изборне листе може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о проглашењу изборне листе кандидат за народног посланика на тој изборној листи, лице чије је име садржано у називу те изборне листе, односно у називу подносиоца те изборне листе, политичка странка, подносилац проглашене изборне листе и бирач могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против закључка којим се налаже подносиоцу да отклони недостатке изборне листе није дозвољен приговор, већ се тај закључак може побити приговором против решења којим је одлучено о изборној листи.

Право на увид

Члан 80.

Подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 48 часова од дана објављивања збирне изборне листе изврши, преко лица које овласти, увид у све поднете изборне листе и документацију поднету уз њих.

Када се врши увид у проглашене изборне листе и документацију која је поднета уз њих, забрањено је снимање, фотографисање и бележење података о личности.

Правила која се односе на остваривање права на увид представника подносиоца проглашене изборне листе примењују се и на захтеве за увид у проглашене изборне листе и документацију која је поднета уз њих по основу других закона.

Повлачење проглашене изборне листе

Члан 81.

Подносилац може повући проглашену изборну листу најкасније до дана када се утврђује збирна изборна листа.

Проглашена изборна листа коју је поднела коалиција може се повући ако се с тим сагласе све странке које су закључиле коалициони споразум, осим ако коалиционим споразумом није другачије одређено.

Проглашена изборна листа коју је поднела група грађана може се повући ако се с тим сагласе сви бирачи који су образовали групу грађана, осим ако споразумом о образовању групе грађана није другачије одређено.

Републичка изборна комисија најкасније до дана када се утврђује збирна изборна листа решењем констатује да је проглашена изборна листа повучена.

Изостављање кандидата са проглашене изборне листе

Члан 82.

Кандидат за народног посланика не може да одустане од кандидатуре након што је донето решење о проглашењу изборне листе.

Ако кандидат за народног посланика умре или изгуби изборно право након што је донето решење о проглашењу изборне листе, подносилац изборне листе не може предложити новог кандидата, а Републичка изборна комисија најкасније до дана када се утврђује збирна изборна листа решењем констатује да место тог кандидата на изборној листи остаје празно.

Проглашена изборна листа не може се оспоравати ако је услед смрти или губитка изборног права нарушено законом прописано правило о заступљености полова на изборној листи.

Збирна изборна листа

Члан 83.

Републичка изборна комисија доноси одлуку којом утврђује збирну изборну листу и објављује је у „Службеном гласнику Републике Србије“ најкасније 15 дана пре дана гласања.

Збирна изборна листа садржи све изборне листе са личним именима свих кандидата за народне посланике и подацима о години њиховог рођења, занимању и месту пребивалишта.

Редослед изборних листа на збирној изборној листи утврђује се према редоследу којим су проглашене.

У општини и граду у којима је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, поред збирне изборне листе која се штампа на српском језику ћириличким писмом, израђује се и збирна изборна листа на језику и писму националне мањине истим обликом и величином слова.

Збирна изборна листа мора бити видно истакнута на бирачком месту за време гласања.

Приговор на збирну изборну листу

Члан 84.

Против одлуке о утврђивању збирне изборне листе подносилац проглашене изборне листе може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања те одлуке на веб-презентацији.

Приговором против одлуке о утврђивању збирне изборне листе не може се оспоравати пуноважност проглашене изборне листе.

3. Гласање на бирачком месту

Бирачко место на којем бирач гласа

Члан 85.

Бирач гласа на бирачком месту на којем је уписан у извод из бирачког списка.

Изузетно, бирач може да гласа и ван бирачког места на којем је уписан у извод из бирачког списка у складу са законом.

Позив за гласање

Члан 86.

Општинска, односно градска управа најкасније пет дана пре дана гласања доставља бирачу позив за гласање који садржи: дан и

време гласања, број и адресу бирачког места и број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка.

Бирачу који гласа у иностранству позив за гласање доставља дипломатско-конзуларно представништво.

Бирачу који гласа у заводу за извршење кривичних санкција позив за гласање доставља министарство надлежно за правосуђе.

Бирачу који се на дан гласања налази на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије позив за гласање доставља министарство надлежно за одбрану.

Општа правила о раду бирачког одбора

Члан 87.

Бирачки одбор мора да буде на бирачком месту један час пре отварања бирачког места и док траје гласање и утврђивање резултата гласања.

Члан бирачког одбора и његов заменик могу да буду присутни на бирачком месту истовремено или да се смењују.

Потпуност и исправност изборног материјала

Члан 88.

Бирачком одбору се најкасније 24 часа пре дана гласања доставља потребан број гласачких листића, контролни лист, гласачка кутија, збирна изборна листа, образац записника о раду бирачког одбора, образац записника о посматрачима рада бирачког одбора, спреј за обележавање прста бирача, УВ-лампа и други материјал потребан за спровођење гласања на бирачком месту.

Пре почетка гласања бирачки одбор утврђује да ли је примљени изборни материјал потпун и исправан.

Поступање када је изборни материјал непотпун или неисправан

Члан 89.

Ако је примљени изборни материјал непотпун или неисправан, бирачки одбор о томе одмах обавештава локалну изборну комисију.

Ако недостаје извод из бирачког списка, гласачка кутија, контролни лист и други материјал без којег се гласање не може спровести, бирачки одбор не отвара бирачко место.

Ако прими мање гласачких листића од броја бирача који су уписани у извод из бирачког списка, бирачки одбор је дужан да отвори бирачко место.

Бирачки одбор не сме дописивати бираче у извод из бирачког списка, чак ни онда када сматра да је неко лице изостављено очигледном омашком органа надлежног за сачињавање извода из бирачког списка.

Уређење бирачког места

Члан 90.

Просторија за гласање мора бити уређена тако да од улаза у просторију места за обављање изборних радњи буду постављена следећим редоследом: место на коме члан бирачког одбора рукује УВ-лампом, место на коме се утврђује идентитет бирача, место на коме се налази извод из бирачког списка, место на коме члан бирачког одбора рукује спрејом за обележавање прста бирача, место на коме се уручују гласачки листићи, место на којем су постављени паравани и место на којем је постављена гласачка кутија.

О уређењу бирачких места старају се локална изборна комисија, бирачки одбор и општинска, односно градска управа.

О уређењу бирачких места у иностранству старају се бирачки одбор и министарство надлежно за спољне послове.

О уређењу бирачких места у заводима за извршење кривичних санкција старају се бирачки одбор и министарство надлежно за правосуђе.

Ближа правила о уређењу просторије за гласање прописује Републичка изборна комисија.

Трајање гласања на бирачком месту

Члан 91.

Гласање траје непрекидно од 7.00 до 20.00 часова.

Ако је отварање бирачког места одложено или ако је гласање прекинуто дуже од једног часа, гласање се продужава за онолико

времена за колико је отварање бирачког места било одложено, односно за онолико времена за колико је прекид гласања трајао.

Бирачко место се затвара пре 20.00 часова када гласају сви бирачи уписани у извод из бирачког списка, а резултати гласања на том бирачком месту не смеју се јавно саопштавати нити истицати на бирачком месту пре 20.00 часова.

Републичка изборна комисија водећи рачуна о разлици у временским зонама одређује време почетка и завршетка гласања на бирачким местима у иностранству, тако да оно траје 13 часова и да се заврши најкасније у 20.00 часова по времену у Републици Србији.

Резултати гласања на бирачким местима у иностранству не смеју се јавно саопштавати нити истицати на бирачком месту пре него што се заврши гласање у Републици Србији.

Исправност гласачке кутије

Члан 92.

Бирачки одбор у присуству бирача који први дође на бирачко место утврђује да је гласачка кутија исправна и празна и то уписује у контролни лист.

Контролни лист потписују бирач који први дође на бирачко место и најмање један члан бирачког одбора.

Бирачки одбор у присуству бирача који први дође на бирачко место убацује попуњен и потписан контролни лист у гласачку кутију, коју након тога печати.

Исправност гласачке кутије не може се проверити у присуству бирача за кога је након провере УВ-лампом утврђено да је изашао на изборе на другом бирачком месту, који нема важећу јавну исправу за утврђивање идентитета, који није уписан у извод из бирачког списка и који је члан бирачког одбора на том бирачком месту.

Гласање на бирачком месту

Члан 93.

Бирачки одбор уручује гласачки листић бирачу за којег је УВ-лампом утврдио да није гласао на другом бирачком месту, којем је утврдио идентитет увидом у његову личну карту или другу одговарајућу

јавну исправу с фотографијом и ЈМБГ (нпр. путна исправа, војна легитимација и друга исправа у складу са упутством Републичке изборне комисије) и који је уписан у извод из бирачког списка.

Бирач за кога је након провере УВ-лампом утврђено да има трагове УВ-мастила на прстима, може да гласа ако поднесе на увид решење да је члан бирачког одбора.

Када надлежни члан бирачког одбора заокружи редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка и када се бирач потпише у извод из бирачког списка, бирачки одбор му обележава кажипрст десне руке, односно други одговарајући ручни прст спрејом који остаје као ознака најмање 24 часа и уручује му један гласачки листић.

Бирач попуњава гласачки листић иза паравана који је постављен тако да обезбеди потпуну тајност гласања.

Пошто попуни гласачки листић, бирач га пресавија тако да се не види како га је попунио и тако пресавијеног га убацује у гласачку кутију.

Поучавање бирача

Члан 94.

Када бирачу уручи гласачки листић, бирачки одбор је дужан да га поучи да може гласати за једну изборну листу тако што ће заокружити редни број испред назива те изборне листе, да је гласање тајно и да се обавља иза паравана и да након што попуни гласачки листић, бирач треба да га пресавије тако да се не види како је гласачки листић попуњен и да га тако пресавијеног убаци у гласачку кутију.

Бирачки одбор је дужан да посебно упозори бирача да је гласање слободно и да нико нема право да га спречава и приморава да гласа, да га позива на одговорност због тога што јесте или није гласао или да од њега тражи да се изјасни зашто је и за кога је гласао.

Поседна јемства слободног и тајног гласања

Члан 95.

На бирачком месту може бити присутно онолико бирача колико има паравана.

Бирачки одбор је дужан да између паравана остави одговарајући размак и да их постави на одговарајућој удаљености од чланова бирачког одбора и посматрача тако да други бирачи, чланови бирачког одбора и посматрачи не могу видети како бирач попуњава гласачки листић.

Бирачки одбор је дужан да посебно води рачуна о томе да нико не прилази паравану док бирач попуњава гласачки листић.

Није дозвољено да на бирачком месту чланови бирачког одбора, други бирачи, посматрачи или било која друга лица сугеришу бирачу за кога да гласа.

Није дозвољено да једно лице гласа уместо другог лица.

Гласање ван бирачког места

Члан 96.

Бирач који није у могућности да гласа на бирачком месту услед тешке болести, старости или инвалидитета може да гласа ван бирачког места, а на подручју које обухвата бирачко место, ако о томе обавести локалну изборну комисију најраније 72 часа пре дана гласања а најкасније до 11.00 часова на дан гласања, односно бирачки одбор на дан гласања, најкасније до 11.00 часова.

Локална изборна комисија до отварања бирачких места на веб-презентацији објављује укупан број бирача са њеног подручја који су је до дана гласања обавестили да желе да гласају ван бирачког места.

Бирачки одбор одређује своја три члана (повереници бирачког одбора) који су именовани на предлог различитих овлашћених предлагача да оду код бирача који гласа ван бирачког места, утврде његов идентитет, изврше проверу УВ-лампом и предају му потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места.

Када бирач који гласа ван бирачког места потпише потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места, предаје је повереницима бирачког одбора, који му након тога спрејом обележавају кажипрст десне руке, односно други одговарајући ручни прст и уручују гласачки листић, збирну изборну листу и посебан коверат у који ће он ставити попуњен гласачки листић.

Потом повереници бирачког одбора упознају бирача који гласа ван бирачког места са начином гласања и напуштају просторију у којој се он налази.

Пошто бирач који гласа ван бирачког места попуни гласачки листић, он га пресавија и ставља у посебан коверат који повереници бирачког одбора пред њим печате и заједно са потврдом о изборном праву за гласање ван бирачког места стављају у службени коверат.

Одмах по повратку на бирачко место повереници бирачког одбора предају службени коверат бирачком одбору који га отвара и проверава да ли постоји потписана потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места и ако та потврда постоји, заокружује редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка и на месту за потпис бирача у изводу из бирачког списка ставља напомену да је бирач гласао ван бирачког места, отвара запечаћен коверат, вади из њега пресавијени гласачки листић и тако пресавијеног га убацује у гласачку кутију.

Ако у службеном коверту нема потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места или ако та потврда није потписана, сматра се да бирач није гласао, а посебан коверат са гласачким листићем се не отвара, већ се одлаже у врећу за изборни материјал заједно са неупотребљеним гласачким листићима.

Гласање са помагачем

Члан 97.

Бирач који услед неписмености, слабовидости, инвалидитета или неког другог разлога није у стању да сам попуни гласачки листић има право да гласа на бирачком месту уз помоћ помагача којег сам одреди да уместо њега онако како му наложи попуни гласачки листић.

Право да гласа уз помоћ помагача којег сам одреди има и бирач који гласа ван бирачког места, а који услед неписмености, слабовидости, инвалидитета или неког другог разлога није у стању да сам попуни гласачки листић.

Одржавање реда на бирачком месту

Члан 98.

Бирачки одбор је дужан да одржава ред на бирачком месту.

Ако се наруши ред на бирачком месту, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави.

Ред на бирачком месту сматра се нарушеним нарочито онда када се на бирачком месту или непосредно испред бирачког места:

1) задржавају лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора;

2) неовлашћено снимају и фотографишу дешавања на бирачком месту;

3) употребом мобилног телефона и других средстава за везу неовлашћено дају обавештења о дешавањима на бирачком месту, а нарочито о томе која лица су изашла, односно нису изашла на изборе;

4) праве спискови бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка;

5) истичу симболи политичке странке и подносиоца проглашене изборне листе, као и други изборни пропагандни материјал.

Чланови бирачког одбора који су задужени за извод из бирачког списка могу на посебном листу папира да уписују цртицу за сваког бирача који је изашао на изборе и на тај начин воде евиденцију о излазности.

Ако се води евиденција о излазности на одређеном бирачком месту, подаци о броју бирача који су изашли на изборе морају бити доступни свим члановима бирачког одбора.

Бирачким местом, у смислу одредаба овог закона којим се уређује одржавање реда на бирачком месту, сматра се просторија у којој се обавља гласање, а ако се у једном објекту налази више просторија за гласање, бирачким местом сматра се цео тај објекат.

Завршетак гласања на бирачком месту

Члан 99.

Бирачки одбор обавештава све бираче који се у време затварања бирачког места затекну на њему или непосредно испред њега да могу да гласају.

Бирачки одбор одређује једног свог члана да утврди број бирача који су се затекли у време када се бирачко место затвара и редослед по којем они гласају, да стане иза последњег затеченог бирача како би означио крај реда и да сачека да сви бирачи који су у реду гласају.

Гласање у посебним ситуацијама

Члан 100.

Када се услед елементарне непогоде, епидемије или других разлога гласање на појединим бирачким местима не може спровести по

правилима овог закона а да се тиме не угрозе безбедност и здравље бирача, Републичка изборна комисија, пошто прибави мишљење од надлежних државних органа, прописује посебна правила по којима се образују бирачки одбори, врши примопредаја изборног материјала или спроводи гласање на тим бирачким местима.

Републичка изборна комисија ни у ком случају не може образовати бирачки одбор који има мање од три члана, нити може одступити од правила овог закона која се тичу: утврђивања исправности и потпуности изборног материјала, поступања када је изборни материјал непотпун или неисправан, уређења бирачког места, провере исправности гласачке кутије, гласања на бирачком месту, поучавања бирача, посебних јемстава тајности гласања и одржавања реда на бирачком месту.

4. Утврђивање резултата гласања на бирачком месту

Место утврђивања резултата гласања

Члан 101.

Бирачки одбор утврђује резултате гласања на самом бирачком месту.

Ако се резултат гласања не може утврдити на самом бирачком месту а да се тиме не доведе у опасност безбедност и здравље чланова бирачког одбора и безбедност изборног материјала, Републичка изборна комисија може прописати да се изборни материјал премести на друго место и тамо утврди резултат гласања.

Ако се изборни материјал премешта, бирачки одбор је дужан да на гласачкој кутији запечати отвор за убацивање гласачких листића, као и да неупотребљене гласачке листиће и извод из бирачког списка стави у посебне коверте које печати.

Поступак утврђивања резултата гласања

Члан 102.

Бирачки одбор утврђује број бирача који су изашли на изборе пребројавањем бирача који су се потписали у извод из бирачког списка и напомена у изводу из бирачког списка о бирачима који су гласали ван бирачког места.

Пошто утврди број бирача који су уписани у извод из бирачког списка и број бирача који су изашли на изборе, бирачки одбор пребројава неупотребљене гласачке листиће, а потом утврђује да ли је гласачка кутија све време гласања била запечаћена и исправна, отвара гласачку кутију и проверава да ли се у њој налази попуњен и потписан контролни лист.

Бирачки одбор разврстава све гласачке листиће који се налазе у гласачкој кутији на важеће и неважеће, а затим утврђује број неважећих гласачких листића.

Важеће гласачке листиће бирачки одбор разврстава према изборним листама и утврђује број гласова који је добила свака изборна листа.

Неважећи и важећи гласачки листић

Члан 103.

Неважећи гласачки листић је онај који није попуњен, на којем су заокружени редни бројеви испред двеју или више изборних листа, као и сваки други гласачки листић који је попуњен тако да се не може поуздано утврдити за коју је изборну листу бирач гласао.

Важећи гласачки листић је онај на којем је заокружен редни број испред назива једне изборне листе, као и гласачки листић који је попуњен тако да се са сигурношћу може закључити за кога је бирач гласао.

Записник о раду бирачког одбора

Члан 104.

Записник о раду бирачког одбора израђује се на прописаном обрасцу који се попуњава у шест примерака.

У општинама и градовима у којима је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, поред обрасца записника о раду бирачког одбора који се штампа на српском језику ћириличким писмом, израђује се и образац записника на језику и писму националне мањине, истим обликом и величином слова.

Први примерак записника о раду бирачког одбора доставља се Републичкој изборној комисији, други локалној изборној комисији, трећи се истиче на бирачком месту на јавни увид, док се преостала три

примерка записника о раду бирачког одбора уручују представницима изборних листа које су освојиле највећи број гласова на бирачком месту.

Садржина записника о раду бирачког одбора

Члан 105.

Бирачки одбор у записник о раду бирачког одбора уноси: број бирача који су уписани у извод из бирачког списка, број бирача који су изашли на изборе, број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова који је добила свака изборна листа.

Записник о раду бирачког одбора садржи и друге чињенице значајне за ток и утврђивање резултата гласања на бирачком месту, укључујући податке о времену када је отворено и затворено бирачко место, о провери исправности гласачке кутије и попуњавању и потписивању контролног листа, о провери да ли је гласачка кутија све време била исправна и запечаћена и да ли је пронађен контролни лист, о евентуалном прекиду гласања и нарушавању реда на бирачком месту, као и примедбе чланова бирачког одбора.

Записник о раду бирачког одбора потписују чланови бирачког одбора, односно њихови заменици.

Примопредаја изборног материјала након затварања бирачког места

Члан 106.

Пошто утврди резултате гласања, бирачки одбор без одлагања, а најкасније у року од 12 часова од затварања бирачког места доставља локалној изборној комисији први и други примерак записника о раду бирачког одбора, образац записника о посматрачима рада бирачког одбора, извод из бирачког списка, запечаћене коверте у којима се налазе контролни лист, неупотребљени гласачки листићи, неважећи гласачки листићи и важећи гласачки листићи, као и други изборни материјал.

Изборни материјал предаје председник бирачког одбора или његов заменик.

Изборни материјал примају најмање два члана локалне изборне комисије који су именовани на предлог различитих предлагача.

Примопредаји изборног материјала могу да присуствују сви чланови бирачког одбора.

Изборни материјал са бирачког места у иностранству без одлагања се преноси у Републичку изборну комисију на начин на који се доставља дипломатска пошиљка.

Поседна јемства за представнике опозиционе изборне листе у бирачком одбору

Члан 107.

Члан, односно заменик члана бирачког одбора који је именован на предлог опозиционе изборне листе има право да буде укључен у све активности бирачког одбора, а нарочито да учествује у примопредаји изборног материјала, разврставању и пребројавању гласачких листића, попуњавању записника о раду бирачког одбора и контроли записника о раду бирачког одбора приликом примопредаје изборног материјала.

Председник бирачког одбора дужан је да подстиче чланове и заменике чланова бирачког одбора који су именовани на предлог опозиционе изборне листе да посебно провере одређене изборне радње, као што су: контрола исправности гласачке кутије, разврставање гласачких листића на важеће и неважеће и пребројавање гласова које су добиле изборне листе.

Када се одређују повереници бирачког одбора за спровођење гласања ван бирачког места, најмање један повереник мора бити представник опозиционе изборне листе.

Ако за спровођење гласања у посебним ситуацијама Република изборна комисија прописује посебна правила за образовање бирачких одбора, тим посебним правилима мора бити предвиђено да се најмање трећина чланова бирачких одбора именује на предлог опозиционих изборних листа.

5. Утврђивање резултата избора

Контрола записника о раду бирачког одбора

Члан 108.

Приликом примопредаје изборног материјала након завршетка гласања представници бирачког одбора и локалне изборне комисије

дужни су да изврше контролу записника о раду бирачког одбора и констатују евентуалне грешке у попуњавању записника, и о томе сачине извештај.

Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора вршен увид у изборни материјал, у извештај о контроли записника о раду бирачког одбора уноси се чињенично стање утврђено увидом у изборни материјал.

У извештају о контроли записника о раду бирачког одбора констатује се да ли постоје примедбе чланова бирачког одбора и посматрача рада бирачког одбора.

Записнике о раду бирачких одбора који су спроводили гласање у иностранству контролише и исправља Републичка изборна комисија.

Републичка изборна комисија све записнике о раду бирачког одбора објављује на веб-презентацији, а ако је исправљена грешка у попуњавању записника о раду бирачког одбора, објављује се и решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

Поступање са лаким грешкама

Члан 109.

Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје очигледне омашке у попуњавању тог записника (лаке грешке), локална изборна комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

Лаке грешке су:

1) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен или је погрешно забележен број бирача који су уписани у извод из бирачког списка;

2) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број бирача који је изашао на изборе, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

3) ако је у записнику о раду бирачког одбора забележен број бирача који је изашао на изборе већи од броја уписаних бирача у извод из бирачког списка, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

4) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен укупан број гласачких листића у гласачкој кутији, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

5) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији.

Поступање са тешким грешкама

Члан 110.

Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје грубе логичко-рачунске грешке (тешке грешке), представници бирачког одбора и локалне изборне комисије дужни су да приликом контроле записника о раду бирачког одбора изврше и увид у изборни материјал.

Локална изборна комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора, решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања или решење којим поништава гласање на бирачком месту по службеној дужности.

Тешке грешке су нарочито:

1) ако је у записнику о раду бирачког одбора број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе;

2) ако у записнику о раду бирачког одбора збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа није једнак броју важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја важећих гласачких листића једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

3) ако је у записнику о раду бирачког одбора збир броја неважећих гласачких листића и бројева гласова које је појединачно добила свака изборна листа већи од броја бирача који су уписани у извод из бирачког списка;

4) ако број важећих гласачких листића који је забележен у записнику о раду бирачког одбора није једнак збиру броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

5) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број неважећих гласачких листића, а збир броја гласова које је појединачно

добила свака изборна листа једнак је или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

б) ако број неважећих гласачких листића који је забележен у записнику о раду бирачког одбора није једнак разлици броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији и броја важећих гласачких листића, а збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији.

Контрола записника о раду бирачког одбора коју врше чланови и заменици чланова Републичке изборне комисије и локалних изборних комисија

Члан 111.

Члан и заменик члана Републичке изборне комисије и локалне изборне комисије има право да у року од 48 часова од завршетка гласања изврши увид у изборни материјал са сваког бирачког места и да провери да ли је гласао бирач који му достави своју адресу, ЈМБГ и писмену сагласност за ту проверу.

Захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку

Члан 112.

На захтев који се подноси у року од 48 часова од затварања бирачких места, Републичка изборна комисија одређује да локална изборна комисија увидом у изборни материјал изврши контролу записника о раду бирачких одбора са највише 5% бирачких места на територији локалне изборне комисије.

Захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку могу поднети проглашена опозициона изборна листа која је према прелиминарним резултатима избора освојила више од 2% гласова и проглашена опозициона мањинска изборна листа која је према прелиминарним резултатима избора освојила више од 1% гласова.

Ако је захтевана контрола записника о раду бирачких одбора по узорку за више од 5% бирачких места, контрола записника о раду бирачких одбора врши се на оним бирачким местима на којима је уписано највише бирача.

Против решења којим је одбијен или одбачен захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку подносилац захтева може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења којим је усвојен захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку подносилац проглашене изборне листе може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Контрола записника о раду бирачког одбора по узорку

Члан 113.

О извршеној контроли записника о раду бирачких одбора локална изборна комисија сачињава извештај и објављује га на веб-презентацији.

Ако се на основу контроле записника о раду бирачких одбора у погледу броја гласова који је добила одређена изборна листа утврди да постоји укупно одступање између садржине изборног материјала и записника о раду бирачког одбора веће од 10% на свим контролисаним бирачким местима са територије локалне изборне комисије, Републичка изборна комисија одређује да се изврши контрола записника о раду бирачких одбора са још 5% бирачких места.

Ако се након додатне контроле записника о раду бирачких одбора у погледу броја гласова који је добила одређена изборна листа утврди да постоји укупно одступање између садржине изборног материјала и записника о раду бирачког одбора веће од 10% на свим контролисаним бирачким местима са територије локалне изборне комисије, Републичка изборна комисија одређује да се изврши контрола записника о раду бирачког одбора са свих бирачких места на територији локалне изборне комисије.

Контрола записника о раду бирачких одбора по узорку завршава се када Републичка изборна комисија усвоји извештај локалне изборне комисије којим се констатује да на контролисаном узорку не постоји одступање између садржине изборног материјала и записника о раду бирачких одбора веће од 10%, односно извештај о резултатима контроле свих бирачких места са територије локалне изборне комисије.

Правне последице контроле записника о раду бирачког одбора

Члан 114.

Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора коју врше чланови и заменици чланова Републичке изборне комисије и локалних изборних комисија, као и приликом контроле записника о раду бирачког одбора по узорку констатовано да се не слажу садржина изборног материјала и записник о раду бирачког одбора, локална изборна комисија доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора коју врше чланови и заменици чланова Републичке изборне комисије и локалних изборних комисија, као и приликом контроле записника о раду бирачког одбора по узорку констатовано да постоји неправилност која је разлог да се гласање на бирачком месту поништи по службеној дужности, локална изборна комисија доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту.

Ако постоји основана сумња да је велико неслагање између садржине изборног материјала и записника о раду бирачког одбора последица свесне и намерне активности која је усмерена на то да се утврди неистинит резултат избора, Републичка изборна комисија је дужна да против чланова бирачког одбора поднесе кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву.

Немогућност да се утврде резултати гласања на бирачком месту

Члан 115.

Локална изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања:

- 1) ако гласање на том бирачком месту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено;
- 2) ако не добије записник о раду бирачког одбора;
- 3) ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора;

4) ако постоје грубе логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у целокупни изборни материјал са бирачког места.

Решење којим се констатује да се на бирачком месту у иностранству не могу утврдити резултати гласања доноси Републичка изборна комисија.

Решење којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања објављује се на веб-презентацији.

Против решења којим се по службеној дужности констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања подносилац проглашене изборне листе и бирач који је уписан у извод из бирачког списка на том бирачком месту могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Поништавање гласања на бирачком месту по службеној дужности

Члан 116.

Локална изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди:

1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе;

2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка;

3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора;

4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и броја гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Решење којим се по службеној дужности поништава гласање на бирачком месту у иностранству доноси Републичка изборна комисија.

Решење којим се по службеној дужности поништава гласање на бирачком месту објављује се на веб-презентацији.

Против решења којим се по службеној дужности поништава гласање на бирачком месту подносилац проглашене изборне листе

и бирач који је уписан у извод из бирачког списка на том бирачком месту могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Понављање гласања

Члан 117.

Гласање на бирачком месту се понавља ако је констатовано да се на том бирачком месту не могу утврдити резултати гласања или ако је гласање на том бирачком месту поништено.

Решење о спровођењу поновног гласања на бирачком месту Републичка изборна комисија доноси у року од три дана од дана када је на веб-презентацији објављено решење којим је констатовано да се на том бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решење којим је гласање на том бирачком месту поништено.

Ако је против решења којим је констатовано да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решења којим је гласање на бирачком месту поништено поднето правно средство, рок за доношење решења о спровођењу поновног гласања на том бирачком месту рачуна се од дана када је Републичкој изборној комисији достављена одлука по правном средству.

Поновно гласање спроводи се у року од десет дана од дана доношења решења о спровођењу поновног гласања.

Бирачки одбор за спровођење поновног гласања

Члан 118.

Локална изборна комисија именује нови бирачки одбор за спровођење поновног гласања.

Ако на бирачком месту на којем се понавља гласање подносилац проглашене изборне листе није предложио члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу, има право да их предложи за спровођење поновног гласања.

Збирни извештај о резултатима гласања

Члан 119.

Локална изборна комисија у року од 96 часова од затварања бирачких места доноси за сва бирачка места која се налазе на њеној

територији и без одлагања доставља Републичкој изборној комисији збирни извештај о резултатима гласања који садржи број бирача уписаних у бирачки списак, број бирача који је изашао на изборе, број гласачких листића који се налазе у гласачким кутијама, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова које је добила свака изборна листа.

Збирни извештај о резултатима гласања у иностранству доноси Републичка изборна комисија.

Ако је поднето правно средство због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту и ако је поднето правно средство против решења којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решења којим се поништава гласање на бирачком месту, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од дана када су локалној изборној комисији достављене одлуке о свим поднетим правним средствима.

Ако се на појединим бирачким местима спроводи поновно гласање, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од затварања бирачког места на којем је најкасније поновљено гласање, односно од дана када су локалној изборној комисији достављене одлуке о свим евентуално поднетим правним средствима у вези са поновним гласањем.

Ако је поднет захтев да се изврши контрола записника о раду бирачког одбора по узорку, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од завршетка контроле записника о раду бирачког одбора.

Против збирног извештаја о резултатима гласања подносилац проглашене изборне листе и бирач који је уписан у бирачки списак на бирачком месту које се налази на територији локалне изборне комисије могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања збирног извештаја на веб-презентацији.

Против збирног извештаја о резултатима гласања у иностранству подносилац проглашене изборне листе и бирач који је уписан у бирачки списак на бирачком месту у иностранству могу поднети

приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања збирног извештаја на веб-презентацији.

Поништење збирног извештаја о резултатима гласања по службеној дужности

Члан 120.

Ако нађе да локална изборна комисија није утврдила резултате гласања у складу са одредбама овог закона, Републичка изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава збирни извештај о резултатима гласања.

Ако локална изборна комисија не донесе благовремено збирни извештај о резултатима гласања или ако се поништи збирни извештај о резултатима гласања, Републичка изборна комисија може преузети целокупни изборни материјал и донети збирни извештај о резултатима гласања ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то.

Укупан извештај о резултатима избора

Члан 121.

Републичка изборна комисија у року од 96 часова од пријема свих збирних извештаја о резултатима гласања доноси и објављује за сва бирачка места укупан извештај о резултатима избора који садржи број бирача уписаних у бирачки списак, број бирача који је изашао на изборе, број бирача који су гласали, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића, број гласова које је добила свака изборна листа и број мандата који је добила свака изборна листа.

Број бирача који су гласали утврђује се на основу броја гласачких листића који се налазе у гласачким кутијама.

Ако је поднето правно средство против збирног извештаја о резултатима гласања, рок за доношење и објављивање укупног извештаја о резултатима избора рачуна се од дана када је Републичкој изборној комисији достављена одлука по правном средству.

Против укупног извештаја о резултатима избора подносилац проглашене изборне листе и бирач могу поднети приговор

Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања укупног извештаја на веб-презентацији.

Објављивање извештаја о резултатима избора

Члан 122.

Републичка изборна комисија на веб-презентацији објављује резултате гласања за свако бирачко место и све збирне извештаје о резултатима гласања.

Укупан извештај о резултатима избора објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Статистичка обрада података

Члан 123.

Статистичка обрада података обухвата унос резултата гласања из записника о раду бирачких одбора у базу резултата избора са свих бирачких места, логичко-рачунску контролу резултата унетих у записнике о раду бирачких одбора и израду извештаја за потребе Републичке изборне комисије и локалних изборних комисија.

Републички орган надлежан за послове статистике одређује лица која у седишту Републичке изборне комисије и локалних изборних комисија врше послове статистичке обраде података.

Подносилац проглашене изборне листе може Републичкој изборној комисији пријавити лице које има право да присуствује статистичкој обради података у Републичкој изборној комисији и локалним изборним комисијама.

Одмах пошто се статистички обраде, подаци о резултатима гласања на бирачким местима се објављују на веб-презентацији, почев од података са првог обрађеног бирачког места, закључно са објављивањем укупних резултата избора.

Републичка изборна комисија на седници утврђује прелиминарне резултате избора за сва бирачка места која су обрађена у року од 24 часа од затварања бирачких места.

Републичка изборна комисија прописује правила о статистичкој обради података.

6. Прекид изборних радњи

Разлог за прекид изборних радњи

Члан 124.

Републичка изборна комисија по службеној дужности доноси решење о прекиду изборних радњи када услед ратног стања и ванредног стања или проглашене ванредне ситуације за територију Републике Србије није могуће спровести изборе или је то знатно отежано.

Решење о прекиду изборних радњи производи правно дејство даном његовог објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Последице прекида изборних радњи

Члан 125.

Прекидом изборних радњи престају да теку сви рокови за вршење изборних радњи.

Док траје прекид изборних радњи органи за спровођење избора не могу да предузимају никакве радње у изборном поступку.

Правно дејство изборне радње која се предузима док траје прекид изборних радњи може наступити тек када се настави изборни поступак.

Изузетно, док траје прекид изборних радњи бирачи могу потписивати изјаве да подржавају изборну листу.

Настављање изборних радњи

Члан 126.

Када престану разлози за прекид изборних радњи, Републичка изборна комисија по службеној дужности доноси решење о настављању изборних радњи и објављује га у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Рокови који су услед прекида изборних радњи престали да теку настављају да теку од дана када је решење о настављању изборних радњи објављено у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Предлог за прекид, односно настављање изборних радњи

Члан 127.

Предлог за прекид, односно настављање изборних радњи може поднети политичка странка и подносилац проглашене изборне листе.

О предлогу за прекид, односно настављање изборних радњи Републичка изборна комисија је дужна да донесе и објави одлуку у року од 24 часа од његовог пријема.

VI. РАСПОДЕЛА, ДОДЕЉИВАЊЕ И ПРЕСТАНАК МАНДАТА

Изборни цензус

Члан 128.

У расподели мандата могу учествовати само изборне листе које су добиле најмање 3% гласова од броја бирача који су гласали.

Ако ниједна изборна листа није добила 3% гласова од броја бирача који су гласали, онда све изборне листе које су добиле гласове могу учествовати у расподели мандата.

Систем највећег количника

Члан 129.

Мандати се расподељују тако што се укупан број гласова који је добила изборна листа која учествује у расподели мандата подели сваким бројем од један до 250.

Добијени количници разврставају се по величини тако да изборној листи припада онолико мандата колико има својих количника међу 250 највећих количника свих изборних листа које учествују у расподели.

Ако две или више изборних листа добију исте количнике на основу којих се расподељује мандат, предност има изборна листа која је добила већи број гласова.

Ако одређеној изборној листи припада више мандата него што има кандидата за народне посланике, мандат који се не додели тој изборној листи додељује се изборној листи којој припада следећи највећи количник за који није додељен мандат.

Додељивање мандата

Члан 130.

Републичка изборна комисија у року од десет дана од дана објављивања укупног извештаја о резултатима избора решењем додељује мандате кандидатима за народне посланике по њиховом редоследу на изборној листи, почев од првог кандидата са изборне листе и издаје уверења о избору за народног посланика.

Престанак мандата

Члан 131.

Народном посланику престаје мандат када се потврде мандати за две трећине народних посланика из наредног сазива Народне скупштине.

Пре него што се потврде мандати за две трећине народних посланика из наредног сазива Народне скупштине, народном посланику мандат престаје:

- 1) ако умре;
- 2) ако је правноснажном судском одлуком потпуно лишен пословне способности, односно ако је правноснажном судском одлуком о делимичном лишењу пословне способности утврђено да је неспособан да врши изборно право;
- 3) ако је правноснажном судском одлуком осуђен на казну затвора у трајању од најмање шест месеци;
- 4) ако је преузео функцију која је по Уставу и закону неспојива с функцијом народног посланика;
- 5) ако је изгубио држављанство Републике Србије;
- 6) ако поднесе оставку.

Народном посланику мандат престаје када наступи случај који представља разлог за престанак мандата.

Оставка народног посланика

Члан 132.

Оставка народног посланика подноси се у писменој форми, а потпис подносиоца мора бити оверен у складу са законом којим се уређује оверавање потписа.

Оставка се лично подноси Народној скупштини у року од три дана од дана овере потписа подносиоца.

Оставка је пуноважна само ако је потпис народног посланика оверен након што му је потврђен мандат.

Оставка се не може опозвати.

Народном посланику мандат престаје оног дана када поднесе оставку.

Констатовање да је престао мандат

Члан 133.

Народна скупштина констатује да је народном посланику престао мандат одмах након што прими обавештење о разлозима за престанак мандата, на седници која је у току, односно на првој наредној седници.

Попуњавање упражњеног посланичког места

Члан 134.

Мандат који престане народном посланику пре него што се потврде мандати за две трећине народних посланика из наредног сазива Народне скупштине додељује се решењем првом наредном кандидату са исте изборне листе којем није био додељен мандат народног посланика у року од седам дана од дана када је констатовано да је престао мандат.

Ако на изборној листи нема кандидата којима није додељен мандат, упражњено посланичко место се попуњава тако што се мандат додељује првом кандидату са друге изборне листе која има следећи највећи количник за који није био додељен мандат народног посланика.

Попуњавање упражњеног посланичког места са коалиционе изборне листе

Члан 135.

Мандат који народном посланику са коалиционе изборне листе престане пре него што се потврде мандати за две трећине народних посланика из наредног сазива Народне скупштине, додељује се првом следећем кандидату исте политичке странке на тој изборној листи којем није био додељен мандат народног посланика.

Ако на изборној листи нема кандидата исте политичке странке којем није додељен мандат, упражњено посланичко место се

попуњава тако што се мандат додељује првом следећем кандидату са изборне листе којем није био додељен мандат уколико коалиционим споразумом није предвиђено да се у таквом случају мандат додељује првом следећем кандидату одређене политичке странке којем није био додељен мандат народног посланика.

Поновно додељивање мандата народном посланику

Члан 136.

Народни посланик који је поднео оставку да би преузео функцију члана Владе може по престанку функције члана Владе поднети захтев да му се поново додели мандат у истом сазиву Народне скупштине ако постоји упражњено посланичко место које припада изборној листи са које је изабран.

VII. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ЗА ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

Изборна листа националне мањине

Члан 137.

Изборном листом националне мањине у смислу овог закона сматра се она изборна листа за коју је Републичка изборна комисија утврдила да је основни циљ њеног подношења представљање и заступање интереса националне мањине, као и заштита и побољшање права припадника националне мањине, у складу са међународним правним стандардима.

Републичка изборна комисија посебним решењем утврђује да изборна листа има положај изборне листе националне мањине у смислу овог закона истовремено када је проглашава, а на предлог подносиоца изборне листе који мора бити поднет заједно са изборном листом.

Републичка изборна комисија може да затражи мишљење надлежног националног савета националне мањине о томе да ли одређена изборна листа може имати положај изборне листе националне мањине.

Подносилац изборне листе националне мањине може бити само политичка странка националне мањине или коалиција коју чине искључиво политичке странке националних мањина.

Забрана да се изигра закон

Члан 138.

Републичка изборна комисија решењем одбија предлог да се одређеној изборној листи утврди да има положај изборне листе националне мањине ако је носилац листе или кандидат за народног посланика на тој изборној листи лице за које је општепознато да је члан друге политичке странке која није политичка странка националне мањине или ако се утврде друге околности које несумњиво указују на намеру да се изигра закон.

Положај изборне листе националне мањине приликом кандидовања

Члан 139.

Републичка изборна комисија може прогласити изборну листу националне мањине ако подносилац изборне листе достави 5.000 оверених изјава бирача да подржавају изборну листу.

Положај изборне листе националне мањине приликом расподеле мандата

Члан 140.

Изборна листа националне мањине учествује у расподели мандата и онда када добије мање од 3% гласова од броја бирача који су гласали.

Када се расподељују мандати применом система највећег количника, количници изборних листа националних мањина које су освојиле мање од 3% гласова увећавају се за 35%.

VIII. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОДНОСИЛАЦА ПРОГЛАШЕНИХ ИЗБОРНИХ ЛИСТА И КАНДИДАТА СА ПРОГЛАШЕНИХ ИЗБОРНИХ ЛИСТА

Право подносиоца проглашене изборне листе на представљање

Члан 141.

Подносиоци проглашених изборних листа и кандидати са проглашених изборних листа имају право да буду бесплатно и једнако

представљени у програмима јавних медијских сервиса на начин прописан овим законом.

Обезбеђивање представљања подносиоца изборне листе

Члан 142.

Јавни медијски сервиси су дужни да у свом програму свим подносиоцима проглашених изборних листа и кандидатима са проглашених изборних листа обезбеде да представе своје изборне програме бесплатно и без дискриминације.

Непристрасност у представљању подносилаца проглашених изборних листа

Члан 143.

Јавни медијски сервиси су дужни да у програмским садржајима намењеним представљању обезбеде подносиоцима проглашених изборних листа и кандидатима са проглашених изборних листа услове за непристрасно, правично и уравнотежено представљање.

Споразум о броју и трајању емисија за представљање подносилаца проглашених изборних листа

Члан 144.

По два представника републичког јавног медијског сервиса, Владе и политичких странака које имају народне посланике споразумом утврђују број и трајање емисија за представљање подносилаца проглашених изборних листа.

Споразум о броју и трајању емисија за представљање подносилаца проглашених изборних листа закључује се најкасније пет дана од дана када је одлука о расписивању избора ступила на снагу и без одлагања се објављује на веб-презентацији.

Републички јавни медијски сервис уз учешће представника Владе, политичких странака које имају народне посланике и подносилаца проглашених изборних листа утврђује правила за представљање подносилаца проглашених изборних листа, изборних програма и кандидата за народне посланике.

Надзорни одбор за изборну кампању

Члан 145.

У спровођењу избора општи надзор над поступцима политичких странака, подносилаца проглашених изборних листа, кандидата за народне посланике и јавних медијских сервиса у току изборних активности спроводи Надзорни одбор за изборну кампању (у даљем тексту: Надзорни одбор).

Надзорни одбор има десет чланова, које именује Народна скупштина, од којих половину на предлог Владе, а половину на предлог посланичких група у Народној скупштини из реда истакнутих јавних радника.

Чланови Надзорног одбора не могу бити чланови органа политичких странака.

Председника Надзорног одбора бирају између себе чланови Надзорног одбора тајним гласањем.

Надлежност Надзорног одбора

Члан 146.

Надзорни одбор:

1) прати предизборне активности и указује на евентуалне неправилности у поступању политичких странака, кандидата и других учесника у изборном поступку;

2) контролише поступање јавних медијских сервиса у примени одредаба овог закона које се односе на обезбеђивање услова за непристрасно, правично и уравнотежено представљање подносилаца проглашених изборних листа и кандидата са проглашених изборних листа;

3) предлаже мере за поштовање једнакости кандидата у излагању њихових програма;

4) обраћа се јавности ради заштите моралног интегритета личности кандидата;

5) упозорава на поступке политичких странака, кандидата и средстава јавног обавештавања којима се омета изборна кампања и угрожава једнакост права свих кандидата;

6) доноси свој пословник.

Ако било који учесник у изборној кампањи својим понашањем позива на насиље, шири националну, верску или расну мржњу или подстиче на неравноправност полова, Надзорни одбор без одлагања даје иницијативу за покретање поступка пред надлежним државним органима.

Ако се споразум о броју и трајању емисија за представљање подносилаца проглашених изборних листа не закључи у предвиђеном року, Надзорни одбор утврђује број и трајање емисија за представљање подносилаца проглашених изборних листа.

Средства за рад Надзорног одбора обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Условe за рад Надзорног одбора обезбеђује Народна скупштина.

IX. ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА

Правна средства у спровођењу избора

Члан 147.

Правна средства у спровођењу избора су захтев за поништавање гласања на бирачком месту, приговор и жалба.

Захтев за поништавање гласања на бирачком месту

Члан 148.

Подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Бирач може у року од 72 часа од затварања бирачког места поднети захтев за поништавање гласања на бирачком месту на којем је уписан у извод из бирачког списка ако га је бирачки одбор неосновано спречио да гласа или ако му је на бирачком месту повређено право на слободно и тајно гласање.

О захтеву за поништавање гласања на бирачком месту одлучује локална изборна комисија, а о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту у иностранству одлучује Републичка изборна комисија.

Орган надлежан за одлучивање о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту дужан је да у року од 72 часа од пријема тог захтева донесе решење по том захтеву и објави га на веб-презентацији.

Садржина захтева за поништавање гласања на бирачком месту

Члан 149.

Захтев за поништавање гласања на бирачком месту мора да буде разумљив и да садржи све оно што је потребно да би по њему могло да се поступи, а нарочито:

- 1) означавање органа који је надлежан да одлучи по захтеву;
- 2) име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште бирача ако је подносилац захтева бирач;
- 3) назив проглашене изборне листе, назив подносиоца проглашене изборне листе и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца проглашене изборне листе ако захтев подноси подносилац проглашене изборне листе;
- 4) потпис подносиоца захтева;
- 5) предмет захтева, а нарочито тачно означавање бирачког места (назив општине, односно града у којем се налази бирачко место и број бирачког места) и тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео;
- 6) чињенице на којима се заснива захтев;
- 7) доказе.

Ако је захтев за поништавање гласања неразумљив или непотпун, орган надлежан да о том захтеву одлучи доноси решење којим га одбацује.

Општа правила о праву на приговор

Члан 150.

Подносилац проглашене изборне листе има право да поднесе приговор против донете одлуке, против предузете радње и због пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња у спровођењу избора, ако овим законом није предвиђено другачије.

Приговор се не може поднети против одлуке, радње или пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња за које је предвиђено друго правно средство.

Подносилац изборне листе, политичка странка, посланичка група, кандидат за народног посланика, бирач и лице чије је име у називу изборне листе или подносиоца изборне листе могу поднети приговор када је то прописано овим законом.

Садржина приговора

Члан 151.

Приговор мора да буде разумљив и да садржи све оно што је потребно да би по њему могло да се поступи, а нарочито:

1) означавање да се приговор подноси Републичкој изборној комисији;

2) име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште подносиоца приговора ако је подносилац приговора физичко лице;

3) назив и седиште подносиоца приговора и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца приговора ако је подносилац приговора правно лице;

4) назив проглашене изборне листе, назив подносиоца проглашене изборне листе и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца проглашене изборне листе ако приговор подноси подносилац проглашене изборне листе;

5) потпис подносиоца приговора;

6) предмет приговора, а нарочито тачан назив одлуке уз означавање доносиоца, датум доношења и број под којим је заведена одлука ако се приговором оспорава одлука, односно тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео ако се приговором оспорава радња у изборном поступку;

7) чињенице на којима се заснива приговор;

8) доказе.

Ако је приговор неразумљив или непотпун, Републичка изборна комисија доноси решење којим га одбацује.

Рок за подношење приговора

Члан 152.

Приговор се може поднети у року од 72 часа од објављивања одлуке, односно предузимања радње коју подносилац сматра неправилном, ако другачије није одређено овим законом.

Приговор због тога што у року који је прописан законом или подзаконским актом Републичке изборне комисије није донета одлука, односно предузета радња може се поднети у року од 72 часа од истека рока у којем је одлука требало да буде донета, односно у којем је радња требало да буде предузета, ако другачије није одређено овим законом.

Надлежност за одлучивање по приговору

Члан 153.

О приговору одлучује Републичка изборна комисија.

Републичка изборна комисија је дужна да у року од 72 часа од пријема приговора донесе и објави решење о приговору.

Приговор и решење о приговору Републичка изборна комисија објављује на веб-презентацији.

Приговор против решења којим је одлучено о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту

Члан 154.

Против решења којим је одбачен или одбијен захтев за поништавање гласања на бирачком месту подносилац захтева може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Приговор због тога што у прописаном року није донета одлука о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту може се поднети у року од 72 часа од истека рока у којем је требало да буде донета одлука о том захтеву.

Против решења којим је усвојен захтев за поништавање гласања на бирачком месту подносилац проглашене изборне листе може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту приговор се подноси преко локалне изборне комисије, која је дужна да у року од 72 часа од пријема приговора достави Републичкој изборној комисији приговор и све списе тог предмета.

Републичка изборна комисија доноси решење по приговору у року од 72 часа од пријема приговора са списима и објављује га на веб-презентацији.

Одлуке Републичке изборне комисије по приговору

Члан 155.

Ако Републичка изборна комисија усвоји приговор, она поништава одлуку донету у спровођењу избора, односно радњу предузету у спровођењу избора.

Када нађе да одлуку против које је поднет приговор треба поништити, Републичка изборна комисија може донети другу одлуку уместо поништене.

Када нађе да решење којим је одлучено о захтеву за поништење гласања на бирачком месту треба поништити, Републичка изборна комисија може мериторно одлучити по захтеву за поништење гласања на бирачком месту ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то.

Жалба против решења Републичке изборне комисије којим је одлучено по приговору

Члан 156.

Против решења Републичке изборне комисије којим је одбачен или одбијен приговор подносилац приговора може поднети жалбу Управном суду у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Жалба због тога што у прописаном року није донета одлука о приговору може се поднети у року од 72 часа од истека рока у којем је требало да буде донета одлука о приговору.

Против решења Републичке изборне комисије којим је усвојен приговор подносилац проглашене изборне листе, подносилац изборне листе, политичка странка, посланичка група, кандидат

за народног посланика, бирач и лице чије је име у називу изборне листе или подносиоца изборне листе могу поднети жалбу Управном суду у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији ако им је тиме што је усвојен приговор непосредно повређен правни интерес.

Поступање по жалби

Члан 157.

Републичка изборна комисија дужна је да у року од 24 часа од пријема жалбе достави Управном суду жалбу и све списе тог предмета.

Управни суд доноси одлуку по жалби у року од 72 часа од пријема жалбе са списима.

Одлуку донету у поступку по жалби Управни суд доставља подносиоцу жалбе преко Републичке изборне комисије.

Одлуке Управног суда по жалби

Члан 158.

Ако Управни суд усвоји жалбу, он поништава одлуку донету у спровођењу избора, односно радњу предузету у спровођењу избора.

Када нађе да одлуку против које је поднета жалба треба поништити, Управни суд може мериторно одлучити по приговору ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то.

Одлука Управног суда којом је мериторно одлучено по приговору у свему замењује поништену одлуку.

Одлука донета у поступку по жалби је правноснажна и против ње се не могу поднети ванредна правна средства предвиђена законом којим се уређује управни спор.

Ако Управни суд усвоји жалбу и поништи одлуку донету у спровођењу избора, односно радњу предузету у спровођењу избора, одговарајућа одлука се доноси, односно одговарајућа радња се предузима најкасније за десет дана од дана када је Републичка изборна комисија примила одлуку Управног суда.

Примена прописа о општем управном поступку и управном спору

Члан 159.

Одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно се примењују на одлучивање о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту и на одлучивање о приговору.

Одредбе закона којим се уређује управни спор сходно се примењују на одлучивање о жалби на решење Републичке изборне комисије којим је одлучено о приговору.

Објављивање правних средстава и одлука по правним средствима

Члан 160.

Републичка изборна комисија на веб-презентацији објављује сва поднета правна средства и одлуке које су донете по њима.

Х. ПОСМАТРАЊЕ РАДА ОРГАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Пријављивање за домаћег посматрача

Члан 161.

Удружење регистровано у Републици Србији чији се циљеви остварују у области избора и које је заинтересовано да посматра рад органа за спровођење избора може поднети Републичкој изборној комисији пријаву за домаћег посматрача најкасније седам дана пре дана гласања.

Уз пријаву за домаћег посматрача прилаже се списак представника домаћег посматрача, који садржи име, презиме, ЈМБГ и подручје посматрања за сваког представника домаћег посматрача који се пријављује за акредитацију.

Представник домаћег посматрача може бити акредитован за домаћег посматрача само ако је пунолетан држављанин Републике Србије, ако није кандидат за народног посланика нити члан органа за спровођење избора.

Пријављивање за страног посматрача

Члан 162.

Међународна и страна организација и удружење који су заинтересовани да прате рад органа за спровођење избора могу поднети Републичкој изборној комисији пријаву за страног посматрача најкасније десет дана пре дана гласања.

Уз пријаву за страног посматрача прилаже се списак представника страног посматрача, који садржи име, презиме, број путне исправе, назив државе која је издала путну исправу и подручје праћења за сваког представника страног посматрача који се пријављује за акредитацију.

Уз пријаву за страног посматрача прилаже се и списак преводилаца ако су они у пратњи пријављених представника страног посматрача, који садржи име, презиме и ЈМБГ за сваког пријављеног преводиоца који је држављанин Републике Србије, односно име, презиме, број путне исправе и назив државе која је издала путну исправу за сваког пријављеног преводиоца који је држављанин стране државе који се пријављује за акредитацију.

Пријаву за страног посматрача и списак представника страног посматрача и преводилаца који су у њиховој пратњи Републичка изборна комисија без одлагања доставља министарству надлежном за спољне послове, које је дужно да своје мишљење о тој пријави достави Републичкој изборној комисији у року од три дана од дана када је пријаву примило.

Пријављивање стране државе за посматрача

Члан 163.

Представник стране државе која је заинтересована да прати рад органа за спровођење избора може поднети пријаву стране државе за посматрача министарству надлежном за спољне послове најкасније десет дана пре дана гласања.

Уз пријаву стране државе за посматрача прилаже се списак њених представника, који садржи име, презиме, број путне исправе, назив државе која је издала путну исправу и подручје праћења за сваког њеног представника који се пријављује за акредитацију.

Уз пријаву стране државе за посматрача прилаже се и списак преводилаца ако су они у пратњи њених пријављених представника, који садржи име, презиме и ЈМБГ за сваког преводиоца који је држављанин Републике Србије, односно име, презиме, број путне исправе и назив државе која је издала путну исправу за сваког пријављеног преводиоца који је држављанин стране државе који се пријављује за акредитацију.

Министарство надлежно за спољне послове прослеђује пријаву стране државе за посматрача и списак њених представника и преводилаца који су у њиховој пратњи са мишљењем Републичкој изборној комисији у року од три дана од дана када је пријаву примило.

Овлашћење посматрача

Члан 164.

Посматрачу који се пријавио да посматра рад бирачких одбора може се дозволити да посматра рад свих бирачких одбора на територији одређене локалне изборне комисије.

Посматрачу који се пријавио да посматра рад бирачког одбора у иностранству или рад бирачког одбора у заводима за извршење кривичних санкција може се дозволити да посматра рад само оног бирачког одбора за који се пријавио.

Посматрачу који се пријавио да посматра рад локалних изборних комисија може се дозволити да посматра рад свих локалних изборних комисија на територији одређеног управног округа, односно Града Београда.

Седници Републичке изборне комисије, локалне изборне комисије или на бирачком месту не могу истовремено присуствовати два представника истог удружења које је пријављено као домаћи посматрач.

Овлашћење и легитимација

Члан 165.

Подносиоцу пријаве којем је дозвољено да посматра рад органа за спровођење избора Републичка изборна комисија издаје одговарајуће овлашћење, а његовим представницима и преводиоцима који су у њиховој пратњи одговарајуће легитимације у које се уписују неопходни подаци из списка приложеног уз пријаву за посматрача.

Овлашћења и легитимације издају се у року од три дана од дана подношења пријаве за посматрача, односно од пријема мишљења министарства надлежног за спољне послове ако пријава испуњава услове прописане законом.

Трошкове посматрања рада органа за спровођење избора сноси подносилац пријаве за посматрача.

Положај посматрача

Члан 166.

Орган за спровођење избора дужан је да представнику посматрача и преводиоцу у његовој пратњи омогући да несметано посматрају сваку изборну радњу.

Представник посматрача и преводилац у његовој пратњи дужни су да легитимације носе на видном месту.

Преводилац нема право да на седници изборне комисије и на бирачком месту борави без представника посматрача у чијој је пратњи.

Посматрач рада изборне комисије

Члан 167.

Представник посматрача рада изборне комисије дужан је да се креће у оквиру овлашћења која је добио.

Републичка изборна комисија може представнику посматрача рада изборне комисије да одузме акредитацију ако се он не понаша у оквиру својих овлашћења.

Посматрач рада бирачког одбора

Члан 168.

Представник посматрача рада бирачког одбора може да прати рад бирачког одбора од примопредаје изборног материјала пре гласања до окончања примопредаје изборног материјала после гласања, укључујући и отварање гласачке кутије, пребројавање гласова, утврђивање резултата гласања, гласање ван бирачког места, као и поновно гласање на том бирачком месту.

Ако се понови гласање на неком бирачком месту, подносилац пријаве за посматрача има право да промени своје представнике

који посматрају рад бирачког одбора, а ако на том бирачком месту није имао своје представнике, може да их пријави ради праћења рада бирачког одбора на спровођењу поновног гласања.

Представник посматрача рада бирачког одбора дужан је да поступа по правилима о одржавању реда на бирачком месту.

Бирачки одбор може да удаљи представника посматрача с бирачког места ако се он не придржава правила о одржавању реда на бирачком месту, ако на бирачком месту користи мобилни телефон или друга средства за везу и комуникацију, а посебно ако омета рад бирачког одбора.

Бирачки одбор је дужан да о удаљењу представника посматрача и разлозима за његово удаљење одмах обавести локалну изборну комисију, а бирачки одбор у иностранству о томе обавештава Републичку изборну комисију.

О присуству представника посматрача рада бирачког одбора сачињава се записник на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија, а који садржи податке о представницима посматрача који су пратили рад бирачког одбора и њихове евентуалне примедбе.

XI. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ИЗБОРА

Члан 169.

Средства за рад органа за спровођење избора, изборни материјал и друге трошкове спровођења избора обезбеђују се у буџету Републике.

Републичка изборна комисија утврђује накнаде за рад у органима за спровођење избора и других трошкова спровођења избора.

XII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Кршење правила о изборној тишини

Члан 170.

Новчаном казном од 100.000 до 600.000 динара казниће се за прекршај правно лице које 48 часова пре дана гласања и на дан гласања до затварања бирачких места у медијима и на јавним скуповима објави процену резултата избора, јавно представља кандидате на изборима и њихове изборне програме и позива бираче да гласају, односно не гласају за одређене изборне листе.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у медију који 48 часова пре дана гласања и на дан гласања до затварања бирачких места објави процену резултата избора, јавно представља кандидате на изборима и њихове изборне програме и позива бираче да гласају, односно не гласају за одређене изборне листе.

Новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у правном лицу које 48 часова пре дана гласања и на дан гласања до затварања бирачких места у медијима и на јавним скуповима објави процену резултата избора, јавно представља кандидате на изборима и њихове изборне програме и позива бираче да гласају, односно не гласају за одређене изборне листе.

Новчаном казном од 10.000 до 40.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које 48 часова пре дана гласања и на дан гласања до затварања бирачких места у медијима и на јавним скуповима објави процену резултата избора, јавно представља кандидате на изборима и њихове изборне програме и позива бираче да гласају, односно не гласају за одређене изборне листе.

Недостављање позива за гласање

Члан 171.

Новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај руководиоца органа који је надлежан да обавести бирача о времену и месту гласања ако бирачу не достави благовремено позив за гласање.

Истицање изборног пропагандног материјала на бирачком месту

Члан 172.

Новчаном казном од 100.000 до 400.000 динара казниће се за прекршај политичка странка, коалиција или друго правно лице које на бирачком месту или непосредно испред бирачког места истиче симболе политичке странке, подносиоца проглашене изборне листе, као и други изборни пропагандни материјал.

Новчаном казном од 10.000 до 25.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у политичкој организацији или другом правном

лицу које на бирачком месту или непосредно испред бирачког места истиче симболе политичке странке и подносиоца проглашене изборне листе, као и други изборни пропагандни материјал.

Новчаном казном од 10.000 до 25.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које на бирачком месту или непосредно испред бирачког места истиче симболе политичке странке и подносиоца проглашене изборне листе, као и други изборни пропагандни материјал.

Спречавање учествовања у раду и праћења рада органа за спровођење избора

Члан 173.

Новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај члан органа за спровођење избора који спречава другог члана да прати и учествује у раду органа за спровођење избора, односно који спречава представника посматрача да прати рад органа за спровођење избора.

Нарушавање реда на бирачком месту

Члан 174.

Новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара казниће се за прекршај лице које наруши ред на бирачком месту.

Повреда права подносилаца проглашених изборних листа и кандидата на представљање

Члан 175.

Новчаном казном од 50.000 до 600.000 динара казниће се за прекршај јавни медијски сервис ако у свом програму не обезбеди свим подносиоцима проглашених изборних листа и кандидатима са проглашених изборних листа да представе своје изборне програме бесплатно и без дискриминације.

Новчаном казном од 10.000 до 30.000 динара казниће се одговорно лице у јавном медијском сервису који у свом програму не обезбеди свим подносиоцима проглашених изборних листа и кандидатима са проглашених изборних листа да представе своје изборне програме бесплатно и без дискриминације.

XIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за доношење јединствених стандарда за изборни материјал

Члан 176.

Републичка изборна комисија прописаће јединствене стандарде за изборни материјал у року од десет дана од дана ступања на снагу овог закона.

Рок за образовање Републичке изборне комисије

Члан 177.

Народна скупштина образује Републичку изборну комисију у складу са овим законом у року од седам дана од његовог ступања на снагу.

Рок за образовање Надзорног одбора

Члан 178.

Народна скупштина образује Надзорни одбор у складу са овим законом у року од седам дана од његовог ступања на снагу.

Привремено увећање броја чланова у сталном саставу органа за спровођење избора

Члан 179.

Прве изборе за народне посланике који буду расписани након ступања на снагу овог закона спроводи Републичка изборна комисија у чији стални састав, осим председника, 16 чланова и њихових заменика који се именују на предлог посланичких група, улази још шест чланова и њихових заменика које именује Народна скупштина на предлог председника Народне скупштине у року од седам дана од ступања на снагу овог закона, а мандат им траје док укупан извештај о резултатима избора не постане коначан.

У спровођењу првих избора за народне посланике који буду расписани након ступања на снагу овог закона учествују локалне изборне комисије у чији стални састав, осим чланова и заменика чланова који

се именују у складу са законом којим се уређују локални избори улази још по један члан и заменик члана које именује Републичка изборна комисија на предлог председника Народне скупштине, а мандат им траје док збирни извештај о резултатима гласања не постане коначан.

У спровођењу првих избора за народне посланике који буду расписани након ступања на снагу овог закона учествују бирачки одбори у чији стални састав, осим чланова и заменика чланова који се именују по општим правилима овог закона, улази још по један члан и заменик члана које именује Републичка изборна комисија на предлог председника Народне скупштине.

Прописи који престају да важе

Члан 180.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе Закон о избору народних посланика („Службени гласник РС“, бр. 35/00, 57/03 – УС, 72/03 – др. закон, 18/04, 85/05 – др. закон, 101/05 – др. закон, 104/09 – др. закон, 28/11 – УС, 36/11, 12/20 и 68/20) и Упутство о облику и димензијама гласачке кутије („Службени гласник РС“, број 42/00).

Ступање на снагу

Члан 181.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ЗАКОН

О ИЗБОРУ ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ*

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређује се избор председника Републике (у даљем тексту: избори).

Председник Републике бира се на пет година.

Основна начела избора за председника Републике

Члан 2.

Грађани бирају председника Републике на основу општег и једнаког изборног права.

Избори су слободни и непосредни, а гласање је тајно и лично.

Изборно право

Члан 3.

Право да бира председника Републике и да буде биран за председника Републике има пунолетни држављанин Републике Србије над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности.

Лице делимично лишено пословне способности може да бира председника Републике и да буде бирано за председника Републике ако суд решењем о делимичном лишењу пословне способности није утврдио да је неспособно да врши изборно право.

* „Службени гласник РС“, број 14/22.

Слобода гласања

Члан 4.

Бирач је слободан да одлучи хоће ли гласати и како ће гласати.

Нико нема право да спречава или приморава бирача да гласа, да га позива на одговорност због тога што је гласао или што није гласао и да од њега тражи да се изјасни за кога је гласао или зашто није гласао.

Надлежност за спровођење избора

Члан 5.

Изборе спроводе органи који су надлежни за спровођење избора за народне посланике.

Средства за спровођење избора

Члан 6.

Средства за спровођење избора обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Правна средства у поступку спровођења избора

Члан 7.

Правна средства у поступку спровођења избора су захтев за поништавање гласања на бирачком месту, приговор и жалба.

Сходна примена других закона

Члан 8.

Одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно се примењују и на избор председника Републике у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно се примењују на одлучивање о захтеву за поништај гласања на бирачком месту и на одлучивање о приговору.

Одредбе закона којим се уређује управни спор сходно се примењују на одлучивање о жалби на решење Републичке изборне комисије којим је одлучено о приговору.

II. РАСПИСИВАЊЕ ИЗБОРА

Надлежност за расписивање избора

Члан 9.

Изборе расписује председник Народне скупштине.

Одлука о расписивању избора ступа на снагу оног дана када је објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Рокови за расписивање избора и гласање

Члан 10.

Одлука о расписивању избора доноси се 90 дана пре истека мандата председника Републике.

Ако се мандат председника Републике продужи због ратног или ванредног стања, избори се расписују тако да се гласање одржи најкасније три месеца од дана када престане ратно или ванредно стање.

Ако председнику Републике престане мандат пре времена на које је изабран, избори се расписују тако да се гласање одржи најкасније три месеца од дана када председнику Републике престане мандат.

Од дана расписивања избора до дана гласања не може протећи мање од 30 ни више од 60 дана.

Садржина одлуке о расписивању избора

Члан 11.

Одлуком о расписивању избора одређује се дан гласања.

Као дан гласања одређује се нерадни дан.

III. ПРЕДЛАГАЊЕ КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Предлагач кандидата за председника Републике

Члан 12.

Кандидата за председника Републике (у даљем тексту: кандидат) може предложити политичка странка уписана у Регистар политичких

странака (у даљем тексту: политичка странка), коалиција политичких странака (у даљем тексту: коалиција) и група грађана.

Кандидата не може предложити коалиција коју чини политичка странка и група грађана.

Рок за подношење предлога кандидата и његова садржина

Члан 13.

Предлог кандидата подноси се непосредно Републичкој изборној комисији у писменом и електронском облику на прописаном обрасцу најкасније 20 дана пре дана гласања.

Предлог кандидата садржи назив предлагача, име, презиме, јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), занимање, место и адресу пребивалишта кандидата, као и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона, адресу за пријем електронске поште и потпис лица које подноси предлог кандидата.

Документација која се доставља уз предлог кандидата

Члан 14.

Приликом подношења предлога кандидата Републичкој изборној комисији, обавезно се доставља и следећа документација:

1) писмена сагласност кандидата да прихвата кандидатуру за председника Републике на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија која садржи његово име, презиме, ЈМБГ, занимање, место и адресу пребивалишта;

2) исправа о прочитаној личној карти са микроконтролером (чипом), односно фотокопија личне карте без микроконтролера за кандидата;

3) најмање 10.000 писмених изјава бирача да подржавају предлог кандидата на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија које су оверене пре истека рока за подношење предлога кандидата и које садрже презиме, име, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта за сваког бирача;

4) списак бирача који су потписали поднете изјаве да подржавају предлог кандидата у електронском облику на обрасцу који прописује Републичка изборна комисија, а који садржи име и презиме бирача, његов ЈМБГ и податке о оверитељу који је оверио потпис на изјави;

5) овлашћење да се у име политичке странке поднесе предлог кандидата ако га не подноси заступник уписан у Регистар политичких странака, које се даје у писменом облику, а које садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта овлашћеног лица;

6) коалициони споразум ако кандидата предлаже коалиција;

7) овлашћење да се у име политичке странке закључи коалициони споразум ако га није закључио заступник уписан у Регистар политичких странака, које се даје у писменом облику, а које садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта овлашћеног лица;

8) споразум о образовању групе грађана ако кандидата предлаже група грађана;

9) писмена сагласност да се у називу коалиције, односно групе грађана употреби лично име физичког лица или назив правног лица која садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта физичког лица, односно назив и седиште правног лица које ту сагласност даје ако коалиција, односно група грађана у свом називу садржи лично име тог физичког лица, односно назив правног лица и ако то физичко лице није потписало неки документ који се предаје уз предлог кандидата, а чије се потписивање сматра давањем сагласности да се његово лично име употреби у називу коалиције, односно групе грађана.

Повлачење предлога кандидата

Члан 15.

Предлагач кандидата може повући предлог кандидата најкасније до дана када се утврђује листа кандидата за избор председника Републике.

Предлог кандидата који је поднела коалиција може се повући ако се с тим сагласе све политичке странке које су закључиле коалициони споразум, осим ако коалиционим споразумом није другачије одређено.

Предлог кандидата који је поднела група грађана може се повући ако се с тим сагласе сви бирачи који су образовали групу грађана, осим ако споразумом о образовању групе грађана није другачије одређено.

Републичка изборна комисија у року од 24 часа, а најкасније до утврђивања листе кандидата за избор председника Републике решењем констатује да је предлог кандидата повучен.

Одустанак од кандидатуре

Члан 16.

Кандидат може Републичкој изборној комисији доставити оверену писмену изјаву да одустаје од кандидатуре за председника Републике најкасније до дана када се утврђује листа кандидата за избор председника Републике.

Републичка изборна комисија у року од 24 часа, а најкасније до утврђивања листе кандидата за избор председника Републике решењем констатује да је проглашени кандидат одустао од кандидатуре.

Листа кандидата за избор председника Републике

Члан 17.

Републичка изборна комисија доноси одлуку којом утврђује листу кандидата за избор председника Републике и објављује је у „Службеном гласнику Републике Србије“ најкасније 15 дана пре дана гласања.

Листа кандидата за избор председника Републике садржи за сваког кандидата:

- 1) име и презиме;
- 2) годину рођења;
- 3) занимање;
- 4) назив предлагача.

У општини и граду у којима је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, поред листе кандидата за избор председника Републике која се штампа на српском језику ћириличким писмом, израђује се и листа кандидата за избор председника Републике на језику и писму националне мањине истим обликом и величином слова.

Кандидатуре за председника Републике проглашавају се по редоследу којим су поднети предлози кандидата испунили услове за проглашење.

Редослед кандидата на листи кандидата за избор председника Републике утврђује се жребом, у присуству представника предлагача кандидата.

Поступак спровођења жреба уређује Републичка изборна комисија.

Против резултата жреба није дозвољен приговор, већ се резултат жреба може побијати приговором против одлуке о утврђивању листе кандидата за избор председника Републике.

Редослед кандидата на гласачком листићу одређује се према редоследу утврђеном на листи кандидата за избор председника Републике.

Против одлуке о утврђивању листе кандидата за избор председника Републике предлагач проглашеног кандидата може поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од објављивања те одлуке на веб-презентацији.

Приговором против одлуке о утврђивању листе кандидата за избор председника Републике не може се оспоравати пуноважност проглашене кандидатуре.

IV. ГЛАСАЊЕ И УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА

Гласачки листић

Члан 18.

Гласачки листић за избор председника Републике садржи:

- 1) назив избора и датум гласања;
- 2) редни број који се ставља испред имена и презимена кандидата;
- 3) име и презиме кандидата и назив предлагача кандидата;
- 4) напомену да се гласа само за једног кандидата и то тако што се заокружи редни број испред његовог имена и презимена;
- 5) напомену да је гласање тајно, да се обавља иза паравана за гласање и да након што попуни гласачки листић, бирач треба да га пресавије тако да се не види како је попуњен и да га тако пресавијеног убаци у гласачку кутију;
- 6) отисак печата Републичке изборне комисије.

Збирни извештај о резултатима гласања

Члан 19.

Локална изборна комисија у року од 96 часова од затварања бирачких места доноси за сва бирачка места која се налазе на њеној територији и без одлагања доставља Републичкој изборној комисији збирни извештај о резултатима гласања који садржи број бирача уписаних у бирачки списак, број бирача који је изашао на изборе,

број гласачких листића који се налазе у гласачким кутијама, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова који је добио сваки кандидат.

Збирни извештај о резултатима гласања у иностранству доноси Републичка изборна комисија.

Ако је поднето правно средство због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту и ако је поднето правно средство против решења којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решења којим се поништава гласање на бирачком месту, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од дана када су локалној изборној комисији достављене одлуке о свим поднетим правним средствима.

Ако се на појединим бирачким местима спроводи поновно гласање, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од затварања бирачког места на којем је најкасније поновљено гласање, односно од дана када су локалној изборној комисији достављене одлуке о свим евентуално поднетим правним средствима у вези са поновним гласањем.

Ако је поднет захтев да се изврши контрола записника о раду бирачког одбора по узорку, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од завршетка контроле записника о раду бирачког одбора.

Против збирног извештаја о резултатима гласања предлагач проглашеног кандидата и бирач који је уписан у бирачки списак на бирачком месту које се налази на територији локалне изборне комисије могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања збирног извештаја на веб-презентацији.

Против збирног извештаја о резултатима гласања у иностранству предлагач проглашеног кандидата и бирач који је уписан у бирачки списак на бирачком месту у иностранству могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања збирног извештаја на веб-презентацији.

Укупан извештај о резултатима избора

Члан 20.

Републичка изборна комисија у року од 96 часова од пријема свих збирних извештаја о резултатима гласања доноси и објављује

за сва бирачка места укупан извештај о резултатима избора који садржи број бирача уписаних у бирачки списак, број бирача који је изашао на изборе, број бирача који су гласали, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова које је добио сваки кандидат.

Број бирача који су гласали утврђује се на основу броја гласачких листића који се налазе у гласачким кутијама.

Ако је поднето правно средство против збирног извештаја о резултатима гласања, рок за доношење и објављивање укупног извештаја о резултатима избора рачуна се од дана када је Републичкој изборној комисији достављена одлука по правном средству.

Против укупног извештаја о резултатима избора предлагач проглашеног кандидата и бирач могу поднети приговор Републичкој изборној комисији у року од 72 часа од објављивања укупног извештаја на веб-презентацији.

Кандидат који је изабран за председника Републике

Члан 21.

За председника Републике изабран је кандидат који је добио већину гласова бирача који су гласали.

Понављање гласања

Члан 22.

Ако ниједан кандидат не добије већину гласова бирача који су гласали, Републичка изборна комисија у року од три дана од дана када је укупан извештај о резултатима избора постао коначан доноси решење којим одређује да се понови гласање у року од 15 дана од дана доношења тог решења о понављању гласања.

Ако је поднета жалба против решења којим је одлучено о приговору на укупан извештај о резултатима избора, рок за доношење решења о понављању гласања рачуна се од дана када је Републичкој изборној комисији достављена одлука по жалби.

Дан поновног гласања одређује Републичка изборна комисија решењем, које се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Као дан поновног гласања одређује се нерадни дан.

Кандидати на поновном гласању

Члан 23.

На поновном гласању учествују два кандидата која су добила највећи број гласова на првом гласању.

Више од два кандидата учествују на поновљеном гласању:

- 1) ако више од два кандидата деле прво место;
- 2) ако је један освојио прво место, а два или више кандидата деле друго место.

На гласачком листићу на поновном гласању први по редоследу је кандидат који је на првом гласању добио највише гласова.

Редослед кандидата који имају исти број гласова утврђује се према редоследу на првом гласању.

Бирачки одбор за спровођење поновног гласања

Члан 24.

Поновно гласање спроводи исти бирачки одбор у сталном саставу.

Бирачки одбор у проширеном саставу који спроводи поновно гласање чине чланови и заменици чланова који су именовани на предлог предлагача кандидата који учествују на поновном гласању.

На захтев овлашћеног предлагача, члан, односно заменик члана бирачког одбора може се променити најкасније три дана пре дана поновног гласања.

Ако предлагач кандидата који учествује у поновном гласању није предложио члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу, има право да га предложи за спровођење поновног гласања.

Посматрачи за праћење поновног гласања

Члан 25.

Овлашћење које је Републичка изборна комисија издала за праћење рада органа за спровођење избора важи и за поновно гласање.

Подносилац пријаве за посматрача има право да промени свог представника за посматрање поновног гласања, а ако није пријавио представника који посматра рад неког органа за спровођење избора, може га пријавити ради праћења поновног гласања.

**Кандидат који је изабран за председника Републике
на поновном гласању**

Члан 26.

На поновном гласању за председника Републике изабран је кандидат који је добио највећи број гласова.

Ако на поновном гласању кандидати добију исти број гласова, гласање се понавља у року од 15 дана од дана доношења решења о понављању гласања.

**Губитак изборног права кандидата између првог
и поновног гласања**

Члан 27.

Ако од дана првог гласања до дана поновног гласања један кандидат изгуби изборно право, понавља се цео изборни поступак.

**V. ИСТОВРЕМЕНО ОДРЖАВАЊЕ ИЗБОРА
ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ И ИЗБОРА
ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ**

Координирано спровођење избора

Члан 28.

Ако се истог дана одржавају избори за председника Републике и избори за народне посланике, глас се на истим бирачким местима, а гласање спроводе исти бирачки одбори.

Изборни материјал

Члан 29.

Гласачки листићи, као и контролни листови за проверу исправности гласачке кутије за избор председника Републике и избор народних посланика не могу бити исте боје.

За свако бирачко место обезбеђују се засебни изводи из бирачког списка и засебне гласачке кутије за избор председника Републике и за избор народних посланика.

За свако бирачко место обезбеђују се засебне вреће за паковање изборног материјала за избор председника Републике и за избор народних посланика које не могу бити исте боје.

Позив за гласање

Члан 30.

Ако се истог дана одржавају избори за председника Републике и избори за народне посланике, општинска, односно градска управа доставља бирачу један позив за гласање.

Органи за спровођење избора у проширеном саставу

Члан 31.

Сваки предлагач проглашеног кандидата, односно подносилац проглашене изборне листе кандидата за народне посланике (у даљем тексту: изборна листа) има право да предложи члана и заменика члана органа за спровођење избора у проширеном саставу.

Политичка странка, коалиција односно група грађана која је и предлагач проглашеног кандидата и подносилац проглашене изборне листе у органе за спровођење избора у проширеном саставу може предложити само једног члана и једног заменика члана.

Оцена истоветности коалиција, односно група грађана

Члан 32.

Истоветност коалиција, односно група грађана у смислу предлагања члана и заменика члана органа за спровођење избора у проширеном саставу не цени се према називу коалиције, односно групе грађана, већ према потписницима коалиционог споразума, односно споразума о образовању групе грађана.

Коалиција која је предлагач проглашеног кандидата и коалиција која је подносилац проглашене изборне листе сматрају се истом коалицијом ако је и једну и другу образовало више од половине истих политичких странака.

Група грађана која је предлагач проглашеног кандидата и група грађана која је подносилац проглашене изборне листе сматрају се истом групом грађана ако је и једну и другу образовало више од половине истих бирача.

**Поступање када политичка странка на једним изборима
учествује самостално, а на другим у коалицији**

Члан 33.

Ако две или више политичких странака на једним изборима учествују самостално, а на другим у коалицији, свака од њих има право да предложи по једног члана и једног заменика члана органа за спровођење избора у проширеном саставу.

**Положај члана органа за спровођење избора
у проширеном саставу**

Члан 34.

Члан органа за спровођење избора у проширеном саставу који је именован на предлог политичке странке, коалиције, односно групе грађана која учествује на једним изборима може гласати само за оне одлуке органа за спровођење избора које су заједничке за оба изборна поступка (нпр. одређивање бирачких места, образовање бирачког одбора у сталном саставу) и које се односе само на онај изборни поступак у којем његов предлагач учествује.

VI. ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

**Привремено увећање броја чланова у сталном саставу
органа за спровођење избора**

Члан 35.

Прве изборе за председника Републике који буду расписани након ступања на снагу овог закона спроводи Републичка изборна комисија у чији стални састав, осим чланова и заменика чланова који се именују на основу закона којим се уређују избори за народне посланике, улази још шест чланова и њихових заменика које именује Народна скупштина на предлог председника Народне скупштине у року од седам дана од ступања на снагу овог закона, а мандат им траје док укупан извештај о резултатима избора не постане коначан.

У спровођењу првих избора за председника Републике који буду расписани након ступања на снагу овог закона учествују локалне

изборне комисије у чији стални састав, поред чланова и заменика чланова који се именују на основу одредаба закона којим се уређују локални избори, улази још по један члан и заменик члана које именује Републичка изборна комисија на предлог председника Народне скупштине, а мандат им траје док збирни извештај о резултатима гласања не постане коначан.

У спровођењу првих избора за председника Републике који буду расписани након ступања на снагу овог закона учествују бирачки одбори у чији стални састав, поред чланова и заменика чланова који се именују на основу одредаба закона којим се уређују избори за народне посланике, улази још по један члан и заменик члана које именује Републичка изборна комисија на предлог председника Народне скупштине.

Ако се први избори за председника Републике који буду расписани након ступања на снагу овог закона одржавају истог дана када и избори за народне посланике, чланови органа за спровођење избора у сталном саставу који су именовани на предлог председника Народне скупштине за спровођење избора за народне посланике учествују у раду органа за спровођење избора за председника Републике.

VII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Пропис који престаје да важи

Члан 36.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о избору председника Републике („Службени гласник РС“, бр. 111/07 и 104/09 – др. закон).

Ступање на снагу

Члан 37.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ПОКРАЈИНСКА СКУПШТИНСКА ОДЛУКА О ИЗБОРУ ПОСЛАНИКА У СКУПШТИНУ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ*

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет покрајинске скупштинске одлуке

Члан 1.

Овом покрајинском скупштинском одлуком (у даљем тексту: одлука) уређују се избор и престанак мандата посланика Скупштине Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: посланици).

Скупштина Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Скупштина) има 120 посланика, који се бирају на четири године.

Све именице које се користе у овој одлуци у мушком роду, истовремено обухватају именице у женском роду.

Именице које означавају службене позиције и функције у органима Аутономне покрајине Војводине (у даљем тексту: Покрајина), користе се у облику који изражава пол лица које је њихов носилац.

Основна начела избора за посланике

Члан 2.

Грађани бирају посланике на основу општег и једнаког изборног права.

Избори за посланике су слободни и непосредни, а гласање је тајно и лично.

Изборно право

Члан 3.

Право да бира посланике и да буде биран за посланика има пунолетни држављанин Републике Србије који има пребивалиште на

* „Службени лист АПВ“, број 40/23.

територији Покрајине, над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности.

Лице делимично лишено пословне способности може да бира посланике и да буде бирано за посланика ако суд решењем о делимичном лишењу пословне способности није утврдио да је неспособно да врши изборно право.

Слобода гласања

Члан 4.

Бирач је слободан да одлучи хоће ли гласати и како ће гласати.

Нико нема право да спречава или приморава бирача да гласа, да га позива на одговорност због тога што је гласао или што није гласао и да од њега тражи да се изјасни за кога је гласао или зашто није гласао.

Једнако изборно право и пропорционални изборни систем

Члан 5.

Бирач има само један глас.

Глас се за изборну листу кандидата за посланике (у даљем тексту: изборна листа).

Посланици се бирају у Покрајини као једној изборној јединици.

Посланички мандати расподељују се изборним листама сразмерно броју добијених гласова, а број мандата који припада изборним листама утврђује се применом система највећег количника.

Посланички мандати које је освојила изборна листа додељују се кандидатима за посланике према њиховом редоследу на изборној листи.

Обавештавање о изборима

Члан 6.

Грађани имају право да преко покрајинског јавног медијског сервиса буду обавештени о изборним програмима и активностима подносилаца изборних листа, као и о кандидатима за посланике, у складу са прописима који уређују јавне медијске сервисе и електронске медије.

Подносиоци изборних листа и кандидати за посланике имају право да преко пружалаца медијских услуга обавештавају грађане

о програмима, активностима и предложеним кандидатима, у складу са одредбама ове одлуке.

Забрањено је 48 часова пре дана гласања и на дан гласања до затварања бирачких места да се у медијима и на јавним скуповима објављују процене резултата избора, јавно представљају кандидати на изборима за посланике и њихови изборни програми и позивају бирачи да гласају, односно да не гласају за одређене изборне листе.

Под медијем се у смислу ове одлуке подразумевају дневне и периодичне новине, сервис новинске агенције, радио-програм и телевизијски програм и електронска издања тих медија, као и самостална електронска издања (уређивачки обликоване интернет странице или интернет портали), а који су регистровани у Регистру медија, у складу са законом.

II. ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА ЗА ПОСЛАНИКЕ

1. Заједничка правила за органе за спровођење избора

Надлежност за спровођење избора за посланике

Члан 7.

Изборе за посланике (у даљем тексту: избори) спроводе Покрајинска изборна комисија, локалне изборне комисије и бирачки одбори.

Општа правила о положају органа за спровођење избора

Члан 8.

Органи за спровођење избора су самостални и независни и раде на основу ове одлуке и прописа донетих на основу одлуке.

За свој рад органи за спровођење избора одговарају органу који их је образовао.

Рад органа за спровођење избора је јаван.

Раду органа за спровођење избора не може да присуствује кандидат за посланика.

Услове за рад органа за спровођење избора обезбеђују Скупштина и општинске, односно градске управе на територији Покрајине.

Сви покрајински и локални органи и организације на територији Покрајине дужни су да пружају помоћ органима за спровођење избора и да им достављају податке који су им потребни за рад.

Члан и заменик члана у органу за спровођење избора

Члан 9.

Орган за спровођење избора чине председник и други чланови органа за спровођење избора и њихови заменици.

Исто лице може више пута да буде именовано у орган за спровођење избора.

Заменик члана органа за спровођење избора има иста права и дужности као и члан којег замењује.

Заменик члана органа за спровођење избора има право гласа само када је одсутан члан којег замењује.

Орган за спровођење избора може да овласти свог члана, односно заменика члана да у име тог органа за спровођење избора обавља поједине радње које су у вези са организацијом, припремом и спровођењем избора, односно гласања.

Орган за спровођење избора у сталном и проширеном саставу

Члан 10.

Орган за спровођење избора ради у сталном и проширеном саставу.

Подносилац проглашене изборне листе који је предложио најмање половину кандидата од укупног броја посланика који се бира има право да предложи члана и заменика члана органа за спровођење избора у проширеном саставу.

Ако подносилац проглашене изборне листе не предложи члана, односно заменика члана органа за спровођење избора у проширеном саставу у року који је прописан одлуком, орган наставља да ради и пуноважно одлучује без представника тог подносиоца изборне листе.

Члан, односно заменик члана органа за спровођење избора у проширеном саставу има иста права и дужности као и члан, односно заменик члана у сталном саставу.

Општа правила о предлагању чланова и заменика чланова у органе за спровођење избора

Члан 11.

Када овлашћени предлагачи предлажу чланове и заменике чланова у органе за спровођење избора, треба да воде рачуна о уравнотеженој заступљености полова и потреби да укључе особе са инвалидитетом у спровођење изборног поступка.

Предлог за именовање члана и заменика члана органа за спровођење избора садржи име и презиме, јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште предложеног члана, односно заменика члана и означавање посланичке групе у Скупштини (у даљем тексту: посланичка група) или другог овлашћеног предлагача.

Одлучивање органа за спровођење избора

Члан 12.

Орган за спровођење избора одлучује већином од укупног броја гласова чланова у сталном, односно проширеном саставу.

Услов за чланство у органу за спровођење избора

Члан 13.

За члана и заменика члана органа за спровођење избора може бити именовано само оно лице које има изборно право, није посланик, кандидат за посланика, заступник или лице овлашћено за подношење изборне листе и које има пребивалиште на територији Покрајине.

Престанак функције у органу за спровођење избора

Члан 14.

Члану и заменику члана органа за спровођење избора функција престаје на основу ове одлуке, а орган надлежан за његово именовање по службеној дужности утврђује престанак његове функције:

- 1) ако умре;
- 2) ако изгуби изборно право;
- 3) ако му престане пребивалиште на територији Покрајине;
- 4) када се прогласи изборна листа на којој је кандидат за посланика;
- 5) ако подносилац изборне листе који га је предложио повуче изборну листу;
- 6) ако се поништи решење о проглашењу изборне листе чији подносилац га је предложио;
- 7) ако је правноснажном судском одлуком осуђен на казну затвора у трајању од најмање шест месеци;
- 8) ако изгуби радну способност;
- 9) у другим случајевима предвиђеним одлуком.

Члана, односно заменика члана органа за спровођење избора разрешава орган надлежан за његово именовање:

- 1) ако поднесе оставку у писменој форми;
- 2) ако се накнадно утврди да не испуњава посебан услов за именовање;
- 3) у другим случајевима предвиђеним овом одлуком.

Када одлука о расписивању избора ступи на снагу, тада је Покрајинска изборна комисија надлежна да разреши члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије и локалне изборне комисије у сталном саставу, да утврди да му је функција престала на основу ове одлуке, као и да на предлог овлашћеног предлагача именује новог члана уместо оног који је разрешен, односно којем је функција престала на основу ове одлуке.

Одлука органа за спровођење избора не може се оспоравати на основу тога што орган није одлучивао у прописаном саставу ако није било благовремено поднето прописано правно средство којим је оспорен његов састав.

Посебан случај престанка функције

Члан 15.

Исто лице не може бити члан двају органа за спровођење избора.

Ако је једно лице именовано у више органа за спровођење избора, на основу ове одлуке му престаје функција у оном органу у којем је касније именовано.

2. Покрајинска изборна комисија

Посебан услов за именовање члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије

Члан 16.

За члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије може да буде именовано само оно лице које има високо образовање у области правних наука и најмање три године искуства у струци.

Покрајинска изборна комисија у сталном саставу

Члан 17.

Покрајинску изборну комисију у сталном саставу чине председник, 14 чланова, заменик председника, 14 заменика чланова и учесници у раду Покрајинске изборне комисије без права одлучивања, које именује Скупштина.

Одлука о именовању сталног састава Покрајинске изборне комисије објављује се у „Службеном листу Аутономне покрајине Војводине“ (у даљем тексту: „Службени лист АПВ“).

Мандат сталног састава Покрајинске изборне комисије престаје када нов сазив Скупштине именује нов стални састав Покрајинске изборне комисије.

Нов сазив Скупштине дужан је да именује нов стални састав Покрајинске изборне комисије у року од шест месеци од дана конституисања Скупштине.

Овлашћени предлагач за именовање члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије у сталном саставу

Члан 18.

Чланови и заменици чланова Покрајинске изборне комисије у сталном саставу именују се на предлог посланичких група сразмерно њиховој заступљености у укупном броју посланика који припадају посланичким групама.

Ниједна посланичка група не може да предложи више од половине чланова и заменика чланова Покрајинске изборне комисије у сталном саставу.

Приликом предлагања чланова и заменика чланова Покрајинске изборне комисије посланичка група треба да води рачуна о уравни- теженој заступљености полова.

Посланичка група која има више од половине од укупног броја посланика предлаже председника, заменика председника, шест чланова и шест заменика чланова Покрајинске изборне комисије у сталном саставу, док преостале чланове и заменике чланова у Покрајинској изборној комисији у сталном саставу предлажу остале посланичке групе сразмерно њиховој заступљености у укупном броју посланика који припадају тим посланичким групама.

Жалба против одлуке о именовану члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије у сталном саставу

Члан 19.

Против одлуке о именовану члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије у сталном саставу сваки подносилац проглашене изборне листе која је освојила мандате у постојећем сазиву Скупштине и сваки бирач могу поднети жалбу Управном суду преко Скупштин- не у року од седам дана од дана њеног објављивања у „Службеном листу АПВ“.

Скупштина је дужна да у року од 24 часа од пријема жалбе до- стави Управном суду жалбу и све списе тог предмета.

Управни суд доноси одлуку по жалби у року од седам дана од пријема жалбе са списима.

Одлука донета у поступку по жалби је правноснажна и против ње се не могу поднети ванредна правна средства предвиђена законом којим се уређује управни спор.

Учесници у раду Покрајинске изборне комисије без права одлучивања

Члан 20.

Учесници у раду Покрајинске изборне комисије без права одлучи- вања су секретар Покрајинске изборне комисије и заменик секретара Покрајинске изборне комисије.

Секретара и заменика секретара Покрајинске изборне комисије именује Скупштина на предлог председника Скупштине и то из реда лица запослених у Скупштини.

За секретара и заменика секретара Покрајинске изборне комисије могу бити именовани, на предлог председника Скупштине и одлуке Скупштине, и секретар и заменик секретара Скупштине.

За секретара и заменика секретара може да буде именовано само оно лице које има изборно право, пребивалиште на територији Покрајине и није посланик, нити кандидат за посланика и које има високо образовање у области правних наука.

Одредбе ове одлуке којима се уређује престанак функције у органу за спровођење избора примењују се и на секретара и заменика секретара Покрајинске изборне комисије.

Покрајинска изборна комисија у проширеном саставу

Члан 21.

Члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије у проширеном саставу именује Покрајинска изборна комисија на предлог подносиоца проглашене изборне листе који мора бити достављен најкасније седам дана пре дана гласања.

Покрајинска изборна комисија дужна је да донесе решење о предлогу за именовање члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије у проширеном саставу у року од 48 часова од пријема предлога.

Решење о именовању члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије у проширеном саставу примењује се од наредног дана од дана када је донето.

Члан, односно заменик члана Покрајинске изборне комисије у проширеном саставу који је разрешен, односно којем је функција престала на основу ове одлуке може се променити на захтев подносиоца проглашене изборне листе на чији предлог је именован само док Покрајинска изборна комисија ради у проширеном саставу.

Покрајинска изборна комисија ради у проширеном саставу док укупан извештај о резултатима избора не постане коначан.

Приговор против решења о предлогу за именовање члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије у проширеном саставу

Члан 22.

Против решења којим је одбијен или одбачен предлог за именовање члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије у проширеном саставу подносилац предлога може поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији Покрајинске изборне комисије (у даљем тексту: веб-презентација).

Против решења о именовању члана и заменика члана Покрајинске изборне комисије у проширеном саставу подносилац проглашене изборне листе, регистрована политичка странка и бирач могу поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Надлежност Покрајинске изборне комисије

Члан 23.

Покрајинска изборна комисија:

- 1) стара се о спровођењу избора у складу са овом одлуком;
- 2) прописује упутства за спровођење изборних радњи;
- 3) објављује роковник за вршење изборних радњи;
- 4) прописује и објављује обрасце за спровођење изборних радњи;
- 5) прати примену и даје мишљења у вези с применом ове одлуке;
- 6) именује, разрешава и констатује престанак функције члана и заменика члана органа за спровођење избора, у складу са овом одлуком;
- 7) прописује јединствене стандарде за изборни материјал;
- 8) обезбеђује изборни материјал за спровођење избора;
- 9) прописује начин примопредаје изборног материјала пре и после гласања;
- 10) утврђује и објављује укупан и коначан број бирача;
- 11) објављује бирачка места, у складу са овом одлуком;
- 12) одлучује о поднетој изборној листи;

13) саставља и објављује приручник за практичну примену правила која уређују како бирачки одбори спроводе гласање и утврђују резултате гласања на бирачком месту;

14) прописује начин праћења излазности бирача на гласање;

15) прописује програме обука и спроводи обуке чланова и заменика чланова локалних изборних комисија и бирачких одбора за спровођење покрајинских избора;

16) информише и едукује бираче о начину остваривања изборног права, као и друге учеснике у изборном поступку;

17) одлучује о приговорима, у складу са овом одлуком;

18) утврђује резултате избора, доноси и објављује укупан извештај о резултатима избора;

19) усклађује и надзире рад органа за спровођење избора;

20) доноси акт о додели мандата посланицима;

21) подноси Скупштини извештај о спроведеним изборима;

22) обавља и друге послове предвиђене овом одлуком.

У вршењу надзора над радом локалних изборних комисија Покрајинска изборна комисија је овлашћена да по службеној дужности поништи одлуку локалне изборне комисије донету супротно одредбама ове одлуке.

Обрасце који су потребни за подношење изборне листе Покрајинска изборна комисија прописује и објављује у року од три дана од дана када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Покрајинска изборна комисија доноси свој пословник.

Упутства за спровођење изборних радњи и Пословник Покрајинске изборне комисије објављују се у „Службеном листу АПВ“.

Објављивање одлука Покрајинске изборне комисије

Члан 24.

Одлуке Покрајинске изборне комисије објављују се на веб-презентацији без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од завршетка седнице на којој су одлуке донете.

На веб-презентацији мора бити назначен датум и време објављивања одлуке.

Одлуке Покрајинске изборне комисије објављују се у „Службеном листу АПВ“ када је то предвиђено овом одлуком.

Када донесе и објави одлуку по захтеву, Покрајинска изборна комисија је дужна да подносиоца захтева телефоном или електронском поштом обавести о томе да је одлука по његовом захтеву донета и објављена на веб-презентацији.

Ако је донета одлука Покрајинске изборне комисије по захтеву, подносилац захтева може тражити да му се писмени отправак те одлуке уручи у седишту Покрајинске изборне комисије или пошаље поштом.

Време када је подносилац захтева обавештен телефоном или електронском поштом да је донета и објављена одлука по његовом захтеву, односно време када му је уручен писмени отправак одлуке у седишту Покрајинске изборне комисије или послат поштом не утиче на рачунање рока у којем може да поднесе правна средства против те одлуке.

Јавност рада Покрајинске изборне комисије

Члан 25.

Рад Покрајинске изборне комисије је јаван.

Јавност рада Покрајинске изборне комисије обезбеђује се тако што Покрајинска изборна комисија на веб-презентацији објављује записнике са својих седница, омогућава заинтересованим домаћим, страним и међународним организацијама и удружењима (посматрачи) да прате њен рад и на други начин у складу са овом одлуком и Пословником Покрајинске изборне комисије.

3. Локална изборна комисија

Локална изборна комисија у сталном саставу

Члан 26.

Локалне изборне комисије су општинске изборне комисије и градске изборне комисије са територије Покрајине.

Локална изборна комисија у сталном саставу именује се у складу са законом којим се уређују локални избори.

Посебан случај образовања локалне изборне комисије у сталном саставу

Члан 27.

Ако на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу у скупштини града, односно општине не постоји локална изборна комисија, Покрајинска изборна комисија у року од седам дана од дана када је одлука о расписивању избора ступила на снагу решењем образује локалну изборну комисију у сталном саставу као орган за спровођење избора за територију тог града, односно општине.

Локална изборна комисија у сталном саставу коју образује Покрајинска изборна комисија има председника, шест чланова и њихове заменике, који се именују на предлог посланичких група сразмерно њиховој заступљености у Скупштини на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Посланичка група која има више од половине од укупног броја посланика предлаже председника, заменика председника, два члана и два заменика члана локалне изборне комисије у сталном саставу коју образује Покрајинска изборна комисија, док преостале чланове и заменике чланова у локалној изборној комисији у сталном саставу предлажу остале посланичке групе сразмерно њиховој заступљености у укупном броју посланика који припадају тим посланичким групама.

Покрајинска изборна комисија може локалној изборној комисији у сталном саставу коју образује својим решењем поверити надлежност за више јединица локалне самоуправе у којима не постоје локалне изборне комисије.

За председника и заменика председника изборне комисије може да буде именовано само оно лице које има високо образовање у области правних наука.

Када образује локалну изборну комисију у сталном саставу, Покрајинска изборна комисија на предлог надлежног начелника општинске односно градске управе именује секретара и заменика секретара локалне изборне комисије у сталном саставу, који учествују у њеном раду без права одлучивања.

За секретара и заменика секретара локалне изборне комисије може да буде именовано само оно лице које има високо образовање у области правних наука.

Положај локалне изборне комисије у случају истовременог спровођења покрајинских и републичких избора

Члан 28.

Када се истовремено спроводе избори за народне посланике у Народној скупштини, Покрајинска изборна комисија може одлучити да послове локалне изборне комисије у сталном саставу обавља комисија коју је образовала Републичка изборна комисија, у складу са законом којим се уређује избор народних посланика.

Предлагање члана и заменика члана локалне изборне комисије у сталном саставу

Члан 29.

У сврху образовања локалне изборне комисије у сталном саставу Покрајинска изборна комисија благовремено прописује и објављује на веб-презентацији распоред места по којем посланичке групе предлажу чланове и заменике чланова те локалне изборне комисије.

Ако посланичка група не достави благовремено предлог за именовање члана, односно заменика члана локалне изборне комисије у сталном саставу, Покрајинска изборна комисија у локалну изборну комисију у сталном саставу именује лице које предложи надлежни начелник општинске односно градске управе.

Када предлаже кандидата за члана, заменика члана, секретара и заменика секретара локалне изборне комисије, овлашћени предлагач, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у локалној изборној комисији и има искуство у спровођењу избора.

Локална изборна комисија у проширеном саставу

Члан 30.

Члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу именује локална изборна комисија на предлог подносиоца проглашене изборне листе, који мора бити достављен најкасније седам дана пре дана гласања.

Локална изборна комисија дужна је да донесе решење о предлогу за именовање члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу у року од 48 часова од пријема предлога.

Решење о именовану члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу примењује се од наредног дана од дана када је донето.

Члан односно заменик члана локалне изборне комисије у проширеном саставу који је разрешен, односно којем је функција престала на основу ове одлуке може се променити на захтев подносиоца проглашене изборне листе на чији предлог је именован само док локална изборна комисија ради у проширеном саставу.

Локална изборна комисија ради у проширеном саставу док збирни извештај о резултатима гласања не постане коначан.

Приговор против решења о предлогу за именовање члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу

Члан 31.

Против решења којим је одбијен или одбачен предлог за именовање члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу подносилац предлога може поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о именовану члана, односно заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу подносилац проглашене изборне листе и бирач могу поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Надлежност локалне изборне комисије

Члан 32.

Локална изборна комисија:

- 1) организује техничку припрему за изборе;
- 2) именује, разрешава и констатује престанак функције чланова и заменика чланова органа за спровођење избора, у складу са овом одлуком;
- 3) одређује бирачка места, у складу са овом одлуком;
- 4) одлучује о захтевима за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања;

5) прима изборни материјал од Покрајинске изборне комисије и предаје га бирачким одборима;

6) преузима изборни материјал од бирачких одбора по завршетку гласања;

7) пружа подршку бирачким одборима приликом спровођења гласања;

8) обавештава Покрајинску изборну комисију о току гласања;

9) доноси збирни извештај о резултатима гласања са бирачких места која се налазе на њеној територији;

10) обавља друге послове у складу са овом одлуком и актима Покрајинске изборне комисије.

Објављивање и достављање одлука локалне изборне комисије

Члан 33.

Одлуке локалне изборне комисије објављују се на веб-презентацији без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од завршетка седнице на којој су одлуке донете, на начин који прописује Покрајинска изборна комисија.

Сваку одлуку коју доноси у вези са спровођењем избора локална изборна комисија дужна је да без одлагања достави Покрајинској изборној комисији у писменом облику и електронским путем на начин који прописује Покрајинска изборна комисија.

Када донесе и објави одлуку по захтеву, локална изборна комисија је дужна да подносиоца захтева телефоном или електронском поштом обавести да је одлука по његовом захтеву донета и објављена на веб-презентацији.

Ако је одлука локалне изборне комисије донета по захтеву, подносилац захтева може тражити да му се писмени отправак те одлуке уручи у седишту локалне изборне комисије или пошаље поштом.

Време када је подносилац захтева обавештен телефоном или електронском поштом да је донета и објављена одлука по његовом захтеву, односно време када му је уручен писмени отправак одлуке у седишту локалне изборне комисије или послат поштом не утиче на рачунање рока у којем може да поднесе правна средства против те одлуке.

4. Бирачки одбор

Именовање и трајање функције члана и заменика члана бирачког одбора

Члан 34.

Чланови и заменици чланова бирачког одбора морају бити именовани најкасније десет дана пре дана гласања.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачких одбора може се поднети најкасније 15 дана пре дана гласања.

Функција члана и заменика члана бирачког одбора почиње од дана објављивања решења о њиховом именовању, а престаје када се преда изборни материјал после гласања и изврши контрола записника о раду бирачког одбора, као и у другим случајевима који су предвиђени овом одлуком.

Бирачки одбор у сталном саставу

Члан 35.

Бирачки одбор у сталном саставу чине председник, два члана, заменик председника и два заменика члана које именује локална изборна комисија на предлог посланичких група.

Поступак предлагања члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу ближе уређује Покрајинска изборна комисија.

Када предлаже кандидата за председника и заменика председника бирачког одбора, посланичка група, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у бирачком одбору и има искуство у спровођењу избора.

Мерила за именовање бирачког одбора у сталном саставу

Члан 36.

Број председника, заменика председника, чланова и заменика чланова свих бирачких одбора у сталном саставу на територији одређене локалне изборне комисије који припада посланичкој групи мора да буде сразмеран њеној заступљености у Скупштини на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Посланичка група која на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу има више од половине од укупног броја посланика предлаже у једној половини бирачких одбора председника и два заменика члана, а у другој половини бирачких одбора предлаже заменика председника, једног члана и заменика другог члана, док се преостала места у бирачким одборима расподељују осталим посланичким групама сразмерно њиховој заступљености у Скупштини на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Ниједна посланичка група не може на једном бирачком месту да предложи и председника и заменика председника бирачког одбора.

На основу овом одлуком прописаних мерила, Покрајинска изборна комисија за територију сваке локалне изборне комисије благовремено прописује и објављује на веб-презентацији распоред места по којем посланичке групе предлажу чланове и заменике чланова бирачких одбора у сталном саставу.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу

Члан 37.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу посланичка група доставља локалним изборним комисијама на обрасцу који прописује Покрајинска изборна комисија.

Ако посланичка група не достави благовремено предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу, локална изборна комисија у бирачки одбор у сталном саставу именује лице које предложи начелник надлежне општинске, односно градске управе.

Када предлаже члана, односно заменика члана у бирачки одбор у сталном саставу, начелник надлежне општинске, односно градске управе, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у бирачком одбору и има искуство у спровођењу избора.

Бирачки одбор у проширеном саставу

Члан 38.

Члана и заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу именује локална изборна комисија на предлог подносиоца проглашене изборне листе.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу подносилац проглашене изборне листе доставља на образцу који прописује Покрајинска изборна комисија.

Поступак предлагања члана и заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу ближе уређује Покрајинска изборна комисија.

Истовремено спровођење покрајинских и републичких односно локалних избора

Члан 39.

Када се истовремено одржавају и избори за народне посланике Народне скупштине или избори за одборнике у скупштини општине односно града, послове бирачких одбора на спровођењу избора за посланике у Скупштини могу да обављају бирачки одбори образовани за изборе за народне посланике или изборе за одборнике у скупштину општине односно града, уколико се тако одреди актом Покрајинске изборне комисије.

Приговор против решења о именовању члана и заменика члана бирачког одбора

Члан 40.

Против решења којим је одбијен или одбачен предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора подносилац предлога може поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о именовању члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу подносилац проглашене изборне листе, посланичка група и бирач могу поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о именовању члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу подносилац проглашене изборне листе и бирач могу поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

У случају образовања бирачких одбора из члана 39. ове одлуке, Покрајинској изборној комисији не могу се подносити приговори који се односе на састав бирачког одбора.

Промена члана бирачког одбора

Члан 41.

Члан, односно заменик члана бирачког одбора у сталном саставу може се променити на захтев овлашћеног предлагача најкасније три дана пре дана гласања.

Изузетно, председник и заменик председника бирачког одбора могу се променити најкасније до отварања бирачког места ради гласања ако умру, разболе се или изгубе изборно право.

Решење о промени члана, односно заменика члана бирачког одбора доноси локална изборна комисија која га је именовала у бирачки одбор, односно члан локалне изборне комисије кога она за то овласти.

III. ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ

Општа правила

Члан 42.

За спровођење избора користи се изборни материјал израђен у складу са овом одлуком и упутством Покрајинске изборне комисије.

Покрајинска изборна комисија обезбеђује гласачки листић, контролни лист за проверу исправности гласачке кутије (у даљем тексту: контролни лист), извод из бирачког списка, збирну изборну листу кандидата за посланике (у даљем тексту: збирна изборна листа), образац записника о раду бирачког одбора, гласачку кутију, параван за обезбеђивање тајности гласања (у даљем тексту: параван), спреј за обележавање прста бирача, УВ-лампу и остали материјал потребан за спровођење гласања.

Одлуку којом утврђује боју гласачког листића и боју контролног листа Покрајинска изборна комисија објављује у „Службеном листу АПВ“.

Гласачки листић и контролни лист не могу бити исте боје.

Гласачки листићи и остали изборни материјал штампају се у штампарији Јавног предузећа „Службени гласник“ (у даљем тексту: штампарија).

Гласачки листић

Члан 43.

Гласачки листић садржи:

- 1) назив избора и датум гласања;
- 2) редни број који се ставља испред назива изборне листе;
- 3) називе изборних листа према редоследу утврђеном на збирној изборној листи са именом и презименом првог кандидата са изборне листе;
- 4) напомену да се гласа само за једну изборну листу и то тако што се заокружи редни број испред назива те листе;
- 5) напомену да је гласање тајно, да се обавља иза паравана за гласање и да након што попуни гласачки листић, бирач треба да га пресавије тако да се не види како је попуњен и да га тако пресавијеном убаци у гласачку кутију;
- 6) отисак печата Покрајинске изборне комисије.

Употреба језика и писама

Члан 44.

Текст гласачког листића штампа се на српском језику, ћириличким писмом.

За општине, односно градове у којима је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине – националне заједнице (у даљем тексту: националне мањине) текст гласачког листића штампа се на српском језику, ћириличким писмом, а испод тог текста штампа се текст на језику и писму националне мањине истим обликом и величином слова.

Ако је у општини, односно граду на дан расписивања избора у службеној употреби више језика националних мањина, текст на језицима националних мањина исписује се после текста на српском језику по азбучном реду назива језика националне мањине.

Број гласачких листића

Члан 45.

Број гласачких листића који се штампају мора да буде једнак укупном броју бирача који су уписани у бирачки списак.

Покрајинска изборна комисија одлуком која се објављује у „Службеном листу АПВ“ утврђује број гласачких листића који се штампа.

Штампање гласачких листића

Члан 46.

Покрајинска изборна комисија одлуком утврђује облик и изглед гласачког листића, а саставни део те одлуке је и узорак гласачког листића.

На основу овереног узорка гласачког листића штампарија врши припрему за штампање гласачких листића.

Први примерци гласачких листића се на лицу места уништавају све док се не одштампа гласачки листић који испуњава потребне графичке стандарде.

Први одштампани гласачки листић који испуњава потребне графичке стандарде упоређује са овереним узорком гласачког листића председник Покрајинске изборне комисије или лице које он за то овласти.

Пошто утврди да је одштампани примерак гласачког листића подударан са овереним узорком, председник Покрајинске изборне комисије или лице које он за то овласти својим потписом одобрава да се штампа гласачки листић у утврђеном броју примерака.

Уништавање гласачких листића који су технички вишак и материјала за припремање штампања гласачких листића

Члан 47.

Одмах пошто се заврши штампање, у присуству најмање три овлашћена члана, односно заменика члана Покрајинске изборне комисије који су именовани на предлог различитих овлашћених предлагача уништавају се сви гласачки листићи који су технички вишак, као и сав материјал који је служио за припрему штампања гласачких листића, о чему се сачињава записник.

Када се одређују чланови, односно заменици чланова Покрајинске изборне комисије који присуствују уништавању гласачких листића који су технички вишак и материјала који је служио за припрему штампања гласачких листића, најмање један члан, односно заменик члана Покрајинске изборне комисије мора бити представник

опозиционе изборне листе (изборна листа чији подносилац нема посланике у Скупштини, односно изборна листа чији подносилац није део већине у Скупштини на дан када је одлука о расписивању избора ступила на снагу).

Надзор над штампањем и примопредајом гласачких листића

Члан 48.

Покрајинска изборна комисија контролише штампање гласачких листића.

Представници подносилаца изборних листа и представници домаћих и страних посматрача имају право да присуствују штампању, бројању и паковању гласачких листића и њиховом достављању Покрајинској изборној комисији, локалним изборним комисијама и бирачким одборима пре и после гласања.

Покрајинска изборна комисија дужна је да благовремено обавести подносиоце изборних листа и домаће и стране посматраче о томе где и када почиње штампање гласачких листића, где и када се гласачки листићи предају локалним изборним комисијама, као и о томе где и када се гласачки листићи предају бирачким одборима.

Ускраћивање права на надзор над штампањем и примопредајом гласачких листића

Члан 49.

Представник Покрајинске изборне комисије који је овлашћен да контролише штампање гласачких листића може представнику проглашене изборне листе и представнику домаћег или страног посматрача ускратити право да надзире штампање гласачких листића ако омета штампање и паковање гласачких листића или ако се не придржава прописаних мера заштите у штампарији, о чему се сачињава службена белешка која се одмах доставља Покрајинској изборној комисији.

Представник Покрајинске изборне комисије, локалне изборне комисије и бирачког одбора који су овлашћени за вршење послова примопредаје гласачких листића пре и после гласања могу представнику проглашене изборне листе и представнику домаћег или страног посматрача ускратити право да посматра примопредају гласачких листића ако

омета примопредају гласачких листића, о чему се сачињава службена белешка која се одмах доставља Покрајинској изборној комисији.

Против одлуке да се представнику проглашене изборне листе и представнику посматрача ускрати право на надзор над штампањем гласачких листића, односно право на посматрање примопредаје гласачких листића, посматрач, односно подносилац проглашене изборне листе чијем представнику је ускраћено право на надзор или на посматрање може поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од када је представнику ускраћено право на надзор, односно на посматрање.

Гласачка кутија

Члан 50.

За гласање на изборима користи се провидна гласачка кутија са покретним поклопцем који има отвор за убацивање гласачких листића.

Покрајинска изборна комисија ближе прописује облик и димензије гласачке кутије.

Спреј за обележавање прста бирача

Члан 51.

Као знак да је бирач гласао обележава се прст бирача спрејом од специјалног нерастворљивог УВ-мастила, видљивог под светлошћу УВ-лампе.

Параван

Члан 52.

Покрајинска изборна комисија прописује облик и димензије паравана и начин на који се они постављају на бирачком месту.

Чување изборног материјала након завршетка избора

Члан 53.

Гласачки листићи, контролни листови и изводи из бирачког списка чувају се годину дана од дана објављивања укупног извештаја о резултатима избора.

Остали изборни материјал и документација у вези са спровођењем избора чува се у складу са прописима којима се уређује чување архивске грађе и документарног материјала.

Право на увид у изборни материјал након завршетка гласања

Члан 54.

Представник подносиоца проглашене изборне листе и кандидат за посланика имају право да у року од пет дана од дана гласања изврше увид у изборни материјал у службеним просторијама локалне изборне комисије, укључујући изводе из бирачког списка, записнике о раду бирачких одбора и гласачке листиће.

Када се врши увид у изборни материјал, забрањено је да се снимају, фотографишу и бележе подаци о бирачима из извода из бирачког списка, као и да се копирају изводи из бирачког списка.

Покрајинска изборна комисија ближе прописује начин остваривања права на увид у изборни материјал.

Правила која се односе на остваривање права на увид представника подносиоца проглашене изборне листе и кандидата за посланика примењују се и на захтеве за увид у изборни материјал по основу других прописа, као и на захтеве за увид у изборни материјал у складу са одредбама ове одлуке које уређују контролу записника о раду бирачког одбора коју врше чланови Покрајинске изборне комисије и локалне изборне комисије и контролу записника о раду бирачког одбора по узорку.

Информација о евидентирању у изводу из бирачког списка

Члан 55.

Бирач има право да затражи од локалне изборне комисије информацију о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је изашао на изборе.

Покрајинска изборна комисија прописује начин остваривања права на информацију о томе да ли је евидентирано да је неки бирач изашао на изборе.

IV. БИРАЧКА МЕСТА

Надлежност за одређивање бирачких места

Члан 56.

Локална изборна комисија одређује бирачка места на својој територији на основу предлога општинске, односно градске управе најкасније десет дана од дана када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Начин одређивања бирачких места

Члан 57.

Бирачко место одређује се тако да буде приступачно бирачима и да им омогући да без тешкоћа гласају.

Бирачко место се, по могућности, одређује за гласање највише 2.500, а најмање 100 бирача.

У изузетним случајевима, бирачко место се уз сагласност Покрајинске изборне комисије може одредити и за више од 2.500 бирача ако не постоје услови да се отвори више бирачких места, односно за мање од 100 бирача ако би због просторне удаљености становницима одређеног места било знатно отежано гласање на другом бирачком месту.

За свако бирачко место одређује се број бирачког места, назив бирачког места, адреса бирачког места и подручје с којег гласају бирачи на том бирачком месту (улица, село, заселак, насеље и сл.).

Начин одређивања бирачких места ближе прописује Покрајинска изборна комисија.

Када се истовремено са покрајинским изборима одржавају и избори за народне посланике Народне скупштине или избори за одборнике у скупштини општине односно града, бирачка места за изборе за посланике у Скупштини могу да буду и она која су одређена за изборе за народне посланике или изборе за одборнике у скупштину општине односно града, уколико се тако одреди актом Покрајинске изборне комисије.

Просторије за гласање

Члан 58.

За бирачка места се одређују просторије у објектима у јавној својини, а само изузетно и просторије у објектима у приватној својини.

За бирачко место не може бити одређена просторија у верском објекту, објекту у власништву политичке странке или објекту који користи политичка странка, као ни у објекту у власништву кандидата за посланика или члана његове породице.

Сви објекти у којима се налазе просторије одређене као бирачка места, без обзира да ли су у јавној или приватној својини сматрају се док траје гласање објектима у јавној употреби у смислу закона који уређује кретање уз помоћ пса водича.

V. ТОК ИЗБОРНОГ ПОСТУПКА

1. Расписивање избора

Надлежност за расписивање избора

Члан 59.

Изборе расписује председник Скупштине.

Одлука о расписивању избора ступа на снагу оног дана када је објављена у „Службеном листу АПВ“.

Рокови за расписивање избора и гласање

Члан 60.

Одлука о расписивању избора доноси се 90 дана пре истека мандата Скупштине.

Председник Скупштине расписује изборе и пре рока утврђеног у ставу 1. овог члана, у случајевима превременог престанка мандата одлуком Скупштине на предлог једне трећине посланика; када се у року од 90 дана од дана конституисања не изабере Покрајинска влада; када Скупштина не изабере нови састав Покрајинске владе у року од 60 дана од дана разрешења, односно од дана констатације оставке председника Покрајинске владе, у складу са Статутом Аутономне покрајине Војводине.

Председник Скупштине расписује изборе у року од 30 дана од дана наступања случаја из става 2. овог члана.

Од дана расписивања избора до дана гласања не може проћи мање од 30 ни више од 60 дана.

Садржина одлуке о расписивању избора

Члан 61.

Одлуком о расписивању избора одређује се дан гласања.
Као дан гласања одређује се нерадни дан.

2. Подношење изборне листе

Подносилац изборне листе

Члан 62.

Изборну листу може поднети политичка странка уписана у Регистар политичких странака (у даљем тексту: политичка странка), коалиција политичких странака и група грађана.

Изборну листу не може поднети коалиција коју чини политичка странка и група грађана.

Политичка странка као подносилац изборне листе

Члан 63.

Изборну листу у име политичке странке подноси заступник уписан у Регистар политичких странака или лице које он за то овласти.

Овлашћење за подношење изборне листе даје се у писменом облику, а потпис на овлашћењу не мора да буде оверен.

Коалиција политичких странака као подносилац изборне листе

Члан 64.

Коалицију политичких странака (у даљем тексту: коалиција) образују најмање две политичке странке споразумом (у даљем тексту: коалициони споразум) који се закључује у форми јавно оверене (легаллизоване) исправе.

Коалициони споразум обавезно садржи:

- 1) назив коалиције;
- 2) навод да се коалиција образује ради подношења изборне листе за учешће на изборима за посланике;
- 3) назив изборне листе;

4) податке о највише два лица која се овлашћују за подношење изборне листе (име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број телефона и адреса за пријем електронске поште);

5) назначење политичке странке и податке о лицу које је одговорно за финансијско пословање, подношење извештаја, поштовање обавеза, забрана и ограничења прописаних законом којим се уређује финансирање политичких активности, за вођење књига и контакт са Агенцијом за спречавање корупције (име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број телефона и адреса за пријем електронске поште);

6) датум закључења коалиционог споразума.

Коалициони споразум мора да буде закључен и оверен након ступања на снагу одлуке о расписивању избора, а пре почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

Група грађана као подносилац изборне листе

Члан 65.

Групу грађана образује најмање десет бирача споразумом који се закључује у форми јавно оверене (легализоване) исправе.

Споразум о образовању групе грађана обавезно садржи:

1) назив групе грађана;

2) навод да се група грађана образује ради подношења изборне листе за учешће на изборима за посланике;

3) име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта бирача који образују групу грађана;

4) назив изборне листе;

5) податке о највише два лица која се овлашћују за подношење изборне листе (име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број телефона и адреса за пријем електронске поште);

6) податке о лицу које је одговорно за финансијско пословање, подношење извештаја, поштовање обавеза, забрана и ограничења прописаних законом којим се уређује финансирање политичких активности, за вођење књига и контакт са Агенцијом за спречавање корупције (име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број телефона и адреса за пријем електронске поште);

7) датум закључења споразума о образовању групе грађана.

Споразум о образовању групе грађана мора да буде закључен и оверен након ступања на снагу одлуке о расписивању избора, а пре почетка прикупљања потписа бирача за подршку изборној листи.

Положај лица које је овлашћено за подношење изборне листе

Члан 66.

Подносилац изборне листе може овластити највише два лица за подношење изборне листе.

Ако није другачије одређено актом којим су за подношење изборне листе овлашћена два лица, свако од њих може самостално предузимати радње на које је овлашћен.

Лице које је овлашћено за подношење изборне листе може у име подносиоца изборне листе да врши и друге радње у изборном поступку уколико подносилац изборне листе није другачије одредио актом којим му даје то овлашћење.

Опозивање и сужавање овлашћења за подношење изборне листе и за предузимање других радњи у изборном поступку почиње да производи правно дејство када Покрајинска изборна комисија прими писмено обавештење о томе.

Лице овлашћено за подношење изборне листе може своје овлашћење пренети на друго лице уколико подносилац изборне листе није другачије одредио актом којим се даје овлашћење.

Назив подносиоца изборне листе

Члан 67.

Политичка странка у изборној листи као назив подносиоца листе наводи свој пуни и/или скраћени назив под којим је уписана у Регистар политичких странака.

Коалиција у изборној листи као назив подносиоца изборне листе наводи назив утврђен коалиционим споразумом који мора да почиње речју: Коалиција.

Група грађана у изборној листи као назив подносиоца изборне листе наводи назив утврђен споразумом о образовању групе грађана који мора да почиње речима: Група грађана.

Назив групе грађана не може да садржи реч „странка“ или „партија“ ни у једном падежу.

Назив коалиције или групе грађана може да садржи име и презиме физичког лица или назив правног лица ако се оно с тим сагласи у писменој форми, при чему се узима да се физичко лице тиме што је потписало изборну листу, коалициони споразум, споразум о образовању групе грађана или овлашћење за закључење тих споразума сагласило и с тиме да се његово име употреби у називу подносиоца изборне листе.

Назив изборне листе

Члан 68.

Политичка странка у изборној листи наводи назив своје листе, док коалиција и група грађана у изборној листи наводе назив листе који је утврђен коалиционим споразумом, односно споразумом о образовању групе грађана.

Назив изборне листе може да садржи и назив правног лица ако се правно лице с тим сагласи у писменој форми.

Назив изборне листе коју подноси група грађана не може да садржи реч „странка“, „партија“ или коалиција ни у једном падежу.

Носилац листе

Члан 69.

Назив изборне листе може да садржи име и презиме једног или више физичких лица (носилац листе) ако се они с тиме сагласе у писменој форми, при чему се узима да се лице тиме што је потписало изборну листу, овлашћење за подношење изборне листе, коалициони споразум, споразум о образовању групе грађана или овлашћење за закључење тих споразума сагласило и с тиме да се његово име употреби у називу изборне листе.

Назив изборне листе може уз име носиоца листе да садржи његов надимак или општепознати псеудоним.

Назив изборне листе не може да садржи имена историјских или измишљених личности.

Носилац листе може, али не мора бити кандидат за посланика на тој изборној листи.

Носилац листе не мора да има пребивалиште на територији Покрајине.

Носилац листе може бити и лице које је кандидат за државни орган или за скупштину јединице локалне самоуправе за који се истовремено спроводе избори.

Исто лице не може бити носилац двеју изборних листа, нити може бити носилац једне изборне листе, а кандидат за посланика на другој изборној листи.

Рок за подношење изборне листе и њена садржина

Члан 70.

Изборна листа подноси се непосредно Покрајинској изборној комисији у писменом и електронском облику на прописаном обрасцу, а најкасније 20 дана пре дана гласања.

Изборна листа садржи назив подносиоца изборне листе, назив изборне листе, редни број кандидата за посланика, као и име, презиме, ЈМБГ, занимање, место и адресу пребивалишта за сваког кандидата за посланика, име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона, адресу за пријем електронске поште и потпис лица које подноси изборну листу.

Једно лице може бити кандидат само на једној изборној листи.

Ако изборну листу подноси коалиција, у изборној листи се за сваког кандидата за посланика наводи пун или скраћени назив политичке странке која га је кандидовала.

Након проглашења изборне листе, подносилац изборне листе не може да мења распоред кандидата на изборној листи.

Документација која се доставља уз изборну листу

Члан 71.

Приликом подношења изборне листе Покрајинској изборној комисији обавезно се доставља и следећа документација:

1) писмена сагласност сваког кандидата да прихвата кандидатуру за посланика на обрасцу који прописује Покрајинска изборна комисија, а која садржи његово име, презиме, ЈМБГ, занимање, место и адресу пребивалишта које обавезно мора бити на територији Покрајине;

2) потврда о изборном праву за сваког кандидата са изборне листе;
3) исправа о прочитаној личној карти са микроконтролером (чипом), односно фотокопија личне карте без микроконтролера за сваког кандидата за посланика;

4) најмање 4.000 писмених изјава бирача да подржавају изборну листу на обрасцу који прописује Покрајинска изборна комисија које су оверене пре истека рока за подношење изборне листе и које садрже име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта за сваког бирача;

5) списак бирача који су потписали поднете изјаве да подржавају изборну листу у електронском облику на обрасцу који прописује Покрајинска изборна комисија, а који садржи презиме и име бирача, његов ЈМБГ и податке о оверитељу који је оверио потпис на изјави;

6) писмена сагласност носиоца листе да се у називу изборне листе употреби његово лично име, која садржи његово име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта ако изборна листа у свом називу садржи његово лично име и ако он није потписао други документ који се предаје уз изборну листу, а чије се потписивање сматра давањем сагласности да се његово лично име употреби у називу изборне листе;

7) писмена сагласност правног лица да се у називу изборне листе употреби његов назив, која садржи назив и седиште правног лица које ту сагласност даје;

8) овлашћење да се у име политичке странке поднесе изборна листа ако је не подноси заступник уписан у Регистар политичких странака, које се даје у писменом облику, а које садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта овлашћеног лица;

9) коалициони споразум ако изборну листу подноси коалиција;

10) овлашћење да се у име политичке странке закључи коалициони споразум ако га није закључио заступник уписан у Регистар политичких странака, које се даје у писменом облику, а које садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта овлашћеног лица;

11) споразум о образовању групе грађана ако изборну листу подноси група грађана;

12) писмена сагласност да се у називу коалиције, односно групе грађана употреби лично име физичког лица или назив правног лица, која садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта физичког лица, односно назив и седиште правног лица које ту сагласност даје ако коалиција, односно група грађана у свом називу садржи лично име

тог физичког лица, односно назив тог правног лица и ако то физичко лице није потписало неки документ који се предаје уз изборну листу, а чије се потписивање сматра давањем сагласности да се његово лично име употреби у називу коалиције, односно групе грађана.

Прикупљање потписа бирача који подржавају изборну листу

Члан 72.

Бирач може потписом подржати само једну изборну листу.

Изјава бирача да подржава изборну листу оверава се код јавног бележника или у општинској, односно градској управи, а у општинама, односно градовима где нису именовани јавни бележници изјаву бирача да подржава изборну листу може оверити и основни суд, судска јединица или пријемна канцеларија основног суда.

Не може се оверити изјава бирача који нема пребивалиште на територији Покрајине.

Износ накнаде за оверу потписа бирача који подржава изборну листу утврђује се у висини коју прописује министарство надлежно за правосуђе, приликом овере потписа бирача који подржи изборну листу кандидата за народне посланике, односно за одборнике јединице локалне самоуправе.

Оверена изјава бирача да подржава изборну листу пуноважна је и када су учињене омашке приликом попуњавања обрасца изјаве ако се са сигурношћу може утврдити којој изборној листи је дата подршка и да је изјаву оверио надлежни орган.

Забрањено је да се потписи подршке прикупљају од бирача на њиховом радном месту или да се бирач на било који начин изложи притиску да потписом подржи изборну листу.

Покрајинска изборна комисија најкасније седам дана пре дана гласања на веб-презентацији објављује за сваку проглашену изборну листу број оверених изјава бирача који су својим потписом подржали ту изборну листу по јединицама локалне самоуправе, са подацима о томе колико је изјава у оквиру сваке јединице локалне самоуправе појединачно оверио сваки од овлашћених оверитеља (јавни бележник, општинска односно градска управа или основни суд, судска јединица или пријемна канцеларија основног суда).

Заступљеност полова на изборној листи

Члан 73.

На изборној листи мора бити најмање 40% припадника мање заступљеног пола, тако да међу сваких пет кандидата по редоследу на листи (првих пет места, других пет места и тако до краја) морају бити три припадника једног и два припадника другог пола.

Рок за одлучивање о изборној листи

Члан 74.

Покрајинска изборна комисија дужна је да донесе одлуку о изборној листи у року од 48 часова од њеног подношења.

Проглашење изборне листе

Члан 75.

Покрајинска изборна комисија решењем проглашава благовремено поднету и уредну изборну листу, уз коју је приложена сва одлуком прописана документација и која испуњава све овом одлуком прописане услове за проглашење.

Изборне листе се проглашавају по редоследу испуњавања услова за проглашење.

Одбацивање изборне листе

Члан 76.

Неблаговремено поднету изборну листу, неуредну изборну листу и изборну листу коју је поднело лице које по овој одлуци није овлашћено да предлаже кандидате за посланике Покрајинска изборна комисија одбацује решењем.

Неуредном изборном листом сматра се списак кандидата за посланике који није поднет на прописаном обрасцу или који не садржи назив изборне листе или назив подносиоца изборне листе или прописане податке о кандидатима за посланике.

Одбијање проглашења изборне листе

Члан 77.

Покрајинска изборна комисија решењем одбија да прогласи изборну листу ако је за посланика предложено лице које нема изборно

право, које је кандидат за посланика на раније проглашеној изборној листи или које је носилац раније проглашене изборне листе, ако нису поштована овом одлуком прописана правила о заступљености полова на изборној листи и ако назив подносиоца изборне листе и назив изборне листе нису одређени у складу са овом одлуком.

Отклањање недостатака

Члан 78.

Ако подносилац изборне листе није приложио сву документацију која се доставља уз изборну листу и ако постоје други недостаци за проглашење изборне листе који не представљају основ за одбацивање или одбијање изборне листе, Покрајинска изборна комисија доноси закључак којим налаже подносиоцу да те недостатке отклони у року од 48 часова од објављивања тог закључка на веб-презентацији и указује му коју документацију треба да достави, односно шта треба да уради да би отклонио те недостатке и упозорава га на правне последице ако не отклони недостатке у року.

Ако подносилац изборне листе не достави документацију, односно не отклони недостатке на које му је указала закључком, Покрајинска изборна комисија у року од 24 часа од истека рока за поступање по закључку доноси решење којим одбија да прогласи ту изборну листу.

Ако подносилац изборне листе отклони све недостатке на које му је указала закључком, Покрајинска изборна комисија мора у року од 24 часа од отклањања недостатака да донесе решење којим проглашава ту изборну листу.

Приговори против одлука о изборној листи

Члан 79.

Против решења о одбијању да се прогласи изборна листа и решења о одбацивању изборне листе подносилац изборне листе може поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о проглашењу изборне листе кандидат за посланика на тој изборној листи, лице чије је име садржано у називу те изборне листе, односно у називу подносиоца те изборне листе, политичка странка, подносилац проглашене изборне листе и бирач

могу поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против закључка којим се налаже подносиоцу да отклони недостатке изборне листе није дозвољен приговор, већ се тај закључак може побијати приговором против решења којим је одлучено о изборној листи.

Право на увид

Члан 80.

Подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 48 часова од дана објављивања збирне изборне листе изврши, преко лица које овласти, увид у све поднете изборне листе и документацију поднету уз њих.

Када се врши увид у проглашене изборне листе и документацију која је поднета уз њих, забрањено је снимање, фотографисање и бележење података о личности.

Правила која се односе на остваривање права на увид представника подносиоца проглашене изборне листе примењују се и на захтеве за увид у проглашене изборне листе и документацију која је поднета уз њих по основу других прописа.

Повлачење проглашене изборне листе

Члан 81.

Подносилац може повући проглашену изборну листу најкасније до дана када се утврђује збирна изборна листа.

Проглашена изборна листа коју је поднела коалиција може се повући ако се с тим сагласе све политичке странке које су закључиле коалициони споразум, осим ако коалиционим споразумом није другачије одређено.

Проглашена изборна листа коју је поднела група грађана може се повући ако се с тим сагласе сви бирачи који су образовали групу грађана, осим ако споразумом о образовању групе грађана није другачије одређено.

Покрајинска изборна комисија најкасније до дана када се утврђује збирна изборна листа решењем констатује да је проглашена изборна листа повучена.

Изостављање кандидата са проглашене изборне листе

Члан 82.

Кандидат за посланика не може да одустане од кандидатуре након што је донето решење о проглашењу изборне листе.

Ако кандидат за посланика умре или изгуби изборно право након што је донето решење о проглашењу изборне листе, подносилац изборне листе не може предложити новог кандидата, а Покрајинска изборна комисија најкасније до дана када се утврђује збирна изборна листа решењем констатује да место тог кандидата на изборној листи остаје празно.

Проглашена изборна листа не може се оспоравати ако је услед смрти или губитка изборног права нарушено овом одлуком прописано правило о заступљености полова на изборној листи.

Збирна изборна листа

Члан 83.

Покрајинска изборна комисија доноси одлуку којом утврђује збирну изборну листу и објављује је у „Службеном листу АПВ“ најкасније 15 дана пре дана гласања.

Збирна изборна листа садржи све изборне листе са личним именима свих кандидата за посланике и подацима о години њиховог рођења, занимању и месту пребивалишта.

Редослед изборних листа на збирној изборној листи утврђује се према редоследу којим су проглашене.

У општини и граду у којима је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, поред збирне изборне листе која се штампа на српском језику ћириличким писмом, израђује се и збирна изборна листа на језику и писму националне мањине истим обликом и величином слова.

Збирна изборна листа мора бити видно истакнута на бирачком месту за време гласања.

Приговор на збирну изборну листу

Члан 84.

Против одлуке о утврђивању збирне изборне листе подносилац проглашене изборне листе може поднети приговор Покрајинској

изборној комисији у року од 48 часова од објављивања те одлуке на веб-презентацији.

Приговором против одлуке о утврђивању збирне изборне листе не може се оспоравати пуноважност проглашене изборне листе.

3. Гласање на бирачком месту

Бирачко место на којем бирач гласа

Члан 85.

Бирач гласа на бирачком месту на којем је уписан у извод из бирачког списка.

Бирачи са боравиштем у иностранству у време одржавања избора гласају на бирачком месту према последњем пребивалишту на територији Покрајине.

Изузетно, бирач може да гласа и ван бирачког места на којем је уписан у извод из бирачког списка у складу са овом одлуком.

Позив за гласање

Члан 86.

Општинска, односно градска управа најкасније пет дана пре дана гласања доставља бирачу позив за гласање који садржи: дан и време гласања, број и адресу бирачког места и број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка.

Општа правила о раду бирачког одбора

Члан 87.

Бирачки одбор мора да буде на бирачком месту један час пре отварања бирачког места и док траје гласање и утврђивање резултата гласања.

Члан бирачког одбора и његов заменик могу да буду присутни на бирачком месту истовремено или да се смењују.

Потпуност и исправност изборног материјала

Члан 88.

Бирачком одбору се најкасније 24 часа пре дана гласања доставља потребан број гласачких листића, контролни лист, гласачка кутија,

збирна изборна листа, образац записника о раду бирачког одбора, образац записника о посматрачима рада бирачког одбора, спреј за обележавање прста бирача, УВ-лампа и други материјал потребан за спровођење гласања на бирачком месту.

Пре почетка гласања бирачки одбор утврђује да ли је примљени изборни материјал потпун и исправан.

Поступање када је изборни материјал непотпун или неисправан

Члан 89.

Ако је примљени изборни материјал непотпун или неисправан, бирачки одбор о томе одмах обавештава локалну изборну комисију.

Ако недостаје извод из бирачког списка, гласачка кутија, контролни лист и други материјал без којег се гласање не може спровести, бирачки одбор не отвара бирачко место.

Ако прими мање гласачких листића од броја бирача који су уписани у извод из бирачког списка, бирачки одбор је дужан да отвори бирачко место.

Бирачки одбор не сме дописивати бираче у извод из бирачког списка, чак ни онда када сматра да је неко лице изостављено очигледном омашком органа надлежног за сачињавање извода из бирачког списка.

Уређење бирачког места

Члан 90.

Просторија за гласање мора бити уређена тако да од улаза у просторију места за обављање изборних радњи буду постављена следећим редоследом: место на коме члан бирачког одбора рукује УВ-лампом, место на коме се утврђује идентитет бирача, место на коме се налази извод из бирачког списка, место на коме члан бирачког одбора рукује спрејом за обележавање прста бирача, место на коме се уручују гласачки листићи, место на којем су постављени паравани и место на којем је постављена гласачка кутија.

О уређењу бирачких места старају се локална изборна комисија, бирачки одбор и општинска, односно градска управа.

Ближа правила о уређењу просторије за гласање прописује Покрајинска изборна комисија.

У случају истовремених покрајинских избора и републичких односно локалних избора, Покрајинска изборна комисија прописује у случају потребе додатна правила о раду бирачких одбора за спровођење покрајинских избора у смислу става 1. овог члана и објављује их у „Службеном листу АПВ“.

Трајање гласања на бирачком месту

Члан 91.

Гласање траје непрекидно од 7.00 до 20.00 часова.

Ако је отварање бирачког места одложено или ако је гласање прекинуто дуже од једног часа, гласање се продужава за онолико времена за колико је отварање бирачког места било одложено, односно за онолико времена за колико је прекид гласања трајао.

Бирачко место се затвара пре 20.00 часова када гласају сви бирачи уписани у извод из бирачког списка, а резултати гласања на том бирачком месту не смеју се јавно саопштавати нити истицати на бирачком месту пре 20.00 часова.

Исправност гласачке кутије

Члан 92.

Бирачки одбор у присуству бирача који први дође на бирачко место утврђује да је гласачка кутија исправна и празна и то уписује у контролни лист.

Контролни лист потписују бирач који први дође на бирачко место и најмање један члан бирачког одбора.

Бирачки одбор у присуству бирача који први дође на бирачко место убацује попуњен и потписан контролни лист у гласачку кутију, коју након тога печати.

Исправност гласачке кутије не може се проверити у присуству бирача за кога је након провере УВ-лампом утврђено да је изашао на изборе на другом бирачком месту, који нема важећу јавну исправу за утврђивање идентитета, који није уписан у извод из бирачког списка и који је члан бирачког одбора на том бирачком месту.

Гласање на бирачком месту

Члан 93.

Бирачки одбор уручује гласачки листић бирачу за којег је УВ-лампом утврдио да није изашао на изборе на другом бирачком месту, којем је утврдио идентитет увидом у његову личну карту или другу одговарајућу јавну исправу с фотографијом и ЈМБГ (нпр. путна исправа, војна легитимација и друга исправа у складу са упутством Покрајинске изборне комисије) и који је уписан у извод из бирачког списка.

Бирач за кога је након провере УВ-лампом утврђено да има трагове УВ-мастила на прстима, може да гласа ако поднесе на увид решење да је члан бирачког одбора.

Када надлежни члан бирачког одбора заокружи редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка и када се бирач потпише у извод из бирачког списка, бирачки одбор му обележава кажипрст десне руке, односно други одговарајући ручни прст спрејом који остаје као ознака најмање 24 часа и уручује му један гласачки листић.

Бирач попуњава гласачки листић иза паравана који је постављен тако да обезбеди потпуну тајност гласања.

Пошто попуни гласачки листић, бирач га пресавија тако да се не види како га је попунио и тако пресавијеног га убацује у гласачку кутију.

Поучавање бирача

Члан 94.

Када бирачу уручи гласачки листић, бирачки одбор је дужан да га поучи да може гласати за једну изборну листу тако што ће заокружити редни број испред назива те изборне листе, да је гласање тајно и да се обавља иза паравана и да након што попуни гласачки листић, бирач треба да га пресавије тако да се не види како је гласачки листић попуњен и да га тако пресавијеног убаци у гласачку кутију.

Бирачки одбор је дужан да посебно упозори бирача да је гласање слободно и да нико нема право да га спречава и приморава да гласа, да га позива на одговорност због тога што јесте или није гласао или да од њега тражи да се изјасни зашто је и за кога је гласао.

Посебна јемства слободног и тајног гласања

Члан 95.

На бирачком месту може бити присутно онолико бирача колико има паравана.

Бирачки одбор је дужан да између паравана остави одговарајући размак и да их постави на одговарајућој удаљености од чланова бирачког одбора и представника посматрача тако да други бирачи, чланови бирачког одбора и представници посматрача не могу видети како бирач попуњава гласачки листић.

Бирачки одбор је дужан да посебно води рачуна о томе да нико не прилази паравану док бирач попуњава гласачки листић.

Није дозвољено да на бирачком месту чланови бирачког одбора, други бирачи, представници посматрача или било која друга лица сугеришу бирачу за кога да гласа.

Није дозвољено да једно лице гласа уместо другог лица.

Гласање са помагачем не сматра се гласањем уместо другог лица.

Гласање ван бирачког места

Члан 96.

Бирач који није у могућности да гласа на бирачком месту услед тешке болести, старости или инвалидитета може да гласа ван бирачког места, а на подручју које обухвата бирачко место, ако о томе обавести локалну изборну комисију најраније 72 часа пре дана гласања а најкасније до 11.00 часова на дан гласања, односно бирачки одбор на дан гласања, најкасније до 11.00 часова.

Локална изборна комисија до отварања бирачких места на веб-презентацији објављује укупан број бирача са њеног подручја који су је до дана гласања обавестили да желе да гласају ван бирачког места.

Бирачки одбор одређује своја три члана (повереници бирачког одбора) који су именовани на предлог различитих овлашћених предлагача да оду код бирача који гласа ван бирачког места, утврде његов идентитет, изврше проверу УВ-лампом и предају му потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места.

Када бирач који гласа ван бирачког места потпише потврду о изборном праву за гласање ван бирачког места, предаје је повереницима бирачког одбора, који му након тога спрејом обележавају

кажипрст десне руке, односно други одговарајући ручни прст и уручују гласачки листић, збирну изборну листу и посебан коверат у који ће он ставити попуњен гласачки листић.

Потом повереници бирачког одбора упознају бирача који гласа ван бирачког места са начином гласања и напуштају просторију у којој се он налази.

Пошто бирач који гласа ван бирачког места попуни гласачки листић, он га пресавија и ставља у посебан коверат који повереници бирачког одбора пред њим печате и заједно са потврдом о изборном праву за гласање ван бирачког места стављају у службени коверат.

Одмах по повратку на бирачко место повереници бирачког одбора предају службени коверат бирачком одбору који га отвара и проверава да ли постоји потписана потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места и ако та потврда постоји, заокружује редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка и на месту за потпис бирача у изводу из бирачког списка ставља напомену да је бирач гласао ван бирачког места, отвара запечаћен коверат, вади из њега пресавијени гласачки листић и тако пресавијеног га убацује у гласачку кутију.

Ако у службеном коверту нема потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места или ако та потврда није потписана, сматра се да бирач није гласао, а посебан коверат са гласачким листићем се не отвара, већ се одлаже у врећу за изборни материјал заједно са неупотребљеним гласачким листићима.

Гласање са помагачем

Члан 97.

Бирач који услед неписмености, слабовидости, инвалидитета или неког другог разлога није у стању да сам попуни гласачки листић има право да гласа на бирачком месту уз помоћ помагача којег сам одреди да уместо њега онако како му наложи попуни гласачки листић.

Право да гласа уз помоћ помагача којег сам одреди има и бирач који гласа ван бирачког места, а који услед неписмености, слабовидости, инвалидитета или неког другог разлога није у стању да сам попуни гласачки листић.

Одржавање реда на бирачком месту

Члан 98.

Бирачки одбор је дужан да одржава ред на бирачком месту.

Ако се наруши ред на бирачком месту, бирачки одбор може да прекине гласање док се ред не успостави.

Ред на бирачком месту сматра се нарушеним нарочито онда када се на бирачком месту или непосредно испред бирачког места:

1) задржавају лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора;

2) неовлашћено снимају и фотографишу дешавања на бирачком месту;

3) употребом мобилног телефона и других средстава за везу неовлашћено дају обавештења о дешавањима на бирачком месту, а нарочито о томе која лица су изашла, односно нису изашла на изборе;

4) праве спискови бирача који су изашли или нису изашли на изборе ван службене евиденције у изводу из бирачког списка;

5) истичу симболи политичке странке и подносиоца проглашене изборне листе, као и други изборни пропагандни материјал.

Чланови бирачког одбора који су задужени за извод из бирачког списка могу на посебном листу папира да уписују цртицу за сваког бирача који је изашао на изборе и на тај начин воде евиденцију о излазности.

Ако се води евиденција о излазности на одређеном бирачком месту, подаци о броју бирача који су изашли на изборе морају бити доступни свим члановима бирачког одбора.

Бирачким местом, у смислу одредаба ове одлуке којим се уређује одржавање реда на бирачком месту, сматра се просторија у којој се обавља гласање, а ако се у једном објекту налази више просторија за гласање, бирачким местом сматра се цео тај објекат.

Завршетак гласања на бирачком месту

Члан 99.

Бирачки одбор обавештава све бираче који се у време затварања бирачког места затекну на њему или непосредно испред њега да могу да гласају.

Бирачки одбор одређује једног свог члана да утврди број бирача који су се затекли у време када се бирачко место затвара и редослед по којем они гласају, да стане иза последњег затеченог бирача како би означио крај реда и да сачека да сви бирачи који су у реду гласају.

Гласање у посебним ситуацијама

Члан 100.

Када се услед елементарне непогоде, епидемије или других разлога гласање на појединим бирачким местима не може спровести по правилима ове одлуке а да се тиме не угрозе безбедност и здравље бирача, Покрајинска изборна комисија, пошто прибави мишљење од надлежних државних и покрајинских органа, прописује посебна правила по којима се образују бирачки одбори, врши примопредаја изборног материјала или спроводи гласање на тим бирачким местима.

Покрајинска изборна комисија ни у ком случају не може образovati бирачки одбор који има мање од три члана, нити може одступити од правила ове одлуке која се тичу: утврђивања исправности и потпуности изборног материјала, поступања када је изборни материјал непотпун или неисправан, уређења бирачког места, провере исправности гласачке кутије, гласања на бирачком месту, поучавања бирача, посебних јемстава тајности гласања и одржавања реда на бирачком месту.

4. Утврђивање резултата гласања на бирачком месту

Место утврђивања резултата гласања

Члан 101.

Бирачки одбор утврђује резултате гласања на самом бирачком месту.

Ако се резултати гласања не могу утврдити на самом бирачком месту а да се тиме не доведе у опасност безбедност и здравље чланова бирачког одбора и безбедност изборног материјала, Покрајинска изборна комисија може прописати да се изборни материјал премести на друго место и тамо утврде резултати гласања.

Ако се изборни материјал премешта, бирачки одбор је дужан да на гласачкој кутији запечати отвор за убацивање гласачких листића,

као и да неупотребљене гласачке листиће и извод из бирачког списка стави у посебне коверте које печати.

Поступак утврђивања резултата гласања

Члан 102.

Бирачки одбор утврђује број бирача који су изашли на изборе пребројавањем бирача који су се потписали у извод из бирачког списка и напомена у изводу из бирачког списка о бирачима који су гласали ван бирачког места.

Пошто утврди број бирача који су уписани у извод из бирачког списка и број бирача који су изашли на изборе, бирачки одбор пребројава неупотребљене гласачке листиће, а потом утврђује да ли је гласачка кутија све време гласања била запечаћена и исправна, отвара гласачку кутију и проверава да ли се у њој налази попуњен и потписан контролни лист.

Бирачки одбор разврстава све гласачке листиће који се налазе у гласачкој кутији на важеће и неважеће, а затим утврђује број неважећих гласачких листића.

Важеће гласачке листиће бирачки одбор разврстава према изборним листама и утврђује број гласова који је добила свака изборна листа.

У случају истовременог одржавања републичких или локалних избора заједно са покрајинским, бирачки одбори прво спроводе поступке предвиђене законима, а затим поступке предвиђене овом одлуком.

Неважећи и важећи гласачки листић

Члан 103.

Неважећи гласачки листић је онај који није попуњен, на којем су заокружени редни бројеви испред двеју или више изборних листа, као и сваки други гласачки листић који је попуњен тако да се не може поуздано утврдити за коју је изборну листу бирач гласао.

Важећи гласачки листић је онај на којем је заокружен редни број испред назива једне изборне листе, као и гласачки листић који је попуњен тако да се са сигурношћу може закључити за кога је бирач гласао.

Записник о раду бирачког одбора

Члан 104.

Записник о раду бирачког одбора израђује се на прописаном обрасцу који се попуњава у шест примерака.

У општинама и градовима у којима је на дан расписивања избора у службеној употреби језик и писмо националне мањине записник о раду бирачког одбора се штампа двојезично или вишејезично.

Ако је у општини, односно граду на дан расписивања избора у службеној употреби више језика националних мањина, текст на језицима националних мањина исписује се после текста на српском језику по азбучном реду назива језика националне мањине.

Први примерак записника о раду бирачког одбора доставља се Покрајинској изборној комисији, други локалној изборној комисији, трећи се истиче на бирачком месту на јавни увид, док се преостала три примерка записника о раду бирачког одбора уручују представницима изборних листа које су освојиле највећи број гласова на бирачком месту.

Садржина записника о раду бирачког одбора

Члан 105.

Бирачки одбор у записник о раду бирачког одбора уноси: број бирача који су уписани у извод из бирачког списка, број бирача који су изашли на изборе, број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова који је добила свака изборна листа.

Записник о раду бирачког одбора садржи и друге чињенице значајне за ток и утврђивање резултата гласања на бирачком месту, укључујући податке о времену када је отворено и затворено бирачко место, о провери исправности гласачке кутије и попуњавању и потписивању контролног листа, о провери да ли је гласачка кутија све време била исправна и запечаћена и да ли је пронађен контролни лист, о евентуалном прекиду гласања и нарушавању реда на бирачком месту, као и примедбе чланова бирачког одбора.

Записник о раду бирачког одбора потписују чланови бирачког одбора, односно њихови заменици.

Примопредаја изборног материјала након затварања бирачког места

Члан 106.

Пошто утврди резултате гласања, бирачки одбор без одлагања, а најкасније у року од 12 часова од затварања бирачког места доставља локалној изборној комисији први и други примерак записника о раду бирачког одбора, образац записника о посматрачима рада бирачког одбора, извод из бирачког списка, запечаћене коверте у којима се налазе контролни лист, неупотребљени гласачки листићи, неважећи гласачки листићи и важећи гласачки листићи, као и други изборни материјал.

Изборни материјал предаје председник бирачког одбора или његов заменик.

Изборни материјал примају најмање два члана локалне изборне комисије који су именовани на предлог различитих предлагача.

Примопредаји изборног материјала могу да присуствују сви чланови бирачког одбора.

Поседна јемства за представнике опозиционе изборне листе у бирачком одбору

Члан 107.

Члан, односно заменик члана бирачког одбора који је именован на предлог опозиционе изборне листе има право да буде укључен у све активности бирачког одбора, а нарочито да учествује у примопредаји изборног материјала, разврставању и пребројавању гласачких листића, попуњавању записника о раду бирачког одбора и контроли записника о раду бирачког одбора приликом примопредаје изборног материјала.

Председник бирачког одбора дужан је да подстиче чланове и заменике чланова бирачког одбора који су именовани на предлог опозиционе изборне листе да посебно провере одређене изборне радње, као што су: контрола исправности гласачке кутије, разврставање гласачких листића на важеће и неважеће и пребројавање гласова које су добиле изборне листе.

Када се одређују повереници бирачког одбора за спровођење гласања ван бирачког места, најмање један повереник мора бити представник опозиционе изборне листе.

Ако за спровођење гласања у посебним ситуацијама Покрајинска изборна комисија прописује посебна правила за образовање бирачких одбора, тим посебним правилима мора бити предвиђено да се најмање трећина чланова бирачких одбора именује на предлог опозиционих изборних листа.

5. Утврђивање резултата избора

Контрола записника о раду бирачког одбора

Члан 108.

Приликом примопредаје изборног материјала након завршетка гласања представници бирачког одбора и локалне изборне комисије дужни су да изврше контролу записника о раду бирачког одбора и констатују евентуалне грешке у попуњавању записника, и о томе сачине извештај.

Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора вршен увид у изборни материјал, у извештај о контроли записника о раду бирачког одбора уноси се чињенично стање утврђено увидом у изборни материјал.

У извештају о контроли записника о раду бирачког одбора констатује се да ли постоје примедбе чланова бирачког одбора и представника посматрача рада бирачког одбора.

Покрајинска изборна комисија све записнике о раду бирачког одбора објављује на веб-презентацији, а ако је исправљена грешка у попуњавању записника о раду бирачког одбора, објављује се и решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

Поступање са лаким грешкама

Члан 109.

Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје очигледне омашке у попуњавању тог записника (лаке грешке), локална изборна комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

Лаке грешке су:

1) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен или је погрешно забележен број бирача који су уписани у извод из бирачког списка;

2) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број бирача који је изашао на изборе, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

3) ако је у записнику о раду бирачког одбора забележен број бирача који је изашао на изборе већи од броја уписаних бирача у извод из бирачког списка, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

4) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен укупан број гласачких листића у гласачкој кутији, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

5) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији.

Поступање са тешким грешкама

Члан 110.

Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје грубе логичко-рачунске грешке (тешке грешке), представници бирачког одбора и локалне изборне комисије дужни су да приликом контроле записника о раду бирачког одбора изврше и увид у изборни материјал.

Локална изборна комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора, решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања или решење којим поништава гласање на бирачком месту по службеној дужности.

Тешке грешке су нарочито:

1) ако је у записнику о раду бирачког одбора број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе;

2) ако у записнику о раду бирачког одбора збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа није једнак броју важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја важећих гласачких листића једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

3) ако је у записнику о раду бирачког одбора збир броја неважећих гласачких листића и бројева гласова које је појединачно

добила свака изборна листа већи од броја бирача који су уписани у извод из бирачког списка;

4) ако број важећих гласачких листића који је забележен у записнику о раду бирачког одбора није једнак збиру броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

5) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број неважећих гласачких листића, а збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

6) ако број неважећих гласачких листића који је забележен у записнику о раду бирачког одбора није једнак разлици броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији и броја важећих гласачких листића, а збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији.

**Контрола записника о раду бирачког одбора коју врше
чланови и заменици чланова Покрајинске изборне комисије
и локалних изборних комисија**

Члан 111.

Члан и заменик члана Покрајинске изборне комисије и локалне изборне комисије има право да у року од 48 часова од завршетка гласања изврши увид у изборни материјал са сваког бирачког места и да провери да ли је изашао на изборе бирач који му достави своју адресу, ЈМБГ и писмену сагласност за ту проверу.

**Захтев за контролу записника о раду
бирачког одбора по узорку**

Члан 112.

На захтев који се подноси у року од 48 часова од затварања бирачких места, Покрајинска изборна комисија одређује да локална изборна комисија увидом у изборни материјал изврши контролу

записника о раду бирачких одбора са највише 5% бирачких места на територији локалне изборне комисије.

Захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку могу поднети проглашена опозициона изборна листа која је према прелиминарним резултатима избора освојила више од 2% гласова и проглашена опозициона мањинска изборна листа која је према прелиминарним резултатима избора освојила више од 1% гласова.

Ако је захтевана контрола записника о раду бирачких одбора по узорку за више од 5% бирачких места, контрола записника о раду бирачких одбора врши се на оним бирачким местима на којима је уписано највише бирача.

Против решења којим је одбијен или одбачен захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку подносилац захтева може поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења којим је усвојен захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку подносилац проглашене изборне листе може поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Контрола записника о раду бирачког одбора по узорку

Члан 113.

О извршеној контроли записника о раду бирачких одбора локална изборна комисија сачињава извештај и објављује га на веб-презентацији.

Ако се на основу контроле записника о раду бирачких одбора у погледу броја гласова који је добила одређена изборна листа утврди да постоји укупно одступање између садржине изборног материјала и записника о раду бирачког одбора веће од 10% на свим контролисаним бирачким местима са територије локалне изборне комисије, Покрајинска изборна комисија одређује да се изврши контрола записника о раду бирачких одбора са још 5% бирачких места.

Ако се након додатне контроле записника о раду бирачких одбора у погледу броја гласова који је добила одређена изборна листа утврди да постоји укупно одступање између садржине изборног

материјала и записника о раду бирачког одбора веће од 10% на свим контролираним бирачким местима са територије локалне изборне комисије, Покрајинска изборна комисија одређује да се изврши контрола записника о раду бирачког одбора са свих бирачких места на територији локалне изборне комисије.

Контрола записника о раду бирачких одбора по узорку завршава се када Покрајинска изборна комисија усвоји извештај локалне изборне комисије којим се констатује да на контролисаном узорку не постоји одступање између садржине изборног материјала и записника о раду бирачких одбора веће од 10%, односно извештај о резултатима контроле свих бирачких места са територије локалне изборне комисије.

Правне последице контроле записника о раду бирачког одбора

Члан 114.

Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора коју врше чланови и заменици чланова Покрајинске изборне комисије и локалних изборних комисија, као и приликом контроле записника о раду бирачког одбора по узорку констатовано да се не слажу садржина изборног материјала и записник о раду бирачког одбора, локална изборна комисија доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора коју врше чланови и заменици чланова Покрајинске изборне комисије и локалних изборних комисија, као и приликом контроле записника о раду бирачког одбора по узорку констатовано да постоји неправилност која је разлог да се гласање на бирачком месту поништи по службеној дужности, локална изборна комисија доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту.

Ако постоји основана сумња да је велико неслагање између садржине изборног материјала и записника о раду бирачког одбора последица свесне и намерне активности која је усмерена на то да се утврди неистинит резултат избора, Покрајинска изборна комисија је дужна да против чланова бирачког одбора поднесе кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву.

Немогућност да се утврде резултати гласања на бирачком месту

Члан 115.

Локална изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања:

- 1) ако гласање на том бирачком месту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено;
- 2) ако не добије записник о раду бирачког одбора;
- 3) ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора;
- 4) ако постоје грубе логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у целокупни изборни материјал са бирачког места.

Решење којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања објављује се на веб-презентацији.

Против решења којим се по службеној дужности констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања подносилац проглашене изборне листе и бирач који је уписан у извод из бирачког списка на том бирачком месту могу поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Поништавање гласања на бирачком месту по службеној дужности

Члан 116.

Локална изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди:

- 1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе;
- 2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка;
- 3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора;

4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и броја гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Решење којим се по службеној дужности поништава гласање на бирачком месту објављује се на веб-презентацији.

Против решења којим се по службеној дужности поништава гласање на бирачком месту подносилац проглашене изборне листе и бирач који је уписан у извод из бирачког списка на том бирачком месту могу поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Понављање гласања

Члан 117.

Гласање на бирачком месту се понавља ако је констатовано да се на том бирачком месту не могу утврдити резултати гласања или ако је гласање на том бирачком месту поништено.

Решење о спровођењу поновног гласања на бирачком месту Покрајинска изборна комисија доноси у року од три дана од дана када је на веб-презентацији објављено решење којим је констатовано да се на том бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решење којим је гласање на том бирачком месту поништено.

Ако је против решења којим је констатовано да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решења којим је гласање на бирачком месту поништено поднето правно средство, рок за доношење решења о спровођењу поновног гласања на том бирачком месту рачуна се од дана када је Покрајинској изборној комисији достављена одлука по правном средству.

Поновно гласање спроводи се у року од десет дана од дана доношења решења о спровођењу поновног гласања.

Бирачки одбор за спровођење поновног гласања

Члан 118.

Локална изборна комисија именује нови бирачки одбор за спровођење поновног гласања.

Ако на бирачком месту на којем се понавља гласање подносилац проглашене изборне листе није предложио члана, односно заменика

члана бирачког одбора у проширеном саставу, има право да их предложи за спровођење поновног гласања.

Збирни извештај о резултатима гласања

Члан 119.

Локална изборна комисија у року од 96 часова од затварања бирачких места доноси за сва бирачка места која се налазе на њеној територији и без одлагања доставља Покрајинској изборној комисији збирни извештај о резултатима гласања који садржи број бирача уписаних у бирачки списак, број бирача који је изашао на изборе, број гласачких листића који се налазе у гласачким кутијама, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова које је добила свака изборна листа.

Ако је поднето правно средство због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту и ако је поднето правно средство против решења којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, решења о исправљању записника о раду бирачког одбора, односно решења којим се поништава гласање на бирачком месту, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од дана када су локалној изборној комисији достављене одлуке о свим поднетим правним средствима.

Ако се на појединим бирачким местима спроводи поновно гласање, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од затварања бирачког места на којем је најкасније поновљено гласање, односно од дана када су локалној изборној комисији достављене одлуке о свим евентуално поднетим правним средствима у вези са поновним гласањем.

Ако је поднет захтев да се изврши контрола записника о раду бирачког одбора по узорку, рок за доношење и достављање збирног извештаја о резултатима гласања рачуна се од завршетка контроле записника о раду бирачког одбора.

Против збирног извештаја о резултатима гласања подносилац проглашене изборне листе и бирач који је уписан у бирачки списак на бирачком месту које се налази на територији локалне изборне комисије могу поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 72 часа од објављивања збирног извештаја на веб-презентацији.

Поништење збирног извештаја о резултатима гласања по службеној дужности

Члан 120.

Ако нађе да локална изборна комисија није утврдила резултате гласања у складу са одредбама ове одлуке, Покрајинска изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава збирни извештај о резултатима гласања.

Ако локална изборна комисија не донесе благовремено збирни извештај о резултатима гласања или ако се поништи збирни извештај о резултатима гласања, Покрајинска изборна комисија може преузети целокупни изборни материјал и донети збирни извештај о резултатима гласања ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то.

Укупан извештај о резултатима избора

Члан 121.

Покрајинска изборна комисија у року од 96 часова од пријема свих збирних извештаја о резултатима гласања доноси и објављује за сва бирачка места укупан извештај о резултатима избора који садржи број бирача уписаних у бирачки списак, број бирача који је изашао на изборе, број бирача који су гласали, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића, број гласова које је добила свака изборна листа и број мандата који је добила свака изборна листа.

Број бирача који су гласали утврђује се на основу броја гласачких листића који се налазе у гласачким кутијама.

Ако је поднето правно средство против збирног извештаја о резултатима гласања, рок за доношење и објављивање укупног извештаја о резултатима избора рачуна се од дана када је Покрајинској изборној комисији достављена одлука по правном средству.

Против укупног извештаја о резултатима избора подносилац проглашене изборне листе и бирач могу поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 72 часа од објављивања укупног извештаја на веб-презентацији.

Објављивање извештаја о резултатима избора

Члан 122.

Покрајинска изборна комисија на веб-презентацији објављује резултате гласања за свако бирачко место и све збирне извештаје о резултатима гласања.

Укупан извештај о резултатима избора објављује се у „Службеном листу АПВ“.

Статистичка обрада података

Члан 123.

Статистичка обрада података обухвата унос резултата гласања из записника о раду бирачких одбора у базу резултата избора са свих бирачких места, логичко-рачунску контролу резултата унетих у записнике о раду бирачких одбора и израду извештаја за потребе Покрајинске изборне комисије и локалних изборних комисија.

Орган надлежан за послове статистике одређује лица која у седишту Покрајинске изборне комисије и локалних изборних комисија врше послове статистичке обраде података.

Подносилац проглашене изборне листе може Покрајинској изборној комисији пријавити лице које има право да присуствује статистичкој обради података у Покрајинској изборној комисији и локалним изборним комисијама.

Одмах пошто се статистички обраде, подаци о резултатима гласања на бирачким местима се објављују на веб-презентацији, почев од података са првог обрађеног бирачког места, закључно са објављивањем укупних резултата избора.

Покрајинска изборна комисија на седници утврђује прелиминарне резултате избора за сва бирачка места која су обрађена у року од 24 часа од затварања бирачких места.

Покрајинска изборна комисија прописује правила о статистичкој обради података.

6. Прекид изборних радњи

Разлог за прекид изборних радњи

Члан 124.

Покрајинска изборна комисија по службеној дужности доноси решење о прекиду изборних радњи када услед ратног стања

и ванредног стања или проглашене ванредне ситуације за територију Републике Србије или Покрајине није могуће спровести изборе или је то знатно отежано.

Решење о прекиду изборних радњи производи правно дејство даном његовог објављивања у „Службеном листу АПВ“.

Последице прекида изборних радњи

Члан 125.

Прекидом изборних радњи престају да теку сви рокови за вршење изборних радњи.

Док траје прекид изборних радњи органи за спровођење избора не могу да предузимају никакве радње у изборном поступку.

Правно дејство изборне радње која се предузима док траје прекид изборних радњи може наступити тек када се настави изборни поступак.

Изузетно, док траје прекид изборних радњи бирачи могу потписивати изјаве да подржавају изборну листу.

Настављање изборних радњи

Члан 126.

Када престану разлози за прекид изборних радњи, Покрајинска изборна комисија по службеној дужности доноси решење о настављању изборних радњи и објављује га у „Службеном листу АПВ“.

Рокови који су услед прекида изборних радњи престали да теку настављају да теку од дана када је решење о настављању изборних радњи објављено у „Службеном листу АПВ“.

Предлог за прекид, односно настављање изборних радњи

Члан 127.

Предлог за прекид, односно настављање изборних радњи може поднети политичка странка и подносилац проглашене изборне листе.

О предлогу за прекид, односно настављање изборних радњи Покрајинска изборна комисија је дужна да донесе и објави одлуку у року од 24 часа од његовог пријема.

VI. РАСПОДЕЛА, ДОДЕЉИВАЊЕ И ПРЕСТАНАК МАНДАТА

Изборни цензус

Члан 128.

У расподели мандата могу учествовати само изборне листе које су добиле најмање 3% гласова од броја бирача који су гласали.

Ако ниједна изборна листа није добила 3% гласова од броја бирача који су гласали, онда све изборне листе које су добиле гласове могу учествовати у расподели мандата.

Систем највећег количника

Члан 129.

Мандати се расподељују тако што се укупан број гласова који је добила изборна листа која учествује у расподели мандата подели сваким бројем од један до 120.

Добијени количници разврставају се по величини тако да изборној листи припада онолико мандата колико има својих количника међу 120 највећих количника свих изборних листа које учествују у расподели.

Ако две или више изборних листа добију исте количнике на основу којих се расподељује мандат, предност има изборна листа која је добила већи број гласова.

Ако одређеној изборној листи припада више мандата него што има кандидата за посланике, мандат који се не додели тој изборној листи додељује се изборној листи којој припада следећи највећи количник за који није додељен мандат.

Додељивање мандата

Члан 130.

Покрајинска изборна комисија у року од десет дана од дана објављивања укупног извештаја о резултатима избора решењем додељује мандате кандидатима за посланике по њиховом редоследу на изборној листи, почев од првог кандидата са изборне листе и издаје уверења о избору за посланика.

Кандидат коме је додељен мандат у складу са ставом 1. овог члана, може пре потврђивања мандата да поднесе изјаву о неприхватању мандата Покрајинској изборној комисији.

Изјава о неприхватању мандата мора бити оверена код органа надлежног за оверу потписа и поднета лично у року од три дана од дана овере.

У случају из става 2. овог члана, Покрајинска изборна комисија мандат додељује првом следећем кандидату са исте изборне листе коме није био додељен мандат посланика.

У случају из става 2. овог члана, уколико је изјаву о неприхватању дао кандидат са коалиционе изборне листе, Покрајинска изборна комисија мандат додељује првом следећем кандидату на изборној листи коме није био додељен мандат, а који је припадник исте политичке странке. Уколико таквог нема, мандат се додељује првом следећем кандидату са исте коалиционе изборне листе коме није био додељен мандат посланика.

Посланик не може бити запослен у покрајинском органу. Од дана потврђивања посланичког мандата запосленом у покрајинском органу радни однос мирује.

Престанак мандата

Члан 131.

Посланику престаје мандат пре истека времена на које је изабран:

- 1) ако умре;
- 2) ако је правноснажном судском одлуком потпуно лишен пословне способности, односно ако је правноснажном судском одлуком о делимичном лишењу пословне способности утврђено да је неспособан да врши изборно право;
- 3) ако је правноснажном судском одлуком осуђен на казну затвора у трајању од најмање шест месеци;
- 4) ако је преузео функцију која је по Уставу и закону или другом пропису неспојива с функцијом посланика;
- 5) ако је изгубио држављанство Републике Србије;
- 6) ако поднесе оставку,
- 7) када му престане пребивалиште на територији Покрајине.

Посланику мандат престаје када наступи случај који представља разлог за престанак мандата.

Оставка посланика

Члан 132.

Оставка посланика подноси се у писменој форми, а потпис подносиоца мора бити оверен у складу са законом којим се уређује оверавање потписа.

Оставка се лично подноси Скупштини у року од три дана од дана овере потписа подносиоца.

Оставка је пуноважна само ако је потпис посланика оверен након што му је потврђен мандат.

Оставка се не може опозвати.

Посланику мандат престаје оног дана када поднесе оставку.

Констатовање да је престао мандат

Члан 133.

Скупштина констатује да је посланику престао мандат одмах након што прими обавештење о разлозима за престанак мандата, на седници која је у току, односно на првој наредној седници.

Попуњавање упражњеног посланичког места

Члан 134.

Мандат који престане посланику пре истека мандата тог сазива додељује се решењем првом наредном кандидату са исте изборне листе којем није био додељен мандат посланика.

Ако на изборној листи нема кандидата којима није додељен мандат, упражњено посланичко место се попуњава тако што се мандат додељује првом кандидату са друге изборне листе која има следећи највећи количник за који није био додељен мандат посланика.

Попуњавање упражњеног посланичког места са коалиционе изборне листе

Члан 135.

Мандат који престане посланику са коалиционе изборне листе пре времена на које је изабран решењем се додељује првом следећем

кандидату исте политичке странке на тој изборној листи којем није био додељен мандат посланика.

Ако на изборној листи нема кандидата исте политичке странке којем није додељен мандат, упражњено посланичко место се попуњава тако што се мандат додељује првом следећем кандидату са изборне листе којем није био додељен мандат уколико коалиционим споразумом није предвиђено да се у таквом случају мандат додељује првом следећем кандидату одређене политичке странке којем није био додељен мандат посланика.

Поновно додељивање мандата посланику

Члан 136.

Посланик који је преузео функцију члана Покрајинске владе може по престанку функције члана Покрајинске владе поднети захтев да му се поново додели мандат у истом сазиву Скупштине ако постоји упражњено посланичко место које припада изборној листи са које је изабран.

VII. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ЗА ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

Изборна листа националне мањине

Члан 137.

Изборном листом националне мањине у смислу ове одлуке сматра се она изборна листа за коју је Покрајинска изборна комисија утврдила да је основни циљ њеног подношења представљање и заступање интереса националне мањине, као и заштита и побољшање права припадника националне мањине, у складу са међународним правним стандардима.

Покрајинска изборна комисија посебним решењем утврђује да изборна листа има положај изборне листе националне мањине у смислу ове одлуке истовремено када одлучује о њој, а на предлог подносиоца изборне листе који мора бити поднет заједно са изборном листом.

Покрајинска изборна комисија може да затражи мишљење надлежног националног савета националне мањине о томе да ли одређена изборна листа може имати положај изборне листе националне мањине.

Подносилац изборне листе националне мањине може бити само политичка странка националне мањине или коалиција коју чине искључиво политичке странке националних мањина.

Забрана да се изигра правило

Члан 138.

Покрајинска изборна комисија решењем одбија предлог да се одређеној изборној листи утврди да има положај изборне листе националне мањине ако је носилац листе или кандидат за посланика на тој изборној листи лице за које је општепознато да је члан друге политичке странке која није политичка странка националне мањине или ако се утврде друге околности које несумњиво указују на намеру да се изигра ово правило.

Положај изборне листе националне мањине приликом кандидовања

Члан 139.

Покрајинска изборна комисија може прогласити изборну листу националне мањине ако подносилац изборне листе достави 2.000 оверених изјава бирача да подржавају изборну листу.

Положај изборне листе националне мањине приликом расподеле мандата

Члан 140.

Изборна листа националне мањине учествује у расподели мандата и онда када добије мање од 3% гласова од броја бирача који су гласали.

Када се расподељују мандати применом система највећег количника, количници изборних листа националних мањина које су освојиле мање од 3% гласова увећавају се за 35%.

VIII. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОДНОСИЛАЦА ПРОГЛАШЕНИХ ИЗБОРНИХ ЛИСТА И КАНДИДАТА СА ПРОГЛАШЕНИХ ИЗБОРНИХ ЛИСТА

Право подносиоца проглашене изборне листе на представљање

Члан 141.

Подносиоци проглашених изборних листа и кандидати са проглашених изборних листа имају право да буду бесплатно и једнако представљени у програмима покрајинског јавног медијског сервиса на начин прописан овом одлуком.

Обезбеђивање представљања подносиоца изборне листе

Члан 142.

Покрајински јавни медијски сервис је дужан је да у свом програму свим подносиоцима проглашених изборних листа и кандидатима са проглашених изборних листа обезбеди да представе своје изборне програме бесплатно и без дискриминације.

Непристрасност у представљању подносилаца проглашених изборних листа

Члан 143.

Покрајински јавни медијски сервис дужан је да у програмским садржајима намењеним представљању обезбеди подносиоцима проглашених изборних листа и кандидатима са проглашених изборних листа услове за непристрасно, правично и уравнотежено представљање.

Споразум о броју и трајању емисија за представљање подносилаца проглашених изборних листа

Члан 144.

По два представника покрајинског јавног медијског сервиса, Покрајинске владе и политичких странака које имају посланике споразумом утврђују број и трајање емисија за представљање подносилаца проглашених изборних листа.

Споразум о броју и трајању емисија за представљање подносилаца проглашених изборних листа закључује се најкасније пет дана од дана када је одлука о расписивању избора ступила на снагу и без одлагања се објављује на веб-презентацији.

Покрајински јавни медијски сервис уз учешће представника Покрајинске владе, политичких странака које имају посланике и подносилаца проглашених изборних листа утврђује правила за представљање подносилаца проглашених изборних листа, изборних програма и кандидата за посланике.

Надзорни одбор за изборну кампању

Члан 145.

У спровођењу избора општи надзор над поступцима политичких странака, подносилаца проглашених изборних листа, кандидата за посланике и покрајинског јавног медијског сервиса у току изборних активности спроводи Надзорни одбор за изборну кампању (у даљем тексту: Надзорни одбор).

Надзорни одбор има десет чланова, које именује Скупштина, од којих половину на предлог Покрајинске владе а половину на предлог посланичких група у Скупштини из реда истакнутих јавних радника.

Чланови Надзорног одбора не могу бити чланови органа политичких странака.

Председника Надзорног одбора бирају између себе чланови Надзорног одбора тајним гласањем.

Надлежност Надзорног одбора

Члан 146.

Надзорни одбор:

1) прати предизборне активности и указује на евентуалне неправилности у поступању политичких странака, кандидата и других учесника у изборном поступку;

2) контролише поступање покрајинског јавног медијског сервиса у примени одредаба ове одлуке које се односе на обезбеђивање услова за непристрасно, правично и уравнотежено представљање подносилаца проглашених изборних листа и кандидата са проглашених изборних листа;

3) предлаже мере за поштовање једнакости кандидата у излагању њихових програма;

4) обраћа се јавности ради заштите моралног интегритета личности кандидата;

5) упозорава на поступке политичких странака, кандидата и средстава јавног обавештавања којима се омета изборна кампања и угрожава једнакост права свих кандидата;

6) доноси свој пословник.

Ако било који учесник у изборној кампањи својим понашањем позива на насиље, шири националну, верску или расну мржњу или подстиче на неравноправност полова, Надзорни одбор без одлагања даје иницијативу за покретање поступка пред надлежним државним органима.

Ако се споразум о броју и трајању емисија за представљање подносилаца проглашених изборних листа не закључи у предвиђеном року, Надзорни одбор утврђује број и трајање емисија за представљање подносилаца проглашених изборних листа.

Средства за рад Надзорног одбора обезбеђују се у буџету АП Војводине.

Условe за рад Надзорног одбора обезбеђује Скупштина.

IX. ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА

Правна средства у спровођењу избора

Члан 147.

Правна средства у спровођењу избора су захтев за поништавање гласања на бирачком месту, приговор и жалба.

Захтев за поништавање гласања на бирачком месту

Члан 148.

Подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Бирач може у року од 72 часа од затварања бирачког места поднети захтев за поништавање гласања на бирачком месту на којем је уписан у извод из бирачког списка ако га је бирачки одбор неосновано спречио да гласа или ако му је на бирачком месту повређено право на слободно и тајно гласање.

О захтеву за поништавање гласања на бирачком месту одлучује локална изборна комисија.

Локална изборна комисија о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту дужна је да у року од 72 часа од пријема тог захтева донесе решење по том захтеву и објави га на веб-презентацији.

Садржина захтева за поништавање гласања на бирачком месту

Члан 149.

Захтев за поништавање гласања на бирачком месту мора да буде разумљив и да садржи све оно што је потребно да би по њему могло да се поступи, а нарочито:

- 1) означавање органа који је надлежан да одлучи по захтеву;
- 2) име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште бирача ако је подносилац захтева бирач;
- 3) назив проглашене изборне листе, назив подносиоца проглашене изборне листе и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца проглашене изборне листе ако захтев подноси подносилац проглашене изборне листе;
- 4) потпис подносиоца захтева;
- 5) предмет захтева, а нарочито тачно означавање бирачког места (назив општине, односно града у којем се налази бирачко место и број бирачког места) и тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео;
- 6) чињенице на којима се заснива захтев;
- 7) доказе.

Ако је захтев за поништавање гласања неразумљив или непотпун, орган надлежан да о том захтеву одлучи доноси решење којим га одбацује.

Општа правила о праву на приговор

Члан 150.

Подносилац проглашене изборне листе има право да поднесе приговор против донете одлуке, против предузете радње и због пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња у спровођењу избора, ако овом одлуком није предвиђено другачије.

Приговор се не може поднети против одлуке, радње или пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња за које је предвиђено друго правно средство.

Подносилац изборне листе, политичка странка, посланичка група, кандидат за посланика, бирач и лице чије је име у називу изборне листе или подносиоца изборне листе могу поднети приговор када је то прописано овом одлуком.

Садржина приговора

Члан 151.

Приговор мора да буде разумљив и да садржи све оно што је потребно да би по њему могло да се поступи, а нарочито:

1) означање да се приговор подноси Покрајинској изборној комисији;

2) име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште подносиоца приговора ако је подносилац приговора физичко лице;

3) назив и седиште подносиоца приговора и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца приговора ако је подносилац приговора правно лице;

4) назив проглашене изборне листе, назив подносиоца проглашене изборне листе и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца проглашене изборне листе ако приговор подноси подносилац проглашене изборне листе;

5) потпис подносиоца приговора;

6) предмет приговора, а нарочито тачан назив одлуке уз означање доносиоца, датум доношења и број под којим је заведена одлука

ако се приговором оспорава одлука, односно тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео ако се приговором оспорава радња у изборном поступку;

7) чињенице на којима се заснива приговор;

8) доказе.

Ако је приговор неразумљив или непотпун, Покрајинска изборна комисија доноси решење којим га одбацује.

Рок за подношење приговора

Члан 152.

Приговор се може поднети у року од 72 часа од објављивања одлуке, односно предузимања радње коју подносилац сматра неправилном, ако другачије није одређено овом одлуком.

Приговор због тога што у року који је прописан овом одлуком или другим актом Покрајинске изборне комисије није донета одлука, односно предузета радња може се поднети у року од 72 часа од истека рока у којем је одлука требало да буде донета, односно у којем је радња требало да буде предузета, ако другачије није одређено овом одлуком.

Надлежност за одлучивање по приговору

Члан 153.

О приговору одлучује Покрајинска изборна комисија.

Покрајинска изборна комисија је дужна да у року од 72 часа од пријема приговора донесе и објави решење о приговору.

Приговор и решење о приговору Покрајинска изборна комисија објављује на веб-презентацији.

Приговор против решења којим је одлучено о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту

Члан 154.

Против решења којим је одбачен или одбијен захтев за поништавање гласања на бирачком месту подносилац захтева може поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Приговор због тога што у прописаном року није донета одлука о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту може се поднети у року од 72 часа од истека рока у којем је требало да буде донета одлука о том захтеву.

Против решења којим је усвојен захтев за поништавање гласања на бирачком месту подносилац проглашене изборне листе може поднети приговор Покрајинској изборној комисији у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту приговор се подноси преко локалне изборне комисије, која је дужна да у року од 72 часа од пријема приговора достави Покрајинској изборној комисији приговор и све списе тог предмета.

Покрајинска изборна комисија доноси решење по приговору у року од 72 часа од пријема приговора са списима и објављује га на веб-презентацији.

Одлуке Покрајинске изборне комисије по приговору

Члан 155.

Ако Покрајинска изборна комисија усвоји приговор, она поништава одлуку донету у спровођењу избора, односно радњу предузету у спровођењу избора.

Када нађе да одлуку против које је поднет приговор треба поништити, Покрајинска изборна комисија може донети другу одлуку уместо поништене.

Када нађе да решење којим је одлучено о захтеву за поништење гласања на бирачком месту треба поништити, Покрајинска изборна комисија може мериторно одлучити по захтеву за поништење гласања на бирачком месту ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то.

Жалба против решења Покрајинске изборне комисије којим је одлучено по приговору

Члан 156.

Против решења Покрајинске изборне комисије којим је одбачен или одбијен приговор подносилац приговора може поднети

жалбу Управном суду у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Жалба због тога што у прописаном року није донета одлука о приговору може се поднети у року од 72 часа од истека рока у којем је требало да буде донета одлука о приговору.

Против решења Покрајинске изборне комисије којим је усвојен приговор подносилац проглашене изборне листе, подносилац изборне листе, политичка странка, посланичка група, кандидат за посланика, бирач и лице чије је име у називу изборне листе или подносиоца изборне листе могу поднети жалбу Управном суду у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији преко Покрајинске изборне комисије ако им је тиме што је усвојен приговор непосредно повређен правни интерес.

Поступање по жалби

Члан 157.

Покрајинска изборна комисија дужна је да у року од 24 часа од пријема жалбе достави Управном суду жалбу и све списе тог предмета.

Управни суд доноси одлуку по жалби у року од 72 часа од пријема жалбе са списима.

Одлуку донету у поступку по жалби Управни суд доставља подносиоцу жалбе преко Покрајинске изборне комисије.

Одлуке Управног суда по жалби

Члан 158.

Ако Управни суд усвоји жалбу, он поништава одлуку донету у спровођењу избора, односно радњу предузету у спровођењу избора.

Када нађе да одлуку против које је поднета жалба треба поништити, Управни суд може мериторно одлучити по приговору ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то.

Одлука Управног суда којом је мериторно одлучено по приговору у свему замењује поништену одлуку.

Одлука донета у поступку по жалби је правноснажна и против ње се не могу поднети ванредна правна средства предвиђена законом којим се уређује управни спор.

Ако Управни суд усвоји жалбу и поништи одлуку донету у спровођењу избора, односно радњу предузету у спровођењу избора, одговарајућа одлука се доноси, односно одговарајућа радња се предузима најкасније за десет дана од дана када је Покрајинска изборна комисија примила одлуку Управног суда.

Објављивање правних средстава и одлука по правним средствима

Члан 159.

Покрајинска изборна комисија на веб-презентацији објављује сва поднета правна средства и одлуке које су донете по њима.

Х. ПОСМАТРАЊЕ РАДА ОРГАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Пријављивање за домаћег посматрача

Члан 160.

Удружење регистровано у Републици Србији чији се циљеви остварују у области избора и које је заинтересовано да посматра рад органа за спровођење избора може поднети Покрајинској изборној комисији пријаву за домаћег посматрача најкасније седам дана пре дана гласања.

Уз пријаву за домаћег посматрача прилаже се списак представника домаћег посматрача, који садржи име, презиме, ЈМБГ и подручје посматрања за сваког представника домаћег посматрача који се пријављује за акредитацију.

Представник домаћег посматрача може бити акредитован за домаћег посматрача само ако је пунолетан држављанин Републике Србије, ако није кандидат за посланика нити члан органа за спровођење избора.

Пријављивање за страног посматрача

Члан 161.

Међународна и страна организација и удружење који су заинтересовани да прате рад органа за спровођење избора могу поднети

Покрајинској изборној комисији пријаву за страног посматрача најкасније десет дана пре дана гласања.

Уз пријаву за страног посматрача прилаже се списак представника страног посматрача, који садржи име, презиме, број путне исправе, назив државе која је издала путну исправу и подручје праћења за сваког представника страног посматрача који се пријављује за акредитацију.

Уз пријаву за страног посматрача прилаже се и списак преводилаца ако су они у пратњи пријављених представника страног посматрача, који садржи име, презиме и ЈМБГ за сваког пријављеног преводиоца који је држављанин Републике Србије, односно име, презиме, број путне исправе и назив државе која је издала путну исправу за сваког пријављеног преводиоца који је држављанин стране државе који се пријављује за акредитацију.

Пријаву за страног посматрача и списак представника страног посматрача и преводилаца који су у њиховој пратњи Покрајинска изборна комисија без одлагања доставља министарству надлежном за спољне послове, које је надлежно да да своје мишљење о тој пријави достави Покрајинској изборној комисији у року од три дана од дана када је пријаву примило.

Овлашћење посматрача

Члан 162.

Посматрачу који се пријавио да посматра рад бирачких одбора може се дозволити да посматра рад свих бирачких одбора на територији одређене локалне изборне комисије.

Посматрачу који се пријавио да посматра рад локалних изборних комисија може се дозволити да посматра рад свих локалних изборних комисија на територији одређеног управног округа.

Присуство седници органа за спровођење избора

Члан 163.

Седници Покрајинске изборне комисије, локалне изборне комисије или на бирачком месту не могу истовремено присуствовати два представника истог удружења које је пријављено као домаћи посматрач.

Овлашћење и легитимација

Члан 164.

Подносиоцу пријаве којем је дозвољено да посматра рад органа за спровођење избора Покрајинске изборне комисије издаје одговарајуће овлашћење, а његовим представницима и преводиоцима који су у њиховој пратњи одговарајуће легитимације у које се уписују неопходни подаци из списка приложеног уз пријаву за посматрача.

Овлашћења и легитимације издају се у року од три дана од дана подношења пријаве за посматрача, односно од пријема мишљења министарства надлежног за спољне послове ако пријава испуњава услове прописане овом одлуком.

Трошкове посматрања рада органа за спровођење избора сноси подносилац пријаве за посматрача.

Положај посматрача

Члан 165.

Орган за спровођење избора дужан је да представнику посматрача и преводиоцу у његовој пратњи омогући да несметано посматрају сваку изборну радњу.

Представник посматрача и преводилац у његовој пратњи дужни су да легитимације носе на видном месту.

Преводилац нема право да на седници изборне комисије и на бирачком месту борави без представника посматрача у чијој је пратњи.

Посматрач рада изборне комисије

Члан 166.

Представник посматрача рада изборне комисије дужан је да се креће у оквиру овлашћења која је добио.

Покрајинска изборна комисија може представнику посматрача рада изборне комисије да одузме акредитацију ако се он не понаша у оквиру својих овлашћења.

Посматрач рада бирачког одбора

Члан 167.

Представник посматрача рада бирачког одбора може да прати рад бирачког одбора од примопредаје изборног материјала пре гласања

до окончања примопредаје изборног материјала после гласања, укључујући и отварање гласачке кутије, пребројавање гласова, утврђивање резултата гласања, гласање ван бирачког места, као и поновно гласање на том бирачком месту.

Ако се понови гласање на неком бирачком месту, подносилац пријаве за посматрача има право да промени своје представнике који посматрају рад бирачког одбора, а ако на том бирачком месту није имао своје представнике, може да их пријави ради праћења рада бирачког одбора на спровођењу поновног гласања.

Представник посматрача рада бирачког одбора дужан је да поступа по правилима о одржавању реда на бирачком месту.

Бирачки одбор може да удаљи представника посматрача с бирачког места ако се он не придржава правила о одржавању реда на бирачком месту, ако на бирачком месту користи мобилни телефон или друга средства за везу и комуникацију, а посебно ако омета рад бирачког одбора.

Бирачки одбор је дужан да о удаљењу представника посматрача и разлoзима за његово удаљење одмах обавести локалну изборну комисију.

О присуству представника посматрача рада бирачког одбора сачињава се записник на обрасцу који прописује Покрајинска изборна комисија, а који садржи податке о представницима посматрача који су пратили рад бирачког одбора и њихове евентуалне примедбе.

XI. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ИЗБОРА

Члан 168.

Средства за рад органа за спровођење избора, изборни материјал и друге трошкове спровођења избора обезбеђују се у буџету Покрајине.

Покрајинска изборна комисија утврђује накнаде за рад у органима за спровођење избора и других трошкова спровођења избора.

XII. ПРЕКРШАЈНЕ ОДРЕДБЕ

Кршење правила о изборној тишини

Члан 169.

Новчаном казном од 150.000 динара казниће се за прекршај правно лице које 48 часова пре дана гласања и на дан гласања до

затварања бирачких места у медијима и на јавним скуповима објави процену резултата избора, јавно представља кандидате на изборима и њихове изборне програме и позива бираче да гласају, односно не гласају за одређене изборне листе.

Новчаном казном од 25.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у медију који 48 часова пре дана гласања и на дан гласања до затварања бирачких места објави процену резултата избора, јавно представља кандидате на изборима и њихове изборне програме и позива бираче да гласају, односно не гласају за одређене изборне листе.

Новчаном казном од 25.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у правном лицу које 48 часова пре дана гласања и на дан гласања до затварања бирачких места у медијима и на јавним скуповима објави процену резултата избора, јавно представља кандидате на изборима и њихове изборне програме и позива бираче да гласају, односно не гласају за одређене изборне листе.

Новчаном казном од 20.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које 48 часова пре дана гласања и на дан гласања до затварања бирачких места у медијима и на јавним скуповима објави процену резултата избора, јавно представља кандидате на изборима и њихове изборне програме и позива бираче да гласају, односно не гласају за одређене изборне листе.

Недостављање позива за гласање

Члан 170.

Новчаном казном од 20.000 динара казниће се за прекршај руководиоца органа који је надлежан да обавести бирача о времену и месту гласања ако бирачу не достави благовремено позив за гласање.

Истицање изборног пропагандног материјала на бирачком месту

Члан 171.

Новчаном казном од 100.000 динара казниће се за прекршај политичка странка, коалиција или друго правно лице које на бирачком месту или непосредно испред бирачког места истиче симболе

политичке странке, подносиоца проглашене изборне листе, као и други изборни пропагандни материјал.

Новчаном казном од 15.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у политичкој организацији или другом правном лицу које на бирачком месту или непосредно испред бирачког места истиче симболе политичке странке и подносиоца проглашене изборне листе, као и други изборни пропагандни материјал.

Новчаном казном од 10.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које на бирачком месту или непосредно испред бирачког места истиче симболе политичке странке и подносиоца проглашене изборне листе, као и други изборни пропагандни материјал.

Спречавање учествовања у раду и праћења рада органа за спровођење избора

Члан 172.

Новчаном казном од 25.000 динара казниће се за прекршај члан органа за спровођење избора који спречава другог члана да прати и учествује у раду органа за спровођење избора, односно који спречава представника посматрача да прати рад органа за спровођење избора.

Нарушавање реда на бирачком месту

Члан 173.

Новчаном казном од 15.000 динара казниће се за прекршај лице које наруши ред на бирачком месту.

Повреда права подносилаца проглашених изборних листа и кандидата на представљање

Члан 174.

Новчаном казном од 150.000 динара казниће се за прекршај покрајински јавни медијски сервис ако у свом програму не обезбеди свим подносиоцима проглашених изборних листа и кандидатима са проглашених изборних листа да представе своје изборне програме бесплатно и без дискриминације.

Новчаном казном од 20.000 динара казниће се одговорно лице у покрајинском јавном медијском сервису који у свом програму

не обезбеди свим подносиоцима проглашених изборних листа и кандидатима са проглашених изборних листа да представе своје изборне програме бесплатно и без дискриминације.

XIII. ПРЕЛАЗНА И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за образовање Покрајинске изборне комисије

Члан 175.

Скупштина образује Покрајинску изборну комисију у складу са овим одлуком у року од 60 дана од дана њеног ступања на снагу.

Пропис који престаје да важи

Члан 176.

Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Покрајинска скупштинска одлука о избору посланика у Скупштину Аутономне покрајине Војводине („Службени лист АПВ“, бр. 23/14, 12/20, 14/20 – аутентично тумачење и 25/20).

Ступање на снагу

Члан 177.

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу АПВ“.

ЗАКОН

О ЛОКАЛНИМ ИЗБОРИМА*

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се избор и престанак мандата одборника скупштина јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: одборници). Одборници се бирају на четири године.

Основна начела локалних избора

Члан 2.

Грађани бирају одборнике на основу општег и једнаког изборног права.

Избори за одборнике (у даљем тексту: локални избори) слободни су и непосредни, а гласање је тајно и лично.

Изборно право

Члан 3.

Право да бира одборнике и да буде биран за одборника има пунолетни држављанин Републике Србије над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности и који има пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе у којој остварује изборно право.

Лице делимично лишено пословне способности може да бира одборнике и да буде бирано за одборника ако суд решењем

* „Службени гласник РС“, број 14/22.

о делимичном лишењу пословне способности није утврдио да је неспособно да врши изборно право.

Слобода гласања

Члан 4.

Бирач је слободан да одлучи хоће ли гласати и како ће гласати.

Нико нема право да спречава или приморава бирача да гласа, да га позива на одговорност због тога што је гласао или што није гласао и да од њега тражи да се изјасни за кога је гласао или зашто није гласао.

Једнако изборно право и пропорционални изборни систем

Члан 5.

Бирач има само један глас.

Глас се за изборну листу кандидата за одборнике (у даљем тексту: изборна листа).

Одборници се бирају у јединици локалне самоуправе као једној изборној јединици.

Одборнички мандати расподељују се изборним листама сразмерно броју добијених гласова, а број мандата који припада изборним листама утврђује се применом система највећег количника.

Одборнички мандати које је освојила изборна листа додељују се кандидатима за одборнике према њиховом редоследу на изборној листи.

Обавештавање о изборима

Члан 6.

Грађани имају право да преко јавних медијских сервиса буду обавештени о изборним програмима и активностима подносилаца изборних листа, као и о кандидатима за одборнике у складу са прописима који уређују јавне медијске сервисе и електронске медије.

Пружалац медијске услуге дужан је да у току изборне кампање подносиоцима проглашених изборних листа и кандидатима за

одборнике обезбеди заступљеност без дискриминације, у складу са прописима који уређују јавне медијске сервисе и електронске медије.

Забрањено је 48 часова пре дана гласања и на дан гласања до затварања бирачких места да се у медијима и на јавним скуповима објављују процене резултата избора, јавно представљају кандидати на изборима и њихови изборни програми и позивају бирачи да гласају, односно да не гласају за одређене изборне листе.

Под медијем се у смислу овог закона подразумевају дневне и периодичне новине, сервис новинске агенције, радио-програм и телевизијски програм и електронска издања тих медија, као и самостална електронска издања (уређивачки обликоване интернет странице или интернет портали), а који су регистровани у Регистру медија, у складу са законом.

Средства за спровођење избора

Члан 7.

Средства за спровођење локалних избора обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе.

Изборна комисија јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: изборна комисија) утврђује накнаде за рад у органима за спровођење избора и других трошкова спровођења избора.

Сходна примена другог закона

Члан 8.

Одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно се примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Одредбе закона којим се уређује општи управни поступак сходно се примењују на одлучивање о приговору.

Одредбе закона којим се уређује управни спор сходно се примењују на одлучивање о жалби на решење изборне комисије којим је одлучено о приговору и о жалби на одлуку скупштине јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: скупштина).

II. ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЛОКАЛНИХ ИЗБОРА

1. Заједничка правила за органе за спровођење локалних избора

Надлежност за спровођење локалних избора

Члан 9.

Локалне изборе спроводе изборна комисија и бирачки одбори.

Општа правила о положају органа за спровођење локалних избора

Члан 10.

Органи за спровођење локалних избора су самостални и независни и раде на основу закона и прописа донетих на основу закона.

За свој рад органи за спровођење локалних избора одговарају органу који их је образовао.

Рад органа за спровођење локалних избора је јаван.

Раду органа за спровођење локалних избора не може да присуствује кандидат за одборника.

Условe за рад органа за спровођење локалних избора обезбеђује општинска, односно градска управа.

Сви државни и други органи и организације дужни су да пружају помоћ органима за спровођење локалних избора и да им достављају податке који су им потребни за рад.

Члан и заменик члана у органу за спровођење локалних избора

Члан 11.

Орган за спровођење локалних избора чине председник и други чланови органа за спровођење локалних избора и њихови заменици.

Исто лице може више пута да буде именовано у орган за спровођење избора.

Заменик члана органа за спровођење локалних избора има иста права и дужности као и члан којег замењује.

Заменик члана органа за спровођење локалних избора има право гласа само када је одсутан члан којег замењује.

Орган за спровођење локалних избора може да овласти свог члана, односно заменика члана да у име тог органа за спровођење избора обавља поједине радње које су у вези са организацијом, припремом и спровођењем избора, односно гласања.

Орган за спровођење локалних избора у сталном и проширеном саставу

Члан 12.

Орган за спровођење локалних избора ради у сталном и проширеном саставу.

Подносилац проглашене изборне листе има право да предложи члана и заменика члана органа за спровођење локалних избора у проширеном саставу.

Ако подносилац проглашене изборне листе не предложи члана, односно заменика члана органа за спровођење локалних избора у проширеном саставу у року који је прописан законом, орган наставља да ради и пуноважно одлучује без представника тог подносиоца изборне листе.

Члан, односно заменик члана органа за спровођење локалних избора у проширеном саставу има иста права и дужности као и члан, односно заменик члана у сталном саставу.

Општа правила о предлагању чланова и заменика чланова у органе за спровођење локалних избора

Члан 13.

Када овлашћени предлагачи предлажу чланове и заменике чланова у органе за спровођење локалних избора, треба да воде рачуна о уравнотеженој заступљености полова и потреби да се особе са инвалидитетом укључе у спровођење изборног поступка.

Предлог за именовање члана и заменика члана органа за спровођење локалних избора садржи име и презиме, јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште предложеног члана, односно заменика члана и означање одборничке групе у скупштини јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: одборничка група) или другог овлашћеног предлагача.

Одлучивање органа за спровођење локалних избора

Члан 14.

Орган за спровођење локалних избора одлучује већином од укупног броја гласова чланова у сталном, односно проширеном саставу.

Услов за чланство у органу за спровођење локалних избора

Члан 15.

За члана и заменика члана органа за спровођење локалних избора може бити именовано само оно лице које има изборно право и пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе и које није одборник, нити кандидат за одборника.

Престанак функције у органу за спровођење локалних избора

Члан 16.

Члану и заменику члана органа за спровођење локалних избора функција престаје по сили закона, а орган надлежан за његово именовање по службеној дужности утврђује престанак његове функције:

- 1) ако умре;
- 2) ако изгуби изборно право;
- 3) ако му престане пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе;
- 4) када се прогласи изборна листа на којој је кандидат за одборника;
- 5) ако подносилац изборне листе који га је предложио повуче изборну листу;
- 6) ако се поништи решење о проглашењу изборне листе чији подносилац га је предложио;
- 7) ако је правноснажном судском одлуком осуђен на казну затвора у трајању од најмање шест месеци;
- 8) ако изгуби радну способност;
- 9) у другим случајевима предвиђеним законом.

Члана, односно заменика члана органа за спровођење локалних избора разрешава орган надлежан за његово именовање:

- 1) ако поднесе оставку у писменој форми;

2) ако се накнадно утврди да не испуњава посебан услов за именовање;

3) у другим случајевима предвиђеним овим законом.

Када одлука о расписивању избора ступи на снагу, тада је изборна комисија надлежна да разреши члана и заменика члана изборне комисије у сталном саставу, да утврди да му је функција престала по сили закона, као и да на предлог овлашћеног предлагача именује новог члана уместо оног који је разрешен, односно којем је функција престала по сили закона.

Одлука органа за спровођење локалних избора не може се оспоравати на основу тога што није одлучивао у прописаном саставу ако није било благовремено поднето прописано правно средство којим је оспорен његов састав.

Посебан случај престанка функције

Члан 17.

Исто лице не може бити члан двају органа за спровођење локалних избора.

Ако је једно лице именовано у више органа за спровођење локалних избора, по сили закона му престаје функција у оном органу у који је касније именовано.

2. Изборна комисија

Изборна комисија у сталном саставу

Члан 18.

Изборну комисију у сталном саставу чине:

1) председник, шест чланова, заменик председника и шест заменика чланова у јединици локалне самоуправе која има највише 50.000 уписаних бирача;

2) председник, осам чланова, заменик председника и осам заменика чланова у јединици локалне самоуправе која има највише 100.000 уписаних бирача;

3) председник, десет чланова, заменик председника и десет заменика чланова у јединици локалне самоуправе која има највише 500.000 уписаних бирача;

4) председник, 12 чланова, заменик председника и 12 заменика чланова у јединици локалне самоуправе која има више од 500.000 уписаних бирача.

Председника, чланове, заменика председника и заменике чланова изборне комисије именује скупштина.

Одлука о именовану чланова и заменика чланова изборне комисије објављује се на веб-презентацији Републичке изборне комисије (у даљем тексту: веб-презентација).

Мандат сталног састава изборне комисије престаје када нов сазив скупштине именује нов стални састав изборне комисије.

Нов сазив скупштине дужан је да именује нов стални састав изборне комисије у року од шест месеци од дана конституисања скупштине.

Посебан услов за именовање председника и заменика председника изборне комисије

Члан 19.

За председника и заменика председника изборне комисије може да буде именовано само оно лице које има високо образовање у области правних наука.

Овлашћени предлагач за именовање чланова и заменика чланова изборне комисије у сталном саставу

Члан 20.

Чланови и заменици чланова изборне комисије у сталном саставу именују се на предлог одборничких група сразмерно њиховој заступљености у укупном броју одборника који припадају одборничким групама.

Ниједна одборничка група не може да предложи више од половине чланова и заменика чланова изборне комисије у сталном саставу.

Одборничка група која има више од половине од укупног броја одборника предлаже председника, заменика председника, чланове чији број заједно са председником није већи од половине броја чланова изборне комисије и заменике чланова чији број заједно са замеником председника није већи од половине броја заменика чланова изборне комисије, док остале чланове и заменике чланова у изборној комисији предлажу остале одборничке групе сразмерно

њиховој заступљености у укупном броју одборника који припадају одборничким групама.

Одборничком групом у смислу предлагања чланова и заменика чланова изборне комисије у сталном саставу сматра се и одборник појединац или група одборника која броји мање од оног броја одборника који је потребан за образовање одборничке групе:

- 1) ако су сви ти одборници изабрани са исте изборне листе;
- 2) ако изборна листа на којој су изабрани није освојила онолико мандата колико је потребно за образовање одборничке групе;
- 3) ако нико од њих није приступио некој одборничкој групи;
- 4) ако су сви ти одборници потписали предлог за именовање члана, односно заменика члана изборне комисије у сталном саставу.

Ако у скупштини постоји само једна одборничка група, она предлаже: председника, заменика председника, чланове чији број заједно са председником није већи од половине броја чланова изборне комисије и заменике чланова чији број заједно са замеником председника није већи од половине броја заменика чланова изборне комисије, док преостале чланове и заменике чланова у изборној комисији предлаже начелник општинске, односно градске управе из реда запослених у општинској, односно градској управи који имају искуства у спровођењу избора.

Ако у скупштини постоје две одборничке групе, већа одборничка група предлаже председника, заменика председника, чланове чији број заједно са председником није већи од половине броја чланова изборне комисије и заменике чланова чији број заједно са замеником председника није већи од половине броја заменика чланова изборне комисије, начелник општинске, односно градске управе предлаже једног члана и заменика члана из реда запослених у општинској, односно градској управи који имају искуства у спровођењу избора, док преостале чланове и заменике чланова у изборној комисији предлаже мања одборничка група.

Жалба против одлуке о именовању чланова и заменика чланова изборне комисије у сталном саставу

Члан 21.

Против одлуке о именовању чланова и заменика чланова изборне комисије у сталном саставу сваки подносилац изборне листе која

је освојила мандате у постојећем сазиву скупштине може поднети жалбу вишем суду на чијем се подручју налази седиште скупштине у року од седам дана од њеног објављивања на веб-презентацији.

Жалба се подноси преко скупштине, која је дужна да у року од 24 часа од пријема жалбе достави вишем суду жалбу и све списе тог предмета.

Виши суд доноси одлуку по жалби у року од седам дана од пријема жалбе са списима.

Одлука донета у поступку по жалби је правноснажна и против ње се не могу поднети ванредна правна средства предвиђена законом којим се уређује управни спор.

Учесници у раду изборне комисије без права одлучивања

Члан 22.

Учесници у раду изборне комисије без права одлучивања су секретар изборне комисије и заменик секретара изборне комисије.

Секретара и заменика секретара изборне комисије именује скупштина на предлог председника скупштине.

За секретара и заменика секретара изборне комисије могу да буду именовани секретар скупштине, заменик секретара скупштине, начелник општинске, односно градске управе, заменик начелника општинске, односно градске управе или лице из реда запослених у општинској, односно градској управи које има високо образовање у области правних наука.

Одредбе овог закона којим се уређује престанак функције у органу за спровођење избора сходно се примењују и на секретара и заменика секретара изборне комисије.

Изборна комисија у проширеном саставу

Члан 23.

Члана и заменика члана изборне комисије у проширеном саставу именује изборна комисија на предлог подносиоца проглашене изборне листе који мора бити достављен најкасније седам дана пре дана гласања.

Изборна комисија дужна је да донесе решење о предлогу за именовање члана и заменика члана изборне комисије у проширеном саставу у року од 24 часа од пријема предлога.

Решење о именовању члана и заменика члана изборне комисије у проширеном саставу примењује се од наредног дана од дана када је донето.

Члан, односно заменик члана изборне комисије у проширеном саставу који је разрешен, односно којем је функција престала по сили закона може се променити на захтев подносиоца проглашене изборне листе на чији предлог је именован само док изборна комисија ради у проширеном саставу.

Изборна комисија ради у проширеном саставу док укупан извештај о резултатима локалних избора не постане коначан.

Приговор против решења о предлогу за именовање члана и заменика члана изборне комисије у проширеном саставу

Члан 24.

Против решења којим је одбијен или одбачен предлог за именовање члана и заменика члана изборне комисије у проширеном саставу подносилац предлога може поднети приговор изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о именовању члана и заменика члана изборне комисије у проширеном саставу подносилац проглашене изборне листе, регистрована политичка странка и бирач могу поднети приговор изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Надлежност изборне комисије

Члан 25.

Изборна комисија:

- 1) стара се о законитом спровођењу локалних избора;
- 2) организује техничку припрему за локалне изборе;
- 3) објављује роковник за вршење изборних радњи;
- 4) прописује обрасце за спровођење изборних радњи;
- 5) именује, разрешава и констатује престанак функције члана и заменика члана органа за спровођење избора;

6) доноси решење којим проглашава, одбацује или одбија да прогласи изборну листу, као и закључак којим налаже подносиоцу изборне листе да отклони недостатке изборне листе;

7) доноси решење којим констатује да је повучена проглашена изборна листа;

8) доноси решење којим констатује да место кандидата за одборника на изборној листи остаје празно;

9) одређује бирачка места;

10) обезбеђује изборни материјал за спровођење локалних избора;

11) утврђује облик, изглед и боју гласачких листића и контролног листа за проверу исправности гласачке кутије;

12) утврђује број гласачких листића који се штампа, као и број резервних гласачких листића;

13) одобрава штампање гласачких листића и врши надзор над њиховим штампањем;

14) уређује начин примопредаје изборног материјала пре и после гласања;

15) даје информације бирачима о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да су гласали на изборима;

16) доставља податке органима надлежним за прикупљање и обраду статистичких података;

17) одлучује о приговорима, у складу са овим законом;

18) утврђује на седници прелиминарне резултате локалних избора за сва бирачка места која су обрађена у року од 24 часа од затварања бирачких места;

19) утврђује резултате избора, доноси и објављује укупан извештај о резултатима избора;

20) подноси скупштини извештај о спроведеним изборима;

21) обавља и друге послове предвиђене овим законом.

Обрасце који су потребни за подношење изборне листе изборна комисија прописује у року од три дана од дана када је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

Изборна комисија доноси свој пословник и објављује га на веб-презентацији.

У свом раду изборна комисија сходно примењује упутства и друге акте Републичке изборне комисије који се односе на избор народних посланика.

Објављивање одлука изборне комисије

Члан 26.

Одлуке изборне комисије објављују се на веб-презентацији без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од завршетка седнице на којој су одлуке донете и на начин који прописује Републичка изборна комисија.

На веб-презентацији мора бити назначен датум и време објављивања одлуке.

Када донесе и објави одлуку по захтеву, изборна комисија је дужна да подносиоца захтева телефоном или електронском поштом обавести о томе да је одлука по његовом захтеву донета и објављена на веб-презентацији.

Ако је одлука изборне комисије донета по захтеву, подносилац захтева може тражити да му се писмени отправак те одлуке уручи у седишту изборне комисије или пошаље поштом.

Време када је подносилац захтева обавештен телефоном или електронском поштом да је донета и објављена одлука по његовом захтеву, односно време када му је уручен писмени отправак одлуке у седишту изборне комисије или послат поштом не утиче на рачунање рока у којем може да поднесе правна средства против те одлуке.

3. Бирачки одбор

Именовање и трајање функције члана и заменика члана бирачког одбора

Члан 27.

Чланови и заменици чланова бирачког одбора морају бити именовани најкасније десет дана пре дана гласања.

Предлог за именовање чланова и заменика чланова бирачких одбора подноси се најкасније 15 дана пре дана гласања.

Функција члана и заменика члана бирачког одбора почиње од дана објављивања решења о њиховом именовању, а престаје када се преда изборни материјал после гласања и изврши контрола записника о раду бирачког одбора, као и у другим случајевима који су предвиђени законом.

Бирачки одбор у сталном саставу

Члан 28.

Бирачки одбор у сталном саставу чине председник, два члана, заменик председника и два заменика члана које именује изборна комисија на предлог одборничких група.

Поступак предлагања члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу прописује изборна комисија.

Када предлаже кандидата за председника и заменика председника бирачког одбора, одборничка група, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у бирачком одбору и има искуство у спровођењу избора.

Мерила за именовање бирачког одбора у сталном саставу

Члан 29.

Број председника, заменика председника, чланова и заменика чланова свих бирачких одбора у сталном саставу који припада одборничкој групи мора да буде сразмеран њеној заступљености у скупштини на дан када је одлука о расписивању локалних избора ступила на снагу.

Одборничка група која на дан када је одлука о расписивању локалних избора ступила на снагу има више од половине од укупног броја одборника предлаже у једној половини бирачких одбора председника и два заменика члана, а у другој половини бирачких одбора предлаже заменика председника, једног члана и заменика другог члана, док се преостала места у бирачким одборима расподељују осталим одборничким групама сразмерно њиховој заступљености у скупштини на дан када је одлука о расписивању локалних избора ступила на снагу.

Ниједна одборничка група не може на једном бирачком месту да предложи и председника и заменика председника бирачког одбора.

На основу законом прописаних мерила, изборна комисија благовремено прописује и објављује на веб-презентацији распоред места по којем одборничке групе предлажу чланове и заменике чланова бирачких одбора у сталном саставу.

Одборничком групом у смислу предлагања члана бирачког одбора у сталном саставу сматра се одборник појединац или група

одборника која броји мање од оног броја одборника који је потребан за образовање одборничке групе:

- 1) ако су сви ти одборници изабрани са исте изборне листе;
- 2) ако изборна листа на којој су изабрани није освојила онолико мандата колико је потребно за образовање одборничке групе;
- 3) ако нико од њих није приступио некој одборничкој групи;
- 4) ако су сви ти одборници потписали предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу

Члан 30.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачког одбора у сталном саставу одборничка група доставља изборној комисији на прописаном обрасцу.

Ако одборничка група не достави благовремено предлог за именовање члана, односно заменика члана у бирачки одбор у сталном саставу, изборна комисија у бирачки одбор у сталном саставу именује лице које предложи начелник општинске, односно градске управе.

Када предлаже члана, односно заменика члана у бирачки одбор у сталном саставу, начелник општинске, односно градске управе, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у бирачком одбору и има искуство у спровођењу избора.

Бирачки одбор у проширеном саставу

Члан 31.

Члана и заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу именује изборна комисија на предлог подносиоца проглашене изборне листе.

Предлог за именовање члана и заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу подносилац проглашене изборне листе доставља на обрасцу који прописује изборна комисија.

Поступак предлагања члана и заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу ближе прописује изборна комисија.

Приговор против решења о именовану члана и заменика члана бирачког одбора

Члан 32.

Против решења којим је одбијен или одбачен предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора подносилац предлога може поднети приговор изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о именовану члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу подносилац проглашене изборне листе, одборничка група и бирач могу поднети приговор изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења о именовану члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу подносилац проглашене изборне листе и бирач могу поднети приговор изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Промена члана бирачког одбора

Члан 33.

Члан, односно заменик члана бирачког одбора у сталном саставу може се променити на захтев овлашћеног предлагача најкасније три дана пре дана гласања.

Изузетно, председник и заменик председника бирачког одбора могу се променити најкасније до отварања бирачког места ради гласања ако умру, разболе се или изгубе изборно право.

Решење о промени члана, односно заменика члана бирачког одбора доноси изборна комисија, односно члан изборне комисије кога она за то овласти.

III. ТОК ИЗБОРНОГ ПОСТУПКА

1. Расписивање локалних избора

Надлежност за расписивање локалних избора

Члан 34.

Локалне изборе расписује председник Народне скупштине.

Одлука о расписивању локалних избора ступа на снагу оног дана када је објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Рокови за расписивање локалних избора и гласање

Члан 35.

Одлука о расписивању локалних избора доноси се најраније 120 дана, а најкасније 45 дана пре истека мандата одборника.

Од дана расписивања локалних избора до дана гласања не може проћи мање од 45 ни више од 60 дана.

Садржина одлуке о расписивању избора

Члан 36.

Одлуком о расписивању избора одређује се дан гласања. Као дан гласања одређује се нерадни дан.

2. Подношење изборне листе

Подносилац изборне листе

Члан 37.

Изборну листу може поднети политичка странка уписана у Регистар политичких странака (у даљем тексту: политичка странка), коалиција политичких странака (у даљем тексту: коалиција) и група грађана.

Изборну листу не може поднети коалиција коју чини политичка странка и група грађана.

Поседно правило за групу грађана као подносиоца изборне листе на локалним изборима

Члан 38.

Бирачи који образују групу грађана ради подношења изборне листе за учешће на локалним изборима не морају имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе у којој се спроводе избори.

Поседно правило за носиоца листе на локалним изборима

Члан 39.

Носилац листе на локалним изборима може, али не мора истовремено бити и кандидат за одборника на тој изборној листи.

Носилац листе на локалним изборима не мора имати пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе на којој се спроводе избори.

Рок за подношење изборне листе и њена садржина

Члан 40.

Изборна листа подноси се непосредно изборној комисији у писменом и електронском облику на прописаном обрасцу, а најкасније 20 дана пре дана гласања.

Изборна листа садржи назив подносиоца изборне листе, назив изборне листе, редни број кандидата за одборника, као и име, презиме, ЈМБГ, занимање, место и адресу пребивалишта за сваког кандидата за одборника, име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона, адресу за пријем електронске поште и потпис лица које подноси изборну листу.

Ако изборну листу подноси коалиција, у изборној листи се за сваког кандидата за одборника наводи пун или скраћени назив политичке странке која га је кандидовала.

Након проглашења изборне листе, подносилац изборне листе не може да мења распоред кандидата на изборној листи.

Заступљеност полова на изборној листи

Члан 41.

На изборној листи мора бити најмање 40% припадника мање заступљеног пола, тако да међу сваких пет кандидата по редоследу на листи (првих пет места, других пет места и тако до краја) морају бити три припадника једног и два припадника другог пола.

Документација која се доставља уз изборну листу

Члан 42.

Приликом подношења изборне листе изборној комисији обавезно се доставља и следећа документација:

1) писмена сагласност сваког кандидата за одборника да прихвата кандидатуру, на обрасцу који прописује изборна комисија, а која садржи његово име, презиме, ЈМБГ, занимање, место и адресу пребивалишта;

2) исправа о прочитаној личној карти са микроконтролером (чипом), односно фотокопија личне карте без микроконтролера за сваког кандидата за одборника;

3) законом предвиђен број писмених изјава бирача да подржавају изборну листу на обрасцу који прописује изборна комисија које су оверене пре истека рока за подношење изборне листе и које садрже име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта за сваког бирача;

4) списак бирача који су потписали поднете изјаве да подржавају изборну листу у електронском облику на обрасцу који прописује изборна комисија, а који садржи презиме и име бирача, његов ЈМБГ и податке о оверитељу који је оверио потпис на изјави;

5) писмена сагласност носиоца листе да се у називу изборне листе употреби његово лично име, која садржи његово име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта ако изборна листа у свом називу садржи његово лично име и ако он није потписао други документ који се предаје уз изборну листу, а чије се потписивање сматра давањем сагласности да се његово лично име употреби у називу изборне листе;

6) писмена сагласност правног лица да се у називу изборне листе употреби његов назив, која садржи назив и седиште правног лица које ту сагласност даје;

7) овлашћење да се у име политичке странке поднесе изборна листа ако је не подноси заступник уписан у Регистар политичких странака, које се даје у писменом облику, а које садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта овлашћеног лица;

8) коалициони споразум ако изборну листу подноси коалиција;

9) овлашћење да се у име политичке странке закључи коалициони споразум ако га није закључио заступник уписан у Регистар политичких странака, које се даје у писменом облику, а које садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта овлашћеног лица;

10) споразум о образовању групе грађана ако изборну листу подноси група грађана;

11) писмена сагласност да се у називу коалиције, односно групе грађана употреби лично име физичког лица или назив правног лица, која садржи име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта физичког

лица, односно назив и седиште правног лица које ту сагласност даје ако коалиција, односно група грађана у свом називу садржи лично име тог лица, односно назив тог правног лица и ако то физичко лице није потписало неки документ који се предаје уз изборну листу, а чије се потписивање сматра давањем сагласности да се његово лично име употреби у називу коалиције, односно групе грађана.

Број потписа потребан за проглашење изборне листе

Члан 43.

За проглашење изборне листе потребно је да је својим потписима подржи:

- 1) 200 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 20.000 уписаних бирача;
- 2) 300 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 30.000 уписаних бирача;
- 3) 500 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 50.000 уписаних бирача;
- 4) 600 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 70.000 уписаних бирача;
- 5) 800 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 100.000 уписаних бирача;
- 6) 1.000 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има највише 500.000 уписаних бирача;
- 7) 3.000 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има више од 500.000 уписаних бирача.

Бирач може потписом подржати само једну изборну листу.

Ако подносилац изборне листе преда већи број важећих писмених изјава бирача да подржавају ту изборну листу од оног броја који му је потребан за проглашење изборне листе, изборна комисија узима у обзир само онај број потписа који је потребан за проглашење изборне листе и то по азбучном редоследу презимена бирача који су потписали изјаве да подржавају изборну листу.

За бираче чије писмене изјаве да подржавају изборну листу нису узете у обзир, сматра се да нису подржали ту изборну листу и њихове писмене изјаве да подржавају неку другу изборну листу могу се узети у обзир приликом одлучивања о другој изборној листи.

Збирна изборна листа

Члан 44.

Изборна комисија доноси одлуку којом утврђује збирну изборну листу и објављује је на веб-презентацији најкасније 15 дана пре дана гласања.

Збирна изборна листа садржи све изборне листе са личним именима свих кандидата за одборнике и подацима о години њиховог рођења и занимању.

Редослед изборних листа на збирној изборној листи утврђује се према редоследу којим су проглашене.

У јединици локалне самоуправе у којој је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, поред збирне изборне листе која се штампа на српском језику ћириличким писмом, израђује се и збирна изборна листа на језику и писму националне мањине истим обликом и величином слова.

Збирна изборна листа мора бити видно истакнута на бирачком месту за време гласања.

IV. ГЛАСАЊЕ И УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА

Гласачки листић

Члан 45.

Гласачки листић садржи:

- 1) назив избора и датум гласања;
- 2) редни број који се ставља испред назива изборне листе;
- 3) називе изборних листа према редоследу утврђеном на збирној изборној листи, са именом и презименом првог кандидата са изборне листе;
- 4) напомену да се гласа само за једну изборну листу и то тако што се заокружи редни број испред назива те листе;
- 5) напомену да је гласање тајно, да се обавља иза паравана за гласање и да након што попуни гласачки листић, бирач треба да га пресавије тако да се не види како је попуњен и да га тако пресавијеног убаци у гласачку кутију;
- 6) отисак печата изборне комисије.

Број примерака записника о раду бирачког одбора

Члан 46.

Записник о раду бирачког одбора израђује се на прописаном обрасцу који се попуњава у шест примерака.

Први примерак записника о раду бирачког одбора доставља се изборној комисији, други се истиче на бирачком месту на јавни увид, док се преостала четири примерка записника о раду бирачког одбора уручују представницима изборних листа које су освојиле највећи број гласова на бирачком месту.

Примопредаја изборног материјала након затварања бирачког места

Члан 47.

Пошто утврди резултате гласања, бирачки одбор без одлагања, а најкасније у року од 12 часова од затварања бирачког места доставља изборној комисији први примерак записника о раду бирачког одбора, извод из бирачког списка, запечаћене коверте у којима се налазе контролни лист, неупотребљени гласачки листићи, неважећи гласачки листићи и важећи гласачки листићи, као и други изборни материјал.

Изборни материјал предаје председник бирачког одбора или његов заменик.

Изборни материјал примају најмање два члана локалне изборне комисије који су именовани на предлог различитих предлагача.

Примопредаји изборног материјала могу да присуствују сви чланови бирачког одбора.

О чувању изборног материјала након завршетка локалних избора стара се општинска, односно градска управа.

Контрола записника о раду бирачког одбора

Члан 48.

Приликом примопредаје изборног материјала након завршетка гласања представници бирачког одбора и изборне комисије дужни су да изврше контролу записника о раду бирачког одбора, констатују евентуалне грешке у попуњавању записника и о томе сачине извештај.

Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора вршен увид у изборни материјал, у извештај о контроли записника о раду бирачког одбора уноси се чињенично стање утврђено увидом у изборни материјал.

У извештају о контроли записника о раду бирачког одбора констатује се да ли постоје примедбе чланова бирачког одбора и посматрача рада бирачког одбора.

Изборна комисија све записнике о раду бирачког одбора објављује на веб-презентацији, а ако је исправљена грешка у попуњавању записника о раду бирачког одбора, објављује се и решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

Поступање са лаким грешкама

Члан 49.

Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје очигледне омашке у попуњавању тог записника (лаке грешке), изборна комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

Лаке грешке су:

1) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен или је погрешно забележен број бирача који су уписани у извод из бирачког списка;

2) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број бирача који је изашао на изборе, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

3) ако је у записнику о раду бирачког одбора забележен број бирача који је изашао на изборе већи од броја уписаних бирача у извод из бирачког списка, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

4) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен укупан број гласачких листића у гласачкој кутији, а остали резултати су логичко-рачунски исправни;

5) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији.

Поступање са тешким грешкама

Члан 50.

Ако у записнику о раду бирачког одбора постоје грубе логичко-рачунске грешке (тешке грешке), представници бирачког одбора и изборне комисије дужни су да приликом контроле записника о раду бирачког одбора изврше и увид у изборни материјал.

Изборна комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора, решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања или решење којим поништава гласање на бирачком месту по службеној дужности.

Тешке грешке су нарочито:

1) ако је у записнику о раду бирачког одбора број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе;

2) ако у записнику о раду бирачког одбора збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа није једнак броју важећих гласачких листића, а збир броја неважећих гласачких листића и броја важећих гласачких листића једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

3) ако је у записнику о раду бирачког одбора збир броја неважећих гласачких листића и бројева гласова које је појединачно добила свака изборна листа већи од броја бирача који су уписани у извод из бирачког списка;

4) ако број важећих гласачких листића који је забележен у записнику о раду бирачког одбора није једнак збиру броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа, а збир броја неважећих гласачких листића и броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је броју гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

5) ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен број неважећих гласачких листића, а збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;

6) ако број неважећих гласачких листића који је забележен у записнику о раду бирачког одбора није једнак разлици броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији и броја важећих

гласачких листића, а збир броја гласова које је појединачно добила свака изборна листа једнак је или мањи од броја гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији.

Контрола записника о раду бирачког одбора коју врше чланови и заменици чланова изборне комисије

Члан 51.

Члан и заменик члана изборне комисије има право да у року од 48 часова од завршетка гласања изврши увид у изборни материјал са сваког бирачког места и да провери да ли је гласао бирач који му достави своју адресу, ЈМБГ и писмену сагласност за ту проверу.

Захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку

Члан 52.

На захтев који се подноси у року од 48 часова од затварања бирачких места, изборна комисија одређује да се увидом у изборни материјал изврши контрола записника о раду бирачких одбора са највише 5% бирачких места.

Захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку могу поднети проглашена опозициона изборна листа (изборна листа чији подносилац нема одборнике у скупштини, односно изборна листа чији подносилац није део скупштинске већине) која је према прелиминарним резултатима избора освојила више од 2% гласова и проглашена опозициона мањинска изборна листа која је према прелиминарним резултатима избора освојила више од 1% гласова.

Ако је захтевана контрола записника о раду бирачких одбора по узорку за више од 5% бирачких места, контрола записника о раду бирачких одбора врши се на оним бирачким местима на којима је уписано највише бирача.

Против решења којим је одбијен или одбачен захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку подносилац захтева може поднети приговор изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Против решења којим је усвојен захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку подносилац проглашене изборне

листе може поднети приговор изборној комисији у року од 48 часова од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Контрола записника о раду бирачког одбора по узорку

Члан 53.

О извршеној контроли записника о раду бирачких одбора изборна комисија сачињава извештај и објављује га на веб-презентацији.

Ако се на основу контроле записника о раду бирачких одбора у погледу броја гласова који је добила одређена изборна листа утврди да постоји укупно одступање између садржине изборног материјала и записника о раду бирачког одбора веће од 10% на свим контролисаним бирачким местима, врши се контрола записника о раду бирачког одбора са још 5% бирачких места.

Ако се након додатне контроле записника о раду бирачких одбора у погледу броја гласова који је добила одређена изборна листа утврди да постоји укупно одступање између садржине изборног материјала и записника о раду бирачког одбора веће од 10% на свим контролисаним бирачким местима, врши се контрола свих записника о раду бирачког одбора.

Контрола записника о раду бирачких одбора по узорку завршава се када изборна комисија усвоји извештај којим се констатује да на контролисаном узорку не постоји одступање између садржине изборног материјала и записника о раду бирачких одбора веће од 10%, односно извештај о резултатима контроле свих бирачких места.

Правне последице контроле записника о раду

бирачког одбора

Члан 54.

Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора коју врше чланови и заменици чланова изборне комисије, као и приликом контроле записника о раду бирачког одбора по узорку констатовано да се не слажу садржина изборног материјала и записник о раду бирачког одбора, изборна комисија доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора.

Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора коју врше чланови и заменици чланова изборне комисије, као и приликом контроле записника о раду бирачког одбора по узорку констатовано да постоји неправилност која је разлог да се гласање на бирачком месту поништи по службеној дужности, изборна комисија доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту.

Ако постоји основана сумња да је велико неслагање између садржине изборног материјала и записника о раду бирачког одбора последица свесне и намерне активности која је усмерена на то да се утврди неистинит резултат локалних избора, изборна комисија је дужна да против чланова бирачког одбора поднесе кривичну пријаву надлежном јавном тужилаштву.

Немогућност да се утврде резултати гласања на бирачком месту

Члан 55.

Изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања:

1) ако гласање на том бирачком месту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено;

2) ако не добије записник о раду бирачког одбора;

3) ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора;

4) ако постоје грубе логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у целокупни изборни материјал са бирачког места.

Решење којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања објављује се на веб-презентацији.

Против решења којим се по службеној дужности констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања подносилац проглашене изборне листе и бирач који је уписан у извод из бирачког списка на том бирачком месту могу поднети приговор изборној комисији у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Поништавање гласања на бирачком месту по службеној дужности

Члан 56.

Изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди:

1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе;

2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка;

3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора;

4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и броја гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Решење којим се по службеној дужности поништава гласање на бирачком месту објављује се на веб-презентацији.

Против решења којим се по службеној дужности поништава гласање на бирачком месту подносилац проглашене изборне листе и бирач који је уписан у извод из бирачког списка на том бирачком месту могу поднети приговор изборној комисији у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Приговор на гласање на бирачком месту

Члан 57.

Подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе приговор на гласање на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Бирач може у року од 72 часа од затварања бирачког места поднети приговор на гласање на бирачком месту на којем је уписан у извод из бирачког списка ако га је бирачки одбор неосновано спречио да гласа или ако му је на бирачком месту повређено право на слободно и тајно гласање.

О приговору на гласање на бирачком месту одлучује изборна комисија, која је дужна да у року од 72 часа од пријема приговора донесе решење по том приговору и објави га на веб-презентацији.

Понављање гласања

Члан 58.

Гласање на бирачком месту се понавља ако је констатовано да се на том бирачком месту не могу утврдити резултати гласања или ако је гласање на том бирачком месту поништено.

Решење о спровођењу поновног гласања на бирачком месту изборна комисија доноси у року од три дана од дана када је на веб-презентацији објављено решење којим је констатовано да се на том бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решење којим је гласање на том бирачком месту поништено.

Ако је против решења којим је констатовано да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решења којим је гласање на бирачком месту поништено поднето правно средство, рок за доношење решења о спровођењу поновног гласања на том бирачком месту рачуна се од дана када је изборној комисији достављена одлука по правном средству.

Поновно гласање спроводи се у року од десет дана од дана доношења решења о спровођењу поновног гласања.

Укупан извештај о резултатима локалних избора

Члан 59.

Изборна комисија у року од 96 часова од затварања бирачких места доноси и објављује за сва бирачка места укупан извештај о резултатима локалних избора који садржи: број бирача уписаних у бирачки списак, број бирача који је изашао на изборе, број бирача који су гласали, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића, број гласова који је добила свака изборна листа и број мандата који је добила свака изборна листа.

Број бирача који су гласали утврђује се на основу броја гласачких листића који се налазе у гласачким кутијама.

Ако је поднето правно средство због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту и ако је поднето правно средство против решења којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решења којим се поништава гласање на бирачком месту, рок за доношење и објављивање укупног извештаја

о резултатима локалних избора рачуна се од дана када су изборној комисији достављене одлуке о свим поднетим правним средствима.

Ако се на појединим бирачким местима спроводи поновно гласање, рок за доношење и објављивање укупног извештаја о резултатима локалних избора рачуна се од затварања бирачког места на којем је најкасније поновљено гласање односно од дана када су локалној изборној комисији достављене одлуке о свим евентуално поднетим правним средствима у вези са поновним гласањем.

Ако је поднет захтев да се изврши контрола записника о раду бирачког одбора по узорку, рок за доношење и објављивање укупног извештаја о резултатима локалних избора рачуна се од завршетка контроле записника о раду бирачког одбора.

Против укупног извештаја о резултатима локалних избора подносилац проглашене изборне листе и бирач могу поднети приговор изборној комисији у року од 72 часа од објављивања укупног извештаја на веб-презентацији.

Објављивање укупног извештаја о резултатима локалних избора

Члан 60.

Изборна комисија на веб-презентацији објављује укупан извештај о резултатима локалних избора и резултате гласања за свако бирачко место.

Укупан извештај о резултатима избора објављује се на начин на који се објављују прописи јединице локалне самоуправе.

Непосредно по завршетку избора, изборна комисија доставља министарству које је надлежно за локалну самоуправу укупан извештај о резултатима локалних избора.

V. РАСПОДЕЛА, ДОДЕЉИВАЊЕ И ПРЕСТАНАК МАНДАТА

Изборни цензус

Члан 61.

У расподелу мандата могу учествовати само изборне листе које су добиле најмање 3% гласова од броја бирача који су гласали.

Ако ниједна изборна листа није добила 3% гласова од броја бирача који су гласали, онда све изборне листе које су добиле гласове могу учествовати у расподели мандата.

Систем највећег количника

Члан 62.

Мандати се расподељују тако што се укупан број гласова који је добила изборна листа која учествује у расподели мандата подели сваким бројем од један до броја одборника који има скупштина.

Добијени количници разврставају се по величини тако да изборној листи припада онолико мандата колико има својих количника међу највећим количницима свих изборних листа које учествују у расподели.

Број највећих количника је број одборника који има скупштина.

Ако две или више изборних листа добију количнике исте вредности на основу којих се расподељује мандат, предност има изборна листа која је добила већи број гласова.

Ако одређеној изборној листи припада више мандата него што има кандидата за одборнике, мандат који се не додели тој изборној листи додељује се изборној листи којој припада следећи највећи количник за који није додељен мандат.

Изборној листи која је прешла изборни цензус, а по систему највећег количника јој не припадне мандат додељује се један мандат на рачун изборне листе којој припада последњи количник на основу којег се добија мандат, а која није изборна листа националне мањине и која је добила више од једног мандата.

Додељивање мандата

Члан 63.

Изборна комисија у року од седам дана од дана објављивања укупног извештаја о резултатима локалних избора решењем додељује мандате кандидатима за одборнике по њиховом редоследу на изборној листи, почев од првог кандидата са изборне листе и издаје уверења о избору за одборника.

Потврђивање мандата

Члан 64.

Мандат одборника почиње да тече оног дана када је потврђен. О потврђивању мандата одборника одлучује скупштина на конститутивној седници.

Сазивање конститутивне седнице скупштине

Члан 65.

Конститутивну седницу скупштине сазива председник скупштине из претходног сазива у року од десет дана од дана објављивања решења о додели мандата на веб-презентацији, тако да се та седница одржи најкасније 30 дана од дана објављивања решења о додели мандата на веб-презентацији.

Одлучивање на конститутивној седници

Члан 66.

Конститутивној седници скупштине председава најстарији кандидат за одборника којем је додељен мандат.

Ако најстарији кандидат за одборника којем је додељен мандат не може или неће да председава, конститутивној седници скупштине председава најстарији присутни кандидат за одборника којем је додељен мандат.

О потврђивању мандата одборника, на основу извештаја верификационог одбора, скупштина одлучује јавним гласањем.

У гласању могу учествовати кандидати за одборнике којима је додељен мандат и који имају уверење изборне комисије да су изабрани.

Против одлуке скупштине донете у вези са потврђивањем мандата одборника на конститутивној седници подносилац проглашене изборне листе која је освојила мандате може поднети жалбу вишем суду на чијем се подручју налази седиште скупштине у року од седам дана од дана доношења одлуке.

Жалба се подноси преко скупштине, која је дужна да у року од два дана од дана пријема жалбе достави вишем суду жалбу и све списе тог предмета.

Виши суд суд доноси одлуку по жалби у року од 30 дана од дана пријема жалбе са списима.

Одлука донета у поступку по жалби је правноснажна и против ње се не могу поднети ванредна правна средства предвиђена законом којим се уређује управни спор.

Престанак мандата

Члан 67.

Пре истека времена на које је изабран одборнику престаје мандат:

1) када скупштина на конститутивној седници потврди мандате одборника из наредног сазива;

2) ако умре;

3) ако је правноснажном судском одлуком потпуно лишен пословне способности, односно ако је правноснажном судском одлуком којом је делимично лишен пословне способности утврђено да је неспособан да врши изборно право;

4) ако је изгубио држављанство Републике Србије;

5) ако му престане пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе;

6) ако је правноснажном судском одлуком осуђен на казну затвора у трајању од најмање шест месеци;

7) доношењем одлуке о распуштању скупштине;

8) ако је преузео функцију која је по Уставу и закону неспојива с функцијом одборника;

9) ако поднесе оставку.

Одборнику мандат престаје када наступи случај који представља разлог за престанак мандата.

Оставка одборника

Члан 68.

Оставка одборника подноси се у писменој форми, а потпис подносиоца мора бити оверен у складу са законом којим се уређује оверавање потписа.

Оставка се лично подноси скупштини у року од три дана од дана овере потписа подносиоца.

Оставка је пуноважна само ако је потпис одборника оверен након што му је потврђен мандат.

Одборник може поднети оставку и усмено на седници скупштине.

Оставка се не може опозвати.

Одборнику мандат престаје оног дана када поднесе оставку.

Констатовање да је одборнику престао мандат

Члан 69.

Скупштина доноси одлуку којом констатује да је одборнику престао мандат одмах након што прими обавештење о разлозима за престанак његовог мандата, на седници која је у току, односно на првој наредној седници.

Одлука којом се констатује да је одборнику престао мандат објављује се на веб-презентацији.

Жалба против одлуке о престанку мандата одборника

Члан 70.

Против одлуке скупштине којом се констатује да је одборнику престао мандат одборник којем је констатован престанак мандата може поднети жалбу вишем суду на чијем се подручју налази седиште скупштине у року од седам дана од дана доношења те одлуке.

Жалба се подноси преко скупштине, која је дужна да у року од два дана од дана пријема жалбе достави вишем суду жалбу и све списе тог предмета.

Виши суд доноси одлуку по жалби у року од 30 дана од дана пријема жалбе са списима.

Одлука донета у поступку по жалби је правноснажна и против ње се не могу поднети ванредна правна средства предвиђена законом којим се уређује управни спор.

Правно средство када скупштина не донесе одлуку да је одборнику престао мандат

Члан 71.

Ако скупштина одлуку којом констатује да је одборнику престао мандат не донесе у року који је предвиђен овим законом, подносилац

изборне листе са које је тај одборник изабран или тај одборник могу захтевати да скупштина донесе одлуку којом констатује да је том одборнику престао мандат у року од три дана од дана када прими њихов захтев.

Ако скупштина ни по захтеву не донесе одлуку којом констатује да је одборнику престао мандат, подносилац захтева да се таква одлука донесе може поднети жалбу вишем суду на чијем се подручју налази седиште скупштине у року од седам дана од дана када је истекао рок за доношење те одлуке по захтеву.

Жалба се подноси преко скупштине, која је дужна да у року од два дана од дана пријема жалбе достави вишем суду жалбу и све списе тог предмета.

Виши суд доноси одлуку по жалби у року од 30 дана од дана пријема жалбе са списима.

Одлука донета у поступку по жалби је правноснажна и против ње се не могу поднети ванредна правна средства предвиђена законом којим се уређује управни спор.

Попуњавање упражњеног одборничког места

Члан 72.

Мандат који престане одборнику пре него што истекне време на које је изабран изборна комисија решењем додељује првом наредном кандидату са исте изборне листе којем није био додељен мандат одборника у року од два дана од дана када је констатовано да је престао мандат.

Ако на изборној листи нема кандидата којима није додељен мандат, упражњено одборничко место се попуњава тако што се мандат додељује првом кандидату с друге изборне листе која има следећи највећи количник за који није био додељен мандат одборника.

Мандат новог одборника почиње да тече од дана када му је скупштина потврдила мандат.

Мандат новог одборника може трајати најдуже до истека времена на које је изабран одборник коме је престао мандат.

Против одлуке скупштине донете у вези са потврђивањем мандата новог одборника подносилац проглашене изборне листе која је освојила мандате, одборник и кандидат за одборника на изборној

листи са које је изабран нови одборник могу поднети жалбу вишем суду на чијем се подручју налази седиште скупштине у року од седам дана од дана доношења одлуке.

Жалба се подноси преко скупштине, која је дужна да у року од два дана од дана пријема жалбе достави вишем суду жалбу и све списе тог предмета.

Виши суд доноси одлуку по жалби у року од 30 дана од дана пријема жалбе са списима.

Одлука донета у поступку по жалби је правноснажна и против ње се не могу поднети ванредна правна средства предвиђена законом којим се уређује управни спор.

Попуњавање упражњеног одборничког места са коалиционе изборне листе

Члан 73.

Мандат који одборнику предложеном на коалиционој изборној листи престане пре истека времена на које је изабран додељује се првом следећем кандидату исте политичке странке на тој изборној листи којем није био додељен мандат одборника.

Ако на изборној листи нема кандидата исте политичке странке којем није додељен мандат, упражњено одборничко место се попуњава тако што се мандат додељује првом следећем кандидату са изборне листе којем није био додељен мандат ако коалиционим споразумом није предвиђено да се у таквом случају мандат додељује првом следећем кандидату одређене политичке странке којем није био додељен мандат одборника.

Поновно додељивање мандата одборнику

Члан 74.

Одборник којем је мандат престао пошто је изабран на функцију градоначелника, заменика градоначелника или члана градског већа, односно председника општине, заменика председника општине или члана општинског већа може по престанку те функције поднети захтев да му се поново додели мандат у истом сазиву скупштине ако постоји упражњено одборничко место које припада његовој изборној листи.

VI. ПОСЕБНА ПРАВИЛА ЗА ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

Изборна листа националне мањине

Члан 75.

Изборном листом националне мањине у смислу овог закона сматра се она изборна листа за коју је изборна комисија утврдила да је основни циљ њеног подношења представљање и заступање интереса националне мањине, као и заштита и побољшање права припадника националне мањине, у складу са међународним правним стандардима.

Изборна комисија посебним решењем утврђује да изборна листа има положај изборне листе националне мањине у смислу овог закона истовремено када је проглашава, а на предлог подносиоца изборне листе који мора бити поднет заједно са изборном листом.

Изборна комисија може да затражи мишљење надлежног националног савета националне мањине о томе да ли одређена изборна листа може имати положај изборне листе националне мањине.

Подносилац изборне листе националне мањине може бити само политичка странка националне мањине или коалиција коју чине искључиво политичке странке националних мањина.

Изборна листа може имати положај изборне листе националне мањине у смислу одредаба овог закона којима се уређује број потписаних изјава бирача који подржавају изборну листу и начин расподеле мандата само ако према подацима последњег пописа становништва на територији јединице локалне самоуправе живе припадници националне мањине које та изборна листа представља и ако је проценат припадника те националне мањине у укупном броју становника на територији јединице локалне самоуправе мањи од 50%.

Забрана да се изигра закон

Члан 76.

Изборна комисија решењем одбија предлог да се одређеној изборној листи утврди да има положај изборне листе националне мањине ако је носилац листе или кандидат за одборника на изборној листи лице за које је општепознато да је члан друге политичке странке која

није политичка странка националне мањине или ако се утврде друге околности које несумњиво указују на намеру да се изигра закон.

Положај изборне листе националне мањине приликом кандидовања

Члан 77.

Изборна комисија може прогласити изборну листу националне мањине ако подносилац изборне листе достави број потписаних и оверених изјава бирача да подржавају изборну листу који је двоструко мањи од броја који се тражи по општим правилима овог закона.

Положај изборне листе националне мањине приликом расподеле мандата

Члан 78.

Изборна листа националне мањине учествује у расподели мандата и онда када добије мање од 3% гласова од броја бирача који су гласали.

Када се расподељују мандати применом система највећег количника, количници изборних листа националних мањина које су освојиле мање од 3% гласова увећавају се за 35%.

VII. ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА

Правна средства у спровођењу локалних избора

Члан 79.

Правна средства у спровођењу локалних избора су приговор и жалба.

Општа правила о праву на приговор

Члан 80.

Подносилац проглашене изборне листе има право да поднесе приговор против донете одлуке, предузете радње и због пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња у спровођењу локалних избора ако овим законом није прописано другачије.

Подносилац изборне листе, политичка странка, одборничка група, кандидат за одборника, бирач и лице чије је име у називу изборне

листе или подносиоца изборне листе могу поднети приговор када је то прописано овим законом.

Садржина приговора

Члан 81.

Приговор мора да буде разумљив и да садржи све оно што је потребно да би по њему могло да се поступи, а нарочито:

- 1) означање да се приговор подноси изборној комисији;
 - 2) име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште подносиоца приговора ако је подносилац приговора физичко лице;
 - 3) назив и седиште подносиоца приговора и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца приговора ако је подносилац приговора правно лице;
 - 4) назив проглашене изборне листе, назив подносиоца проглашене изборне листе и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца проглашене изборне листе ако приговор подноси подносилац проглашене изборне листе;
 - 5) потпис подносиоца приговора;
 - 6) предмет приговора, а нарочито тачан назив одлуке уз означање доносиоца, датума доношења и броја под којим је заведена одлука ако се приговором оспорава одлука, односно тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео ако се приговором оспорава радња у изборном поступку;
 - 7) чињенице на којима се заснива приговор;
 - 8) доказе.
- Ако је приговор неразумљив или непотпун, изборна комисија доноси решење којим га одбацује.

Рок за подношење приговора

Члан 82.

Приговор се може поднети у року од 72 часа од објављивања одлуке, односно предузимања радње коју подносилац сматра неправилном, ако другачије није одређено овим законом.

Приговор због тога што није донета одлука, односно предузета радња у року који је прописан законом или подзаконским актом Републичке изборне комисије може се поднети у року од 72 часа од истека рока у којем је одлука требало да буде донета, односно у којем је радња требало да буде предузета, ако другачије није одређено овим законом.

Надлежност за одлучивање по приговору

Члан 83.

О приговору одлучује изборна комисија.

Изборна комисија је дужна да у року од 72 часа од пријема приговора донесе и објави решење о приговору.

Приговор и решење о приговору изборна комисија објављује на веб-презентацији.

Одлуке изборне комисије по приговору

Члан 84.

Ако изборна комисија усвоји приговор поништава одлуку донету у спровођењу избора, односно радњу предузету у спровођењу избора.

Када нађе да одлуку против које је поднет приговор треба поништити, изборна комисија може донети другу одлуку уместо поништене.

Жалба против решења изборне комисије којим је одлучено по приговору

Члан 85.

Против решења изборне комисије којим је одбачен или одбијен приговор подносилац приговора може поднети жалбу вишем суду на чијем се подручју налази седиште скупштине у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији.

Жалба због тога што у прописаном року није донета одлука о приговору може се поднети у року од 72 часа од истека рока у којем је требало да буде донета одлука о приговору.

Против решења изборне комисије којим је усвојен приговор подносилац проглашене изборне листе, подносилац изборне листе, политичка странка, одборничка група, кандидат за одборника, бирач и лице чије је име у називу изборне листе или у називу подносиоца изборне листе могу поднети жалбу вишем суду у року од 72 часа од објављивања тог решења на веб-презентацији ако им је тиме што је усвојен приговор непосредно повређен правни интерес.

Поступање по жалби

Члан 86.

Изборна комисија дужна је да у року од 24 часа од пријема жалбе достави вишем суду жалбу и све списе тог предмета.

Виши суд доноси одлуку по жалби у року од 72 часа од пријема жалбе са списима.

Одлуку донету у поступку по жалби виши суд доставља подносиоцу жалбе преко изборне комисије.

Одлуке вишег суда по жалби

Члан 87.

Ако виши суд усвоји жалбу, он поништава одлуку донету у спровођењу избора, односно радњу предузету у спровођењу избора.

Када нађе да одлуку против које је поднета жалба треба поништити, виши суд може мериторно одлучити по приговору ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то.

Одлука вишег суда којом је мериторно одлучено по приговору у свему замењује поништену одлуку.

Одлука донета у поступку по жалби је правноснажна и против ње се не могу поднети ванредна правна средства предвиђена законом којим се уређује управни спор.

Ако виши суд усвоји жалбу и поништи одлуку донету у спровођењу избора, односно радњу предузету у спровођењу избора, одговарајућа одлука биће донета, односно одговарајућа радња се предузима најкасније за десет дана од дана када је изборна комисија примила одлуку вишег суда.

Објављивање правних средстава и одлука по правним средствима

Члан 88.

Изборна комисија на веб-презентацији објављује сва поднета правна средства и одлуке које су донете по њима.

VIII. ИСТОВРЕМЕНО ОДРЖАВАЊЕ ЛОКАЛНИХ ИЗБОРА И РЕПУБЛИЧКИХ ИЗБОРА

Координирано спровођење избора

Члан 89.

Ако се локални избори одржавају истог дана када и избори за председника Републике и/или избори за народне посланике (у даљем тексту: републички избори), гласа се на истим бирачким местима, а гласање спроводе исти бирачки одбори.

Изборни материјал

Члан 90.

Гласачки листићи, као и контролни листови за локалне изборе и за републичке изборе не могу бити исте боје.

За свако бирачко место обезбеђују се засебни изводи из бирачког списка и засебне гласачке кутије за локалне изборе и за републичке изборе.

За свако бирачко место обезбеђују се засебне вреће за паковање изборног материјала за локалне изборе и за републичке изборе које морају бити различите боје.

Бирачки одбор у сталном саставу

Члан 91.

Гласање на локалним изборима који се одржавају истог дана када и републички избори спроводе бирачки одбори у сталном саставу који су образовани у складу са законом којим се уређује избор народних посланика.

У национално мешовитој јединици локалне самоуправе, у смислу закона којим се уређује локална самоуправа, гласање на локалним изборима и на републичким изборима који се одржавају истог дана спроводе бирачки одбори који у сталном саставу имају председника, три члана и њихове заменике.

Председник бирачког одбора, два члана и три заменика члана именују се на предлог посланичких група у Народној скупштини тако да број председника, чланова и заменика чланова у сталном саставу свих бирачких одбора на територији јединице локалне самоуправе који припада посланичкој групи мора да буде сразмеран њеној заступљености у Народној скупштини на дан када је одлука о расписивању локалних избора ступила на снагу.

Заменик председника бирачког одбора и један члан бирачког одбора именују се на предлог одборничких група у скупштини тако да број заменика председника и чланова у сталном саставу свих бирачких одбора на територији јединице локалне самоуправе који припада одборничкој групи мора да буде сразмеран њеној заступљености у скупштини на дан када је одлука о расписивању локалних избора ступила на снагу.

Органи за спровођење избора у проширеном саставу

Члан 92.

Подносилац проглашене изборне листе за локалне изборе и предлагач кандидата на републичким изборима има право да предложи члана и заменика члана у органе за спровођење избора у проширеном саставу.

Ако је иста политичка странка, коалиција, односно иста група грађана предлагач кандидата на републичким изборима и подносилац проглашене изборне листе за избор одборника, она у органе за спровођење избора у проширеном саставу може предложити само једног члана и једног заменика члана.

Оцена истоветности коалиција, односно група грађана

Члан 93.

Истоветност коалиција, односно група грађана у смислу предлагања члана и заменика члана у органе за спровођење избора

у проширеном саставу не цени се према називу коалиције, односно групе грађана, већ према потписницима коалиционог споразума, односно споразума о образовању групе грађана.

Коалиција која је предлагач кандидата за републичке изборе и коалиција која је подносилац проглашене изборне листе за избор одборника сматрају се истом коалицијом ако је и једну и другу образовало више од половине истих политичких странака.

Група грађана која је предлагач кандидата за републичке изборе и група грађана која је подносилац проглашене изборне листе за избор одборника сматрају се истом групом грађана ако је и једну и другу образовало више од половине истих бирача.

Поступање када политичка странка на једним изборима учествује самостално, а на другим у коалицији

Члан 94.

Ако две или више политичких странака на републичким изборима учествују самостално, а на локалним изборима у коалицији, свака од њих има право да предложи по једног члана и једног заменика члана у органе за спровођење избора у проширеном саставу.

Ако две или више политичких странака на републичким изборима учествују у коалицији, а на локалним изборима учествују самостално, њима заједно припада право да предложи једног члана и једног заменика члана у органе за спровођење избора у проширеном саставу.

Положај чланова органа за спровођење избора у проширеном саставу

Члан 95.

Члан органа за спровођење избора у проширеном саставу који је именован на предлог политичке странке, коалиције, односно групе грађана која учествује на једним изборима може гласати само за оне одлуке органа за спровођење избора које су заједничке за оба изборна поступка (нпр. одређивање бирачких места, образовање бирачког одбора у сталном саставу) и које се односе само на онај изборни поступак у којем његов предлагач учествује.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за образовање изборне комисије

Члан 96.

Скупштина образује изборну комисију у складу са овим законом у року од седам дана од његовог ступања на снагу.

Привремено задржавање надлежности Управног суда

Члан 97.

Управни суд је надлежан да одлучује по жалби против решења изборне комисије којим је одлучено по приговору поднетом против донете одлуке, предузете радње и због пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња у спровођењу локалних избора који буду расписани у року од једне године од дана када је овај закон ступио на снагу.

Управни суд је надлежан да одлучује по жалби на одлуку о именовану чланова и заменика чланова изборне комисије у сталном саставу, по жалби против одлуке донете у вези са потврђивањем мандата одборника, по жалби на одлуку којом је констатовано да је престао мандат одборника, као и по жалби због тога што није донета одлука о престанку мандата одборника ако су те жалбе поднете у року од годину дана од дана када је овај закон ступио на снагу.

Привремено увећање броја чланова и заменика чланова органа за спровођење избора у сталном саставу

Члан 98.

Прве локалне изборе који буду расписани након ступања на снагу овог закона спроводе изборне комисије у чији стални састав, осим чланова и заменика чланова који се именују по општим правилима овог закона, улази још по један члан и заменик члана које именује Републичка изборна комисија на предлог председника Народне скупштине, а мандат им траје док укупан извештај о резултатима локалних избора не постане коначан.

У спровођењу првих локалних избора који буду расписани након ступања на снагу овог закона учествују бирачки одбори у чији стални

састав осим чланова и заменика чланова који се именују по општим правилима овог закона, улази још по један члан и заменик члана које именује Републичка изборна комисија на предлог председника Народне скупштине.

Пропис који престаје да важи

Члан 99.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о локалним изборима („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 34/10 – УС, 54/11, 12/20, 16/20 – Аутентично тумачење и 68/20).

Ступање на снагу

Члан 100.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ЗАКОН О ЈЕДИНСТВЕНОМ БИРАЧКОМ СПИСКУ*

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Јединствени бирачки списак

Члан 1.

(1) Јединствени бирачки списак (у даљем тексту: бирачки списак) јесте јавна исправа у којој се води јединствена евиденција држављана Републике Србије који имају бирачко право.

(2) Бирачки списак је сталан и редовно се ажурира.

(3) Упис у бирачки списак је услов за остваривање бирачког права.

(4) Бирач може бити само једном уписан у бирачки списак.

(5) Бирачки списак води се по службеној дужности.

Органи надлежни за вођење и ажурирање бирачког списка

Члан 2.

(1) Бирачки списак води министарство надлежно за послове управе.

(2) Вођење бирачког списка од стране министарства надлежног за послове управе обухвата: анализирање података из бирачког списка и предузимање мера ради обезбеђења њихове међусобне усклађености и тачности, вршење промена у бирачком списку (упис, брисање, измена, допуна или исправка) након закључења бирачког списка и обављање других послова, у складу са овим законом.

(3) Део бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе ажурира општинска, односно градска управа, као поверен посао.

* „Службени гласник РС“, бр. 104/09 и 99/11.

(4) Ажурирање дела бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе од стране општинске, односно градске управе обухвата вршење промена у бирачком списку (упис, брисање, измена, допуна или исправка) по службеној дужности или на захтев грађана до закључења бирачког списка и друге послове, у складу са овим законом.

Начин вођења и ажурирања бирачког списка

Члан 3.

(1) Бирачки списак води се као електронска база података и ажурира се по јединственој методологији министарства надлежног за послове управе.

(2) Садржај и начин коришћења, вођења, исправљања и закључивања бирачког списка и излагања делова бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе, као и друга питања од значаја за потпуно и тачно вођење бирачког списка прописује министар надлежан за послове управе.

II. ПОСТУПАК ВОЂЕЊА БИРАЧКОГ СПИСКА

1. Упис у бирачки списак

Лица која се уписују у бирачки списак

Члан 4.

У бирачки списак уписују се лица која имају бирачко право, а након доношења одлуке о расписивању избора и малолетна лица која бирачко право стичу најкасније на дан избора.

Надлежност за упис бирача у бирачки списак

Члан 5.

(1) Бирача који није уписан у бирачки списак уписује у бирачки списак до његовог закључења општинска, односно градска управа, а од његовог закључења па све до 72 часа пре дана избора министарство надлежно за послове управе.

(2) Бирача који има боравиште у иностранству и који поднесе захтев за упис у бирачки списак непосредно општинској, односно

градској управи или преко дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије у иностранству, у бирачки списак уписује општинска, односно градска управа по месту његовог пребивалишта у земљи.

Месна надлежност за упис бирача у бирачки списак

Члан 6.

(1) Бирач се уписује у бирачки списак према месту пребивалишта, с тим што се на захтев бирача, у бирачки списак може уписати и његово боравиште у земљи, у складу са овим законом.

(2) Бирач који има боравиште у иностранству уписује се у бирачки списак према последњем пребивалишту пре одласка у иностранство, односно последњем пребивалишту једног од његових родитеља, с тим што се у бирачки списак уписују и подаци о његовом боравишту у иностранству.

(3) Интерно расељено лице уписује се у бирачки списак према месту у коме је пријављено као интерно расељено лице.

Чињенице о бирачу које се уписују у бирачки списак

Члан 7.

(1) У бирачки списак уписује се: име и презиме бирача, име једног од родитеља бирача, бирачев јединствени матични број грађана, датум и место рођења бирача, пол бирача, место пребивалишта и адреса бирача, јединица локалне самоуправе у којој бирач има место пребивалишта, страна држава у којој бирач има боравиште, место боравишта и адреса бирача у иностранству и место боравишта за интерно расељена лица.

(2) Име и презиме бирача који је припадник националне мањине двојачко се уписује: прво ћириличким писмом према правопису српског језика, а потом писмом и према правопису припадника националне мањине.

(3) У бирачки списак се уписује и податак да ће бирач на предстојећим изборима гласати према месту боравишта у земљи, односно према месту боравишта у иностранству. Поред податка да ће бирач на предстојећим изборима гласати према месту боравишта у земљи,

у бирачки списак се уписује и место и адреса његовог боравишта у земљи, као и јединица локалне самоуправе у којој је место његовог боравишта.

(4) Упис података из става 3. овог члана врши се почев од дана после расписивања избора, а најкасније пет дана пре дана закључења бирачког списка.

(5) Након одржаних избора подаци из става 3. овог члана бришу се по службеној дужности из бирачког списка у року од 30 дана од одржаних избора.

(6) Ако најкасније пет дана пре дана закључења бирачког списка у бирачки списак није уписан податак да ће бирач гласати на предстојећим изборима према месту боравишта у земљи, односно иностранству, бирач може гласати само према месту пребивалишта.

Поседна евиденција бирачких места

Члан 8.

(1) Уз бирачки списак води се посебна евиденција бирачких места која садржи број, адресу, опис и седиште бирачког места.

(2) Ближа правила о начину вођења посебне евиденције из става 1. овог члана и садржини те евиденције прописује министар надлежан за послове управе.

2. Промене у бирачком списку

Решења на којима се заснивају промене у бирачком списку

Члан 9.

(1) Свака промена у бирачком списку мора да се заснива на одговарајућем решењу: решењу о упису бирача у бирачки списак, решењу о брисању бирача из бирачког списка или на решењу о измени, допуни или исправци неке чињенице о бирачу.

(2) Решење на коме се заснива промена у бирачком списку доноси се по службеној дужности или на захтев грађана, а на основу података у матичним књигама, другим службеним евиденцијама и јавним исправама. О тим решењима се води евиденција према прописима о канцеларијском пословању.

Надлежност за доношење решења на којима се заснивају промене у бирачком списку. Уношење промена

Члан 10.

(1) Решења на којима се заснивају промене у бирачком списку доноси до закључења бирачког списка општинска, односно градска управа, а од закључења бирачког списка па све до 72 часа пре дана избора министарство надлежно за послове управе.

(2) Решење на коме се заснивају промене у бирачком списку које се односе на бирача који има боравиште у иностранству и који поднесе захтев за промену у бирачком списку непосредно општинској, односно градској управи или преко дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије у иностранству, доноси општинска, односно градска управа по месту његовог пребивалишта у земљи.

(3) Решења из става 1. овог члана, као и решења из става 2. овог члана за интерно расељена лица до закључења бирачког списка доноси општинска, односно градска управа према месту у коме је пријављено као интерно расељено лице.

(4) Решење на коме се заснива измена у бирачком списку спроводи по службеној дужности орган који је решење донео.

Промене у бирачком списку по службеној дужности

Члан 11.

(1) Орган који води службену евиденцију о грађанима дужан је да сваки податак који утиче на потпуност, тачност и благовременост вођења бирачког списка достави у року од три дана од дана настале промене органу који је надлежан за доношење решења на коме се заснивају промене у бирачком списку.

(2) Министарство надлежно за унутрашње послове податке из службених евиденција о пребивалишту и боравишту грађана на којима се заснивају промене у бирачком списку доставља електронским путем непосредно министарству надлежном за послове управе у року из става 1. овог члана.

(3) Министарство надлежно за послове управе податке из става 2. овог члана прослеђује надлежној општинској, односно градској управи одмах, а најкасније у року од три дана од дана њиховог пријема.

(4) Од дана када се распишу избори па до 72 часа пре дана избора, органи из ст. 1. и 2. овог члана све податке из ст. 1. и 2. овог члана достављају одмах, а најкасније наредног дана од дана када су промене настале.

(5) Ближи начин размене података из ст. 1. до 4. овог члана прописује упутством министар надлежан за послове управе.

Промене у бирачком списку на захтев грађана

Члан 12.

(1) Сваки грађанин може општинској, односно градској управи, или министарству надлежном за послове управе кад је оно надлежно за вршење промена у бирачком списку, поднети захтев за промену у бирачком списку ако он или други грађанин није уписан у бирачки списак или је уписан, а нема бирачко право или нема бирачко право на подручју јединице локалне самоуправе у којој је уписан у бирачки списак или ако неки од података из бирачког списка није правилно уписан.

(2) Надлежни орган о захтеву за промену у бирачком списку одлучује у року од 24 часа од пријема захтева.

3. Право на жалбу и право на тужбу

Члан 13.

(1) Подносилац захтева може на решење општинске, односно градске управе поднети жалбу министарству надлежном за послове управе у року од 24 часа од дана када је решење примио.

(2) Министарство надлежно за послове управе у року од 48 часова доноси решење на жалбу из става 1. овог члана.

(3) Против решења које је министарство надлежно за послове управе донело у првом степену кад је надлежно за измене у бирачком списку или које је донело по жалби, може се поднети тужба Управном суду у року од 24 часа од дана када је решење примљено.

(4) Управни суд по тужби одлучује у року од 48 часова.

(5) Одлука Управног суда је правноснажна и извршна и против ње није допуштено подношење захтева за ванредно преиспитивање судске одлуке нити за понављање поступка.

4. Излагање делова бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе

Члан 14.

(1) Дан после расписивања избора, општинска, односно градска управа која ажурира бирачки списак за подручје јединице локалне самоуправе излаже део бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе на увид грађанима и то оглашава преко средстава јавног информисања и, по потреби, на други начин и обавештава грађане да од општинске, односно градске управе могу до закључења бирачког списка захтевати доношење решења на којима се заснивају промене у бирачком списку.

(2) Начин излагања дела бирачког списка који се води за подручје јединице локалне самоуправе ближе уређује министар надлежан за послове управе.

Захтев за упис у бирачки списак податка о томе да ће бирач гласати у земљи према месту боравишта

Члан 15.

Дан после расписивања избора, општинска, односно градска управа која ажурира бирачки списак за подручје јединице локалне самоуправе обавештава грађане да надлежној општинској, односно градској управи могу, најкасније пет дана пре дана закључења бирачког списка, поднети захтев да се у бирачки списак упише податак да ће бирач на предстојећим изборима гласати према месту боравишта у земљи.

Захтев за упис у бирачки списак податка о томе да ће бирач гласати у иностранству и захтев за обавештење о подацима који су о њему уписани у бирачки списак

Члан 16.

(1) Дан после расписивања избора, дипломатско-конзуларна представништва Републике Србије обавештавају бираче који имају боравиште у иностранству да преко дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије могу, најкасније пет дана пре дана закључења бирачког списка, поднети захтев да се у бирачки списак упише податак да ће на предстојећим изборима гласати у иностранству.

(2) Министарство надлежно за послове управе у обавези је да одмах по расписивању избора ту чињеницу објави на сајту министарства.

(3) О захтеву из става 1. овог члана решава општинска, односно градска управа по месту пребивалишта бирача у земљи.

(4) Бирач који има боравиште у иностранству може преко дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије поднети општинској, односно градској управи по месту његовог пребивалишта у земљи захтев за давање обавештења о подацима који су о њему уписани у бирачки списак.

(5) Обавештење из става 4. овог члана може се дати путем телефона, телефакса или путем електронске поште.

Закључење бирачког списка. Укупан број бирача

Члан 17.

(1) Министарство надлежно за послове управе решењем закључује бирачки списак 15 дана пре дана избора и у решењу утврђује укупан број бирача у Републици Србији, у свакој јединици локалне самоуправе и на сваком бирачком месту.

(2) Решење о закључењу бирачког списка доставља се Републичкој изборној комисији најкасније у року од 24 часа од часа његовог доношења.

Објављивање укупног броја бирача

Члан 18.

Републичка изборна комисија објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ укупан број бирача, одмах по добијању укупног броја бирача.

III. ИЗВОДИ ИЗ БИРАЧКОГ СПИСКА

Припремање и достављање извода из бирачког списка

Члан 19.

(1) Министарство надлежно за послове управе припрема и оверава штампане изводе из бирачког списка разврстане по јединицама локалне самоуправе и бирачким местима у земљи и у иностранству и доставља их Републичкој изборној комисији у року од 48 часова од када је донело решење о закључењу бирачког списка.

(2) Изводи из бирачког списка за свако бирачко место садрже све чињенице о бирачу које садржи бирачки списак и место за својеручни потпис бирача.

(3) Бирач који гласа према боравишту у земљи, односно у иностранству, не уписује се у извод из бирачког списка према месту пребивалишта.

(4) Ако се истовремено одржава више избора, припрема се онолико извода из бирачког списка колико се пута гласа.

(5) Бирачи који су на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, односно бирачи који су на извршењу заводских санкција или у притвору уписују се у посебне изводе из бирачког списка.

(6) Министарства надлежна за одбрану и правосуђе дужна су да министарству надлежном за послове управе доставе податке потребне за припремање посебних извода из бирачког списка из става 5. овог члана најкасније три дана пре дана закључења бирачког списка.

Коначан број бирача

Члан 20.

(1) Министарство надлежно за послове управе доставља Републичкој изборној комисији сва решења на којима се заснивају промене у бирачком списку које је донело од закључења бирачког списка све до 72 часа пре дана избора.

(2) Републичка изборна комисија узима у обзир само она решења министарства надлежног за послове управе која је примила најмање 48 часова пре дана избора и на основу њих уноси измене у изводе из бирачког списка или у посебне изводе из бирачког списка и одмах потом утврђује и у „Службеном гласнику Републике Србије“ објављује коначан број бирача у Републици Србији, у свакој јединици локалне самоуправе и на сваком бирачком месту.

IV. ПОСЕБНА ПРАВА УЧЕСНИКА НА ИЗБОРИМА

Право на увид и подношење захтева за промену у бирачком списку

Члан 21.

Од проглашења изборне листе, право на увид и на подношење захтева за промену у бирачком списку има и подносилац изборне

листе или лице које он овласти, по истом поступку по коме то право имају и грађани. Уз захтеве се прилажу овлашћење и потребни докази.

V. НАДЗОР

Члан 22.

(1) Министарство надлежно за послове управе преко управне инспекције надзире ажурирање бирачког списка и вршење других послова који су према овом закону поверени општинским, односно градским управама.

(2) Министарство надлежно за послове управе при томе има сва општа и посебна овлашћења која према закону којим се уређује државна управа има надзорни орган државне управе кад надзире рад ималаца јавних овлашћења.

VI. ПРИМЕНА ОВОГ ЗАКОНА НА ИЗБОРЕ ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ И НА ПОКРАЈИНСКЕ, ОДНОСНО ЛОКАЛНЕ ИЗБОРЕ

Примена овог закона на изборе за председника Републике

Члан 23.

(1) Одредбе овог закона примењују се и на изборе за председника Републике.

(2) Између гласања и поновљеног гласања на изборима за председника Републике грађани могу од министарства надлежног за послове управе захтевати да донесе решење на коме се заснива измена у бирачком списку.

(3) Републичка изборна комисија узима у обзир само она решења која је примила најкасније 48 часова пре дана поновљеног гласања и на основу њих уноси измене у изводе из бирачког списка и посебне изводе из бирачког списка.

Примена овог закона на покрајинске, односно локалне изборе

Члан 24.

(1) Министарство надлежно за послове управе закључује део бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе за коју

су расписани избори, односно делове бирачког списка за подручја јединица локалне самоуправе са територије аутономне покрајине кад су расписани покрајински избори, у складу са законом.

(2) Министарство надлежно за послове управе доставља оверене штампане изводе надлежним изборним комисијама, у складу са законом.

(3) Одредбе овог закона сходно се примењују на изборе за органе аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе, као и на изјашњавање грађана на референдуму.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

Новчаном казном од 25.000 до 250.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу надлежном за ажурирања бирачког списка, ако не обезбеди његову тачност и ажурност.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Провера података у постојећим бирачким списковима у поступку њиховог обједињавања у бирачки списак који се води по овом закону

Члан 26.

(1) У поступку обједињавања постојећих бирачких спискова у бирачки списак који се води по овом закону може се извршити провера тачности података уписаних у постојећи бирачки списак.

(2) Општинске, односно градске управе могу, по службеној дужности или на захтев министарства надлежног за послове управе, позвати бирача да у року који не може бити краћи од седам дана од дана пријема позива достави општинској, односно градској управи све податке којима се потврђују потпуност и тачност његовог уписа у бирачки списак, уколико се оцени да постоји потреба за провером потпуности и тачности уписаних података.

(3) Органи који воде службене евиденције на основу којих издају јавне исправе значајне за вођење бирачког списка дужни су да органу који води бирачки списак доставе на његов захтев све податке

потребне за проверу бирачког списка у смислу става 2. овог члана, у року од седам дана од дана пријема његовог захтева.

(4) Начин на који ће се вршити провера бирачких спискова и надзор над провером ближе прописује министар надлежан за послове управе.

Обједињавање постојећих бирачких спискова у бирачки списак који ће се водити према овом закону

Члан 27.

(1) Министар надлежан за послове управе донеће у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона упутство којим ће уредити процедуру обједињавања постојећих бирачких спискова у бирачки списак који ће се водити према овом закону.

(2) Министарство надлежно за послове управе ће извршити по службеној дужности упис у бирачки списак који ће се водити према овом закону података о месту боравишта бирача у иностранству који се до почетка примене овог закона воде у Поседној евиденцији бирача у иностранству.

Доношење подзаконских аката

Члан 28.

Министар надлежан за послове управе дужан је да прописе који су овим законом предвиђени за извршавање овог закона донесе у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења ранијих прописа

Члан 29.

(1) Даном почетка примене овог закона престају да важе чл. 12. до 24. и чл. 73б, 73в и 73г Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“, бр. 35/00, 69/02, 57/03 – УС, 72/03 – др. закон, 18/04, 85/05 – др. закон и 101/05 – др. закон) и члан 23. Закона о избору председника Републике („Службени гласник РС“, број 111/07).

(2) Даном почетка примене овог закона престају да важе подзаконски прописи који су донесени ради примене одредаба Закона

о избору народних посланика и Закона о избору председника Републике из става 1. овог члана, које престају да важе даном почетка примене овог закона.

Ступање закона на снагу

Члан 30.

(1) Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, а почиње да се примењује по истеку две године од дана ступања на снагу, осим члана 26. који почиње да се примењује од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, ако се у току 2011. односно 2012. године пре расписивања редовних избора распишу ванредни избори за народне посланике, на тим изборима користиће се постојећи бирачки спискови установљени пре ступања на снагу овог закона, према правилима на основу којих су установљени. У случају расписивања редовних избора за народне посланике – примениће се овај закон.

(3) Од дана почетка примене овог закона до расписивања редовних избора за народне посланике, односно до окончања ванредних избора из става 1. овог члана, општинске односно градске управе у обавези су да бирачке спискове воде и по правилима на основу којих су вођени пре ступања на снагу овог закона.

ЗАКОН О ФИНАНСИРАЊУ ПОЛИТИЧКИХ АКТИВНОСТИ*

І. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се извори и начин финансирања, евиденција и контрола финансирања политичких активности политичких странака, коалиција и група грађана (у даљем тексту: политички субјекти).

Значење појмова

Члан 2.

Поједини појмови, у смислу овог закона, имају следеће значење:

– „политичка активност“ је редован рад и изборна кампања политичког субјекта као подносиоца проглашене изборне листе и предлагача кандидата за председника Републике, народне посланике, посланике и одборнике;

– „политичка странка“ је организација грађана уписана у Регистар политичких странака код надлежног органа у складу са законом;

– „коалиција“ је облик удруживања политичких субјеката ради заједничког учешћа на изборима, који своје међусобне односе уређују, у складу са прописима из области изборног законодавства;

– „група грађана“ је облик удруживања бирача ради заједничког учешћа на изборима, који своје међусобне односе, укључујући и одређивање одговорног лица, уређују, у складу са прописима из области изборног законодавства;

* „Службени гласник РС“, број 14/22.

– „изборна кампања“ представља скуп активности политичких субјеката које почињу од дана расписивања избора и окончавају се даном доношења укупног извештаја о резултатима избора, у сврху јавног представљања учесника у изборима и њихових изборних програма и позивања бирача да за њих гласају, односно да не гласају за друге учеснике на изборима и које обухватају: рад са бирачима и чланством; организовање и одржавање скупова; промоцију, израду и поделу рекламног материјала, брошура, лифлета и публикација; политичко оглашавање; истраживање јавног мњења, медијске, маркетиншке, ПР и консултантске услуге; спровођење обука за страначке активности, као и друге сличне активности; остале активности чији су трошкови недвосмислено повезани са изборном кампањом;

– „редован рад“ је политичка активност политичког субјекта који се не односи на изборну кампању;

– „изборно јемство“ је гаранција политичког субјекта који учествује на изборима да ће вратити износ средстава добијених из јавних извора за финансирање изборне кампање уколико не освоји 1% важећих гласова, односно у случају политичког субјекта који представља и заступа интересе националних мањина уколико не освоји 0,2% важећих гласова;

– „вредност давања“ је укупна вредност свих давања (чланарина, прилог) која једно физичко или правно лице даје политичком субјекту на годишњем нивоу;

– „просечна месечна зарада“ је просечна месечна зарада у Републици Србији, без пореза и доприноса, према подацима органа надлежног за послове статистике за претходну годину.

II. ИЗВОРИ И НАЧИН ФИНАНСИРАЊА

Извори финансирања политичких субјеката

Члан 3.

Политички субјекти финансирају се из јавних и приватних извора.

Политички субјекти се могу задуживати искључиво код банака и других финансијских организација у Републици Србији, које су под надзором Народне банке Србије (у даљем тексту: кредити и зајмови).

Максимална висина кредита и зајма до које се политички субјекти задужују код банака и других финансијских организација, на годишњем нивоу, може износити до 25% средстава која се обезбеђују из јавних извора за финансирање редовног рада или покриће трошкова изборне кампање политичких субјеката, у зависности да ли се политички субјекти задужују за финансирање редовног рада или покриће трошкова изборне кампање, са роком отплате најдуже до три године.

Средства из извора из ст. 1. и 2. овог члана политички субјекти користе за финансирање трошкова редовног рада и трошкове изборне кампање.

Јавни извори

Члан 4.

Јавне изворе финансирања политичке активности чине новчана средства и услуге и добра које дају Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, њихови органи, као и организације чији су они оснивачи.

Новчана средства из јавних извора

Члан 5.

Новчана средства из јавних извора су средства буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине и буџета јединице локалне самоуправе, намењена за финансирање политичке активности.

Услуге и добра из јавних извора

Члан 6.

Услуге и добра из јавних извора су услуге и добра одређене посебним прописима, које политичким субјектима дају органи Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и друге организације чији су они оснивачи.

Услуге и добра из става 1. овог члана обавезно се дају под једнаким условима свим политичким субјектима.

Органи Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и друге организације чији су они оснивачи ближе уређују давање услуга и добара из става 1. овог члана.

Приватни извори

Члан 7.

Приватне изворе финансирања политичке активности чине чланарина, прилог, наследство, легат и приход од имовине.

Чланарина

Члан 8.

Чланарина је новчани износ који члан политичке странке редовно плаћа на начин и под условима утврђеним статутом или другим општим актом политичке странке тако да максимални износ чланарине не прелази износ од 3.000 динара на годишњем нивоу.

Члан политичке странке дужан је да уплату чланарине врши искључиво са свог текућег рачуна.

Изузетно од става 2. овог члана, чланарина чији износ не прелази 1.000 динара на годишњем нивоу може се платити у готовини или путем уплатнице. Ако се чланарина плаћа у готовини, одговорно лице политичке странке дужно је да изда признаницу о примљеној чланарини. Признаницу потписује члан политичке странке који је чланарину уплатио и одговорно лице политичке странке.

Одговорно лице политичке странке је дужно да износ чланарине који је плаћен у готовини уплати на текући рачун политичке странке у року од седам дана од дана издавања признанице.

Прилог

Члан 9.

Прилог је новчани износ, осим чланарине, који физичко или правно лице добровољно даје политичком субјекту, поклон, као и услуге пружене без накнаде или под условима који одступају од тржишних.

Прилог су и кредити, зајмови и друге услуге банака и других финансијских организација у Републици Србији дати под условима који одступају од тржишних, као и отпис дугова.

Давалац прилога, који обавља привредну делатност, дужан је да приликом давања прилога, а најкасније наредног дана од дана

давања прилога, достави политичком субјекту своју изјаву или потврду надлежног органа да је измирио све обавезе по основу јавних прихода, као и изјаву да не врши нити да је у последње две године вршио делатност од општег интереса по основу уговора. Правно лице – давалац прилога дужно је да достави и податке о својој власничкој структури. Давалац прилога дужан је да, најкасније у року од три дана од дана давања прилога, достави политичком субјекту своју изјаву да није прекорачио максималну вредност давања из члана 10. ст. 1. и 2. овог закона.

Правно и физичко лице дужно је да уплату новчаног износа из става 1. овог члана врши искључиво са свог текућег рачуна.

Политички субјекат је дужан да прими уплату новчаног износа из става 1. овог члана искључиво са текућег рачуна даваоца.

Политички субјекат је дужан да евидентира прилог из става 1. овог члана.

Забрањено је вршење било каквог притиска, претње, дискриминације или било који други облик непосредног или посредног стављања у неповољнији положај физичког или правног лица које даје прилог политичком субјекту.

Државни органи дужни су да спрече и казне свако насиље, кршење права или претњу физичком или правном лицу због чињенице да је дало прилог политичком субјекту.

Максимална вредност давања

Члан 10.

Максимална вредност давања на годишњем нивоу, које једно физичко лице може дати политичким субјектима за редован рад, износи највише десет просечних месечних зарада.

Максимална вредност давања на годишњем нивоу, које једно правно лице може дати политичким субјектима за редован рад, износи највише 30 просечних месечних зарада.

Давање чија је вредност на годишњем нивоу већа од једне просечне месечне зараде јавно се објављује.

Политички субјекат је дужан да давање из става 3. овог члана објави на свом веб-сајту у року од осам дана од дана када је вредност давања премашила износ једне просечне месечне зараде.

Стицање и приход од имовине политичке странке

Члан 11.

Имовину политичке странке чине непокретности и покретне ствари.

Имовина из става 1. овог члана служи само за политичку активност и друге дозвољене активности политичке странке, у складу са законом.

Политичка странка стиче имовину купопродајом, наслеђивањем и легатом.

Политичка странка, која стекне непокретну имовину средствима из јавних извора, ту имовину може користити искључиво за спровођење својих политичких активности.

Непокретност из става 4. овог члана политички субјект не може отуђити без накнаде или по цени која је нижа од тржишне, према процени надлежног пореског органа.

Приход од имовине чине приходи које политичка странка остварује од продаје покретне и непокретне имовине, давања у закуп непокретне имовине у власништву политичке странке и камате на улоге датих код банака и других финансијских организација у Републици Србији.

Забрана финансирања

Члан 12.

Забрањено је финансирање политичког субјекта од: страних држава; страних физичких и правних лица, осим међународних политичких удружења; анонимних дародаваца; јавних установа, јавних предузећа, привредних друштава и предузетника који обављају услуге од општег интереса; установа и предузећа са учешћем државног капитала; других организација које врше јавна овлашћења и појединаца којима је по закону забрањено да буду чланови политичких странака; синдиката; удружења и других недобитних организација; цркава и верских заједница; приређивача игара на срећу; увозника, извозника и произвођача акцизних производа; правних лица и предузетника који имају доспеле, а неизмирене обавезе по основу јавних прихода, осим уколико овим законом није другачије одређено.

Прилог који међународна политичка удружења дају политичком субјекту не може бити у новцу.

Забрањено је финансирање политичког субјекта од стране правног или физичког лица које врши делатности од општег интереса по основу уговора са органима Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и јавним службама чији су они оснивачи, за време док постоји такав уговорни однос и две године након престанка уговорног односа.

Забрањено је да политичка странка стиче удео или акције у правном лицу.

Забрањено је финансирање политичког субјекта од стране задужбине или фондације.

Недозвољено прикупљање средстава

Члан 13.

Забрањено је вршење било ког облика притиска на правна и физичка лица приликом прикупљања средстава за политичког субјекта.

Забрањено је давање обећања или стављање у изглед било какве привилегије или личне користи даваоцу прилога политичком субјекту.

Забрањено је давање прилога политичком субјекту преко трећег лица.

Забрањено је прикривање идентитета даваоца прилога или износа прилога.

Забрана стицања прихода од комерцијалне делатности

Члан 14.

Политички субјекат не може стицати приход од промотивне, односно комерцијалне делатности.

Обавеза уплате незаконито стечених средстава

Члан 15.

Новчана средства стечена супротно члану 12. овог закона политички субјекат дужан је да врати субјекту од кога је примио, у року од 15 дана од дана пријема средстава. У случају да је уплатилац средстава престао да постоји, политички субјекат је дужан да

уплаћени износ пренесе на рачун буџета Републике Србије у року од 15 дана од дана пријема средстава.

Политичка странка је дужна да чланарину која је примљена супротно члану 8. ст. 1. и 3. овог закона уплати на рачун буџета Републике Србије у року од 15 дана од дана пријема чланарине.

Прилог за који није достављена документација прописана чланом 9. став 3. овог закона, новчани прилог примљен супротно члану 9. став 5. овог закона, као и давања преко износа прописаног у члану 10. овог закона политички субјекат је дужан да врати даваоцу у року од 15 дана од дана пријема прилога.

Ако се средства из става 3. овог члана не могу уплатити на рачун даваоца прилога, средства се уплаћују на рачун буџета Републике Србије.

III. ФИНАНСИРАЊЕ РЕДОВНОГ РАДА ПОЛИТИЧКИХ СУБЈЕКТА

Средства из јавних извора

Члан 16.

Средства из јавних извора која се обезбеђују за финансирање редовног рада политичких субјеката чији су кандидати изабрани за народне посланике, посланике, односно одборнике одређује се на нивоу од 0,105% пореских прихода буџета Републике Србије, пореских прихода буџета аутономне покрајине, односно пореских прихода буџета јединице локалне самоуправе.

Расподела средстава из јавних извора

Члан 17.

Средства из члана 16. овог закона расподељују се политичким субјектима који су освојили мандате у представничким телима сразмерно броју гласова обрачунатих на начин прописан у ставу 2. овог члана.

Број гласова политичког субјекта који се узима као основица за расподелу средстава обрачунава се тако што се број гласова до 3% важећих гласова свих бирача који су гласали множи коефицијентом

1,5, а број гласова преко 3% важећих гласова свих бирача који су гласали множи коефицијентом 1.

Средства из члана 16. овог закона која добије политички субјекат који је на изборима наступао као коалиција деле се према коалицијоном споразуму.

Министарство надлежно за послове финансија, односно надлежни орган управе аутономне покрајине, односно орган јединице локалне самоуправе, сразмерни део средстава из става 1. овог члана преноси политичким субјектима сваког месеца, до десетог дана у месецу за претходни месец.

Рачун за финансирање редовног рада

Члан 18.

Политичка странка може да има више рачуна искључиво са истим пореским идентификационим бројем, као и девизни рачун, преко којих врши сав промет средстава намењених за финансирање редовног рада.

Рачуни преко којих коалиција, односно група грађана врши сав промет средстава намењених за финансирање редовног рада одређује се споразумом о образовању тих политичких субјеката.

Коришћење средстава за финансирање редовног рада

Члан 19.

Средства за финансирање редовног рада политичких субјеката користе се за функционисање и пропагирање идеје политичког субјекта и подразумевају: рад са бирачима и чланством, трошкове превоза и одржавања скупова, трошкове промоције, рекламног материјала и публикација, трошкове истраживања јавног мњења, обуке, међународну сарадњу, трошкове зарада и накнада запослених, комуналне трошкове, као и трошкове за друге сличне активности.

Средства за финансирање редовног рада политичких субјеката користе се и за финансирање трошкова изборне кампање, у складу са овим законом.

Средства добијена из јавних извора у износу од најмање 5% укупних средстава добијених за редован рад на годишњем нивоу,

политички субјекат је дужан да користи за стручно усавршавање и оспособљавање, међународну сарадњу и рад са чланством.

IV. ФИНАНСИРАЊЕ ТРОШКОВА ИЗБОРНЕ КАМПАЊЕ

Средства из јавних извора

Члан 20.

Средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање обезбеђују се у години у којој се одржавају редовни избори, у износу од 0,07% пореских прихода буџета Републике Србије, пореских прихода буџета аутономне покрајине, односно пореских прихода буџета јединице локалне самоуправе, за годину за коју се буџет доноси.

У случају одржавања ванредних избора, надлежни органи су дужни да обезбеде средства предвиђена у ставу 1. овог члана.

У случају привременог финансирања, надлежни органи су дужни да обезбеде средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање у износу од 0,07% пореских прихода буџета Републике Србије, пореских прихода буџета аутономне покрајине, односно пореских прихода буџета јединице локалне самоуправе, из претходне фискалне године за коју је буџет донет.

Расподела средстава из јавних извора

Члан 21.

Средства из члана 20. овог закона у висини од 40% распоређују се у једнаким износима подносиоцима проглашених изборних листа који су приликом подношења изборне листе дали изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање. Ова средства уплаћују се у року од пет дана од дана доношења одлуке којом се утврђује збирна изборна листа, оном политичком субјекту који је положио изборно јемство у року прописаном чланом 25. став 3. овог закона.

Преостали део средстава из члана 20. овог закона (60%) додељује се подносиоцима изборних листа које су освојиле мандате, сразмерно броју освојених мандата, у року од пет дана од дана доношења укупног извештаја о резултатима избора, без обзира да ли су користили средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање.

У случају одржавања избора по већинском изборном систему, средства из члана 20. овог закона у висини од 40% распоређују се у једнаким износима предлагачима кандидата који су приликом подношења кандидатуре дали изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање. Ова средства уплаћују се предлагачима кандидата у року од пет дана од дана доношења одлуке којом се утврђује листа кандидата, уколико су положили изборно јемство у року прописаном чланом 25. став 3. овог закона.

У случају одржавања избора из става 3. овог члана преостали део средстава из члана 20. овог закона (60%) додељује се предлагачу кандидата који је освојио мандат, у року од пет дана од дана доношења укупног извештаја о резултатима избора, без обзира да ли је користио средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање.

Ако се избори из става 3. овог члана одржавају у два изборна круга, преостали део средстава из члана 20. овог закона (60%) распоређује се предлагачима кандидата који учествују у другом изборном кругу, сразмерно броју гласова које су освојили у другом изборном кругу, у року од пет дана од дана доношења укупног извештаја о резултатима избора у другом изборном кругу, без обзира да ли су користили средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање.

Ако подносиоци изборних листа, односно предлагачи кандидата који су дали изјаву да ће користити средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање не положе изборно јемство у року прописаном чланом 25. став 3. овог закона, део средстава распоређен тим подносиоцима изборних листа, односно предлагачима кандидата преноси се у преостали део средстава из ст. 2. и 4. овог члана и додељује им се у складу са чланом 25. став 4. овог закона.

Средства за изборну кампању из јавних извора расподељује министарство надлежно за послове финансија, односно надлежни орган аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе.

Финансирање изборне кампање из приватних извора, кредита и зајмова

Члан 22.

За финансирање трошкова изборне кампање политички субјекат може прикупљати средства из приватних извора.

Физичка и правна лица, у једној календарској години у којој се одржавају избори могу, поред давања за редован рад, дати и средства за трошкове изборне кампање до максимално прописаног износа на годишњем нивоу из члана 10. ст. 1. и 2. овог закона, без обзира на број изборних кампања у календарској години.

За финансирање трошкова изборне кампање политички субјект може користити и средства из кредита и зајмова.

Трошкови изборне кампање

Члан 23.

Трошкови изборне кампање су трошкови свих активности које се сматрају изборном кампањом у смислу члана 2. алинеја пета овог закона.

За спровођење активности у оквиру изборне кампање, политичким субјектима је забрањено да користе средства буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине и буџета јединице локалне самоуправе, којима кандидати на изборима и изборним листама, као јавни функционери, државни службеници, службеници у аутономној покрајини и јединици локалне самоуправе или непосредно изабрана лица, располажу за потребе обављања својих службених дужности.

За спровођење активности у оквиру изборне кампање, политичким субјектима је забрањено финансирање активности хуманитарног карактера.

Политичким субјектима је забрањено да у току изборне кампање, изузев јавних услуга и добара додељених у складу са чланом 6. став 2. овог закона, користе друге јавне ресурсе, укључујући службене просторије, возила, вебсајтове и инвентар државних, покрајинских и локалних органа, јавних установа и јавних предузећа, осим оним јавним функционерима који користе јавне ресурсе ради заштите личне безбедности, уколико је таква употреба јавних ресурса уређена прописима из те области или одлуком служби које се старају о безбедности функционера.

Политички субјект може да користи за изборну кампању просторије и услуге органа и организација из члана 6. став 1. овог закона уколико су те просторије и услуге доступне под једнаким условима свим политичким субјектима, на основу јавно доступне одлуке тих органа и организација и под условом да они могу да обезбеде коришћење

просторија и услуга током изборне кампање сваком политичком субјекту који је за то правовремено исказао интересовање.

Средства прикупљена из јавних и приватних извора, кредита и зајмова, за финансирање трошкова изборне кампање могу се користити само за активности из става 1. овог члана.

На свако изнајмљивање термина у медијима примењују се прописи и правила којима се уређује поступање медија у изборној кампањи.

Уколико политички субјекти врше поделу рекламног материјала, брошура, лифлета, публикација дужни су да овај материјал обележе са прецизним подацима о називу субјекта који пружа услуге израде рекламног материјала, брошура, лифлета, публикација.

Оглас и сваки други вид рекламног материјала који се користи у изборној кампањи мора да садржи идентификацију политичког субјекта који учествује у изборној кампањи.

Посебан рачун за финансирање изборне кампање

Члан 24.

У сврху прикупљања средстава за финансирање изборне кампање, политички субјекат отвара посебан рачун, који се не може користити у друге сврхе.

Политички субјекат, који не поседује рачун из става 1. овог члана, дужан је да га отвори након расписивања избора, а пре проглашења изборне листе.

Сва средства намењена за финансирање изборне кампање уплаћују се на рачун из става 1. овог члана и сва плаћања трошкова изборне кампање врше се са тог рачуна.

Средства прикупљена за редован рад, политички субјекат може користити за трошкове изборне кампање, под условом да их уплати на рачун из става 1. овог члана.

Отварање рачуна из ст. 1. и 2. овог члана за коалицију, односно групу грађана уређује се споразумом о образовању тих политичких субјеката.

Изборно јемство

Члан 25.

Политички субјекат који је дао изјаву да намерава да користи средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање

дужан је да положи изборно јемство у висини средстава из члана 21. ст. 1. и 3. овог закона, распоређених том политичком субјекту.

Изборно јемство из става 1. овог члана састоји се у полагању готовог новца, банкарске гаранције, државних хартија од вредности или у стављању хипотеке за износ јемства на непокретној имовини лица које даје јемство.

Средства изборног јемства из става 2. овог члана достављају се или полажу код министарства надлежног за послове финансија, односно надлежног органа управе аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, у року од три дана од дана проглашења свих изборних листа, односно утврђивања коначне листе кандидата.

Политички субјекат који је дао изјаву да намерава да користи средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање а не положи изборно јемство, у року од три дана од дана проглашења свих изборних листа, односно утврђивања коначне листе кандидата, има право на средства из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање, у истом износу који је додељен политичком субјекту који је положио изборно јемство, уколико на изборима освоји најмање 1% важећих гласова односно најмање 0,2% важећих гласова ако политички субјекат представља и заступа интересе националне мањине, у року од пет дана од дана доношења укупног извештаја о резултатима избора.

Повраћај средстава

Члан 26.

Изборно јемство се враћа политичком субјекту уколико на изборима освоји најмање 1% важећих гласова, односно најмање 0,2% важећих гласова ако политички субјекат представља и заступа интересе националне мањине, у року од 30 дана од дана доношења укупног извештаја о резултатима избора.

Политички субјекат који не освоји број гласова из става 1. овог члана, дужан је да врати добијена средства за која је положио изборно јемство, у року од 30 дана од дана доношења укупног извештаја о резултатима избора.

Ако политички субјекат не врати добијена средства за која је положио изборно јемство у року из става 2. овог члана, Република

Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе извршиће повраћај ових средстава из средстава изборног јемства.

V. ВОЋЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

Обавеза вођења књиговодства и евиденција

Члан 27.

Политички субјекти који имају представнике у представничким телима и регистроване политичке странке, дужни су да воде књиговодство о свим приходима и расходима.

Књиговодство се води по пореклу, висини и структури прихода и расхода, у складу са прописима који уређују рачуноводство и ревизију.

Надлежни органи сваке године контролишу књиговодствене евиденције прихода и расхода политичких субјеката из става 1. овог члана.

Политички субјекти који имају представнике у представничким телима и регистроване политичке странке дужни су да воде посебну евиденцију о прилозима, поклонима и пруженим услугама без накнаде, односно под условима који одступају од тржишних, као и евиденцију о имовини.

Садржину и начин вођења евиденција из става 4. овог члана ближе уређује директор Агенције за спречавање корупције (у даљем тексту: Агенција).

Годишњи извештај о финансирању политичког субјекта

Члан 28.

Политички субјекти који имају представнике у представничким телима и регистроване политичке странке, дужни су да подносе Агенцији годишњи извештај о финансирању политичког субјекта, који садржи и податке о прилозима и имовини, уз претходно прибављено мишљење овлашћеног ревизора лиценцираног у складу са прописима о рачуноводству и ревизији, до 30. априла текуће године за претходну годину.

Од обавезе подношења мишљења из става 1. овог члана изузимају се регистроване политичке странке и групе грађана које у години за

коју подносе годишњи извештај о финансирању имају прилив или одлив средстава по рачунима чији износ не прелази једну просечну месечну зараду.

Годишњи извештај о финансирању политичког субјекта садржи податке о пореклу, висини и структури свих прикупљених и утрошених средстава из јавних и приватних извора, кредита и зајмова.

Политички субјекти из става 1. овог члана дужни су да у року од осам дана од дана достављања годишњег извештаја о финансирању политичког субјекта Агенцији, објаве извештај на свом веб-сајту.

Годишњи извештај о финансирању политичког субјекта, у року од седам дана од дана пријема уредног и у прописаној форми поднетог годишњег извештаја о финансирању политичког субјекта, објављује се и на веб-сајту Агенције.

Садржину и начин подношења годишњег извештаја о финансирању политичког субјекта ближе уређује директор Агенције.

Извештај о трошковима изборне кампање

Члан 29.

Политички субјекат који учествује у изборној кампањи дужан је да Агенцији поднесе прелиминарни извештај о трошковима изборне кампање до седам дана пре дана гласања, као и коначни извештај о трошковима изборне кампање, који се подноси у року од 30 дана од дана објављивања укупног извештаја о резултатима избора.

Извештаји из става 1. овог члана садрже податке о пореклу, висини и структури прикупљених и утрошених средстава из јавних и приватних извора, кредита и зајмова.

Прелиминарни извештај о трошковима изборне кампање односи се на период од дана расписивања избора до 15 дана пре дана одређеног за гласање.

Коначни извештај о трошковима изборне кампање односи се на период од дана расписивања избора до дана објављивања укупног извештаја о резултатима избора.

Прелиминарни извештај о трошковима изборне кампање објављује се на веб-сајту Агенције у року од три дана од дана пријема уредног и у прописаној форми поднетог извештаја, а коначни извештај о трошковима изборне кампање објављују се на веб-сајту

Агенције у року од седам дана од дана пријема уредног и у прописаној форми поднетог извештаја.

Садржину и начин подношења извештаја из става 1. овог члана ближе уређује директор Агенције.

Акт из става 6. овог члана директор Агенције дужан је да донесе у року који обезбеђује да тај акт ступи на снагу најкасније пет дана од дана расписивања избора.

Измене и допуне акта из става 6. овог члана не могу се вршити током трајања изборне кампање.

Повраћај средстава из јавних извора

Члан 30.

Сва средства из јавних извора која није потрошио у току изборне кампање, политички субјекат је дужан да уплати у буџет Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, до дана предвиђеног законом за подношење извештаја.

Сва средства из приватних извора која није потрошио у току изборне кампање политички субјекат је дужан да пренесе на рачун који користи за редован рад до дана предвиђеног законом за подношење извештаја.

Одговорно лице политичког субјекта

Члан 31.

Статутом политичке странке, односно одговарајућом одлуком политичког субјекта, мора бити одређен начин обављања унутрашње контроле финансијског пословања и право чланова, односно бирача који подржавају изборну листу, да се упознају са приходима и расходима политичког субјекта.

Статутом политичке странке, односно одговарајућом одлуком политичке странке, мора бити предвиђено именоване лица одговорног за финансијско пословање, подношење извештаја, поштовање обавеза, забрана и ограничења прописаних овим законом, за вођење књига и контакт са Агенцијом (у даљем тексту: одговорно лице).

Уколико политичка странка није обавестила Агенцију о именовану или промени лица из става 2. овог члана, у року од три дана

од дана именованња, односно промене, законски заступник, уписан у регистар политичких странака које води надлежно министарство за послове државне управе, је лице одговорно за финансијско пословање, подношење извештаја, поштовање обавеза, забрана и ограничења прописаних овим законом, за вођење књига и контакт са Агенцијом.

Уговором о образовању коалиције одређује се политичка странка и одговорно лице за финансијско пословање, подношење извештаја, поштовање обавеза, забрана и ограничења прописаних овим законом, за вођење књига и контакт са Агенцијом.

Уговором о образовању групе грађана мора бити одређено одговорно лице за заступање групе грађана, односно одговорно лице из става 2. овог члана, и на њега се примењују правила о одговорности физичког лица у смислу закона о прекршајима.

Коалиције и групе грађана су дужне да Агенцију обавештавају о именованју или промени одговорног лица, у року од три дана од дана његовог именованња, односно промене.

Одговорно лице потписује све финансијске извештаје политичког субјекта и одговорно је за вођење евиденције у вези са финансирањем политичког субјекта.

На захтев Агенције одговорно лице је дужно да достави књиговодствене податке из члана 27. овог закона на увид и у току финансијске године.

Политички субјекат чува извештаје из чл. 28. и 29. овог закона најмање шест година од дана подношења Агенцији.

Овлашћења Агенције и контрола финансирања

Члан 32.

У обављању послова прописаних овим законом, Агенција има право непосредног и неометаног приступа књиговодственој евиденцији и документацији и финансијским извештајима политичког субјекта, као и да ангажује одговарајуће стручњаке и институције. Агенција има и право на непосредан и неометан приступ књиговодственој евиденцији и документацији задужбине или фондације чији је оснивач политичка странка.

Политички субјекат је дужан да на захтев Агенције, у року који одреди Агенција, који не може бити дужи од 15 дана, достави сва документа и информације које су Агенцији потребне за обављање послова прописаних овим законом.

У току изборне кампање политички субјекат је дужан да на захтев и у року који одреди Агенција, који не може бити дужи од три дана, достави податке које су Агенцији потребне за обављање послова прописаних овим законом.

Органи Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, банке, као и правна и физичка лица која финансирају политичке субјекте, односно која су у њихово име и за њихов рачун обавила одређену услугу, дужни су да, на захтев Агенције и у року који не може бити дужи од 15 дана од дана пријема захтева, а у току изборне кампање не може бити дужи од три дана, доставе све податке који су Агенцији потребни за обављање послова прописаних овим законом.

У погледу обавезе доставе података утврђене у ставу 4. овог члана не примењују се забране и ограничења утврђене другим прописима.

Члан 33.

Контролу извештаја политичких субјеката из чл. 28. и 29. овог закона врши Агенција према плану контроле који доноси Агенција.

План контроле годишњих извештаја о финансирању политичких субјеката објављује се на веб-сајту Агенције до 15. марта текуће године, а план контроле извештаја о трошковима изборне кампање објављује се на веб-сајту Агенције пет дана од дана расписивања избора.

План контроле може бити измењен или допуњен и исти се објављује на веб-сајту Агенције у року од три дана од дана измене или допуна.

О резултатима контроле годишњег извештаја о финансирању политичког субјекта Агенција сачињава извештај, који се објављује на веб-сајту Агенције до 1. фебруара наредне године.

О резултатима контроле коначних извештаја о трошковима изборне кампање, који садржи и контролу прелиминарних извештаја политичког субјекта, Агенција сачињава извештај, који се објављује на веб-сајту Агенције најкасније до 120 дана од дана истека рока за подношење коначног извештаја о трошковима изборне кампање.

Обезбеђивање средстава потребних за обављање послова контроле

Члан 34.

Средства за обављање послова контроле трошкова изборне кампање за изборе за председника Републике, изборе за народне посланике, посланике и одборнике, обезбеђују се Агенцији у буџету Републике Србије.

За намену из става 1. овог члана, у буџету Републике Србије обезбеђују се средства у износу не мањем од 1% ако су у питању избори за председника Републике и народне посланике, 0,5% ако су у питању избори за посланике и одборнике у скупштини града, односно 0,25% ако су у питању избори за одборнике у скупштинама општина, од укупног износа средстава који се из буџета Републике Србије издваја за изборну кампању за изборе за народне посланике.

Ако се у једној календарској години одржава више избора, проценат из става 2. овог члана примењује се за сваке изборе.

Ревизија од стране државне ревизорске институције

Члан 35.

Програм ревизије Државне ревизорске институције сваке године обухвата одговарајући број политичких субјеката који имају представнике у Народној скупштини.

Приликом одређивања политичких субјеката који ће бити обухваћени програмом ревизије Државна ревизорска институција ће узети у обзир висину средства која политички субјекат добија из јавних извора и учесталост претходних ревизија.

Агенција након обављене контроле финансијских извештаја политичког субјекта, може упутити Државној ревизорској институцији захтев за обављање ревизије тих извештаја, у складу са законом којим се уређује надлежност Државне ревизорске институције.

Члан 36.

Годишњи план пореске контроле, који се доноси у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација,

обухвата контролу даваоца финансијских средстава, односно роба и услуга политичким субјектима.

Избор даваоца финансијских средстава, односно роба и услуга из става 1. овог члана врши се на основу извештаја Агенције.

VI. ПОСТУПАЊЕ И ОДЛУЧИВАЊЕ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ ЗАКОНА

Поступак

Члан 37.

Поступак у коме се одлучује да ли постоји повреда овог закона и изричу мере у складу са овим законом, покреће и води Агенција по службеној дужности и на основу пријаве физичког или правног лица.

Поступак у коме се одлучује да ли постоји повреда овог закона у изборној кампањи може се покренути по службеној дужности, по пријави лица из става 1. овог члана, као и на основу пријаве политичке странке, коалиције политичких странака или групе грађана која је подносилац проглашене изборне листе, односно предлагач кандидата на изборима.

О покретању поступка из става 1. овог члана Агенција обавештава политичког субјекта против којег је поступак покренут, а о поступку из става 2. овог члана обавештава политичког субјекта против кога је поступак покренут у року од 24 часа од пријема пријаве.

Агенција може да позове одговорно лице, као и лице на основу чије пријаве је покренут поступак, ради прибављања информација, као и да тражи достављање потребних података у циљу одлучивања о постојању повреде овог закона.

Агенција је дужна да по пријави која се односи на повреду овог закона у изборној кампањи, у року од пет дана од дана пријема потврде да је политички субјект обавештен о пријави из става 2. овог члана и ако су тражени, након истека рока за доставу података из члана 32. ст. 3. и 4. овог закона, донесе решење којим се утврђује да је или да није дошло до повреде овог закона у изборној кампањи.

Агенција је дужна да решење из става 5. овог члана објави на свом веб-сајту у року од 24 часа од доношења.

Сходна примена прописа

Члан 38.

У поступку из члана 37. овог закона, који није уређен овим законом, сходно се примењују одредбе закона који уређује општи управни поступак.

Мера

Члан 39.

Агенција изриче меру упозорења политичком субјекту уколико у поступку контроле утврди недостатке који се могу отклонити.

Уколико политички субјекат не поступи по мери упозорења, до истека рока који је у одлуци одређен, Агенција подноси захтев за покретање прекршајног поступка.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Кривично дело

Члан 40.

Ко даје, односно у име и за рачун политичког субјекта прибави средства за финансирање политичког субјекта противно одредбама овог закона у намери да прикрије извор финансирања или износ прикупљених средстава политичког субјекта, казниће се затвором од три месеца до три године.

Ако су извршењем дела из става 1. овог члана дата или примљена средства у износу који прелази милион и петстотина хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година.

Ко изврши насиље или прети насиљем, доводи у неравноправан положај или ускрати неко право или на закону засновани интерес физичком или правном лицу због чињенице да је дало прилог политичком субјекту, казниће се затвором од три месеца до три године.

Средства из ст. 1. и 2. овог члана одузеће се.

Прекршаји политичког субјекта

Члан 41.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај политичка странка, ако:

- 1) не објави давање у складу са чланом 10. ст. 3. и 4. овог закона;
- 2) отвори више рачуна супротно члану 18. овог закона;
- 3) не објави годишњи извештај о финансирању политичког субјекта на веб-сајту у року прописаном у члану 28. став 4. овог закона;
- 4) не именује одговорно лице, не пријави промену одговорног лица или о томе не обавести агенцију, у складу са чланом 31. овог закона.

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у политичкој странци или другом политичком субјекту новчаном казном од 20.000 до 100.000 динара.

Члан 42.

Новчаном казном од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај политичка странка, ако:

- 1) поступи супротно одредби члана 3. ст. 2. и 3. овог закона;
- 2) прими средства супротно члану 8. став 3. овог закона;
- 3) поступа супротно члану 11. овог закона;
- 4) стиче неновчана средства супротно члану 12. ст. 1. и 3. овог закона;
- 5) поступа противно забрани из члана 12. став 4. овог закона;
- 6) поступа противно забрани из члана 13. овог закона;
- 7) стиче приход супротно члану 14. овог закона;
- 8) не врати средства у складу са чланом 15. овог закона;
- 9) користи средства супротно чл. 19. и 23. и члану 24. ст. 3. и 4. овог закона;
- 10) поступи супротно одредби члана 23. ст. 8. и 9. овог закона;
- 11) не отвори посебан рачун за финансирање изборних кампања у складу са чланом 24. овог закона;
- 12) не води евиденцију у складу са чланом 27. овог закона;
- 13) не поступи у складу са чланом 28. став 1. овог закона;
- 14) не достави прелиминарни извештај о трошковима изборне кампање у складу са чланом 29. овог закона;
- 15) не достави коначни извештај о трошковима изборне кампање у складу са чланом 29. овог закона;
- 16) поступи супротно члану 30. овог закона;
- 17) не омогући Агенцији приступ у складу са чланом 32. став 1. овог закона;
- 18) не достави Агенцији документа, информације и податке у складу са чланом 32. ст. 2. и 3. овог закона;

19) не поступи по изреченој мери упозорења (члан 39. став 2).

За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у политичкој странци или другом политичком субјекту новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

Средства прибављена извршењем прекршаја из става 1. тач. 2)–9) и 16) овог члана одузеће се.

Остали прекршаји

Члан 43.

Новчаном казном од 200.000 до 2.000.000 динара казниће се правно лице ако:

1) да прилог политичком субјекту супротно чл. 9. и 10, члану 12. ст. 1, 3. и 5. и члану 22. став 2. овог закона;

2) не омогући Агенцији приступ у складу са чланом 32. став 1. овог закона;

3) не достави податке Агенцији у складу са чланом 32. став 4. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се физичко лице новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара.

Средства прибављена извршењем прекршаја из става 1. тачка 1) овог члана одузеће се.

Застарелост покретања прекршајног поступка

Члан 44.

Прекршајни поступак за прекршаје из чл. 41, 42. и 43. овог закона не може се покренути ако протекне пет година од дана када је прекршај учињен.

Губитак права на добијање средстава из јавних извора

Члан 45.

У случају осуде за кривично дело из члана 40. овог закона или ако политичка странка или одговорно лице у политичком субјекту

буду кажњени за прекршај прописан у чл. 41. и 42. овог закона, политички субјекат губи право на добијање средстава из јавних извора намењених финансирању политичког субјекта, у износу одређеном на начин прописан у ст. 2–4. овог члана.

Износ средстава из става 1. овог члана не може бити мањи од износа средстава прибављених извршењем кривичног дела или прекршаја, а највише до 100% износа средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада политичког субјекта за наредну календарску годину.

Ако је износ средстава прибављених извршењем кривичног дела, односно прекршаја мањи од 10% средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада политичког субјекта за наредну календарску годину, износ средстава из става 1. овог члана не може бити мањи од 10% средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада политичког субјекта за наредну календарску годину.

Износ средстава из става 1. овог члана одређује се сразмерно изреченој казни за учињено кривично дело или прекршај, у складу са правилима прописаним у ст. 2. и 3. овог члана.

Решење о губитку права на добијање средстава из јавних извора намењених за финансирање редовног рада политичког субјекта за наредну календарску годину, у коме се утврђује и њихов износ, доноси Агенција и против њега се може покренути управни спор.

Агенција објављује решење из става 5. овог члана на свом веб-сајту.

Члан 46.

Политичке странке дужне су да, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона, закључе уговор о отуђењу власништва над уделима или акцијама које су стекли пре ступања на снагу закона о финансирању политичких активности, поднесу захтев надлежном регистру за упис промене власништва над уделима или акцијама и у року од 15 дана обавесте Агенцију о свим предузетим радњама.

Члан 47.

Политичке странке које, у року предвиђеном у члану 46. овог закона не закључе уговор о отуђењу власништва над уделима или акцијама, односно не поднесу захтев надлежном регистру за упис

промене власништва над уделима или акцијама, губе право на финансирање редовног рада из јавних извора.

Закључивањем уговора из члана 46. овог закона и подношењем захтева надлежном регистру за упис промене власништва над уделима или акцијама, политичка странка поново стиче право на финансирање редовног рада из јавних извора.

Решење о губитку права на добијање средстава из јавних извора из става 1. овог члана које доноси Агенција је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Обустава преноса средстава из јавних извора

Члан 48.

После покретања кривичног поступка за кривично дело из члана 40. овог закона или прекршајног поступка за прекршај из чл. 41. и 42. овог закона, на захтев Агенције, министарство надлежно за послове финансија, односно надлежни орган управе аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, доноси одлуку о привременој обустави преноса средстава из јавних извора политичком субјекту до доношења правноснажне одлуке у кривичном, односно прекршајном поступку.

Против одлуке надлежног органа управе аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе из става 1. овог члана, може се изјавити жалба надлежном органу аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе.

Против одлуке министарства из става 1. овог члана и одлуке надлежног органа аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе из става 2. овог члана може се покренути управни спор.

Управни суд је дужан да одлучи у року од 30 дана од дана достављања тужбе у управном спору из става 3. овог члана.

VIII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 49.

Поступци контроле рада политичких субјеката започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама Закона о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, бр. 43/11, 123/14 и 88/19).

Члан 50.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о финансирању политичких активности („Службени гласник РС“, бр. 43/11, 123/14 и 88/19).

Члан 51.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

КРИВИЧНИ ЗАКОНИК*

(и з в о д)

ГЛАВА ПЕТНАЕСТА

КРИВИЧНА ДЕЛА ПРОТИВ ИЗБОРНИХ ПРАВА

Повреда права кандидовања

Члан 154.

Ко кршењем закона или на други противправан начин спречи или омета кандидовање на изборима, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

Повреда права гласања

Члан 155.

(1) Ко другог у намери да му онемогући вршење права гласања, противзаконито не упише у списак гласача, избрише из тог списка или га на други противправан начин спречи или омете да гласа, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Ко силом или претњом принуди другог да на изборима, гласању о опозиву или на референдуму врши или не врши право гласања или да гласа за или против одређеног кандидата односно предлога, казниће се затвором од три месеца до три године.

Давање и примање мита у вези са гласањем

Члан 156.

(1) Ко другоме нуди, даје, обећа награду, поклон или какву другу корист да на изборима или референдуму гласа или не гласа или да гласа у корист или против одређеног лица односно предлога, казниће се новчаном казном или затвором до три године.

* „Службени гласник РС“, бр. 85/05, 88/05 – исправка, 107/05 – исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16 и 35/19.

(2) Казном из става 1. овог члана казниће се и ко захтева или прими поклон или какву другу корист да на изборима или референдуму гласа или не гласа или да гласа у корист или против одређеног лица односно предлога.

(3) Ако дело из става 1. овог члана учини члан бирачког одбора или друго лице у вршењу дужности у вези са гласањем, казниће се затвором од три месеца до пет година.

(4) Поклон или друга корист одузеће се.

Злоупотреба права гласања

Члан 157.

(1) Ко на изборима или на референдуму гласа уместо другог лица под његовим именом или на истом гласању гласа више од једанпут или користи више од једног гласачког листића,

казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Члан бирачког одбора који омогући другоме да изврши дело из става 1. овог члана,

казниће се новчаном казном или затвором до две године.

Састављање нетачних бирачких спискова

Члан 158.

Ко у намери утицања на резултате избора или на референдуму, сачини нетачан бирачки списак,

казниће се новчаном казном или затвором до три године.

Спречавање одржавања гласања

Члан 159.

(1) Ко силом, претњом или на други противправан начин спречи одржавање гласања на бирачком месту,

казниће се затвором до три године.

(2) Ко омета гласање изазивањем нереда на бирачком месту услед чега гласање буде прекинуто,

казниће се новчаном казном или затвором до две године.

Повреда тајности гласања

Члан 160.

(1) Ко на изборима или референдуму повреди тајност гласања, казниће се новчаном казном или затвором до шест месеци.

(2) Ако дело из става 1. овог члана учини члан бирачког одбора или друго лице у вршењу дужности у вези са гласањем, казниће се новчаном казном или затвором до две године.

Фалсификовање резултата гласања

Члан 161.

Члан органа за спровођење избора или референдума или друго лице које врши дужности у вези са гласањем, који додавањем или одузимањем гласачких листића или гласова при пребројавању или на други начин измени број гласачких листића или гласова или објави неистинит резултат гласања,

казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Уништавање докумената о гласању

Члан 162.

(1) Ко уништи, оштети, одузме или прикрије гласачки листић или неки други документ о гласању на изборима или на референдуму, казниће се новчаном казном или затвором до једне године.

(2) Ако дело из става 1. овог члана учини члан бирачког одбора или друго лице у вршењу дужности у вези са гласањем, казниће се затвором од три месеца до три године.

II. АКТИ РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ

У П У Т С Т В О
О НАЧИНУ ОДРЕЂИВАЊА БИРАЧКИХ МЕСТА*
(пречишћен текст)

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством ближе се прописује начин за одређивање бирачких места у поступку спровођења избора за народне посланике, односно избора за председника Републике (у даљем тексту: избори).

II. ОДРЕЂИВАЊЕ БИРАЧКИХ МЕСТА

Надлежност за одређивање бирачких места

Члан 2.

(1) Општинска изборна комисија, градска изборна комисија и изборна комисија градске општине Града Београда (у даљем тексту: локална изборна комисија) одређује бирачка места на којима ће се гласати на изборима, изузев бирачких места у заводима за извршење кривичних санкција и у иностранству.

(2) Републичка изборна комисија (у даљем тексту: Комисија) одређује бирачка места на којима ће се гласати на изборима у заводима за извршење кривичних санкција и у иностранству.

(3) Комисија утврђује на којим бирачким местима ће гласати бирачи који се на дан гласања налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије.

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

Предлагање бирачких места

Члан 3.

(1) Општинска/градска управа доставља локалној изборној комисији образложени предлог за одређивање бирачких места, најкасније седам дана од дана кад је одлука о расписивању избора ступила на снагу.

(2) Министарство надлежно за правосуђе, односно министарство надлежно за спољне послове доставља Комисији предлог за одређивање бирачких места у заводима за извршење кривичних санкција, односно иностранству, најкасније 22 дана пре дана гласања.

(3) Министарство надлежно за вођење бирачког списка доставља Комисији предлог за утврђивање бирачких места на којима ће гласати бирачи који се на дан гласања налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије.

(4) Предлог из става 3. овог члана министарство надлежно за вођење бирачког списка сачињава у сарадњи са општинским/градским управама на основу података које им доставља министарство надлежно за одбрану.

Начин утврђивања предлога бирачких места од стране општинске/градске управе

Члан 4.

(1) Бирачко место одређује се тако да буде приступачно бирачима и да им омогући да без тешкоћа гласају.

(2) Бирачко место може да обухвати део насељеног места, једно насељено место или више насељених места.

(3) Бирачко место одређује се за гласање највише 2.500, а најмање 100 бирача.

(4) У изузетним случајевима, бирачко место се уз сагласност Комисије може одредити и за више од 2.500 бирача ако не постоје просторни услови да се отвори више бирачких места, односно за мање од 100 бирача ако би због просторне удаљености или неповољног географског положаја становницима одређеног места било знатно отежано гласање на другом бирачком месту.

(5) Предлог за одређивање бирачких места садржи број бирача по предложеним бирачким местима.

(6) Ако се предлаже одређивање бирачког места са више од 2.500 бирача, односно са мање од 100 бирача, општинска/градска управа уз предлог бирачких места доставља и сагласност Комисије за одређивање ових бирачких места.

(7) За свако бирачко место одређује се:

- 1) број бирачког места;
- 2) назив бирачког места (назив објекта у којем се налази бирачко место);
- 3) адреса бирачког места (назив насељеног места, улица и кућни број);
- 4) подручје са којег гласају бирачи на том бирачком месту (улица, кућни број, село, заселак, насеље и сл.).

(8) Решење се доноси према Обрасцу БМ-1, који је саставни део овог упутства.

Објекти у којима се налазе бирачка места

Члан 5.

(1) За бирачка места се одређују просторије у објектима у јавној својини, а само изузетно и просторије у објектима у приватној својини.

(2) За бирачко место може бити одређен објекат у приватној својини само ако у насељеном месту не постоји објекат у јавној својини или ако објекат у јавној својини не испуњава услове из члана 6. овог упутства.

(3) За бирачко место се, по правилу, одређује просторија у приземљу/партеру објекта.

(4) За бирачко место не може бити одређена просторија у верском објекту, објекту у власништву политичке странке или објекту који користи политичка странка, као ни у објекту у власништву кандидата за народног посланика или члана његове породице, односно кандидата за председника Републике или члана његове породице.

(5) Сви објекти у којима се налазе просторије одређене као бирачка места, без обзира да ли су у јавној или приватној својини, док траје гласање сматрају се објектима у јавној употреби у смислу закона који уређује кретање уз помоћ пса водича.

Површина просторије за гласање

Члан 6.

(1) Просторија која се одређује за бирачко место са мање од 1.000 бирача треба да буде површине од најмање 30 метара квадратних.

(2) Просторија која се одређује за бирачко место са 1.000 и више бирача треба да буде површине од најмање 50 метара квадратних.

Приступачност бирачких места

Члан 7.

(1) Приступачност бирачког места подразумева да прилаз до објекта у којем је једно или више бирачких места и пешачки прелаз буду без препрека, да постоји паркинг место за особе са инвалидитетом, да је улаз у објекат у равни са тротоаром или да постоји адекватан начин за савладавање препрека, да врата на објекту омогућавају несметани улаз, да је омогућено кретање у објекту у једном нивоу или да постоји могућност несметане вертикалне комуникације, као и да су обезбеђене форме информација и комуникација са бирачима.

(2) Податке о приступачности прикупљају и обрађују општинске/градске управе, министарство надлежно за правосуђе и министарство надлежно за спољне послове за свако бирачко место на обрасцу „Подаци о приступачности бирачког места“ који је у прилогу и саставни је део овог упутства.

(3) Подаци о приступачности бирачких места прикупљају се и обрађују у циљу анализе података и утврђивања, односно предлагања мера за унапређење приступачности бирачких места, а у циљу побољшања услова под којим бирачи остварују своје изборно право на бирачким местима, са посебним акцентом на унапређење положаја бирача који су особе са инвалидитетом.

(4) Приликом предлагања бирачких места, општинска/градска управа доставља локалној изборној комисији извештај са подацима о приступачности бирачких места, који садржи податке из образаца из става 2. овог члана.

(5) Извештај из става 4. овог члана министарство надлежно за правосуђе и министарство надлежно за спољне послове достављају Комисији.

(6) Након доношења одлуке о одређивању бирачких места на којима ће се гласати на изборима, извештај из става 4. овог члана општинске/градске управе достављају Комисији.

(7) У случају доношења одлуке о измени и/или допуни одлуке о одређивању бирачких места којом се мења објекат у којем је било

одређено бирачко место или се додаје ново бирачко место, општинска/градска управа локалној изборној комисији доставља само попуњени образац из става 2. овог члана. Након доношења одлуке о измени и/или допуни одлуке о одређивању бирачких места, попуњени образац из става 2. овог члана доставља се и Комисији.

Начин утврђивања предлога бирачких места од стране министарства надлежног за правосуђе

Члан 8.

(1) Бирачко место у заводу за извршење кривичних санкција се, по могућности, одређује за гласање највише 2.500, а најмање 100 бирача.

(2) У изузетним случајевима, бирачко место се може одредити и за више од 2.500 бирача ако не постоје просторни услови да се отвори више бирачких места, односно за мање од 100 бирача.

(3) Предлог за одређивање бирачких места садржи број бирача по предложеним бирачким местима.

(4) За свако бирачко место у заводу за извршење кривичних санкција одређује се:

- 1) број бирачког места;
 - 2) назив бирачког места (назив завода за извршење кривичних санкција);
 - 3) адреса бирачког места (назив насељеног места, улица и кућни број);
 - 4) подручје са којег гласају бирачи на том бирачком месту.
- (5) Решење се доноси према Обрасцу БМ-2, који је саставни део овог упутства.

Начин утврђивања предлога бирачких места од стране министарства надлежног за спољне послове

Члан 9.

(1) Бирачко место у иностранству се, по могућности, одређује за гласање највише 2.500, а најмање 100 бирача.

(2) Бирачко место се, по правилу, одређује у објекту дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије.

(3) Бирачко место се одређује за гласање бирача са боравиштем на територији државе у којој се налази бирачко место као и за гласање

бирача који су у пријави за гласање у иностранству навели да желе да гласају у држави у којој се одређује бирачко место.

(4) Предлог за одређивање бирачких места садржи број бирача по предложеним бирачким местима.

(5) За свако бирачко место у иностранству одређује се:

1) број бирачког места;

2) назив државе у којој је бирачко место;

3) назив бирачког места (назив дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије или другог објекта у којем је бирачко место);

4) адреса бирачког места (назив државе, назив града, улица и кућни број);

5) подручје са којег гласају бирачи на том бирачком месту.

(6) Решење се доноси према Обрасцу БМ-3, који је саставни део овог упутства.

Рок за одређивање бирачких места

Члан 10.

(1) Одлуку о одређивању бирачких места на којима ће се гласати на изборима, локална изборна комисија доноси најкасније десет дана од дана ступања на снагу одлуке о расписивању избора.

(2) Одлуку о одређивању бирачких места на којима ће се гласати у заводима за извршење кривичних санкција и у иностранству, Комисија доноси најкасније 20 дана пре дана гласања.

(3) Одлуку о утврђивању бирачких места на којима ће гласати бирачи који се на дан гласања налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, Комисија доноси по добијању предлога министарства надлежног за вођење бирачког списка.

Измене и допуне одлуке о одређивању бирачких места

Члан 11.

(1) Одлуку о измени и/или допуни одлуке о одређивању бирачких места на којима ће се гласати на изборима доноси локална изборна комисија.

(2) Одлуку о измени и/или допуни одлуке о одређивању бирачких места на којима ће се гласати у заводима за извршење кривичних санкција и у иностранству доноси Комисија.

(3) Ако је након закључења бирачког списка донета одлука о измени и/или допуни одлуке о одређивању бирачких места локална изборна комисија односно Комисија дужна је да о томе без одлагања обавести орган надлежан за достављање позива за гласање, у смислу члана 86. Закона о избору народних посланика, који је дужан да бирачима на које се односи извршена измена односно допуна бирачког места достави нови позив за гласање.

Објављивање одлуке о одређивању бирачких места

Члан 12.

Одлуку о одређивању бирачких места, односно одлуку о измени и/или допуни одлуке о одређивању бирачких места, локална изборна комисија, односно Комисија објављује на веб-презентацији Комисије, без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од завршетка седнице на којој је одлука донета.

III. ИСТОВРЕМЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Правила у вези са бирачким местима код истовременог спровођења избора

Члан 13.

(1) Ако се истовремено спроводе избори за народне посланике и избори за председника Републике, гласа се на бирачким местима која су одређена за гласање на изборима за народне посланике.

(2) Ако се истовремено са изборима за народне посланике и/или изборима за председника Републике спроводе и избори за одборнике скупштина јединица локалне самоуправе, гласа се на бирачким местима која су одређена за гласање на изборима за народне посланике.

(3) Ако се истовремено са изборима за народне посланике и/или изборима за председника Републике спроводе и избори за одборнике скупштина јединица локалне самоуправе, за бирачко место не може бити одређена просторија у власништву кандидата за одборника или члана његове породице.

IV. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 14.

- (1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Комисије.
- (2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Образац БМ-1

На основу члана 56. став 1. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22), _____, на седници одржаној _____, _____, године, донела је

О Д Л У К У
О ОДРЕЂИВАЊУ БИРАЧКИХ МЕСТА НА ТЕРИТОРИЈИ _____²
ЗА ГЛАСАЊЕ НА ИЗБОРИМА ЗА _____³,
РАСПИСАНИМ ЗА _____, ГОДИНЕ

I

За гласање на изборима за _____, расписаним за _____, године, одређује се _____ бирачких места на територији _____, и то:

Ред. бр.	НАЗИВ БИРАЧКОГ МЕСТА	АДРЕСА БИРАЧКОГ МЕСТА	ПОДРУЧЈЕ КОЈЕ ОБУХВАТА БИРАЧКО МЕСТО (улица, кућни број, село, заселак, насеље)
1.			

(навести сва бирачка места по одредницама из ове табеле⁴)

II

Ову одлуку објавити на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

¹ Уместо линије навести назив изборне комисије и обрисати фусноту.

² Уместо линије навести назив општине/града/градске општине и обрисати фусноту.

³ Уместо линије навести назив избора: „народне посланике Народне скупштине” или „председника Републике” и обрисати фусноту.

⁴ Након навођења свих бирачких места брише се текст у заграда и фуснота.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ПРЕДСЕДНИК

(попис)

М.П.

(име и презиме)

На основу члана 56. став 2. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“, број 14/22), Републичка изборна комисија, на седници одржаној __. __. __. године, донела је

О Д Л У К У
О ОДРЕЂИВАЊУ БИРАЧКИХ МЕСТА У ИНОСТРАНСТВУ
ЗА ГЛАСАЊЕ НА ИЗБОРИМА ЗА _____,
РАСПИСАНИМ ЗА __. __. __. ГОДИНЕ

I

За гласање на изборима за _____, расписаним за __. __. __. године, одређује се __ бирачких места у иностранству, и то:

Ред. бр.	НАЗИВ ДРЖАВЕ	НАЗИВ БИРАЧКОГ МЕСТА	АДРЕСА БИРАЧКОГ МЕСТА	ПОДРУЧЈЕ КОЈЕ ОБУХВАТА БИРАЧКО МЕСТО
1.				

(навести сва бирачка места по одређеницама из ове табеле)

II

Ову одлуку објавити на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Број: _____
 У Београду, __. __. __. године

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

ПРЕДСЕДНИК

(потпис)

М.П.

(име и презиме)

ПОДАЦИ

О ПРИСТУПАЧНОСТИ БИРАЧКОГ МЕСТА

I ДЕО – ОСНОВНИ ПОДАЦИ			
Ред. бр.	ОСНОВНИ ПОДАЦИ	УПИСАТИ ПОДАТКЕ	
1.	Број бирачког места		
2.	Објект (назив бирачког места)		
3.	Адреса бирачког места		
4.	Просторија у којој се налази бирачко место (нпр. учионица бр. 5, канцеларија бр.8)		
5.	Површина просторије за гласање		
6.	Бирачко место се налази у приземљу/партеру	ДА	НЕ
II ДЕО – СПИСАК ПИТАЊА			
Ред. бр.	НАЗИВ ПИТАЊА	ЗАОКРУЖИТИ ОДГОВАРАЈУЋУ ОПЦИЈУ	
1.	Да ли је прилаз до објекта у којем се налази бирачко место (од пешачког прелаза, стајалишта јавног превоза, паркинг места) БЕЗ ПРЕПРЕКА?	ДА	НЕ
1.1.	Уколико је прилаз до објекта без препрека , како је прилаз регулисан	1. постоје рампе	
		2. спуштени ивичњаци	
		3. остало	
1.2.	Уколико је прилаз са препрекама , које су то препреке	1. стрми успони	
		2. ивичњаци	
		3. степенице	
		4. остало	

Ред. бр.	НАЗИВ ПИТАЊА	ЗАОКРУЖИТИ ОДГОВАРАЈУЋУ ОПЦИЈУ	
2.	Да ли испред бирачког места ИМА ПЕШАЧКИ ПРЕЛАЗ?	ДА	НЕ
2.1.	Уколико испред бирачког места има пешачки прелаз, да ли је без препрека	1. има спуштене ивичњаке	
		2. има звучну сигнализацију за слепе	
		3. има тактилно поље безбедности за слепе	
2.2.	Уколико је бирачко место са препрекама , које су то препреке	1. високи ивичњаци	
		2. остало	
3.	Да ли постоје ПАРКИНГ МЕСТА испред објекта у којем се налази бирачко место?	ДА	НЕ
3.1.	Уколико постоје паркинг места, да ли постоје општа паркинг места за особе са инвалидитетом?	ДА	НЕ
3.2.	Уколико постоје општа паркинг места за особе са инвалидитетом, како су регулисана	1. прописно су обележена знаком	
		2. приступачна су у односу на тротоар (спуштен је ивичњак)	
		3. са паркинг места се директно улази на тротоар	
4.	Да ли је улаз у објекат у којем се налази бирачко место ПРИСТУПАЧАН?	ДА	НЕ
4.1.	Уколико је улаз у објекат у којем се налази бирачко место приступачан , на који начин је приступачан	1. у равни је са тротоаром/приступном стазом	
		2. постоји рампа	
		3. постоји подизна платформа	
		4. остало	
4.2.	Уколико улаз у објекат у којем се налази бирачко место није приступачан , навести разлог због којег није приступачан	1. улаз није у равни са тротоаром/приступном стазом	
		2. испред улаза у објекат има степеница	
		3. остало	

Ред. бр.	НАЗИВ ПИТАЊА	ЗАОКРУЖИТИ ОДГОВАРАЈУЋУ ОПЦИЈУ	
5.	Да ли врата на улазу у објект у којем се налази бирачко место ОМОГУЋАВАЈУ НЕСМЕТАНИ УЛАЗАК У ОБЈЕКАТ?	ДА	НЕ
5.1.	Уколико врата на улазу омогућавају несметани улазак у објект, навести начин на који омогућавају	1. довољно су широка (80 и више цм/две особе могу да стану раме уз раме у довратак) 2. аутоматска су (отварају се сензорски) 3. отварају се са лакоћом 4. ротирајућа са опцијом за улаз корисника који се отежано крећу 5. без прага су	
5.2.	Уколико врата на улазу не омогућавају несметан улазак, навести разлог	1. врата су тешка и са механизмом за аутоматско затварање 2. врата су са прагом 3. врата су ротирајућа без опције за улаз корисника који се отежано крећу 4. остало	
6.	Да ли је кретање унутар објекта у којем се налази бирачко место У ЈЕДНОМ НИВОУ?	ДА	НЕ
6.1.	Уколико кретање унутар објекта није у једном нивоу , да ли постоји могућност вертикалне комуникације	ДА	НЕ
6.2.	У случају да постоје могућности вертикалне комуникације , како су регулисане	1. постоји рампа за савладавање различитих нивоа 2. постоји степенишна платформа за савладавање висине 3. постоји лифт довољних димензија да у њега може да се уђе са инвалидским колицима (ширина врата 80цм и више и унутрашње димензије кабине лифта износе најмање 110x140 цм) 4. обезбеђене су тактилне линије вођења за слепе и слабовиде 5. ходници/пролази до просторија/бирачких места су довољно широки за кретање инвалидских колица (180 и више цм/четири особе могу да стану раме уз раме) 6. врата бирачког места су довољно широка (80 и више цм/две особе могу да стану раме уз раме у довратак)	

Ред. бр.	НАЗИВ ПИТАЊА	ЗАОКРУЖИТИ ОДГОВАРАЈУЋУ ОПЦИЈУ	
7.	Да ли је на бирачком месту обезбеђен систем знакова за оријентацију у простору ЗА СЛЕПЕ И СЛАБОВИДЕ ОСОБЕ ?	ДА	НЕ
8.	Да ли бирачко место поседује форме информација и комуникација са бирачима ЗА ГЛУВЕ И НАГЛУВЕ ОСОБЕ ?	ДА	НЕ
8.1.	Уколико бирачко место поседује форме информација и комуникација са бирачима за глуве и наглуве особе, како је то уређено	1. обезбеђена је могућност комуникације на српском знаковном језику (електронски или уживо)	
		2. обезбеђен је асистивни слушни систем (нпр. индуктивна петља)	
		3. у објекту постоје визуелни аларми за глуве особе	

У П У Т С Т В О
О УРЕЂЕЊУ БИРАЧКОГ МЕСТА
И ПРОСТОРИЈЕ ЗА ГЛАСАЊЕ*

(пречишћен текст)

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством ближе се прописују правила о уређењу бирачког места и просторије за гласање у поступку спровођења избора за народне посланике, односно избора за председника Републике (у даљем тексту: избори).

II. УРЕЂЕЊЕ БИРАЧКОГ МЕСТА

Надлежност

Члан 2.

(1) Општинска изборна комисија, градска изборна комисија и изборна комисија градске општине Града Београда (у даљем тексту: локална изборна комисија) и општинска/градска управа старају се о уређењу бирачког места и дужне су да обезбеде да бирачко место буде благовремено припремљено и отворено за гласање.

(2) Бирачки одбор, на дан гласања, уређује бирачко место и обезбеђује правилност и тајност гласања.

(3) Министарство надлежно за спољне послове и бирачки одбор старају се о уређењу бирачког места у иностранству.

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

(4) Министарство надлежно за правосуђе и бирачки одбор старају се о уређењу бирачког места у заводу за извршење кривичних санкција.

Уређивање бирачког места

Члан 3.

(1) На улазу у објекат у којем се налази бирачко место, истиче се ознака бирачког места, која је саставни део овог упутства (Прилог 1).

(2) Испред просторије у којој је бирачко место истичу се: ознака бирачког места, збирна изборна листа кандидата за народне посланике, односно листа кандидата за избор председника Републике и информативни постери за бираче.

(3) Ако у објекту постоји више просторија за гласање или ако је објекат са једном просторијом за гласање велики, локална изборна комисија и општинска/градска управа треба да се постарају о томе да буду постављене одговарајуће ознаке за кретање унутар објекта, које су саставни део овог упутства (Прилог 2).

(4) Испред просторије у којој је бирачко место стоји члан бирачког одбора који упознаје бираче о начину кретања кроз просторију за гласање и који води рачуна о томе да у просторији буде само онолико бирача колико има обезбеђених паравана за обезбеђивање тајности гласања.

(5) Шема уређења бирачког места је саставни део овог упутства (Прилог 3).

Уређивање просторије за гласање

Члан 4.

(1) У просторији за гласање истиче се Државна застава Републике Србије.

(2) Бирачки одбор уређује просторију тако да места за обављање радњи везаних за спровођење гласања буду постављена следећим редоследом:

- место на којем члан бирачког одбора рукује УВ лампом;
- место на којем се утврђује идентитет бирача;
- место на којем се налази извод из бирачког списка, евентуални списак накнадних промена у бирачком списку односно посебан

извод из бирачког списка за бираче на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, ако гласају на том бирачком месту;

– место на којем члан бирачког одбора рукује спрејом за обележавање прста бирача;

– место на којем се чувају и уручују гласачки листићи;

– место на којем члан бирачког одбора поучава бирача о начину гласања;

– место за гласање, на којем се постављају паравани за обезбеђивање тајности гласања;

– место на којем се поставља гласачка кутија;

– место на којем се члан бирачког одбора стара о томе да бирач у гласачку кутију убаца пресавијени гласачки листић.

(3) Бирачки одбор обезбеђује лицима која прате рад бирачког одбора (посматрачима) одговарајуће место са кога могу несметано да прате ток гласања и утврђивање резултата гласања.

(4) На једној од бочних страна на гласачкој кутији лепи се ознака гласачке кутије, која је саставни део овог упутства (Прилог 4).

(5) Шема уређења просторије за гласање саставни је део овог упутства (Прилог 5).

Обезбеђивање тајности гласања

Члан 5.

(1) Паравани за обезбеђивање тајности гласања морају да буду постављени тако да други бирачи, чланови бирачког одбора и посматрачи не могу видети како бирач попуњава гласачки листић, о чему су чланови бирачког одбора дужни да се старају током целог трајања гласања.

(2) Отвор паравана треба да буде окренут према зиду, при чему размак између паравана мора да буде најмање један метар.

(3) На бирачком месту може бити присутно само онолико бирача колико има паравана.

(4) Бирачки одбор је дужан да посебно води рачуна о томе да нико не прилази паравану док бирач попуњава гласачки листић.

(5) Посматрач има право да се креће по целој просторији у којој је бирачко место, тако да не ремети тајност гласања у смислу става 4. овог члана и да не омета ред бирачког одбора.

Приступ и несметано кретање бирача који су особе са инвалидитетом

Члан 6.

Бирачко место мора бити уређено тако да се омогући приступ и несметано кретање бирача који су особе са инвалидитетом.

Забрана истицања пропагандног материјала

Члан 7.

(1) На бирачком месту или непосредно испред бирачког места не могу се истицати симболи политичке странке и подносиоца проглашене изборне листе, односно предлагача кандидата за председника Републике, као и други изборни пропагандни материјал.

(2) Бирачким местом сматра се просторија у којој се обавља гласање, а ако се у једном објекту налази више просторија за гласање, бирачким местом сматра се цео тај објекат.

(3) Ако је на бирачком месту истакнут изборни пропагандни материјал, бирачки одбор га уклања.

(4) Бирачки одбор мора да се стара, све време док траје гласање, да на бирачком месту не буде истакнут изборни пропагандни материјал.

III. ИСТОВРЕМЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Истовремено спровођење избора за народне посланике и избора за председника Републике

Члан 8.

(1) Ако се истовремено одржавају избори за народне посланике и избори за председника Републике, бирачки одбор уређује бирачко место и просторију у којој је бирачко место тако што испред просторије у којој је бирачко место, поред збирне изборне листе кандидата за народне посланике истиче листу кандидата за избор председника Републике, а прописани редослед места из члана 4. став 2. овог упутства допуњава тако што:

– после места на којем се налази извод из бирачког списка за гласање на изборима за народне посланике одређује место на којем

се налази извод из бирачког списка за гласање на изборима за председника Републике;

– после места на којем се чувају и уручују гласачки листићи за гласање на изборима за народне посланике одређује место на којем се чувају и уручују гласачки листићи за гласање на изборима за председника Републике;

– на месту на којем се налази гласачка кутија за гласање на изборима за народне посланике поставља поред ње кутију за гласање на изборима за председника Републике;

– место на којем се члан бирачког одбора стара о томе да бирач у гласачку кутију убаци пресавијени гласачки листић, одређује као место на којем се тај члан бирачког одбора стара и о томе да бирач гласачке листиће убацује у одговарајуће гласачке кутије.

(2) На свакој гласачкој кутији лепи се одговарајућа ознака гласачке кутије.

(3) Шема уређења бирачког места и просторије за гласање саставни је део овог упутства (Прилози 6 и 7).

Истовремено спровођење избора за народне посланике или избора за председника Републике и избора за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе

Члан 9.

(1) Ако се истовремено са изборима за народне посланике или изборима за председника Републике одржавају и избори за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе, бирачки одбор уређује бирачко место и просторију у којој је бирачко место тако што испред просторије у којој је бирачко место, поред збирне изборне листа кандидата за народне посланике или листе кандидата за избор председника Републике, истиче збирну изборну листу кандидата за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе, а прописани редослед места из члана 4. став 2. овог упутства допуњава тако што:

– после места на којем се налази извод из бирачког списка за гласање на изборима за народне посланике или на изборима за председника Републике одређује место на којем се налази извод из бирачког списка за гласање на изборима за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе;

– после места на којем се чувају и уручују гласачки листићи за гласање на изборима за народне посланике или на изборима за председника Републике одређује место на којем се чувају и уручују гласачки листићи за гласање на изборима за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе;

– на месту на којем се налази гласачка кутија за гласање на изборима за народне посланике или на изборима за председника Републике поставља поред ње кутију за гласање на изборима за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе;

– место на којем се члан бирачког одбора стара о томе да бирач у гласачку кутију убаци пресавијени гласачки листић, одређује као место на којем се тај члан бирачког одбора стара и о томе да бирач гласачке листиће убацује у одговарајуће гласачке кутије.

(2) На свакој гласачкој кутији лепи се одговарајућа ознака гласачке кутије.

(3) Шема уређења бирачког места и просторије за гласање је саставни део овог упутства (Прилози 8 и 9).

Истовремено спровођење избора за народне посланике, избора за председника Републике и избора за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе

Члан 10.

(1) Ако се истовремено одржавају избори за народне посланике, избори за председника Републике и избори за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе, бирачки одбор уређује бирачко место и просторију у којој је бирачко место тако што испред просторије у којој је бирачко место, поред збирне изборне листе кандидата за народне посланике и листе кандидата за избор председника Републике, истиче збирну изборну листу кандидата за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе, а прописани редослед места из члана 4. став 2. овог упутства допуњава тако што:

– после места на којем се налази извод из бирачког списка за гласање на изборима за народне посланике одређује место на којем се налази извод из бирачког списка за гласање на изборима за председника Републике, а после њега одређује место на којем се налази извод из бирачког списка за гласање на изборима за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе;

– после места на којем се чувају и уручују гласачки листићи за гласање на изборима за народне посланике одређује место на којем се чувају и уручују гласачки листићи за гласање на изборима за председника Републике, а после њега одређује место на којем се чувају и уручују гласачки листићи за гласање на изборима за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе;

– на месту на којем се налази гласачка кутија за гласање на изборима за народне посланике поставља поред ње кутију за гласање на изборима за председника Републике, а поред ње кутију за гласање на изборима за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе;

– место на којем се члан бирачког одбора стара о томе да бирач у гласачку кутију убаци пресавијени гласачки листић, одређује као место на којем се тај члан бирачког одбора стара и о томе да бирач гласачке листиће убацује у одговарајуће гласачке кутије.

(2) На свакој гласачкој кутији лепи се одговарајућа ознака гласачке кутије.

(3) Шема уређења бирачког места и просторије за гласање саставни је део овог упутства (Прилози 10 и 11).

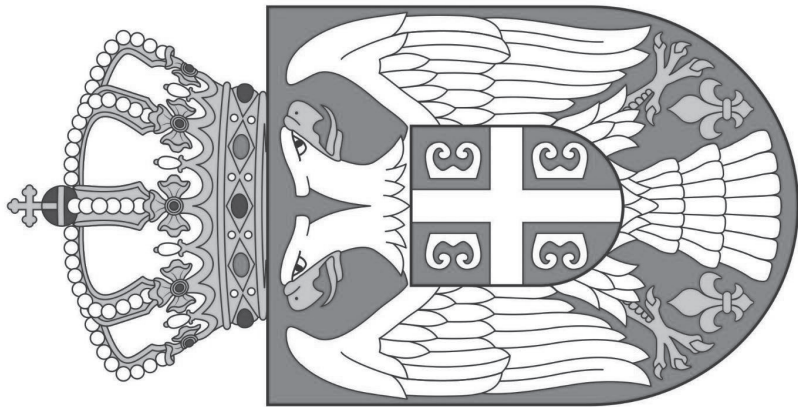
IV. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 11.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

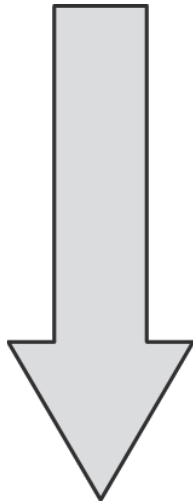

(назив избора)

БИРАЧКО МЕСТО

БРОЈ _____

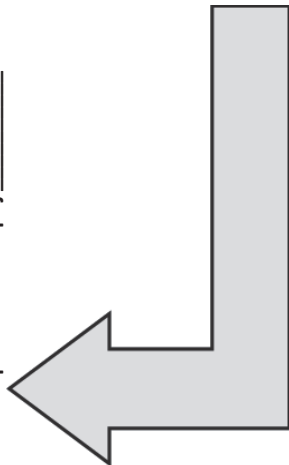
Бирачко место број _____

Бирачко место број _____

Бирачко место број _____

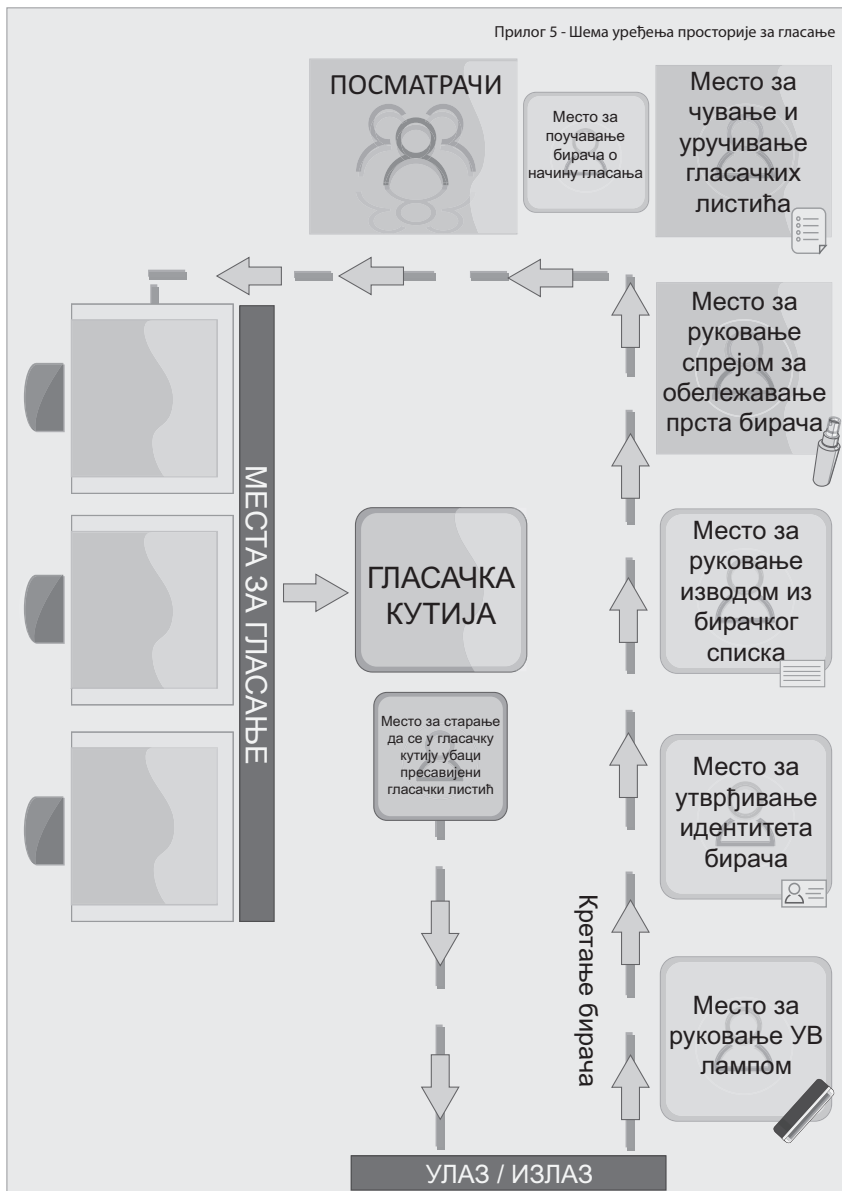

Бирачко место број _____

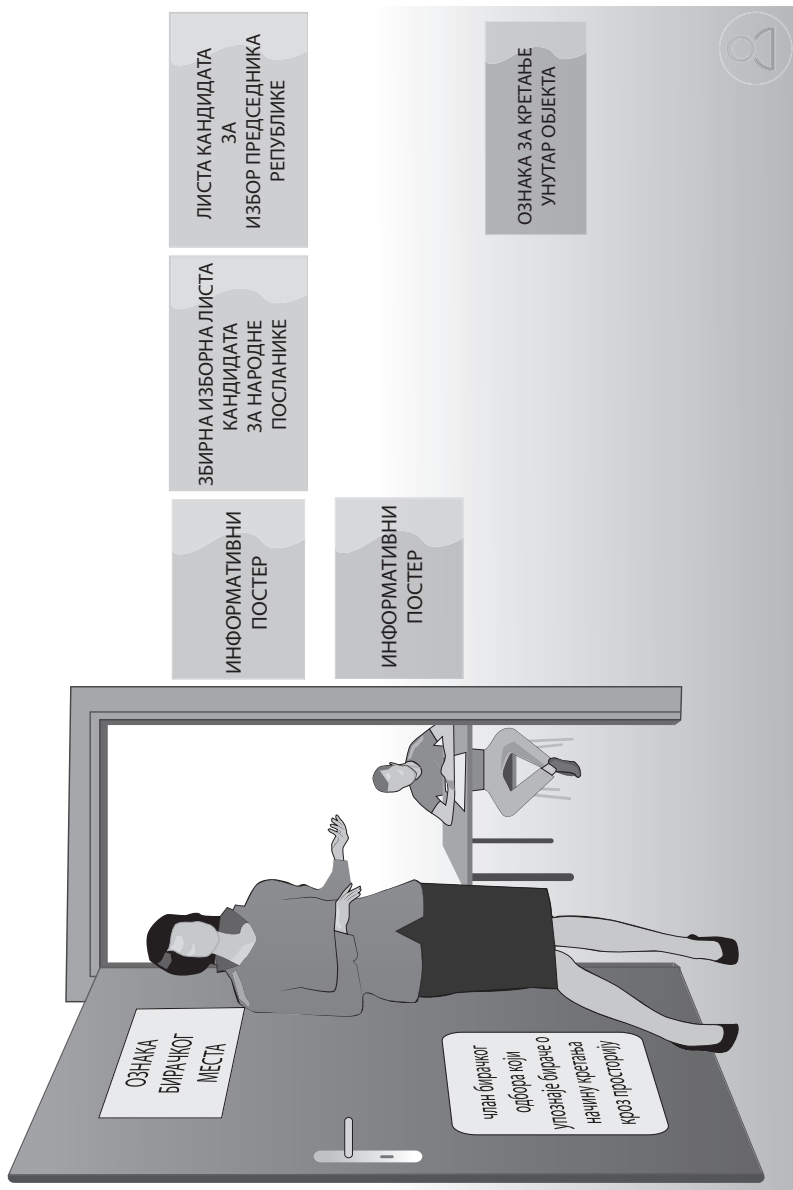

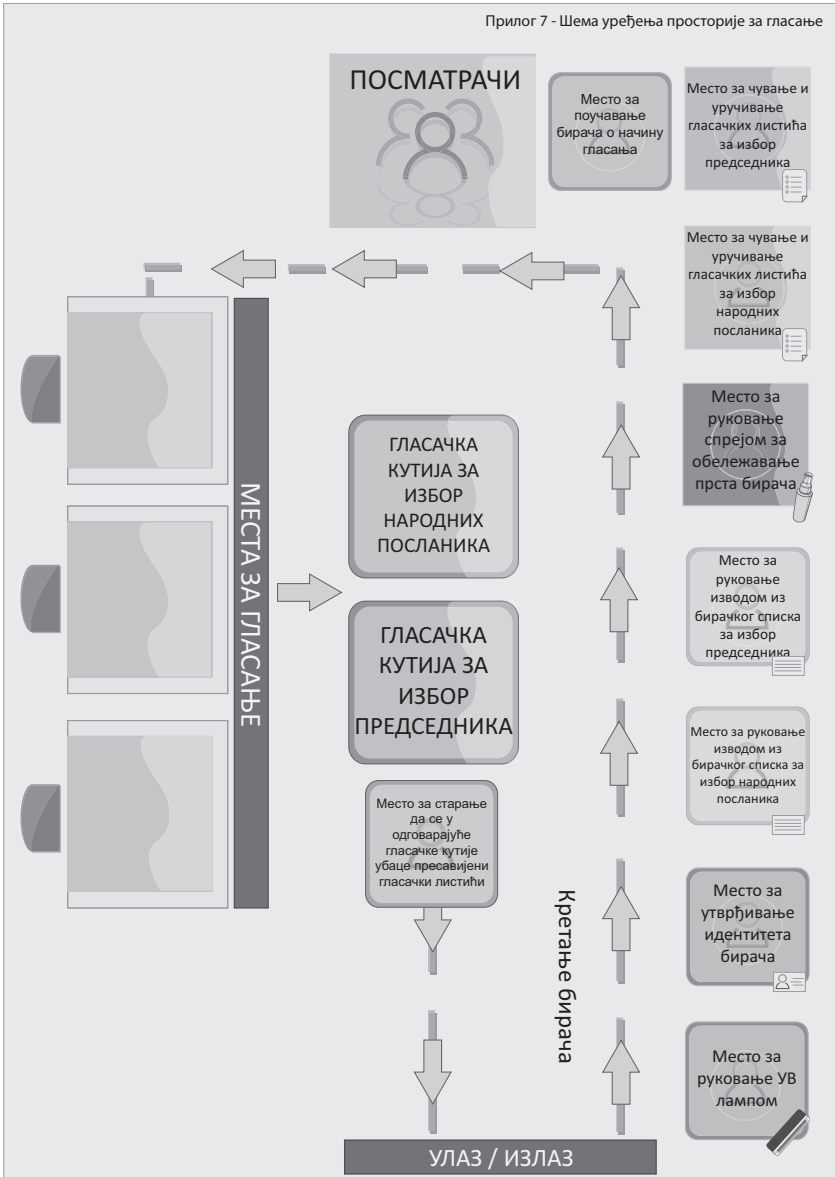
ГЛАСАЧКА КУТИЈА

(назив избора)

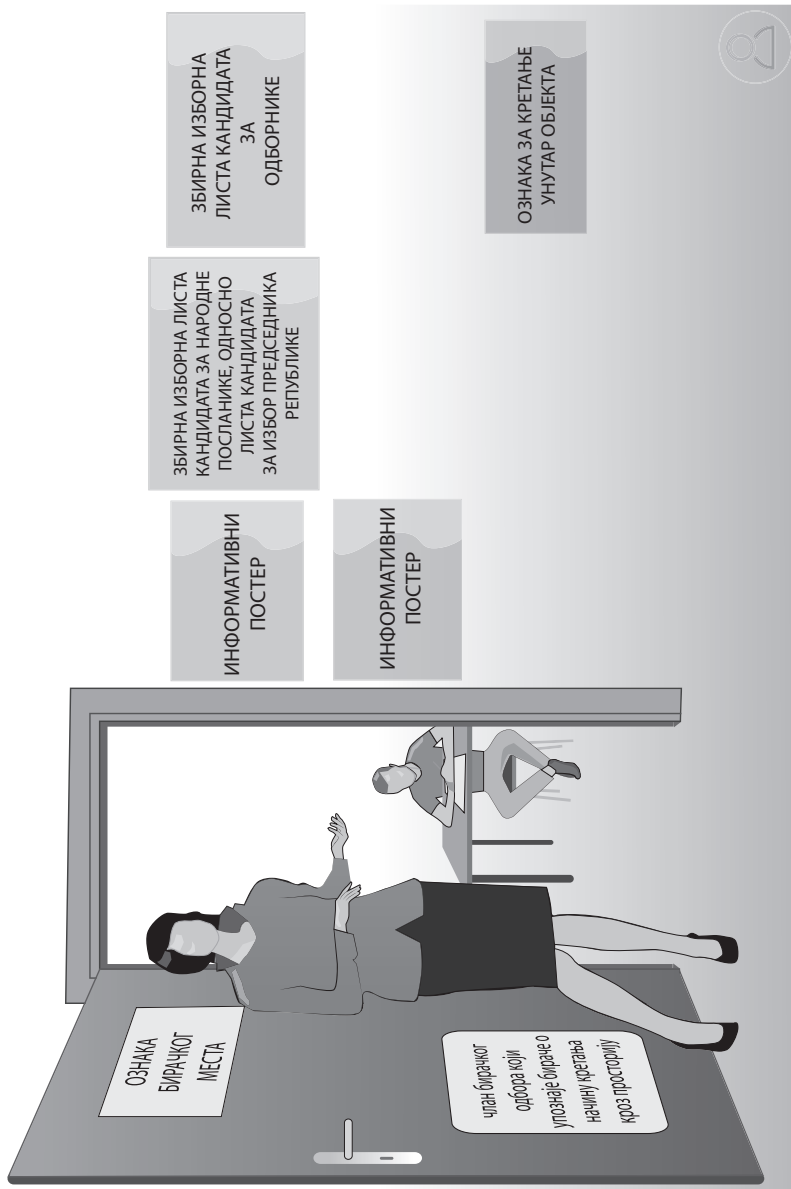

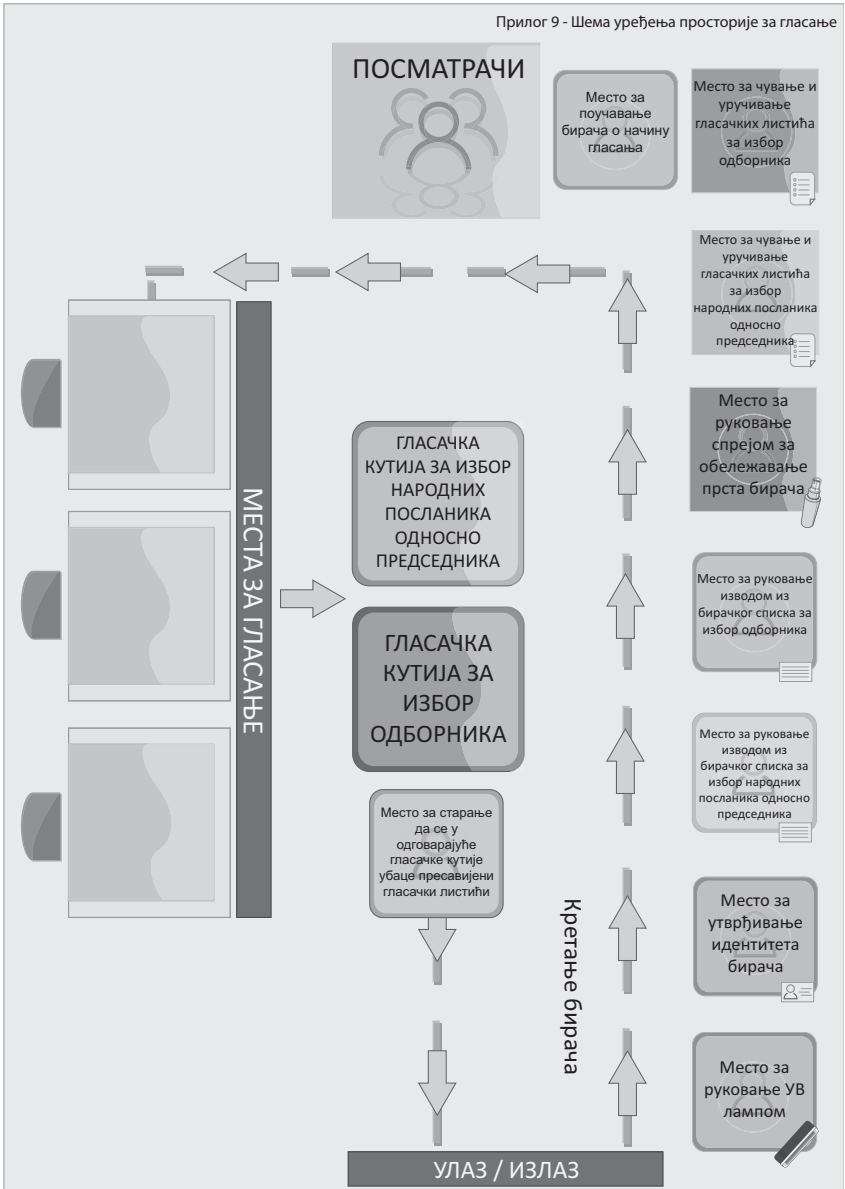
Прилог 6 - Шема уређења бирачког места

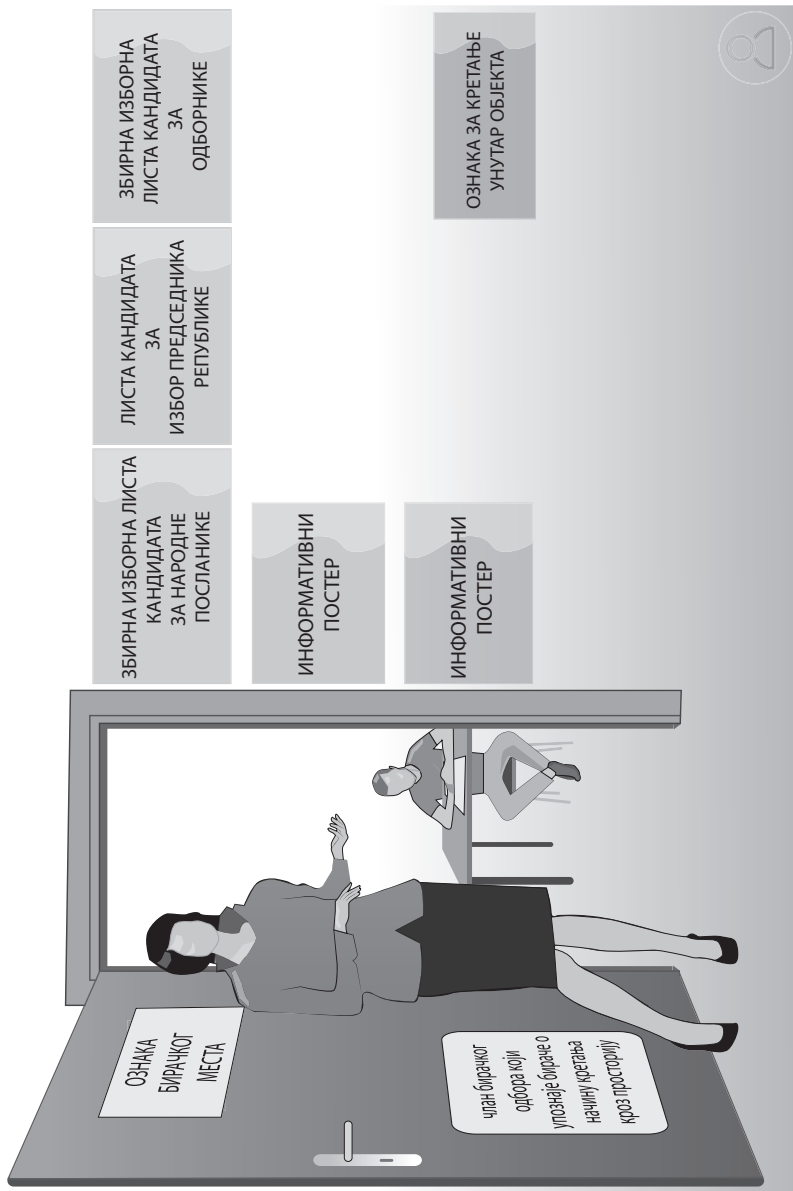

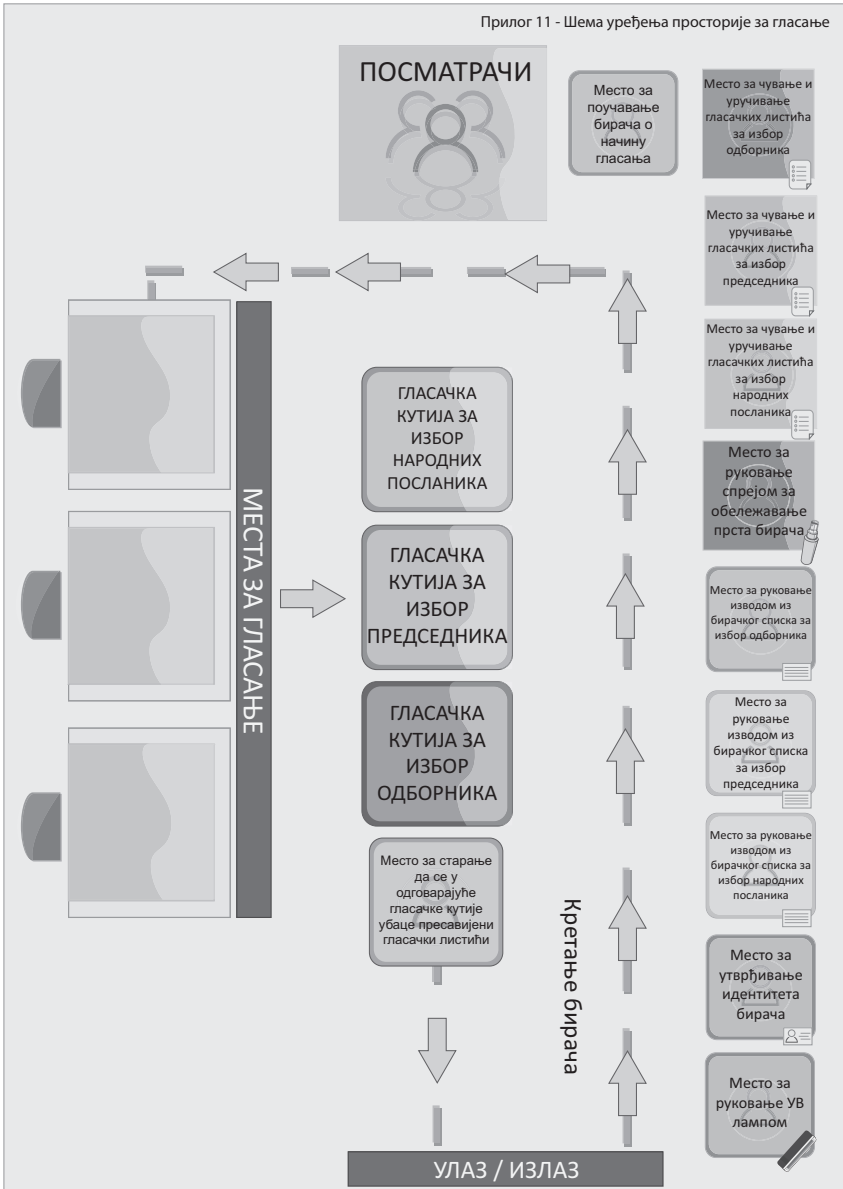

Прилог 8 - Шема уређења бирачког места

У П У Т С Т В О
О ЈЕДИНСТВЕНИМ СТАНДАРДИМА
ЗА ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ*

(пречишћен текст)

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством прописују се јединствени стандарди за израду изборног материјала, као и радње које су у вези са израдом и припремом изборног материјала за спровођење избора за народне посланике Народне скупштине, односно избора за председника Републике.

II. ШТАМПАНИ ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ

Штампање изборног материјала

Члан 2.

(1) Гласачки листићи и остали изборни материјал за спровођење избора штампају се у штампарији Јавног предузећа „Службени гласник“.

(2) Гласачки листићи за изборе штампају се на папиру заштићеном воденим жигом.

Гласачки листић за избор народних посланика

Члан 3.

Гласачки листић за избор народних посланика садржи:

1) назив избора и датум гласања;

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

- 2) редни број који се ставља испред назива изборне листе;
- 3) називе изборних листа према редоследу утврђеном на збирној изборној листи са именом и презименом првог кандидата са изборне листе;
- 4) напомену да се гласа само за једну изборну листу и то тако што се заокружи редни број испред назива те листе;
- 5) напомену да је гласање тајно, да се обавља иза паравана за гласање и да након што попуни гласачки листић, бирач треба да га пресавије тако да се не види како је попуњен и да га тако пресавијеног убаци у гласачку кутију;
- 6) отисак печата Републичке изборне комисије.

Гласачки листић за избор председника Републике

Члан 4.

Гласачки листић за избор председника Републике садржи:

- 1) назив избора и датум гласања;
- 2) редни број који се ставља испред имена и презимена кандидата;
- 3) име и презиме кандидата и назив предлагача кандидата;
- 4) напомену да се гласа само за једног кандидата и то тако што се заокружи редни број испред његовог имена и презимена;
- 5) напомену да је гласање тајно, да се обавља иза паравана за гласање и да након што попуни гласачки листић, бирач треба да га пресавије тако да се не види како је попуњен и да га тако пресавијеног убаци у гласачку кутију;
- 6) отисак печата Републичке изборне комисије.

Контролни лист за проверу исправности гласачке кутије

Члан 5.

Контролни лист за проверу исправности гласачке кутије садржи:

- 1) назив избора;
- 2) датум гласања;
- 3) број бирачког места;
- 4) назив општине/града/завода за извршење кривичних санкција/ стране државе;
- 5) име и презиме бирача који је први дошао на бирачко место и редни број под којим је уписан у извод из бирачког списка;

- 6) место, датум и време попуњавања контролног листа;
- 7) име, презиме и потпис првог бирача и имена, презимена и потписе присутних чланова односно заменика чланова бирачког одбора.

Боја гласачких листића и контролног листа за проверу исправности гласачке кутије

Члан 6.

(1) Републичка изборна комисија (у даљем тексту: Комисија) доноси одлуку којом утврђује боју гласачког листића и боју контролног листа за проверу исправности гласачке кутије и објављује је у „Службеном гласнику Републике Србије“.

(2) Гласачки листић и контролни лист за проверу исправности гласачке кутије не могу бити исте боје.

Облик и изглед гласачког листића

Члан 7.

(1) Комисија одлуком утврђује облик и изглед гласачког листића, а саставни део те одлуке је и узорак гласачког листића.

(2) Одлуком из става 1. овог члана утврђује се формат папира на којем ће се израђивати гласачки листићи.

(3) Ако су испуњени законски услови да се гласачки листић штампа и на језицима и писмима националних мањина, одлуком из става 1. овог члана утврђују се све језичке варијанте са којима ће се штампати гласачки листићи као и формат папира на којем ће се израђивати гласачки листићи са више језичких варијанти.

Број гласачких листића

Члан 8.

(1) Број гласачких листића који се штампају за изборе мора да буде једнак броју бирача који су уписани у бирачки списак.

(2) У року од 24 часа од доношења одлуке о објављивању укупног броја бирача Комисија одлуком, која се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“, утврђује број гласачких листића који се штампа.

Збирна изборна листа кандидата за народне посланике

Члан 9.

Збирна изборна листа кандидата за народне посланике садржи све изборне листе са личним именима свих кандидата за народне посланике и подацима о години њиховог рођења, занимању и месту пребивалишта.

Листа кандидата за избор председника Републике

Члан 10.

Листа кандидата за избор председника Републике садржи за сваког кандидата:

- 1) име и презиме;
- 2) годину рођења;
- 3) занимање;
- 4) назив предлагача.

Записник о раду бирачког одбора

Члан 11.

(1) Записник о раду бирачког одбора садржи:

- 1) назив избора;
- 2) број бирача који су уписани у извод из бирачког списка;
- 3) број бирача који су изашли на изборе;
- 4) број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији;
- 5) број неважећих гласачких листића;
- 6) број важећих гласачких листића;
- 7) број гласова који је добила свака изборна листа, односно кандидат за председника.

(2) Записник о раду бирачког одбора садржи и друге чињенице значајне за ток и утврђивање резултата гласања на бирачком месту, укључујући податке о времену када је отворено и затворено бирачко место, о провери исправности гласачке кутије и попуњавању и потписивању контролног листа, о провери да ли је гласачка кутија све време била исправна и запечаћена и да ли је пронађен контролни лист, о евентуалном прекиду гласања и нарушавању реда на

бирачком месту, примедбе чланова бирачког одбора, као и име презиме и потпис чланова односно заменика чланова бирачког одбора.

(3) Комисија посебним актом за сваке изборе прописује образац записника о раду бирачког одбора.

Записник о посматрачима рада бирачког одбора

Члан 12.

(1) Записник о посматрачима рада бирачког одбора садржи:

- 1) назив избора;
- 2) датум гласања;
- 3) број бирачког места и назив општине/града;
- 4) назив домаћег или страног посматрача;
- 5) име и презиме представника посматрача рада бирачког одбора;
- 6) примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту;
- 7) податак о времену када је представник посматрача дошао на бирачко место, односно када је напустио бирачко место;
- 8) име, презиме и потпис представника посматрача;
- 9) име, презиме и потпис председника, односно заменика председника бирачког одбора.

(2) Комисија посебним актом за сваке изборе прописује образац записника о посматрачима рада бирачког одбора.

Потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места

Члан 13.

Потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места садржи:

- 1) назив избора;
- 2) име и презиме бирача;
- 3) јединствени матични број грађана бирача;
- 4) место и адресу пребивалишта бирача;
- 5) редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка;
- 6) датум гласања;
- 7) број бирачког места и назив општине/града;
- 8) место и датум попуњавања потврде о изборном праву за гласање ван бирачког места;

- 9) име, презиме и потпис бирача;
- 10) име, презиме и потпис председника бирачког одбора;
- 11) напомену да потврду попуњава бирачки одбор и потписује председник бирачког одбора пре одласка повереника бирачког одбора код бирача који гласа ван бирачког места, да бирач обавезно потписује потврду, коју повереници бирачког одбора враћају бирачком одбору, те да ако потврда није потписана од стране бирача, сматраће се да бирач није гласао.

Употреба језика и писама

Члан 14.

(1) Текст гласачког листића за избор народних посланика и председника Републике, збирне изборне листе кандидата за народне посланике, листе кандидата за избор председника Републике и записника о раду бирачког одбора, штампа се на српском језику, ћириличким писмом.

(2) У општини и граду у којој је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, текст гласачког листића штампа се на српском језику, ћириличким писмом, а испод тог текста штампа се текст на језику и писму националне мањине истим обликом и величином слова.

(3) Ако је у општини, односно граду на дан расписивања избора у службеној употреби више језика националних мањина, текст на језицима националних мањина исписује се после текста на српском језику по азбучном реду назива језика националне мањине.

(4) У општини и граду у којима је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, поред збирне изборне листе кандидата за народне посланике, односно листе кандидата за избор председника Републике која се штампа на српском језику ћириличким писмом, израђује се и збирна изборна листа кандидата за народне посланике, односно листа кандидата за избор председника Републике на језику и писму националне мањине истим обликом и величином слова.

(5) У општини и граду у којој је на дан расписивања избора у службеној употреби језик националне мањине, поред обрасца записника о раду бирачког одбора који се штампа на српском језику

ћириличким писмом, израђује се и образац записника на језику и писму националне мањине, истим обликом и величином слова.

III. ОСТАЛИ ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ

Гласачка кутија

Члан 15.

(1) Гласачка кутија има облик квадрата, следећих димензија: ширина 50 cm, дужина 35 cm, висина 60 cm, са могућим одступањем до 2 cm.

(2) Гласачка кутија се израђује од провидног ливеног клирита, дебљине 0,3 cm.

(3) Гласачка кутија се састоји из два дела, односно тела гласачке кутије и покретног поклопца. Бочне стране тела гласачке кутије су савијене од једног комада клирита који се лепи за дно кутије. Поклопац гласачке кутије се израђује од једног комада клирита, са бочним страницама висине 4,5 cm.

(4) По дужини поклопца, на средњем делу, налази се отвор дужине 20 cm и ширине 1,2 cm, који служи за убацивање гласачких листића.

(5) На ужим бочним странама поклопца налазе се по један отвор кружног облика, пречника 0,5–1 cm.

(6) На ужим бочним странама тела гласачке кутије налазе се по један отвор кружног облика, пречника 0,5–1 cm, који се поклапају са отворима на поклопцу, као и још по један исти отвор кружног облика у истој равни и на око 3 до 5 cm испод горњег отвора.

(7) Кроз отворе из ст. 5. и 6. овог члана провлачи се јемственик који се везује и печати од стране бирачког одбора за тело гласачке кутије.

(8) Скица гласачке кутије је саставни део овог упутства.

Паравани за обезбеђивање тајности гласања

Члан 16.

(1) Паравани за обезбеђивање тајности гласања на бирачким местима се израђују од трослојног картона са предњом белом страном, димензија 160 x 80 cm, са три преклопа (50cm–60cm–50cm).

(2) Скица паравана за обезбеђивање тајности гласања је саставни део овог упутства.

Спреј за обележавање прста бирача

Члан 17.

(1) Обележавање прста бирача, као знак да је бирач гласао врши се спрејом од специјалног нерастворљивог УВ мастила, видљивог под посебном светлошћу УВ лампе.

(2) Трајање ознаке из става 1. овог члана је минимум 24 часа.

IV. ИСТОВРЕМЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 18.

Ако се истовремено одржавају избори за народне посланике и избори за председника Републике, односно избори за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе гласачки листићи не могу бити исте боје, као ни контролни листови за проверу исправности гласачке кутије.

V. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

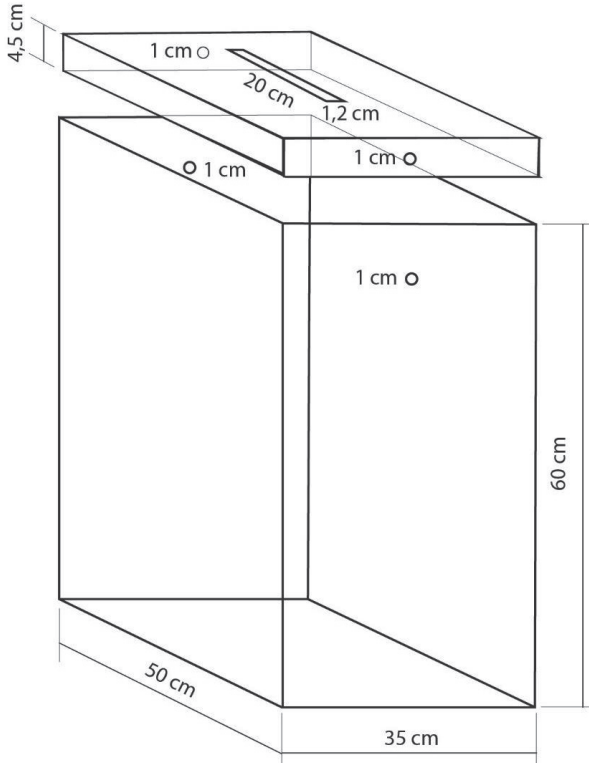
Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 19.

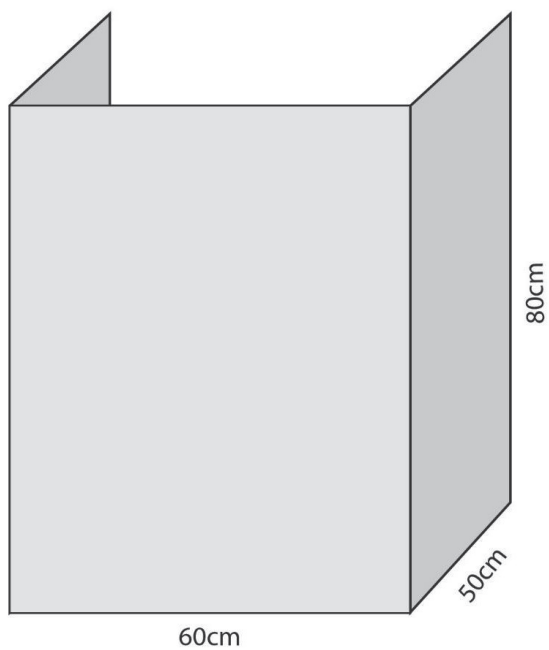
(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Скица гласачке кутије

Скица паравана за обезбеђивање тајности гласања

У П У Т С Т В О
ЗА ПРЕДЛАГАЊЕ ЛИЦА У БИРАЧКЕ ОДБОРЕ
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ГЛАСАЊА НА ИЗБОРИМА
ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ*

(пречишћен текст)

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет упутства

Члан 1.

(1) Овим упутством ближе се уређују поступци предлагања лица у бирачке одборе у сталном и проширеном саставу за спровођење гласања на изборима за народне посланике.

(2) Ово упутство се сходно примењује и за спровођење избора за председника Републике.

II. ЗАЈЕДНИЧКЕ ОДРЕДБЕ

Стални и проширени састав бирачког одбора

Члан 2.

(1) Бирачки одбор у сталном саставу чине председник, два члана, заменик председника и два заменика члана (у даљем тексту: чланови бирачких одбора).

(2) У бирачки одбор у проширеном саставу улазе члан и заменик члана које предложи подносилац проглашене изборне листе кандидата за народне посланике (у даљем тексту: подносилац изборне листе).

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

Општа правила о предлагању лица у бирачке одборе

Члан 3.

(1) У бирачки одбор може да буде предложено само оно лице које има изборно право и које није народни посланик, нити кандидат за народног посланика.

(2) Када овлашћени предлагачи предлажу лица у бирачке одборе, треба да воде рачуна о уравнотеженој заступљености полова и потреби да укључе особе са инвалидитетом у спровођење изборног поступка.

(3) Предлог за именовање лица у бирачки одбор садржи име и презиме, јединствени матични број грађана (у даљем тексту: ЈМБГ), место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште предложеног лица и означавање овлашћеног предлагача.

(4) Ако за неко предложено лице нису достављени уредни подаци, локална изборна комисија, односно Комисија обавештава лице које је поднело предлог за именовање лица у бирачке одборе да поднети предлог треба да уреди до истека рока за подношење предлога за именовање лица у бирачке одборе.

(5) У предлогу за именовање лица у бирачке одборе мора да буде наведено да су сва предложена лица обавештена о обавези да општинској односно градској управи доставе податке о текућим рачунима на које ће се вршити исплата накнаде за рад у бирачким одборима, у складу са посебном одлуком Комисије.

Рок за предлагање и именовање лица у бирачке одборе

Члан 4.

(1) Предлог за именовање лица у бирачки одбор може се поднети најкасније 15 дана пре дана гласања.

(2) Чланови и заменици чланова бирачких одбора именују се најкасније десет дана пре дана гласања.

Провера изборног права за чланове бирачких одбора

Члан 5.

(1) Проверу да ли лица предложена у бирачке одборе имају изборно право врше локалне изборне комисије преко општинских/градских управа, изузев за лица предложена у бирачке одборе

за бирачка места у иностранству и за бирачка места у заводима за извршење кривичних санкција.

(2) За лица предложена у бирачке одборе на бирачким местима у иностранству и у заводима за извршење кривичних санкција, проверу изборног права врши Републичка изборна комисија (у даљем тексту: Комисија).

(3) Ако неко предложено лице нема изборно право, локална изборна комисија, односно Комисија обавештава о томе лице које је поднело предлог, које има право предлагања другог лица, све до истека рока за подношење предлога за именовање лица у бирачки одбор.

Промена члана и заменика члана бирачког одбора

Члан 6.

(1) Члан, односно заменик члана бирачког одбора у сталном саставу може се променити на захтев овлашћеног предлагача најкасније три дана пре дана гласања.

(2) Изузетно, председник и заменик председника бирачког одбора могу се променити најкасније до отварања бирачког места ради гласања ако умру, разболе се или изгубе изборно право.

Законско ограничење

Члан 7.

(1) Једно лице не може да буде именовано у два бирачка одбора, односно два органа за спровођење избора.

(2) Ако је једно лице предложено у два и више бирачких одбора, надлежна комисија о томе обавештава лице које је поднело каснији предлог и које до истека рока за достављање предлога за именовање лица у бирачке одборе може да достави предлог новог члана бирачког одбора.

III. БИРАЧКИ ОДБОР У СТАЛНОМ САСТАВУ

Предлагач

Члан 8.

(1) Чланови бирачких одбора у сталном саставу, изузев чланова бирачких одбора за бирачка места у иностранству и за бирачка места

у заводима за извршење кривичних санкција, именују се на предлог посланичких група у Народној скупштини.

(2) Чланови бирачких одбора у иностранству именују се на предлог министарства надлежног за спољне послове, по могућности, из реда бирача који имају боравиште у иностранству, а председник бирачког одбора именује се из реда запослених у дипломатско-конзуларном представништву Републике Србије у иностранству (у даљем тексту: дипломатско-конзуларно представништво).

(3) Чланови бирачких одбора у заводима за извршење кривичних санкција именују се на предлог министарства које је надлежно за правосуђе, а ниједан међу њима не може да буде лице које ради у том министарству или које гласа у заводу.

(4) Посланичком групом у смислу предлагања члана бирачких одбора у сталном саставу сматра се и народни посланик појединац или група народних посланика која броји мање од оног броја народних посланика који је потребан за образовање посланичке групе:

1) ако су сви ти народни посланици изабрани са исте изборне листе;

2) ако изборна листа на којој су изабрани није освојила онолико мандата колико је потребно за образовање посланичке групе;

3) ако нико од њих није приступио некој посланичкој групи;

4) ако су сви ти народни посланици потписали предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу.

Сачињавање предлога за именовање чланова бирачких одбора у сталном саставу

Члан 9.

(1) На основу законом прописаних мерила, Комисија за територију сваке локалне изборне комисије благовремено прописује и објављује на веб-презентацији распоред места по којем посланичке групе предлажу чланове бирачких одбора у сталном саставу.

(2) Предлог за именовање чланова бирачких одбора посланичка група сачињава у складу са објављеним распоредом места и на Обрасцу БО-1, који је саставни је део овог упутства.

(3) Предлог за именовање чланова бирачких одбора посланичка група сачињава за сваку општину/град посебно.

(4) За град Београд, предлог за именовање чланова бирачких одбора сачињава се посебно за сваку градску општину.

(5) Када предлаже кандидата за председника и заменика председника бирачког одбора, посланичка група, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у бирачком одбору и има искуство у спровођењу избора.

Достављање предлога за именовање чланова бирачких одбора у сталном саставу

Члан 10.

(1) Предлог за именовање чланова бирачких одбора посланичка група доставља локалној изборној комисији.

(2) Предлог за именовање чланова бирачких одбора подноси председник посланичке групе или лице које он за то овласти.

(3) Председник посланичке групе дужан је да Комисији најкасније 20 дана пре дана гласања достави списак лица која су овлашћена да за одређену општину/град поднесу предлог за именовање чланова бирачких одбора.

(4) За свако лице које је овлашћено да поднесе предлог за именовање чланова бирачких одбора наводи се: име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број мобилног телефона и назив општине/града за коју се издаје овлашћење.

(5) Једно лице може да буде овлашћено за више општина/градова.

(6) Овлашћење за подношење предлога за именовање чланова бирачких одбора може се пренети на треће лице, при чему је то треће лице дужно да уз предлог за именовање чланова бирачких одбора приложи и наведено овлашћење, које мора да садржи следеће податке о лицу које се овлашћује: име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број мобилног телефона и назив општине/града за коју се издаје овлашћење.

(7) Ако посланичка група не достави благовремено предлог за именовање члана бирачког одбора, локална изборна комисија у бирачки одбор у сталном саставу именује лице које предложи начелник општинске, односно градске управе.

(8) Када предлаже члана бирачког одбора, начелник општинске односно градске управе предлог сачињава у складу са одредбама

члана 3. овог упутства, при чему, по могућности, даје предност лицу које је прошло обуку за рад у бирачком одбору и има искуство у спровођењу избора.

IV. БИРАЧКИ ОДБОР У ПРОШИРЕНОМ САСТАВУ

Предлагач

Члан 11.

(1) Чланови бирачког одбора у проширеном саставу именују се на предлог подносилаца изборних листа.

(2) Подносилац изборне листе може да предложи по члана и заменика члана у сваки бирачки одбор у проширеном саставу.

(3) Ако подносилац изборне листе благовремено не предложи члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу, бирачки одбор се образује без представника тог подносиоца изборне листе.

Сачињавање предлога за именовање чланова бирачких одбора у проширеном саставу

Члан 12.

(1) Предлог за именовање чланова бирачких одбора подносилац изборне листе сачињава за сваку јединицу локалне самоуправе посебно, као и посебно за сва бирачка места у заводима за извршење кривичних санкција и у иностранству.

(2) За град Београд, предлог за именовање чланова бирачких одбора сачињавају се посебно за сваку градску општину.

(3) Предлог за именовање чланова бирачких одбора подносилац изборне листе сачињава на Обрасцу БО-2, који је саставни је део овог упутства.

Достављање предлога за именовање чланова бирачких одбора у проширеном саставу

Члан 13.

(1) Предлог за именовање чланова бирачких одбора, изузев чланова бирачких одбора за бирачка места у иностранству и за бирачка

места у заводима за извршење кривичних санкција, подносилац изборне листе доставља локалној изборној комисији.

(2) Предлог за именовање чланова бирачких одбора за бирачка места у иностранству и за бирачка места у заводима за извршење кривичних санкција подносилац изборне листе доставља Комисији.

(3) Предлог за именовање чланова бирачких одбора доставља лице овлашћено за подношење изборне листе или лице које он за то власти.

(4) Лице овлашћено за подношење изборне листе дужно је да Комисији најкасније 20 дана пре дана гласања достави списак лица која су овлашћена да за одређену општину/град, односно заводе за извршење кривичних санкција и иностранство поднесу предлоге за именовање чланова бирачких одбора у проширеном саставу.

(5) За свако лице које је овлашћено за предлагање чланова бирачких одбора наводе се: име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број мобилног телефона и назив општине/града за коју се издаје овлашћење.

(6) Једно лице може да буде овлашћено за више општина/градова.

(7) Овлашћење за подношење предлога за чланове бирачких одбора може се пренети на треће лице при чему је то треће лице дужно да уз предлог за именовање чланова бирачких одбора приложи и наведено овлашћење, које мора да садржи следеће податке о лицу које се овлашћује: име и презиме, ЈМБГ, место и адреса пребивалишта, број мобилног телефона и назив општине/града за коју се издаје овлашћење.

V. ИСТОВРЕМЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Посебно ограничење за именовање у бирачки одбор

Члан 14.

Ако се истовремено са изборима за народне посланике или изборима за председника Републике одржавају и избори за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе или одборнике скупштине градске општине, у бирачки одбор не може да буде предложен кандидат за одборника.

Стални састав бирачког одбора у случају истовременог одржавања више избора

Члан 15.

(1) Гласање на локалним изборима који се одржавају истовремено са изборима за народне посланике, односно председника Републике, спроводе бирачки одбори у сталном саставу који су образовани у складу са законом којим се уређује избор народних посланика и чл. 8. до 10. овог упутства.

(2) У националној мешовитој јединици локалне самоуправе, у смислу закона којим се уређује локална самоуправа, гласање на локалним изборима који се одржавају истовремено са изборима за народне посланике, односно председника Републике, спроводе бирачки одбори који у сталном саставу имају председника, три члана и њихове заменике.

(3) У случају из става 2. овог члана, председник бирачког одбора, два члана и три заменика члана именују се на предлог посланичких група у Народној скупштини тако да број председника, чланова и заменика чланова у сталном саставу свих бирачких одбора на територији јединице локалне самоуправе који припада посланичкој групи мора да буде сразмеран њеној заступљености у Народној скупштини на дан када је одлука о расписивању локалних избора ступила на снагу, а заменик председника бирачког одбора и један члан бирачког одбора именују се на предлог одборничких група у скупштини тако да број заменика председника и чланова у сталном саставу свих бирачких одбора на територији јединице локалне самоуправе који припада одборничкој групи мора да буде сразмеран њеној заступљености у скупштини на дан када је одлука о расписивању локалних избора ступила на снагу.

(4) Предлог за именовање чланова бирачких одбора одборничка група сачињава на Обрасцу БО-3, који је саставни део овог упутства.

Предлагач чланова бирачког одбора у проширеном саставу у случају истовременог одржавања више избора

Члан 16.

(1) Ако се истовремено са изборима за народне посланике одржавају и избори за председника Републике или избори за одборнике

скупштина јединица локалне самоуправе, односно одборнике скупштина градских општина, право да предложи чланове и заменике члана бирачких одбора у проширеном саставу има и сваки предлагач проглашеног кандидата за председника Републике, односно подносилац проглашене изборне листе кандидата за одборнике.

(2) Политичка странка, коалиција односно група грађана која је подносилац изборне листе и истовремено и предлагач проглашеног кандидата за председника Републике, односно подносилац изборне листе кандидата за одборнике, у бирачки одбор у проширеном саставу може да предложи само једног члана и једног заменика члана.

(3) Предлог за именовање чланова бирачких одбора подносилац проглашене изборне листе кандидата за одборнике сачињава на Обрасцу БО-4, који је саставни део овог упутства.

**Достављање предлога за именовање чланова
бирачких одбора у случају истовременог одржавања
избора за народне посланике и избора за одборнике
Скупштине града Београда**

Члан 17.

(1) Изборна комисија града Београда обавештава Републичку изборну комисију, најкасније 20 дана пре дана гласања, о проглашеној изборној листи кандидата за одборнике Скупштине града Београда чији подносилац није истовремено и подносилац изборне листе кандидата за народне посланике, као и о лицима овлашћеним да у име тог подносиоца изборне листе кандидата за одборнике доставе предлоге за именовање чланова бирачких одбора у проширеном саставу за бирачка места на територији града Београда.

(2) О обавештењу примљеном од изборне комисије града Београда о проглашеној изборној листи кандидата за одборнике Скупштине града Београда, као и о лицима овлашћеним да у име подносиоца те изборне листе доставе предлоге за именовање чланова бирачких одбора у проширеном саставу за бирачка места на територији града Београда, Републичка изборна комисија без одлагања обавештава изборне комисије градских општина града Београда, у сврху прикупљања предлога и именовања чланова бирачких одбора за бирачка места на својој територији.

VI. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 18.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

У П У Т С Т В О
О НАЧИНУ ПОДНОШЕЊА И ПОСТУПАЊА
У РЕПУБЛИЧКОЈ ИЗБОРНОЈ КОМИСИЈИ
ПО ПРИГОВОРИМА И ПО ЗАХТЕВИМА ЗА
ПОНИШТАВАЊЕ ГЛАСАЊА НА БИРАЧКОМ
МЕСТУ У ИНОСТРАНСТВУ*

(пречишћен текст)

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством ближе се прописује начин подношења приговора и захтева за поништавање гласања на бирачком месту у иностранству у поступку спровођења избора за народне посланике и избора за председника Републике (у даљем тексту: избори) и начин поступања Републичке изборне комисије (у даљем тексту: Комисија) по приговорима и по захтевима за поништавање гласања на бирачком месту у иностранству.

II. ПРИГОВОР

Право подношења приговора

Члан 2.

(1) Право да поднесе приговор, у складу са Законом о избору народних посланика и Закона о избору председника Републике има:

1) подносилац проглашене изборне листе кандидата за народне посланике;

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

- 2) предлагач проглашеног кандидата за председника Републике;
 - 3) подносилац изборне листе кандидата за народне посланике;
 - 4) предлагач кандидата за председника Републике;
 - 5) кандидат за народног посланика;
 - 6) физичко или правно лице чије је име у називу изборне листе или у називу подносиоца изборне листе;
 - 7) физичко или правно лице чије је име у називу предлагача кандидата за председника Републике;
 - 8) бирач;
 - 9) регистрована политичка странка;
 - 10) посланичка група у Народној скупштини (у даљем тексту: посланичка група);
 - 11) начелник општинске, односно градске управе (у даљем тексту: начелник управе);
 - 12) министарство надлежно за спољне послове;
 - 13) министарство надлежно за правосуђе;
 - 14) посматрач рада органа за спровођење избора.
- (2) Приговор се не може поднети против одлуке, радње или пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња за које је предвиђено друго правно средство у поступку спровођења избора.

Приговор подносиоца проглашене изборне листе кандидата за народне посланике

Члан 3.

- (1) Подносилац проглашене изборне листе кандидата за народне посланике има право да поднесе приговор Комисији против:
- решења којим је одбијен или одбачен његов предлог за именовање члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу;
 - решења о именовању члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу;
 - решења којим је одбијен или одбачен његов предлог за именовање члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу;
 - решења о именовању члана, односно заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу;

- решења којим је одбијен или одбачен његов предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу;
- решења о именовању члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу;
- решења о именовању члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу;
- одлуке да се његовом представнику ускрати право надзора над штампањем гласачких листића, односно право на посматрање примопредаје гласачких листића;
- решења о проглашењу изборне листе кандидата за народне посланике;
- одлуке о утврђивању збирне изборне листе кандидата за народне посланике;
- решења којим је усвојен захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку;
- решења којим се по службеној дужности констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања;
- решења којим се по службеној дужности поништава гласање на бирачком месту;
- решења којим је одбачен или одбијен захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања;
- решења којим је усвојен захтев за поништавање гласања на бирачком месту;
- пропуштања да се у прописаном року донесе одлука о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања;
- збирног извештаја о резултатима гласања;
- збирног извештаја о резултатима гласања у иностранству;
- укупног извештаја о резултатима избора.

(2) Подносилац проглашене опозиционе изборне листе кандидата за народне посланике која је према прелиминарним резултатима избора освојила више од 2% гласова и проглашене опозиционе мањинске изборне листе кандидата за народне посланике која је према прелиминарним резултатима избора освојила више од 1% гласова, има право да поднесе приговор Комисији против решења којим је одбијен или одбачен његов захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку.

(3) Поред права на подношење приговора из ст. 1. и 2. овог члана, подносилац проглашене изборне листе кандидата за народне посланике има право да поднесе приговор против донете одлуке, против предузете радње и због пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња у спровођењу избора.

Приговор предлагача проглашеног кандидата за председника Републике

Члан 4.

(1) Предлагач проглашеног кандидата за председника Републике има право да поднесе приговор Комисији против:

- решења којим је одбијен или одбачен његов предлог за именовање члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу;
- решења о именовању члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу;
- решења којим је одбијен или одбачен његов предлог за именовање члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу;
- решења о именовању члана, односно заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу;
- решења којим је одбијен или одбачен његов предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу;
- решења о именовању члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу;
- решења о именовању члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу;
- одлуке да се његовом представнику ускрати право надзора над штампањем гласачких листића, односно право на посматрање примопредаје гласачких листића;
- решења о проглашењу кандидата за председника Републике;
- одлуке о утврђивању листе кандидата за избор председника Републике;
- решења којим је усвојен захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку;
- решења којим се по службеној дужности констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања;

– решења којим се по службеној дужности поништава гласање на бирачком месту;

– решења којим је одбачен или одбијен захтев за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања;

– решења којим је усвојен захтев за поништавање гласања на бирачком месту;

– пропуштања да се у прописаном року донесе одлука о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања;

– збирног извештаја о резултатима гласања;

– збирног извештаја о резултатима гласања у иностранству;

– укупног извештаја о резултатима избора.

(2) Предлагач проглашеног опозиционог кандидата за председника Републике који је према прелиминарним резултатима избора освојио више од 2% гласова има право да поднесе приговор Комисији против решења којим је одбијен или одбачен његов захтев за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку.

(3) Поред права на подношење приговора из ст. 1. и 2. овог члана, предлагач проглашеног кандидата за председника Републике има право да поднесе приговор против донете одлуке, против предузете радње и због пропуштања да се донесе одлука, односно предузме радња у спровођењу избора.

(4) Против резултата жреба није дозвољен приговор, већ се резултат жреба може побијати приговором против одлуке о утврђивању листе кандидата за избор председника Републике.

Приговор подносиоца изборне листе кандидата за народне посланике

Члан 5.

(1) Подносилац изборне листе кандидата за народне посланике има право да поднесе приговор Комисији против:

– решења о одбијању да се прогласи његова изборна листа кандидата за народне посланике;

– решења о одбацивању његове изборне листе кандидата за народне посланике.

(2) Подносилац изборне листе кандидата за народне посланике има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року нису донете одлуке из става 1. овог члана.

(3) Подносиоцу изборне листе кандидата за народне посланике није дозвољено да поднесе приговор против закључка којим му се налаже да отклони недостатке изборне листе, већ се тај закључак може побијати приговором против решења којим је одлучено о изборној листи.

Приговор предлагача кандидата за председника Републике

Члан 6.

(1) Предлагач кандидата за председника Републике има право да поднесе приговор Комисији против:

– решења о одбијању да се прогласи његов предлог кандидата за председника Републике;

– решења о одбацивању његовог предлога кандидата за председника Републике.

(2) Предлагач кандидата за председника Републике има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року нису донете одлуке из става 1. овог члана.

(3) Предлагачу кандидата за председника Републике није дозвољено да поднесе приговор против закључка којим му се налаже да отклони недостатке предлога кандидата, већ се тај закључак може побијати приговором против решења којим је одлучено о предлогу кандидата.

Приговор кандидата за народног посланика

Члан 7.

(1) Кандидат за народног посланика има право да поднесе приговор Комисији против решења о проглашењу изборне листе на којој је кандидован.

(2) Кандидат за народног посланика има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року није донета одлука из става 1. овог члана.

Приговор кандидата за председника Републике

Члан 8.

(1) Кандидат за председника Републике има право да поднесе приговор Комисији против решења о проглашењу кандидата за председника Републике.

(2) Кандидат за председника Републике има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року није донета одлука из става 1. овог члана.

Приговор физичког или правног лица чије је име садржано у називу изборне листе или у називу подносиоца изборне листе

Члан 9.

(1) Физичко или правно лице чије је име садржано у називу изборне листе или у називу подносиоца изборне листе има право да поднесе приговор Комисији против решења о проглашењу те изборне листе.

(2) Физичко или правно лице има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року није донета одлука из става 1. овог члана.

Приговор физичког или правног лица чије је име садржано у називу предлагача кандидата за председника Републике

Члан 10.

(1) Физичко или правно лице чије је име садржано у називу предлагача кандидата за председника Републике има право да поднесе приговор Комисији против решења о проглашењу кандидата за председника Републике.

(2) Физичко или правно лице има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року није донета одлука из става 1. овог члана.

Приговор бирача

Члан 11.

(1) Бирач има право да поднесе приговор Комисији против:
– решења о именовану члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу;

- решења о именовану члана, односно заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу;
 - решења о именовану члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу;
 - решења о именовану члана, односно заменика члана бирачког одбора у проширеном саставу;
 - решења о проглашењу изборне листе кандидата за народне посланике;
 - решења о проглашењу кандидата за председника Републике;
 - решења којим се по службеној дужности констатује да се не могу утврдити резултати гласања на бирачком месту на којем је бирач уписан у извод из бирачког списка;
 - решења којим се по службеној дужности поништава гласање на бирачком месту на којем је бирач уписан у извод из бирачког списка;
 - решења којим је одбачен или одбијен захтев тог бирача за поништавање гласања на бирачком месту;
 - збирног извештаја о резултатима гласања локалне изборне комисије на чијој територији је бирачко место на којем је бирач уписан у бирачки списак;
 - збирног извештаја о резултатима гласања у иностранству ако је бирач уписан у бирачки списак на бирачком месту у иностранству;
 - укупног извештаја о резултатима избора.
- (2) Бирач има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року нису донете одлуке из става 1. овог члана.

Приговор регистроване политичке странке

Члан 12.

- (1) Регистрована политичка странка има право да поднесе приговор Комисији против:
- решења о именовану члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу;
 - решења о проглашењу изборне листе кандидата за народне посланике;
 - решења о проглашењу кандидата за председника Републике.
- (2) Регистрована политичка странка има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року нису донете одлуке из става 1. овог члана.

Приговор посланичке групе

Члан 13.

(1) Посланичка група има право да поднесе приговор Комисији против:

- решења којим је одбијен или одбачен њен предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу;
- решења о именовању члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу.

(2) Посланичка група има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року нису донете одлуке из става 1. овог члана.

Приговор начелника управе

Члан 14.

(1) Начелник управе има право да поднесе приговор Комисији против решења којим је одбијен или одбачен његов предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу.

(2) Начелник управе има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року није донета одлука из става 1. овог члана.

Приговор министарства надлежног за спољне послове

Члан 15.

(1) Министарство надлежно за спољне послове има право да поднесе приговор Комисији против решења којим је одбијен или одбачен његов предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу у иностранству.

(2) Министарство надлежно за спољне послове има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року није донета одлука из става 1. овог члана.

Приговор министарства надлежног за правосуђе

Члан 16.

(1) Министарство надлежно за правосуђе има право да поднесе приговор Комисији против решења којим је одбијен или одбачен његов предлог за именовање члана, односно заменика члана бирачког одбора у сталном саставу у заводима за извршење кривичних санкција.

(2) Министарство надлежно за правосуђе има право да поднесе приговор због тога што у прописаном року није донета одлука из става 1. овог члана.

Приговор посматрача

Члан 17.

Посматрач има право да поднесе приговор против одлуке да се његовом представнику ускрати право надзора над штампањем гласачких листића, односно право на посматрање примопредаје гласачких листића.

Надлежност за одлучивање по приговору

Члан 18.

Комисија је надлежна за одлучивање по приговору у поступку спровођења избора.

Начин подношења приговора

Члан 19.

(1) Приговор се подноси Комисији:

– непосредном предајом Писарници Народне скупштине у седишту Комисије у Београду, Улица краља Милана 14;

– путем поште, на адресу Краља Милана 14, 11000 Београд, са назнаком на коверти: „Приговор Републичкој изборној комисији“.

(2) Ако је приговор поднет локалној изборној комисији, она је дужна да га прими, да евидентира датум и време пријема приговора и да га у року од 24 часа од пријема, препорученом брзом поштом, проследи Комисији.

Начин подношења приговора против решења којим је одлучено о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту

Члан 20.

(1) Приговор против решења о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту подноси се Комисији преко локалне изборне комисије.

(2) Локална изборна комисија је дужна да евидентира датум и време пријема приговора и да га у року од 72 часа од пријема достави Комисији, са свим списима неопходним за одлучивање по том приговору укључујући и изборни материјал са бирачког места.

(3) Приговор против решења о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту у иностранству подноси се непосредно Комисији.

Начин подношења приговора због пропуштања локалне изборне комисије да донесе одлуку о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту

Члан 21.

(1) Приговор због тога што локална изборна комисија није у законом прописаном року донела одлуку о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту подноси се непосредно Комисији.

(2) О поднетом приговору Комисија обавештава надлежну локалну изборну комисију која је дужна да Комисији достави изјашњење о приговору и све списе предмета, укључујући и изборни материјал са бирачког места.

Рок за подношење приговора

Члан 22.

(1) Приговор се може поднети у року од 72 часа од објављивања одлуке на веб-презентацији Комисије, односно предузимања радње коју подносилац приговора сматра неправилном.

(2) Приговор због тога што у року који је прописан законом или подзаконским актом Комисије није донета одлука, односно предузета радња може се поднети у року од 72 часа од истека рока у којем је одлука требало да буде донета, односно у којем је радња требало да буде предузета.

(3) Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, приговор се може поднети у року од 48 часова од објављивања одлуке на веб-презентацији Комисије, односно предузимања радње, уколико се приговор подноси против:

- решења о предлогу за именовање члана и заменика члана Комисије у проширеном саставу;
- решења о предлогу за именовање члана и заменика члана локалне изборне комисије у проширеном саставу;

- решења о предлогу за именовање члана и заменика члана бирачког одбора;
- одлуке да се представнику проглашене изборне листе, односно предлагача проглашеног кандидата за председника Републике и представнику посматрача ускрати право на надзор над штампањем гласачких листића, односно право на посматрање примопредаје гласачких листића;
- одлука о изборној листи, односно предлогу кандидата за председника Републике;
- одлуке о утврђивању збирне изборне листе, односно листе кандидата за избор председника Републике;
- решења којим је одлучено о захтеву за контролу записника о раду бирачког одбора по узорку.

Садржина приговора

Члан 23.

(1) Приговор мора да буде разумљив и да садржи све оно што је потребно да би по њему могло да се поступи, а нарочито:

- 1) означавање да се приговор подноси Комисији;
- 2) име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште подносиоца приговора ако је подносилац приговора физичко лице;
- 3) назив и седиште подносиоца приговора и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца приговора ако је подносилац приговора правно лице;
- 4) назив проглашене изборне листе односно проглашеног кандидата за председника Републике, назив подносиоца проглашене изборне листе односно назив предлагача проглашеног кандидата за председника Републике и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца проглашене изборне листе односно предлагача проглашеног кандидата за председника Републике ако приговор подноси подносилац проглашене изборне листе, односно предлагач проглашеног кандидата за председника Републике;

5) назив посланичке групе и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца приговора ако је подносилац приговора посланичка група;

6) потпис подносиоца приговора;

7) предмет приговора, а нарочито тачан назив одлуке уз означање доносиоца, датум доношења и број под којим је заведена одлука ако се приговором оспорава одлука, односно тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео ако се приговором оспорава радња у изборном поступку;

8) чињенице на којима се заснива приговор;

9) доказе.

(2) Приговор се подноси на једном од следећих образаца:

1) Образац ПР-1 – за приговор који подноси физичко лице;

2) Образац ПР-2 – за приговор који подноси правно лице;

3) Образац ПР-3 – за приговор који подносе подносилац проглашене изборне листе и подносилац изборне листе;

4) Образац ПР-4 – за приговор који подносе предлагач проглашеног кандидата за председника Републике и предлагач кандидата за председника Републике;

5) Образац ПР-5 – за приговор који подноси посланичка група.

(3) Обрасци приговора из става 2. овог члана саставни су део овог упутства и могу се преузети на веб-презентацији Комисије.

(4) Комисија је дужна да поступи по приговору који није поднет на прописаном обрасцу, ако тај приговор садржи све податке из става 1. овог члана.

Евидентирање приговора

Члан 24.

(1) Евидентирање приговора врши се у Евиденцији о предметима Комисије, одмах након његовог пријема.

(2) На приговор писар ставља отисак штамбиља Комисије и уписује број предмета, датум, час и минут пријема и број прилога, уколико су поднети уз приговор.

(3) Подносиоцу приговора, уколико је приговор предао непосредно, издаје се потврда о пријему приговора.

III. ОДЛУЧИВАЊЕ О ПРИГОВОРУ

Примена прописа о општем управном поступку

Члан 25.

У поступку одлучивања о приговору Комисија сходно примењује одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Известилац Комисије по приговору

Члан 26.

(1) Ако је приговор поднет против одлуке, радње или пропуштања Комисије, изузев против одлуке о поднетој изборној листи односно предлогу кандидата за председника Републике, о поднетом приговору, његовом предмету и предлогу за поступање Комисију обавештава председник Комисије или члан односно заменик члана Комисије којег председник Комисије одреди.

(2) Ако је приговор поднет против одлуке о поднетој изборној листи, односно о поднетом предлогу кандидата за председника Републике, о поднетом приговору, његовом предмету и предлогу за поступање Комисију обавештава члан односно заменик члана Комисије који је примио изборну листу, односно предлог кандидата за председника Републике на који се односи приговор.

(3) Ако је приговор поднет против одлуке, радње или пропуштања локалне изборне комисије, о поднетом приговору, његовом предмету и предлогу за поступање Комисију обавештава члан односно заменик члана Комисије који је од стране Комисије овлашћен да у име Комисије обавља поједине радње које су у вези са организацијом, припремом и спровођењем избора, односно гласања на територији те локалне изборне комисије.

Претходно испитивање приговора

Члан 27.

(1) О примљеном и евидентираном приговору, Писарница Народне скупштине обавештава секретара Комисије.

(2) Секретар Комисије испитује да ли је приговор благовремен, дозвољен и поднет од овлашћеног лица, као и да ли је разумљив и потпун.

(3) У зависности од предмета приговора у смислу члана 26. овог упутства, о поднетом приговору и о налазима претходног испитивања, секретар Комисије обавештава надлежног известиоца Комисије, као и председника Комисије, уколико он није надлежни известилац.

Испитивање приговора од стране известиоца Комисије

Члан 28.

Надлежни известилац Комисије, уз подршку секретара Комисије и Службе Народне скупштине, увидом у списе предмета, испитује наводе приговора, чињенице на којима се приговор заснива и доказе достављене уз приговор.

Поступак разматрања и одлучивања о приговору

Члан 29.

(1) О приговору одлучује Комисија на седници.

(2) Председник Комисије уврштава приговор у предлог дневног реда седнице Комисије пошто је обавештен од стране секретара Комисије о пријему приговора, односно након консултација са надлежним известиоцем Комисије по том приговору, ако председник Комисије није надлежни известилац.

(3) Комисија може да одлучи да се одлучивање о више приговора споји у један поступак, ако се ти приговори заснивају на истом или сличном чињеничном стању и истом правном основу.

(4) На почетку разматрања приговора, известилац Комисије упознаје Комисију са предметом приговора и утврђеним чињеничним и правним стањем и предлаже начин поступања по приговору.

(5) Након излагања известиоца Комисије, о приговору се отвара расправа.

(6) Уколико је у поступку разматрања приговора изнет предлог за његово одбацивање, председавајући седницом Комисије ставља на гласање прво тај предлог.

(7) Уколико је изнето више предлога за одбацивање приговора, о предлозима се гласа редом којим су изнети.

(8) Ако неки предлог за одбацивање приговора буде усвојен, о осталима се не гласа.

(9) Уколико не буде изнет предлог за одбацивање приговора, односно ниједан од изнетих предлога не буде усвојен, Комисија гласа о усвајању приговора.

(10) Приговор је усвојен ако за његово усвајање гласа већина од укупног броја чланова и заменика чланова Комисије.

(11) Уколико за усвајање приговора не гласа већина од укупног броја чланова и заменика чланова Комисије, сматраће се да је приговор одбијен.

Одлуке Комисије у вези са усвојеним приговором

Члан 30.

(1) Ако Комисија усвоји приговор, она поништава одлуку донету у спровођењу избора, односно радњу предузету у спровођењу избора.

(2) У случају из става 1. овог члана, Комисија може донети другу одлуку уместо поништене.

(3) Ако Комисија усвоји приговор против решења којим је одлучено о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту, Комисија може мериторно да одлучи по захтеву за поништавање гласања на бирачком месту ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то.

Решење о приговору

Члан 31.

(1) У складу са одлуком коју је Комисија донела о приговору и аргументацијом изнетом у дискусији у прилог донете одлуке, сачињава се писмени отправак решења о приговору.

(2) О сачињавању писменог отправка решења стара се секретар Комисије.

Рок за доношење и објављивање решења по приговору

Члан 32.

(1) Комисија је дужна да решење по приговору донесе и објави на веб-презентацији у року од 72 часа од пријема приговора.

(2) На веб-презентацији морају да буду назначени датум и време објављивања решења.

(3) У случају приговора због тога што локална изборна комисија није у закону прописаном року донела одлуку о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту који је поднет непосредно Комисији, рок из става 1. овог члана почиње да тече од часа када је локална изборна комисија Комисији доставила изјашњење о приговору и списе предмета.

Обавештавање подносиоца приговора о доношењу и објављивању решења по приговору

Члан 33.

(1) У року од једног часа од објављивања решења по приговору, Комисија обавештава подносиоца приговора о томе да је по његовом приговору донето решење и да је објављено на веб-презентацији Комисије.

(2) Обавештавање из става 1. овог члана врши се слањем СМС поруке на број телефона који је подносилац приговора био дужан да наведе у приговору или слањем поруке електронском поштом на адресу за пријем електронске поште коју је подносилац приговора био дужан да наведе у приговору.

(3) О обавештавању подносиоца приговора о томе да је донето и објављено решење по његовом приговору стара се секретар Комисије.

(4) Време када је подносилац приговора обавештен о томе да је донето и објављено решење по његовом приговору не утиче на рачунање рока у којем подносилац приговора може да поднесе жалбу против решења по приговору.

Достављање писменог отправака решења по приговору подносиоцу приговора

Члан 34.

(1) Подносилац приговора има право да од Комисије затражи да му се писмени отправак решења по приговору уручи у седишту Комисије или пошаље поштом.

(2) Време када је подносиоцу приговора писмени отправак решења по приговору уручен у седишту Комисије или послат поштом не утиче на рачунање рока у којем може да поднесе жалбу против тог решења.

IV. ЗАХТЕВ ЗА ПОНИШТАВАЊЕ ГЛАСАЊА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ У ИНОСТРАНСТВУ

Право подношења захтева за поништавање гласања на бирачком месту у иностранству

Члан 35.

(1) Право да поднесе захтев за поништавање гласања на бирачком месту у иностранству, у складу са Законом о избору народних посланика и Закона о избору председника Републике има:

- 1) подносилац проглашене изборне листе кандидата за народне посланике;
- 2) предлагач проглашеног кандидата за председника Републике;
- 3) бирач који је уписан у извод из бирачког списка на бирачком месту у иностранству у вези са којим подноси захтев за поништавање гласања на бирачком месту.

Надлежност за одлучивање по захтеву за поништавање гласања на бирачком месту у иностранству

Члан 36.

Комисија је надлежна за одлучивање по захтеву за поништавање гласања на бирачком месту у иностранству (у даљем тексту: захтев).

Рок за подношење захтева

Члан 37.

Захтев се може поднети у року од 72 часа од затварања бирачког места поводом којег се захтев подноси.

Садржина захтева

Члан 38.

(1) Захтев мора да буде разумљив и да садржи све оно што је потребно да би по њему могло да се поступи, а нарочито:

- 1) означавање да се захтев подноси Комисији;
- 2) име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште бирача ако је подносилац захтева бирач;

3) назив проглашене изборне листе односно проглашеног кандидата за председника Републике, назив подносиоца проглашене изборне листе односно назив предлагача проглашеног кандидата за председника Републике и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца проглашене изборне листе односно предлагача проглашеног кандидата за председника Републике ако захтев подноси подносилац проглашене изборне листе, односно предлагач проглашеног кандидата за председника Републике;

4) потпис подносиоца захтева;

5) предмет захтева, а нарочито тачно означавање бирачког места (назив стране државе и града у којем се налази бирачко место) и тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео;

6) чињенице на којима се заснива захтев;

7) доказе.

(2) Захтев се подноси на једном од следећих образаца:

1) Образац ЗП-1 – за захтев који подноси бирач;

2) Образац ЗП-2 – за захтев који подноси подносилац проглашене изборне листе;

3) Образац ЗП-3 – за захтев који подноси предлагач проглашеног кандидата за председника Републике.

(3) Обрасци захтева из става 2. овог члана саставни су део овог упутства и могу се преузети на веб-презентацији Комисије.

(4) Комисија је дужна да поступи по захтеву који није поднет на прописаном образцу, ако тај захтев садржи све податке из става 1. овог члана.

Сходна примена одредаба Упутства

Члан 39.

(1) Одредбе овог упутства о начину подношења и евидентирања приговора и о одлучивању о приговору сходно се примењују и на захтеве за поништавање гласања на бирачком месту у иностранству.

(2) Локалне изборне комисије приликом поступања по захтеву за поништавање гласања на бирачком месту за који су надлежне да

одлучују сходно примењују одредбе овог упутства о захтеву за поништавање гласања на бирачком месту у иностранству.

(3) Захтев за поништавање гласања на бирачком месту за који је надлежна локална изборна комисија подноси се на једном од следећих образаца:

1) Образац ЗП-4 – за захтев који подноси бирач;

2) Образац ЗП-5 – за захтев који подноси подносилац проглашене изборне листе;

3) Образац ЗП-6 – за захтев који подноси предлагач проглашеног кандидата за председника Републике.

(4) Обрасци захтева из става 3. овог члана саставни су део овог упутства и могу се преузети на веб-презентацији Комисије.

(5) Локална изборна комисија је дужна да поступи по захтеву који није поднет на прописаном обрасцу, ако тај захтев садржи податке из члана 38. овог упутства.

V. РЕГИСТАР ПРИГОВОРА

Члан 40.

(1) О поднетим приговорима води се Регистар приговора.

(2) Регистар приговора садржи:

1) број под којим је приговор евидентиран;

2) датум и време пријема приговора;

3) име и презиме физичког лица, односно назив правног лица које подноси приговор;

4) врста подносиоца приговора;

5) предмет приговора;

6) врста одлуке по приговору;

7) податак о томе да ли је поднета жалба на решење по приговору;

8) врста одлуке по жалби;

9) врста одлуке по приговору у поновном поступку по пресуди Управног суда;

10) статус решавања по приговору.

(3) Регистар приговора обухвата и захтеве за поништавање гласања на бирачком месту.

VI. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Објављивање правних средстава и одлука по правним средствима

Члан 41.

На веб-презентацији Комисије објављују се сва правна средства поднета у изборном поступку као и одлуке које су донете по њима.

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 42.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

БЕОГРАД
Краља Милана 14

**ПРИГОВОР
ФИЗИЧКОГ ЛИЦА**

На основу Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22), подносим приговор Републичкој изборној комисији.

1. Приговор подносим *(неопходно је заокружити одговарајућу опцију и уписати назив одлуке или описати радњу)*:

а) Против одлуке органа за спровођење избора.

_____ (назив одлуке, означање доносиоца, датум доношења и број под којим је заведена одлука)

б) Радње у изборном поступку

_____ (опис радње у изборном поступку уз назначење ко је и када ту радњу предузео)

2. Приговор се заснива на следећим чињеницама:

3. Уз приговор се прилажу следећи докази:

У _____
(место и датум)

Име и презиме подносиоца приговора – физичког лица

ЈМБГ

Место и адреса пребивалишта

Број телефона

Адреса за пријем електронске поште

Потпис / печат са угравираним потписом / факсимил

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

БЕОГРАД
Краља Милана 14

ПРИГОВОР ПРАВНОГ ЛИЦА

На основу Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22), подносим приговор Републичкој изборној комисији.

1. Приговор подносим (*неопходно је заокружити одговарајућу опцију и уписати назив одлуке или описати радњу*):

а) Против одлуке органа за спровођење избора.

_____ (назив одлуке, означање доносиоца, датум доношења и број под којим је заведена одлука)

б) Радње у изборном поступку

_____ (опис радње у изборном поступку уз назначење ко је и када ту радњу предузео)

2. Приговор се заснива на следећим чињеницама:

3. Уз приговор се прилажу следећи докази:

У _____ (место и датум)

_____ Назив подносиоца приговора – правног лица

_____ Седиште подносиоца приговора – правног лица

_____ Име и презиме лица овлашћеног за заступање

_____ ЈМБГ лица овлашћеног за заступање

_____ Место и адреса пребивалишта
лица овлашћеног за заступање

_____ Број телефона лица овлашћеног за заступање

_____ Адреса за пријем електронске поште
лица овлашћеног за заступање

_____ Потпис / печат са угравираним потписом / факсимил

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

БЕОГРАД
Краља Милана 14

П Р И Г О В О Р
ПОДНОСИОЦА ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ КАНДИДАТА
ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ

На основу Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22), подносим приговор Републичкој изборној комисији.

1. Приговор подносим (неопходно је заокружити одговарајућу опцију и уписати назив одлуке или описати радњу):

а) Против одлуке органа за спровођење избора.

_____ (назив одлуке, означање доносиоца, датум доношења и број под којим је заведена одлука)

б) Радње у изборном поступку

_____ (опис радње у изборном поступку уз означање ко је и када ту радњу предузео)

2. Приговор се заснива на следећим чињеницама:

3. Уз приговор прилажем следеће доказе:

У _____
(место и датум)

_____ Назив изборне листе

_____ Назив подносиоца изборне листе

_____ Име и презиме лица овлашћеног за заступање

_____ ЈМБГ лица овлашћеног за заступање

_____ Место и адреса пребивалишта
лица овлашћеног за заступање

_____ Број телефона лица овлашћеног за заступање

_____ Адреса за пријем електронске поште
лица овлашћеног за заступање

_____ Потпис / печат са угравираним потписом / факсимил

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

БЕОГРАД
Краља Милана 14

П Р И Г О В О Р ПРЕДЛАГАЧА КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

На основу Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22) и Закона о избору председника Републике („Службени гласник РС”, број 14/22), подносим приговор Републичкој изборној комисији.

1. Приговор подносим (неопходно је заокружити одговарајућу опцију и уписати назив одлуке или описати радњу):

а) Против одлуке органа за спровођење избора.

_____ (назив одлуке, означање доносиоца, датум доношења и број под којим је заведена одлука)

б) Радње у изборном поступку

_____ (опис радње у изборном поступку уз назначење ко је и када ту радњу предузео)

2. Приговор се заснива на следећим чињеницама:

3. Уз приговор прилажем следеће доказе:

У _____
(место и датум)

Име кандидата за председника Републике

Назив предлагача кандидата за председника Републике

Име и презиме лица овлашћеног за заступање

ЈМБГ лица овлашћеног за заступање

Место и адреса пребивалишта
лица овлашћеног за заступање

Број телефона лица овлашћеног за заступање

Адреса за пријем електронске поште
лица овлашћеног за заступање

Потпис / печат са угравираним потписом / факсимил

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

БЕОГРАД
Краља Милана 14

П Р И Г О В О Р **ПОСЛАНИЧКЕ ГРУПЕ У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ**

На основу Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22), подносим приговор Републичкој изборној комисији.

1. Приговор подносим (неопходно је заокружити одговарајућу опцију и уписати назив одлуке или описати радњу):

а) Против одлуке органа за спровођење избора.

_____ (назив одлуке, означање доносиоца, датум доношења и број под којим је заведена одлука)

б) Радње у изборном поступку

_____ (опис радње у изборном поступку уз назначење ко је и када ту радњу предузео)

2. Приговор се заснива на следећим чињеницама:

3. Уз приговор се прилажу следећи докази:

У _____ (место и датум)

_____ Назив посланичке групе

_____ Име и презиме лица овлашћеног за заступање

_____ ЈМБГ лица овлашћеног за заступање

_____ Место и адреса пребивалишта
лица овлашћеног за заступање

_____ Број телефона лица овлашћеног за заступање

_____ Адреса за пријем електронске поште
лица овлашћеног за заступање

_____ Потпис / печат са угравираним потписом / факсимил

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

БЕОГРАД
Краља Милана 14

**ЗАХТЕВ БИРАЧА
ЗА ПОНИШТАВАЊЕ ГЛАСАЊА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ У
ИНОСТРАНСТВУ**

1. На основу Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22), подносим захтев за поништавање гласања на бирачком месту број _____, _____ за бирачко место у иностранству _____.
(назив бирачког места) (назив стране државе)

2. Захтев за поништавање гласања на бирачком месту подносим због тога (*неопходно је заокружити одговарајућу опцију*):

- а) што ме је бирачки одбор неосновано спречио да гласам
- б) што ми је на бирачком месту повређено право на слободно и тајно гласање

3. Тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео:

4. Захтев се заснива на следећим чињеницама:

4. Уз захтев се прилажу следећи докази:

У _____
(место и датум)

Име и презиме подносиоца захтева – бирача

ЈМБГ

Место и адреса пребивалишта

Број телефона

Адреса за пријем електронске поште

Потпис / печат са угравираним потписом / факсимил

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

БЕОГРАД
Краља Милана 14**ЗАХТЕВ ПОДНОСИОЦА ПРОГЛАШЕНЕ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ
КАНДИДАТА ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ
ЗА ПОНИШТАВАЊЕ ГЛАСАЊА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ
У ИНОСТРАНСТВУ**

1. На основу Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22), подносим захтев за поништавање гласања на бирачком месту број _____, _____ за бирачко месту у иностранству _____, _____ (назив бирачког места) _____ (назив стране државе) због неправилности током спровођења гласања на наведеном бирачком месту.

2. Тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео:

3. Захтев се заснива на следећим чињеницама:

4. Уз захтев се прилажу следећи докази:

у _____
(место и датум)

Назив изборне листе

Назив подносиоца изборне листе

Име и презиме лица овлашћеног за заступање

ЈМБГ лица овлашћеног за заступање

Место и адреса пребивалишта
лица овлашћеног за заступање

Број телефона лица овлашћеног за заступање

Адреса за пријем електронске поште
лица овлашћеног за заступање

Потпис / печат са угравираним потписом / факсимил

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

БЕОГРАД
Краља Милана 14

**ЗАХТЕВ ПРЕДЛАГАЧА ПРОГЛАШЕНОГ КАНДИДАТА
ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ ЗА ПОНИШТАВАЊЕ ГЛАСАЊА
НА БИРАЧКОМ МЕСТУ У ИНОСТРАНСТВУ**

1. На основу Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22), и Закона о избору председника Републике („Службени гласник РС”, број 14/22) подносим захтев за поништавање гласања на бирачком месту број _____,

(назив бирачког места)

за бирачко месту у иностранству _____,

(назив стране државе)

због неправилности током спровођења гласања на наведеном бирачком месту.

2. Тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео:

3. Захтев се заснива на следећим чињеницама:

4. Уз захтев се прилажу следећи докази:

У _____
(место и датум)

Име кандидата за председника Републике

Назив предлагача кандидата за председника Републике

Име и презиме лица овлашћеног за заступање

ЈМБГ лица овлашћеног за заступање

Место и адреса пребивалишта
лица овлашћеног за заступање

Број телефона лица овлашћеног за заступање

Адреса за пријем електронске поште
лица овлашћеног за заступање

Потпис / печат са угравираним потписом / факсимил

ИЗБОРНА КОМИСИЈА У _____
(назив општине / града)

**ЗАХТЕВ БИРАЧА
ЗА ПОНИШТАВАЊЕ ГЛАСАЊА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ**

1. На основу Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22), подносим захтев за поништавање гласања на бирачком месту број _____, _____ у општини / граду / заводу за извршење кривичних (назив бирачког места)

санкција _____ (назив општине / града / завода)

2. Захтев за поништавање гласања на бирачком месту подносим због тога (*неопходно је заокружити одговарајућу опцију*):

- а) што ме је бирачки одбор неосновано спречио да гласам
- б) што ми је на бирачком месту повређено право на слободно и тајно гласање

3. Тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео:

4. Захтев се заснива на следећим чињеницама:

5. Уз захтев се прилажу следећи докази:

у _____ (место и датум)

Име и презиме подносиоца захтева – бирача

ЈМБГ

Место и адреса пребивалишта

Број телефона

Адреса за пријем електронске поште

Потпис / печат са угравираним потписом / факсимил

ИЗБОРНА КОМИСИЈА У _____

(назив општине / града)

**ЗАХТЕВ ПОДНОСИОЦА ПРОГЛАШЕНЕ ИЗБОРНЕ ЛИСТЕ
КАНДИДАТА ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ
ЗА ПОНИШТАВАЊЕ ГЛАСАЊА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ**

1. На основу Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22), подносим захтев за поништавање гласања на бирачком месту број _____, _____ у општини / граду / заводу за извршење кривичних санкција _____ (назив бирачког места) _____ (назив општине / града / завода) због неправилности током спровођења гласања на наведеном бирачком месту.

2. Тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео:

3. Захтев се заснива на следећим чињеницама:

4. Уз захтев се прилажу следећи докази:

У _____ (место и датум)

Назив изборне листе

Назив подносиоца изборне листе

Име и презиме лица овлашћеног за заступање

ЈМБГ лица овлашћеног за заступање

Место и адреса пребивалишта
лица овлашћеног за заступање

Број телефона лица овлашћеног за заступање

Адреса за пријем електронске поште
лица овлашћеног за заступање

Потпис / печат са угравираним потписом / факсимил

ИЗБОРНА КОМИСИЈА У _____
(назив општине / града)

**ЗАХТЕВ ПРЕДЛАГАЧА ПРОГЛАШЕНОГ КАНДИДАТА
ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ
ЗА ПОНИШТАВАЊЕ ГЛАСАЊА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ**

1. На основу Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС”, број 14/22) и Закона о избору председника Републике („Службени гласник РС”, број 14/22), подносим захтев за поништавање гласања на бирачком месту број _____, _____ у општини / граду / заводу за извршење кривичних санкција _____, _____ (назив бирачког места), _____ (назив општине / града / завода), због неправилности током спровођења гласања на наведеном бирачком месту.

2. Тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео:

3. Захтев се заснива на следећим чињеницама:

4. Уз захтев се прилажу следећи докази:

У _____
(место и датум)

Име кандидата за председника Републике

Назив предлагача кандидата за председника Републике

Име и презиме лица овлашћеног за заступање

ЈМБГ лица овлашћеног за заступање

Место и адреса пребивалишта
лица овлашћеног за заступање

Број телефона лица овлашћеног за заступање

Адреса за пријем електронске поште
лица овлашћеног за заступање

Потпис / печат са угравираним потписом / факсимил

У П У Т С Т В О
О ПРИМОПРЕДАЈИ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА
ПРЕ И ПОСЛЕ ГЛАСАЊА*

(пречишћен текст)

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством ближе се уређује примопредаја изборног материјала за спровођење избора за народне посланике и избора за председника Републике (у даљем тексту: избори), пре и после гласања, између Републичке изборне комисије (у даљем тексту: Комисија), општинских и градских изборних комисија и изборних комисија градских општина Града Београда (у даљем тексту: локална изборна комисија) и бирачких одбора.

II. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА

Изборни материјал који обезбеђује Комисија

Члан 2.

(1) Комисија за сваки бирачки одбор, укључујући и бирачка места у заводима за извршење кривичних санкција и у иностранству, обезбеђује следећи изборни материјал:

1) Збирну изборну листу кандидата за народне посланике, односно Листу кандидата за избор председника Републике, у два примерка;

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

2) извод из бирачког списка за гласање на бирачком месту, односно посебан извод из бирачког списка за гласање у заводу за извршење кривичних санкција;

3) посебан извод из бирачког списка за бираче који се налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, ако је одређено да гласају на бирачком месту;

4) потребан број гласачких листића, који одговара броју бирача који су уписани у изводе из тач. 2) и 3) овог става;

5) контролни лист за проверу исправности гласачке кутије;

6) образац Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор народних посланика, односно Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор председника Републике (у даљем тексту: записник о раду бирачког одбора), у по шест примерка, на српском језику и ћириличком писму и на сваком језику и писму националне мањине који је у службеној употреби у јединици локалне самоуправе;

7) образац Контролног формулара за логичко-рачунско слагање резултата гласања на бирачком месту;

8) образац записника о посматрачима рада бирачког одбора, у шест примерака;

9) Државну заставу Републике Србије;

10) обрасце потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места;

11) обрасце евиденција о присуству чланова и заменика чланова бирачког одбора (у даљем тексту: чланови бирачког одбора) на бирачком месту, у сталном, односно проширеном саставу, у по два примерка;

12) списак представника домаћих и страних посматрача акредитованих за праћење рада бирачког одбора;

13) идентификационе картице за чланове бирачког одбора, са потребним бројем штипаљки;

14) две ознаке бирачког места, информативне постере за бираче, приручнике, водиче и др;

15) гласачку кутију, ознаку гласачке кутије и две налепнице за печење гласачке кутије;

16) параване за обезбеђивање тајности гласања;

17) два спреја за обележавање прста бирача;

18) две УВ-лампе;

19) батерије за УВ лампе;

20) врећу за одлагање изборног материјала, сигурносне затворнице за печатење вреће пре и после гласања и налепницу за обележавање вреће.

(2) За бирачко место у заводу за извршење кривичних санкција и бирачко место у иностранству Комисија обезбеђује и Решење о именовану чланова и заменика чланова бирачког одбора, у сталном и проширеном саставу.

(3) Уколико материјал из става 1. тачка 10) овог члана, који Комисија достави локалној изборној комисији, не буде довољан, локална изборна комисија га умножава у потребном броју примерака.

(4) Материјал из става 1. тачка 12) овог члана, локална изборна комисија умножава у потребан број примерака.

Изборни материјал који обезбеђује локална изборна комисија

Члан 3.

(1) Локална изборна комисија, за сваки бирачки одбор, укључујући бирачки одбор у заводу за извршење кривичних санкција, обезбеђује следећи материјал:

1) Решење о именовану чланова и заменика чланова бирачког одбора, у сталном и проширеном саставу;

2) прибор за писање (оловке, маркер и др);

3) коверте за паковање гласачких листића и потврда о изборном праву за гласање ван бирачког места, после гласања;

4) остали материјал (маказе, селотејп, јемственик, лењир, папир за писање и др).

(2) За бирачке одборе у иностранству материјал из става 1. тач. 2) до 4) овог члана обезбеђује министарство надлежно за спољне послове.

(3) За бирачке одборе на Косову и Метохији материјал из става 1. тач. 2) до 4) овог члана обезбеђује Комисија.

(4) Локалне изборне комисије, општинске/градске управе, министарство надлежно за правосуђе, министарство надлежно за спољне послове дужни су да благовремено обезбеде простор за безбедно чување изборног материјала.

III. ПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА ПРЕ ГЛАСАЊА

Предаја изборног материјала локалној изборној комисији

Члан 4.

(1) Штампани изборни материјал из члана 2. овог упутства од Јавног предузећа „Службени гласник“ преузима овлашћени члан односно заменик члана Комисије (у даљем тексту: координатор Комисије), најкасније четири дана пре дана гласања.

(2) Штампани изборни материјал из члана 2. овог упутства координатор Комисије предаје локалним изборним комисијама у седиштима управних округа, а локалним изборним комисијама градских општина града Београда у просторијама Јавног предузећа „Службени гласник“, најкасније четири дана пре дана гласања.

(3) О примопредаји између координатора Комисије и локалне изборне комисије сачињава се записник у два примерка, на обрасцу који прописује Комисија за сваке изборе.

Предаја изборног материјала бирачким одборима

Члан 5.

(1) Локална изборна комисија и општинска/градска управа изборни материјал из чл. 2. и 3. овог упутства, предају бирачким одборима, укључујући и бирачке одборе у заводима за извршење кривичних санкција, у седишту општине/града, најкасније 24 часа пре дана гласања.

(2) О примопредаји из става 1. овог члана сачињава се записник у три примерка, на обрасцу који прописује Комисија за сваке изборе и који доставља локалним изборним комисијама уз материјал из члана 2. овог упутства.

(3) Након примопредаје изборног материјала из става 1. овог члана, изборни материјал се ставља у врећу за одлагање изборног

материјала, која се у присуству чланова односно заменика чланова локалне изборне комисије и бирачког одбора печати сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји.

(4) Пре печећања, врећа са изборним материјалом се обавезно обележава налепницом која садржи назив града/општине и редни број бирачког места.

(5) Запечаћена врећа са изборним материјалом не сме се отворати пре него што се бирачки одбор на дан гласања окупи на бирачком месту.

Посебна правила за паковање и предају гласачких листића

Члан 6.

(1) Приликом примопредаје изборног материјала, гласачки листићи треба да буду предати бирачком одбору тако што се прво у засебне коверте пакује по 100 гласачких листића а на крају у засебан коверат преостали гласачки листићи којих је мање од 100 (на пример, ако је на бирачком месту уписано 436 бирача, локална изборна комисија у четири коверте ставља по 100 гласачких листића а потом преосталих 36 гласачких листића у пету коверту).

(2) Све коверте са гласачким листићима треба да буду затворене и запечаћене налепницом која садржи назив избора и на којој се уписује број гласачких листића у тој коверти и тако се стављају у врећу за одлагање изборног материјала.

(3) Локална изборна комисија треба да бирачким одборима нагласи:

1) да се приликом припреме за почетак гласања на бирачком месту отвара само коверат са мање од 100 гласачких листића;

2) да се коверат са 100 гласачких листића не сме отворати док за гласање не буду искоришћени сви гласачки листићи из прве отворене коверте;

3) да се следећи коверат са 100 гласачких листића отвара тек пошто буде искоришћено свих 100 гласачких листића из претходно отворене коверте са 100 гласачких листића;

4) да све коверте за које није било потребе да се отварају током спровођења гласања, морају да остану запечаћене и тако буду предате локалној изборној комисији након гласања.

(4) Ако не могу да се обезбеде коверте за паковање гласачких листића већег формата, ти гласачки листићи се пакују обмотавањем по средини тракастим папиром (шлајфном) који се печати налепницом.

(5) Коверте за паковање гласачких листића и шлајфне, као и налепнице за печатење коверата, односно шлајфни са гласачким листићима обезбеђује Комисија и локалним изборним комисијама доставља уз материјал из члана 2. овог упутства.

Предаја изборног материјала бирачким одборима у иностранству

Члан 7.

(1) Координатор Комисије и министарство надлежно за спољне послове изборни материјал из чл. 2. и 3. овог упутства предају бирачким одборима у иностранству, најкасније пет дана пре дана гласања, у седишту министарства надлежног за спољне послове.

(2) О примопредаји изборног материјала из става 1. овог члана сачињава се записник у три примерка, на обрасцу који прописује Комисија за сваке изборе.

(3) Бирачки одбор преноси изборни материјал на бирачко место у иностранству на начин на који се доставља дипломатска пошиљка, а којим је осигурана безбедност изборног материјала.

IV. ПРЕДАЈА ИЗБОРНОГ МАТЕРИЈАЛА ПОСЛЕ ГЛАСАЊА

Рок и начин примопредаје изборног материјала локалној изборној комисији

Члан 8.

(1) Пошто утврди резултате гласања на бирачком месту, бирачки одбор, укључујући и бирачке одборе у заводима за извршење кривичних санкција, без одлагања, а најкасније у року од 12 часова од затварања бирачког места, предаје изборни материјал локалној изборној комисији у згради општине/града.

(2) Изборни материјал предаје председник бирачког одбора или његов заменик, а примопредаји могу да присуствују сви чланови бирачког одбора.

(3) Испред локалне изборне комисије, изборни материјал примају најмање два члана локалне изборне комисије који су именовани на предлог различитих предлагача.

Материјал који се предаје локалној изборној комисији и општинској/градској управи

Члан 9.

(1) Бирачки одбор предаје локалној изборној комисији следећи изборни материјал:

1) први (оригинални) и други примерак записника о раду бирачког одбора на српском језику и ћириличком писму, као и на сваком језику и писму националне мањине који је у службеној употреби у јединици локалне самоуправе;

2) први (оригинални) и други примерак записника о посматрачима рада бирачког одбора;

3) извод из бирачког списка по којем се гласало на бирачком месту односно посебан извод из бирачког списка по којем се гласало на бирачком месту у заводу за извршење кривичних санкција;

4) посебан извод из бирачког списка, ако су на бирачком месту гласали и бирачи који се налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије;

5) коверат у којем је Контролни лист за проверу исправности гласачке кутије запечаћен налепницом;

6) коверат са неупотребљеним гласачким листићима запечаћен налепницом;

7) коверат са неважећим гласачким листићима запечаћен налепницом;

8) коверат са важећим гласачким листићима запечаћен налепницом;

9) коверат са потврдама о изборном праву бирача који су гласали ван бирачког места запечаћен налепницом;

10) сигурносну затворницу која је коришћена за печатење вреће са изборним материјалом приликом примопредаје изборног материјала између локалне изборне комисије и бирачког одбора пре гласања;

11) по један примерак евиденција о присуству чланова бирачког одбора у сталном, односно у проширеном саставу на бирачком месту.

(2) У име локалне изборне комисије примопредају обављају најмање два члана локалне изборне комисије који су именовани на предлог различитих предлагача.

(3) На ковертама из става 1. тач. 5) до 9) овог члана исписује се назив општине/града, број бирачког места и назив материјала који је у коверти.

(4) Ако не могу да се обезбеде коверте за паковање гласачких листића већег формата, ти гласачки листићи се пакују обмотавањем по средини тракастим папиром (шлајфном) који се печати налепницом.

(5) Налепнице за печећење коверата из става 1. овог члана, односно шлајфни са гласачким листићима обезбеђује Комисија и локалним изборним комисијама доставља уз материјал из члана 2. овог упутства.

(6) Приликом примопредаје из става 1. овог члана, бирачки одбор предаје општинској/градској управи преостали материјал (гласачку кутију, спрејове за обележавање прста бирача, параване за гласање, УВ лампе, идентификационе картице чланова бирачког одбора са штапаљкама, прибор за писање и др) и по један примерак евиденција о присуству чланова бирачког одбора у сталном односно у проширеном саставу на бирачком месту.

(7) О обављеној примопредаји из ст. 1. и 6. овог члана сачињава се записник у четири примерка, на обрасцу који прописује Комисија за сваке изборе и који доставља локалним изборним комисијама уз материјал из члана 2. овог упутства. Један примерак овог записника чува се у локалној изборној комисији, док један примерак локална изборна комисија обавезно предаје координатору Комисије.

Поступање са материјалом предатим локалној изборној комисији и општинској/градској управи

Члан 10.

(1) Пошто се обави примопредаја материјала из члана 9. овог упутства и контрола записника о раду бирачког одбора, материјал из члана 9. став 1. тач. 5) до 8) и тачке 10) овог упутства ставља се у врећу за одлагање изборног материјала, која се у присуству чланова односно заменика чланова локалне изборне комисије и бирачког

одбора који су предали материјал печати сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји.

(2) У врећу са осталим изборним материјалом не стављају се:

1) Први (оригинални) примерак записника о раду бирачког одбора на српском језику и ћириличком писму, као и на сваком језику и писму националне мањине који је у службеној употреби у јединици локалне самоуправе, записник о посматрачима рада бирачког одбора, које локална изборна комисија пакује одвојено од осталог изборног материјала, ради предаје координатору Комисије;

2) извод из бирачког списка, посебан извод из бирачког списка и коверат са потврдама о изборном праву за гласање ван бирачког места, које локална изборна комисија пакује одвојено од осталог изборног материјала.

(3) Запечаћена врећа са изборном материјалом се може отворити само на основу одлуке локалне изборне комисије, у сврху прегледања изборног материјала у складу са законом.

(4) Сигурносне затворнице за печећање врећа са изборним материјалом, након отварања на основу одлуке локалне изборне комисије, обезбеђује Комисија и локалним изборним комисијама доставља уз материјал из члана 2. овог упутства.

(5) Ако на врећи са изборним материјалом недостаје налепница са називом општине/града и редним бројем бирачког места, локална изборна комисија је дужна да ту врећу обележи са наведеним подацима.

Предаја изборног материјала са бирачког места у иностранству координатору Комисије

Члан 11.

(1) После гласања у иностранству, председник бирачког одбора или његов заменик без одлагања преноси изборни материјал са бирачког места у иностранству у Републику Србију на начин на који се доставља дипломатска пошиљка.

(2) Изборни материјал из члана 9. став 1. овог упутства, бирачки одбор предаје непосредно координатору Комисије у просторијама Комисије.

(3) Бирачки одбор по један примерак евиденције о присуству чланова и заменика чланова бирачког одбора у сталном односно

проширеном саставу на бирачком месту предаје координатору Комисије, а други примерак предаје министарству надлежном за спољне послове.

(4) О обављеној примопредаји између бирачког одбора и координатора Комисије сачињава се записник у два примерка на обрасцу који прописује Комисија за сваке изборе.

(5) Пошто се обави примопредаја, материјал из члана 9. став 1. тач. 5) до 8) ставља се у врећу за одлагање изборног материјала, која се у присуству чланова бирачког одбора који су предали материјал печати сигурносном затворницом, чији се серијски број уписује у записник о примопредаји.

(6) Врећа се обавезно обележава налепницом која садржи назив стране државе и редни број бирачког места.

(7) Запечаћена врећа са изборном материјалом се може отворити само на основу одлуке Комисије, у сврху прегледања изборног материјала у складу са законом.

Предаја материјала координатору Комисије

Члан 12.

(1) Пошто донесе збирни извештај о резултатима гласања за сва бирачка места која се налазе на њеној територији, локална изборна комисија, без одлагања предаје координатору Комисије, у просторијама Комисије, збирни извештај о резултатима гласања, прве (оригиналне) примерке записника о раду бирачких одбора на српском језику и ћириличком писму, као и на сваком језику и писму националне мањине који је у службеној употреби у јединици локалне самоуправе, примерке записника о посматрачима рада бирачког одбора, примерке записника о примопредаји изборног материјала после гласања између бирачког одбора и локалне изборне комисије, као и примерке евиденција о присуству чланова бирачког одбора у сталном, односно проширеном саставу на бирачком месту.

(2) Координатору Комисије се предају и по један примерак решења о исправљању записника о раду бирачког одбора, решења којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања и решење о поништавању гласања на бирачком месту, ако је локална изборна комисија донела та решења.

(3) О примопредаји између локалне изборне комисије и координатора Комисије сачињава се записник у два примерка на обрасцу који прописује Комисија за сваке изборе.

V. ИСТОВРЕМЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Члан 13.

Ако се истовремено са изборима за народне посланике и/или изборима за председника Републике одржавају и избори за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе, вреће за одлагање изборног материјала и сигурносне затворнице за печатење врећа пре и после гласања не могу бити исте боје.

VI. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 14.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

У П У Т С Т В О
О НАЧИНУ ПРАЋЕЊА ИЗЛАЗНОСТИ
БИРАЧА НА ИЗБОРЕ*

(пречишћен текст)

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством прописује се начин на који се прати излазност бирача на изборе за народне посланике, односно изборе за председника Републике.

II. НАЧИН ПРАЋЕЊА

Надлежни органи

Члан 2.

(1) Општинска изборна комисија, градска изборна комисија и изборна комисија градске општине Града Београда (у даљем тексту: локална изборна комисија) дужна је да на дан гласања, у временским интервалима одређеним овим упутством, обавештава Републичку изборну комисију (у даљем тексту: Комисија) о броју бирача који су ишли на изборе на одређеним бирачким местима.

(2) Републички орган надлежан за послове статистике доставља Комисији списак бирачких места са којих треба да се достављају подаци о излазности бирача, по јединицама локалне самоуправе, најкасније десет дана пре дана гласања.

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

(3) Комисија доставља локалној изборној комисији списак бирачких места са њене територије са којих треба да се достављају подаци о излазности бирача, најкасније седам дана пре дана гласања.

Обавезе локалне изборне комисије

Члан 3.

(1) Локална изборна комисија доставља Комисији податке о излазности бирача путем веб апликације.

(2) Веза (линк) за приступ веб апликацији доставља се локалној изборној комисији најкасније три дана пре дана гласања.

(3) Локална изборна комисија је дужна да одреди лице које ће бити задужено за унос и достављање података (у даљем тексту: корисник) и да обезбеди један рачунар повезан са интернетом.

(4) Приликом одређивања корисника локална изборна комисија мора да води рачуна о томе да корисник поседује најмање основни ниво познавања рада на рачунару.

(5) Локална изборна комисија доставља податке о кориснику (име и презиме, контакт телефон и адресу за пријем електронске поште) републичком органу надлежном за послове статистике, најкасније пет дана пре дана гласања.

(6) Локална изборна комисија обезбеђује телефон за сва бирачка места на својој територији са којих се достављају подаци о излазности бирача, прикупља податке од бирачких одбора, упознаје бирачки одбор са начином достављања података, предаје им примерак овог упутства и контактира са њима на дан гласања.

(7) Републички орган надлежан за послове статистике сачињава корисничко упутство за рад у веб апликацији и доставља га локалним изборним комисијама.

Обавезе бирачког одбора

Члан 4.

(1) Бирачки одбор доставља локалној изборној комисији податке о броју бирача који су изашли на изборе на бирачком месту према следећим пресецима:

– прво достављање до 10.15 часова, са стањем излазности до 10.00 часова;

- друго достављање до 12.15 часова, са стањем излазности до 12.00 часова;
- треће достављање до 14.15 часова, са стањем излазности до 14.00 часова;
- четврто достављање до 16.15 часова, са стањем излазности до 16.00 часова;
- пето достављање до 18.15 часова, са стањем излазности до 18.00 часова.

(2) Број бирача који су изашли на изборе на бирачком месту добија се тако што бирачки одбор преброји бираче који су се потписали у извод из бирачког списка, евентуални списак накнадних промена у бирачком списку и посебан извод из бирачког списка, ако на бирачком месту гласају и бирачи који се налазе на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, као и напомене у изводу из бирачког списка о бирачима који су гласали ван бирачког места.

(3) Бирачки одбор обавештава локалну изборну комисију о броју бирача који су изашли на изборе на бирачком месту на број телефона који је добио од локалне изборне комисије.

(4) Приликом достављања података, бирачки одбор треба да води рачуна о следећем:

- за пресек стања до 10.00 часова, у број бирача који су изашли на изборе на бирачком месту рачунају се сви бирачи који су гласали од 7.00 до 10.00 часова;

- за пресек стања до 12.00 часова, у број бирача који су изашли на изборе на бирачком месту рачунају се сви бирачи који су гласали од 7.00 до 12.00 часова;

- за пресек стања до 14.00 часова, у број бирача који су изашли на изборе на бирачком месту рачунају се сви бирачи који су гласали од 7.00 до 14.00 часова;

- за пресек стања до 16.00 часова, у број бирача који су изашли на изборе на бирачком месту рачунају се сви бирачи који су гласали од 7.00 до 16.00 часова;

- за пресек стања до 18.00 часова, у број бирача који су изашли на изборе на бирачком месту рачунају се сви бирачи који су гласали од 7.00 до 18.00 часова.

Обавезе корисника

Члан 5.

(1) При покретању веб апликације, корисник прво уноси своју шифру и лозинку у поље за идентификацију корисника.

(2) Након успешне идентификације, кориснику се приказују бирачка места за које уноси податке о броју бирача који су изашли на изборе.

(3) Корисник уноси податке у веб апликацију sukcesивно, односно како добија податке од бирачких одбора, а најкасније 40 минута по добијању података према пресецима утврђеним чланом 4. став 1. овог упутства.

(4) Након уноса података у веб апликацију, корисник притиском на поље „Пребаци податке“ шаље податке о излазности бирача.

III. ОБЈАВЉИВАЊЕ ПОДАТАКА О ИЗЛАЗНОСТИ БИРАЧА НА ИЗБОРЕ

Надлежност за објављивање

Члан 6.

Комисија је надлежна за објављивање података о излазности бирача на изборима на дан гласања, у временским интервалима одређеним овим упутством.

Начин објављивања

Члан 7.

(1) Током трајања гласања, Комисија објављује податке о излазности бирача на изборе на редовним конференцијама за медије, и то у следећим временским интервалима:

- у 11.05 часова излазност до 10.00 часова;
- у 13.05 часова излазност до 12.00 часова;
- у 15.05 часова излазност до 14.00 часова;
- у 17.05 часова излазност до 16.00 часова;
- у 19.05 часова излазност до 18.00 часова.

(2) Након завршетка гласања односно затварања бирачких места, податке о излазности Комисија објављује на својој веб-презентацији, заједно са резултатима гласања на обрађеним бирачким местима, почев од првог обрађеног бирачког места.

IV. ИСТОВРЕМЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

Истовремено спровођење избора за народне посланике и избора за председника Републике

Члан 8.

Ако се истовремено спроводе избори за народне посланике и избори за председника Републике, бирачки одбор пребројава потписане бираче и напомене у изводу из бирачког списка за гласање за избор народних посланика.

Истовремено спровођење избора за народне посланике или избора за председника Републике и избора за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе

Члан 9.

Ако се истовремено са изборима за народне посланике или са изборима за председника Републике спроводе и избори за одборнике скупштина јединица локалне самоуправе, бирачки одбор пребројава потписане бираче и напомене у изводу из бирачког списка за гласање за избор народних посланика, односно избор председника Републике.

Истовремено спровођење избора за народне посланике, избора за председника Републике и избора за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе

Члан 10.

Ако се истовремено спроводе избори за народне посланике, избори за председника Републике и избори за одборнике скупштина јединица локалне самоуправе, бирачки одбор пребројава потписане бираче и напомене у изводу из бирачког списка за гласање за избор народних посланика.

V. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 11.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

У П У Т С Т В О
ЗА СТАТИСТИЧКУ ОБРАДУ ПОДАТАКА
НА ИЗБОРИМА*
(пречишћен текст)

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством прописују се правила о статистичкој обради података на изборима за народне посланике и изборима за председника Републике.

Појам статистичке обраде података

Члан 2.

Статистичка обрада података обухвата унос резултата гласања из записника о раду бирачких одбора у електронску базу података о резултатима избора са свих бирачких места, логичко-рачунску контролу резултата унетих у записнике о раду бирачких одбора и израду извештаја за потребе Републичке изборне комисије (у даљем тексту: Комисија), општинске изборне комисије, градске изборне комисије и изборне комисије градске општине Града Београда (у даљем тексту: локална изборна комисија).

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

II. ОРГАН ОДГОВОРАН ЗА СТАТИСТИЧКУ ОБРАДУ ПОДАТАКА

Члан 3.

(1) За вршење послова статистичке обраде података на изборима одговорна је републички орган надлежан за послове статистике (у даљем тексту: Републички завод за статистику).

(2) Републички завод за статистику најкасније 20 дана пре дана гласања на изборима одређује статистичаре који ће у седишту Комисије и локалних изборних комисија вршити послове статистичке обраде података.

(3) Републички завод за статистику одређује најмање два статистичара за сваку локалну изборну комисију.

(4) Републички завод за статистику доставља Комисији и локалној изборној комисији списак статистичара, заједно са њиховим контакт подацима, најкасније 15 дана пре дана гласања на изборима.

III. УСЛОВИ И ПРОВЕРА УСЛОВА ЗА РАД СТАТИСТИЧАРА

Обезбеђивање услова за рад статистичара

Члан 4.

(1) Услове за рад статистичара у седишту Комисије обезбеђује Служба Народне скупштине.

(2) Услове за рад статистичара у седишту локалне изборне комисије обезбеђује општинска односно градска управа.

Услови за рад статистичара у седишту локалне изборне комисије

Члан 5.

(1) Општинска/градска управа дужна је да на дан гласања, у седишту локалне изборне комисије обезбеди посебну просторију за рад статистичара са следећом опремом:

– рачунар за сваког статистичара са списка из члана 3. став 4. овог упутства, са поузданом интернет везом, на којима је инсталиран веб-претраживач (Google Chrome или Mozilla Firefox) и ажурираним оперативним системом;

- најмање један штампач (са резервним тонером), мрежно повезан са рачунарима за унос података;
- телефон са фиксном конекцијом;
- најмање три риза папира за штампање.

(2) Осим материјала из става 1. овог члана, општинска/градска управа дужна је да обезбеди и техничара за електронске системе (у даљем тексту: информатичар), чија је обавеза да се стара о томе да опрема неопходна за рад статистичара несметано функционише те да у случају потребе опрему доведе у функционално стање.

(3) Комисија може од општинске/градске управе да затражи да обезбеди и додатну опрему, уколико је она неопходна за статистичку обраду података.

Обавештавања о обезбеђеним условима за рад статистичара

Члан 6.

Општинска/градска управа је дужна да најкасније десет дана пре дана гласања на изборима писменим путем обавести Републички завод за статистику о томе да ли је обезбедила све прописане услове за рад статистичара.

Долазак у седиште локалне изборне комисије

Члан 7.

(1) Статистичар је у обавези да на дан гласања на изборима у седиште локалне изборне комисије дође најкасније у 18.00 часова.

(2) Статистичар свој долазак пријављује секретару локалне изборне комисије као и лицу које је испред Републичког завода за статистику задужено за организацију рада статистичара на терену (у даљем тексту: координатор статистичара).

Провера опреме за рад

Члан 8.

(1) По доласку у седиште локалне изборне комисије, односно у просторију обезбеђену за рад статистичара, статистичар је у обавези да до 19.30 часова изврши проверу опреме обезбеђене за рад.

- (2) Проверу опреме статистичар врши тако што:
- проверава исправност рачунара;
 - затим преко веб-претраживача приступа веб-апликацији за унос података из записника о раду бирачких одбора и израду извештаја за потребе локалне изборне комисије (у даљем тексту: апликација), коју израђује Републички завод за статистику;
 - затим врши тестирање интернет конекције, функционалност апликације и рад штампача према упутству за коришћење апликације.
- (3) Након што изврши проверу описану у ставу 2. овог члана, статистичар обавештава координатора статистичара о томе да ли су обезбеђени сви услови за његов рад.
- (4) У случају да нешто од опреме за рад не функционише, статистичар је дужан да у најкраћем могућем року о томе обавести координатора статистичара и секретара локалне изборне комисије.
- (5) Секретар локалне изборне комисије дужан је да о проблему у вези са опремом за рад статистичара обавести информатичара, који ће приступити отклањању проблема, као и општинску/градску управу која је дужна да обезбеди резервну опрему, у случају потребе.
- (6) Након што информатичар отклони проблем, статистичар врши поновну проверу опреме за рад и о извршеној провери обавештава координатора статистичара и секретара локалне изборне комисије.

IV. ПОСТУПАК СТАТИСТИЧКЕ ОБРАДЕ ПОДАТАКА У ЛОКАЛНОЈ ИЗБОРНОЈ КОМИСИЈИ

Примопредаја записника о раду бирачког одбора између локалне изборне комисије и статистичара

Члан 9.

- (1) Приликом примопредаје изборног материјала, а након скенирања записника о раду бирачког одбора, члан локалне изборне комисије примљени записник о раду бирачког одбора доставља статистичару ради статистичке обраде података, у присуству члана бирачког одбора.
- (2) Ако је приликом примопредаје статистичар установио да записник о раду бирачког одбора није формално исправан (недостаје страна са резултатима и/или потписи) не врши се пријем тог записника и то се евидентира на Обрасцу АК-1, који је саставни део овог упутства.

(3) Након пријема записника о раду бирачког одбора статистичар врши унос података из записника о раду бирачког одбора и сачињава извештај о контроли записника о раду бирачког одбора (у даљем тексту: извештај), штампа га у два примерка и потписује заједно са чланом локалне изборне комисије и чланом бирачког одбора.

(4) Након завршеног уноса података из записника о раду бирачког одбора, статистичар враћа записник о раду бирачког одбора заједно са једним примерком извештаја локалној изборној комисији.

(5) О примопредаји записника о раду бирачких одбора из ст. 1–4. овог члана, води се евиденција на Обрасту АК-1.

Логичко-рачунска контрола записника о раду бирачког одбора

Члан 10.

(1) Статистичар у апликацију уноси податке из записника о раду бирачког одбора који не садржи формалне недостатке.

(2) Након извршеног уноса података из записника о раду бирачког одбора у апликацију, апликација врши аутоматску логичко-рачунску контролу унетих података и приказује податке о његовој логичко-рачунској исправности.

(3) Податке о логичко-рачунској исправности записника о раду бирачког одбора статистичар уноси у извештај и Образац АК-1.

Исправљање података након доношења решења о исправци записника о раду бирачког одбора

Члан 11.

(1) Ако локална изборна комисија у складу са чл. 109, 110. и 114. Закона о избору народних посланика донесе решење о исправљању записника о раду бирачког одбора, она је дужна да о томе обавести статистичара одмах по доношењу решења.

(2) Одмах по пријему решења из става 1. овог члана, статистичар врши исправку, уносом у апликацију података из предметног решења.

(3) Примопредаја решења о исправци записника о раду бирачког одбора врши се на исти начин као примопредаја записника о раду бирачког одбора.

Немогућност да се утврде резултати гласања на бирачком месту

Члан 12.

(1) Ако локална изборна комисија у складу са чланом 110. и 115. Закона о избору народних посланика донесе решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, она је дужна да о томе обавести статистичара одмах по доношењу решења.

(2) Одмах по пријему решења из става 1. овог члана, статистичар у апликацију уноси податак да се резултати гласања на одређеном бирачком месту не могу утврдити и то евидентира у Обрасцу АК-1.

Поништавање резултата на бирачком месту

Члан 13.

(1) Ако локална изборна комисија у складу са чланом 110, 114. и 116. Закона о избору народних посланика донесе решење којим поништава гласање на одређеном бирачком месту, она је дужна да о томе обавести статистичара одмах по доношењу решења.

(2) Одмах по пријему решења из става 1. овог члана, статистичар у апликацију уноси податак да је гласање на одређеном бирачком месту поништено и то евидентира у Обрасцу АК-1.

Извештај о примопредаји записника о раду бирачких одбора

Члан 14.

(1) Након завршетка свих уноса и обраде података, односно уноса свих исправки података у апликацију, статистичар приступа изради извештаја о примопредаји записника о раду бирачких одбора на Обрасцу АК-2, који је саставни део овог упутства.

(2) Поступак израде Обрасца АК-2 врши се тако што се на основу Обрасца АК-1 проверава да ли су сви записници о раду бирачких одбора, односно решења из чл. 11, 12. и 13. овог упутства враћени локалној изборној комисији.

(3) По извршеној провери, статистичар путем апликације израђује Извештај на Обрасцу АК-2, који уз њега потписује и један члан локалне изборне комисије.

(4) Образац АК-2 се штампа у два истоветна примерка, од којих један остаје код статистичара, а други код локалне изборне комисије.

Збирни извештај о резултатима гласања

Члан 15.

(1) На захтев локалне изборне комисије, статистичар путем апликације приступа изради збирног извештаја о резултатима гласања.

(2) Збирни извештај о резултатима гласања обухвата резултате гласања из свих записника о раду бирачких одбора, који садрже логичко-рачунско исправне податке.

(3) Изузетно од става 2. овог члана статистичар може током статистичке обраде података на захтев локалне изборне комисије да изради и привремени збирни извештај о резултатима гласања.

Завршетак рада статистичара

Члан 16.

(1) Посао статистичара се завршава након усвајања збирног извештаја о резултатима гласања за територију општине/града од стране локалне изборне комисије.

(2) Статистичар је дужан да након усвајања збирног извештаја о резултатима гласања за територију општине/града за коју је задужен, о томе обавести координатора статистичара.

V. ПОСТУПАК СТАТИСТИЧКЕ ОБРАДЕ ПОДАТАКА У КОМИСИЈИ

Збирни извештај о резултатима гласања у иностранству

Члан 17.

(1) Статистичка обрада података за бирачка места у иностранству врши се у седишту Комисије.

(2) На захтев Комисије, статистичар путем апликације приступа изради збирног извештаја о резултатима гласања у иностранству.

(3) Збирни извештај о резултатима гласања у иностранству обухвата резултате гласања из свих записника о раду бирачких

одбора са бирачких места у иностранству, који садрже логичко-рачунско исправне податке.

(4) Изузетно од става 2. овог члана статистичар може током статистичке обраде података на захтев Комисије да изради и привремени збирни извештај о резултатима гласања у иностранству.

Извештај о прелиминарним резултатима избора

Члан 18.

(1) На захтев Комисије, статистичар путем апликације приступа изради извештаја о прелиминарним резултатима избора.

(2) Извештај о прелиминарним резултатима избора обухвата резултате гласања из записника о раду бирачких одбора обрађених у року од 24 часа од затварања бирачких места, који садрже логичко-рачунско исправне податке.

Укупан извештај о резултатима гласања

Члан 19.

(1) На захтев Комисије, статистичар путем апликације приступа изради укупног извештаја о резултатима избора.

(2) Укупан извештај о резултатима избора обухвата резултате гласања из свих збирних извештаја о резултатима гласања.

Сходна примена

Члан 20.

На поступак статистичке обраде података у Комисији сходно се примењују одредбе чл. 9. до 16. овог упутства.

VI. ОБРАСЦИ ЗА УТВРЂИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ГЛАСАЊА НА ИЗБОРИМА

Члан 21.

(1) Комисија посебним актом прописује обрасце за утврђивање резултата гласања на изборима, који се користе приликом статистичке обраде података на изборима.

- (2) Обрасци из става 1. овог члана су:
- Извештај о контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања;
 - Решење о исправљању записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања;
 - Решење којим се констатује да се на бирачком месту не могу утврдити резултати гласања;
 - Решење о поништавању гласања на бирачком месту;
 - Збирни извештај о резултатима гласања.

VII. ПРАЋЕЊЕ СТАТИСТИЧКЕ ОБРАДЕ ПОДАТАКА

Посматрачи

Члан 22.

- (1) Статистичкој обради података могу да присуствују представници посматрача рада локалне изборне комисије, односно Комисије.
- (2) На праћење статистичке обраде података сходно се примењују одредбе упутства Републичке изборне комисије којим се ближе уређује начин пријаве и праћења рада органа за спровођење избора.

Подносиоци проглашених изборних листа, односно предлога кандидата за председника Републике

Члан 23.

- (1) Подносиоци проглашених изборних листа, односно предлагача проглашених кандидата за председника Републике (у даљем тексту: предлагач) могу пријавити лице које има право да присуствује статистичкој обради података у Комисији и локалним изборним комисијама.
- (2) Пријава се доставља Комисији и у њој се наводи лично име лица које ће присуствовати статистичкој обради података, његов ЈМБГ, као и назив јединице локалне самоуправе у којој ће пријављено лице пратити статистичку обраду података.
- (3) Лице пријављено за присуство статистичкој обради података има право да присуствује статистичкој обради података само са оних избора на којима учествује предлагач који га је пријавио.

VIII. ИСТОВРЕМЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА
ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ И ИЗБОРА
ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Члан 24.

Ако се истог дана одржавају избори за народне посланике и избори за председника Републике, унос резултата гласања из записника о раду бирачког одбора у апликацију и њихова логичко-рачунска контрола, врши се тако што се са истог бирачког места прво уносе резултати и врши логичко-рачунска контрола за изборе за народне посланике, а потом уносе резултати и врши логичко-рачунска контрола за изборе за председника Републике.

IX. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 25.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

У П У Т С Т В О
ЗА ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА НА УВИД У ИЗБОРНИ
МАТЕРИЈАЛ ЗА ИЗБОРЕ ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ
И ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ*

(пречишћен текст)

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством ближе се прописује начин остваривања права на увид у изборни материјал у поступку спровођења избора за народне посланике, односно избора за председника Републике (у даљем тексту: избори).

II. ПРАВО НА УВИД У ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ

Члан 2.

Право на увид у изборни материјал у складу са одредбама закона којим се уређује избор народних посланика, односно председника Републике има:

- подносилац проглашене изборне листе кандидата за народне посланике (у даљем тексту: подносилац изборне листе);
- предлагач проглашеног кандидата за председника Републике;
- кандидат за народног посланика;
- кандидат за председника Републике;
- члан и заменик члана Републичке изборне комисије;
- члан и заменик члана локалне изборне комисије.

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

III. УВИД У ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ ПРЕ ГЛАСАЊА

Изборни материјал у који се може извршити увид пре гласања

Члан 3.

Подносилац изборне листе, односно предлагач проглашеног кандидата за председника Републике има право да поднесе захтев да у року од 48 часова од дана објављивања збирне изборне листе, односно листе кандидата за избор председника Републике изврши увид у све поднете изборне листе, односно предлоге кандидата за председника Републике и документацију поднету уз њих (у даљем тексту: изборни материјал пре гласања).

Садржина захтева за увид у изборни материјал пре гласања

Члан 4.

(1) Захтев за увид у изборни материјал пре гласања мора да садржи: назив подносиоца изборне листе, односно предлагача проглашеног кандидата за председника Републике у чије име се подноси захтев, податке о лицу које се овлашћује да изврши увид (име и презиме, јединствени матични број грађана, место и адресу пребивалишта, контакт телефон и адресу за пријем електронске поште) и потпис подносиоца захтева.

(2) У захтеву из става 1. овог члана обавезно се наводи документација у коју подносилац захтева жели да се изврши увид.

(3) Захтев из става 1. овог члана подноси лице које је овлашћено да заступа подносиоца изборне листе, односно предлагача проглашеног кандидата за председника Републике.

Начин подношења захтева за увид у изборни материјал пре гласања

Члан 5.

Захтев за увид у изборни материјал пре гласања подноси се Републичкој изборној комисији (у даљем тексту: Комисија) у писменој форми, непосредном предајом Писарници Народне скупштине у седишту Комисије у Београду, Улица краља Милана 14 или електронском поштом.

Поступање по захтеву за увид у изборни материјал пре гласања

Члан 6.

(1) О поступању по поднетим захтевима за увид у изборни материјал пре гласања стара се секретар Комисије.

(2) По уредним и благовременим захтевима се поступа редом којим су поднети.

(3) Ако просторно-технички услови то дозвољавају, може се истовремено поступати по више уредних и благовремених захтева.

(4) Уколико благовремено поднети захтев за увид у изборни материјал пре гласања садржи све податке наведене у члану 4. овог упутства, секретар Комисије, без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од пријема захтева, обавештава подносиоца захтева када ће моћи да се изврши увид у изборни материјал.

(5) Уколико захтев за увид у изборни материјал пре гласања не садржи све податке из члана 4. овог упутства, секретар Комисије без одлагања обавештава подносиоца захтева о томе да је потребно да свој захтев уреди.

Место вршења увида и општа правила о увиду у изборни материјал пре гласања

Члан 7.

(1) Увид у изборни материјал пре гласања врши се у службеним просторијама Комисије, у Београду, Улица краља Милана 14.

(2) Увид у изборни материјал пре гласања врши се искључиво у присуству лица запосленог у Служби Народне скупштине које одреди секретар Комисије (у даљем тексту: службено лице).

(3) Лице које врши увид у изборни материјал пре гласања, дужно је да се приликом вршења увида у потпуности придржава упутстава службеног лица.

(4) Када се врши увид у изборни материјал пре гласања, изричито је забрањено:

- снимање или фотографисање изборног материјала;
- копирање изборног материјала;
- бележење података о личности садржаних у изборном материјалу;

- писање по изборном материјалу;
- неправилно руковање изборним материјалом које за последицу може имати његово оштећење или уништење.

(5) Уколико се лице које врши увид у изборни материјал пре гласања не придржава упутстава службеног лица или поступа супротно забранама из става 4. овог члана, службено лице је дужно да без одлагања о томе обавести секретара Комисије.

(6) Секретар Комисије је овлашћен да лицу које врши увид и које се не придржава упутстава службеног лица или поступа супротно забранама из става 4. овог члана ускрати право даљег увида у изборни материјал пре гласања.

(7) О извршеном увиду у изборни материјал пре гласања службено лице сачињава службену делешку коју доставља секретару Комисије.

IV. УВИД У ИЗБОРНИ МАТЕРИЈАЛ НАКОН ГЛАСАЊА

Право на увид у изборни материјал након гласања

Члан 8.

(1) Подносилац изборне листе, односно предлагач проглашеног кандидата за председника Републике, као и кандидат за народног посланика, односно кандидат за председника Републике имају право да у року од пет дана од дана гласања изврше увид у изборни материјал, укључујући изводе из бирачког списка, записнике о раду бирачких одбора и гласачке листиће.

(2) Захтев из става 1. овог члана подноси овлашћено лице подносиоца изборне листе, односно предлагача проглашеног кандидата за председника Републике, или лице које он за то овласти.

(3) Осим овлашћених субјеката из става 1. овог члана, право да у року од 48 часова од завршетка гласања изврши увид у изборни материјал са сваког бирачког места и да провери да ли је гласао бирач који му достави своју адресу, јединствени матични број грађана и писмену сагласност за ту проверу има:

- члан и заменик члана Комисије;
- члан и заменик члана локалне изборне комисије, за изборни материјал са бирачких места која се налазе на територији локалне изборне комисије у коју је именован.

Садржина захтева за увид у изборни материјал након гласања

Члан 9.

(1) Захтев за увид у изборни материјал након гласања мора да садржи: назив подносиоца изборне листе, односно предлагача проглашеног кандидата за председника Републике у чије име се подноси захтев, податке о лицу које се овлашћује да изврши увид (име и презиме, јединствени матични број грађана, место и адресу пребивалишта, контакт телефон и адресу за пријем електронске поште), назив општине/града односно назив стране државе и број бирачког места са којег подносилац захтева жели да изврши увид у изборни материјал и потпис подносиоца захтева.

(2) Ако захтев за увид у изборни материјал након гласања подноси кандидат за народног посланика, односно кандидат за председника Републике, захтев мора да садржи: име и презиме кандидата, контакт телефон, адресу за пријем електронске поште и његов потпис, као и назив општине/града односно назив стране државе и број бирачког места са којег подносилац захтева жели да изврши увид у изборни материјал.

(3) Ако захтев за увид у изборни материјал након гласања поднесе члан и заменик члана Комисије, односно локалне изборне комисије, захтев мора да садржи: назначење функције подносиоца захтева и његов потпис, као и назив општине/града односно назив стране државе и број бирачког места са којег подносилац захтева жели да изврши увид у изборни материјал.

Начин подношења захтева за увид у изборни материјал након гласања

Члан 10.

(1) Захтев за увид у изборни материјал након гласања се подноси у писменој форми, предајом на писарници локалне изборне комисије.

(2) Захтев за увид у изборни материјал са бирачких места у иностранству након гласања подноси се непосредном предајом Комисији на Писарници Народне скупштине у седишту Комисије у Београду, Улица краља Милана 14 или електронском поштом.

(3) Ако је захтев из става 1. овог члана поднет Комисији, она га без одлагања доставља надлежној локалној изборној комисији, електронском поштом.

Поступање по захтеву за увид у изборни материјал након гласања

Члан 11.

(1) О поступању по поднетим захтевима за увид у изборни материјал након гласања стара се секретар локалне изборне комисије, односно секретар Комисије, уколико се захтев односи на бирачка места у иностранству.

(2) По уредним и благовременим захтевима се поступа редом којим су поднети.

(3) Ако просторно-технички услови то дозвољавају, може се истовремено поступати по више уредних и благовремених захтева.

(4) Уколико благовремено поднети захтев за увид у изборни материјал након гласања садржи све податке наведене у члану 9. овог упутства, секретар локалне изборне комисије односно секретар Комисије, без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од пријема захтева, обавештава подносиоца захтева када ће моћи да се изврши увид у изборни материјал.

(5) Уколико захтев за увид у изборни материјал након гласања не садржи све податке из члана 9. овог упутства, секретар локалне изборне комисије, односно секретар Комисије без одлагања обавештава подносиоца захтева о томе да је потребно да свој захтев уреди.

Место вршења увида у изборни материјал након гласања

Члан 12.

(1) Увид у изборни материјал након гласања врши се у службеним просторијама локалне изборне комисије на чијој територији се налази бирачко место са којег се тражи увид у изборни материјал.

(2) Увид у изборни материјал након гласања са бирачких места у иностранству врши се у службеним просторијама Комисије.

Општа правила о увиду у изборни материјал након гласања

Члан 13.

(1) Увид у изборни материјал након гласања врши се искључиво у присуству лица запосленог у општинској/градској управи које одреди секретар локалне изборне комисије, односно лица запосленог у Служби Народне скупштине којег одреди секретар Комисије (у даљем тексту: службено лице).

(2) Лице које врши увид у изборни материјал након гласања дужно је да се приликом увида у потпуности придржава упутстава службеног лица.

(3) Приликом увида у изборни материјал након гласања, сходно се примењују одредбе члана 7. став 4. овог упутства.

(4) Уколико се лице које врши увид у изборни материјал након гласања не придржава упутстава службеног лица или поступа супротно забранама из члана 7. став 4. овог упутства, службено лице је дужно да без одлагања о томе обавести председника локалне изборне комисије, односно секретара Комисије.

(5) Председник локалне изборне комисије, односно секретар Комисије је овлашћен да лицу које врши увид и које се не придржава упутстава службеног лица или поступа супротно забранама из члана 7. став 4. овог упутства ускрати право даљег увида у изборни материјал након гласања.

(6) О извршеном увиду у изборни материјал након гласања службено лице сачињава службену белешку коју доставља председнику локалне изборне комисије, односно секретару Комисије.

V. ИСТОВРЕМЕНО СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ И ИЗБОРА ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Члан 14.

Ако се истовремено одржавају избори за народне посланике и избори за председника Републике подносилац изборне листе односно предлагач проглашеног кандидата за председника Републике има право увида у изборни материјал само за оне изборе на којима учествује.

VI. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 15.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

У П У Т С Т В О
ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ ДОКУМЕНАТА И НАЧИН
ЊИХОВОГ ДОСТАВЉАЊА РЕПУБЛИЧКОЈ
ИЗБОРНОЈ КОМИСИЈИ*

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством ближе се уређује начин на који се објављују и достављају документа локалне изборне комисије у поступку спровођења избора за народне посланике Народне скупштине, избора за председника Републике и избора за одборнике скупштина јединица локалне самоуправе, односно скупштина градских општина (у даљем тексту: избори), као и начин на који се објављују документа скупштина јединица локалне самоуправе, односно скупштина градских општина (у даљем тексту: скупштина) у складу са Законом о локалним изборима.

II. ОБЈАВЉИВАЊЕ ДОКУМЕНАТА

Документи које објављује локална изборна комисија

Члан 2.

(1) Одлуке локалне изборне комисије објављују се на веб-презентацији Републичке изборне комисије (у даљем тексту: веб-презентација).

(2) На веб-презентацији се објављују одлуке које локална изборна комисија доноси у поступку спровођења избора, као и одлуке локалне изборне комисије донете на основу Закона о локалним изборима, и то:

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

- 1) пословник локалне изборне комисије;
- 2) записник седнице локалне изборне комисије;
- 3) одлука у вези са вршењем изборних радњи (роковник за вршење изборних радњи, одлука, решење, закључак, извештај о резултатима избора, извештај о контроли записника о раду бирачких одбора по узorkу и др), са евентуалним прилозима;

4) решење по приговору и захтеву за поништавање гласања на бирачком месту;

5) информација о броју оверених изјава бирача који су својим потписом подржали изборну листу кандидата за одборнике скупштине јединице локалне самоуправе, односно скупштине градске општине (у даљем тексту: изборна листа кандидата за одборнике), за сваку изборну листу кандидата за одборнике, са подацима о томе колико је изјава појединачно оверио сваки од овлашћених оверитеља (јавни бележник, општинска, односно градска управа или основни суд, судска јединица или пријемна канцеларија основног суда);

6) информација о месту и времену обављања примопредаје изборног материјала пре гласања;

7) информација о броју бирача који су се до дана гласања пријавили локалној изборној комисији ради гласања ван бирачког места;

8) решење о додели мандата одборника и о попуни упражњеног одборничког места у скупштини.

(3) Поред одлука из става 2. овог члана локална изборна комисија објављује и:

- 1) изборну листу кандидата за одборнике;
- 2) записник о раду бирачког одбора;
- 3) записник о посматрачима рада бирачког одбора;
- 4) сва поднета правна средства у спровођењу избора (приговор, захтев за поништавање гласања на бирачком месту, жалба, одлука по жалби).

(4) Документа из става 2. тач. 1), 3), 4) и 8) и става 3. тач. 2), 3) и 4) овог члана објављују се као скенирани документ у PDF формату.

(5) Прилози одлуке о обрасцима за подношење изборне листе кандидата за одборнике, прилози одлуке о обрасцима за пријављивање домаћих и страних посматрача рада органа за спровођење избора за одборнике скупштина и документа из става 2. тач. 2), 5), 6) и 7) и става 3. тачка 1) овог члана објављују се у одговарајућем формату (WORD или EXCEL формат).

Документи које објављује скупштина

Члан 3.

(1) На веб-презентацији се објављују одлуке које скупштина доноси у складу са надлежностима одређеним Законом о локалним изборима, и то:

1) одлуку о именовану чланова и заменика чланова локалне изборне комисије;

2) одлуку о престанку функције или разрешењу члана или заменика члана локалне изборне комисије;

3) одлуку о потврђивању мандата одборника;

4) одлуку о констатовању престанка мандата одборника.

(2) Документа из става 1. овог члана објављују се као скенирани документ у PDF формату.

Одговорно лице и обавезе одговорног лица у вези са објављивањем одлука локалне изборне комисије

Члан 4.

(1) О благовременом и уредном објављивању докумената из члана 2. овог упутства стара се секретар локалне изборне комисије.

(2) Секретар локалне изборне комисије у обавези је да сва документа која се у складу са законом објављују на веб-презентацији припреми у складу са упутствима Републичке изборне комисије (у даљем тексту: Комисија) и достави лицу које ће бити задужено за објављивање докумената (у даљем тексту: администратор веб-презентације) ради објављивања на веб-презентацији.

(3) Секретар локалне изборне комисије је дужан да се стара о томе да се сва документа из члана 2. овог упутства објаве на веб-презентацији без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од завршетка седнице на којој су одлуке донете, односно од пријема или израде документа.

(4) Изузетно од става 3. овог члана, секретар локалне изборне комисије је дужан да се стара о томе да се одлука локалне изборне комисије по правном средству поднетом током избора објави на веб-презентацији најкасније 72 часа од пријема правног средства.

Одговорно лице и обавезе одговорног лица у вези са објављивањем одлука скупштине

Члан 5.

(1) О благовременом и уредном објављивању докумената из члана 3. овог упутства стара се секретар скупштине.

(2) Секретар скупштине у обавези је да сва документа која се у складу са законом објављују на веб-презентацији припреми у складу са упутствима Комисије и достави администратору веб-презентације ради објављивања на веб-презентацији.

(3) Секретар скупштине је дужан да се стара о томе да се документ скупштине објави на веб-презентацији, у најкраћем року, након завршетка седнице на којој је одлука донета.

Администратор веб-презентације и његове обавезе у вези са објављивањем докумената

Члан 6.

(1) Општински, односно градски орган управе задужен за обезбеђивање услова за рад локалне изборне комисије и скупштине дужан је да одреди најмање два администратора веб-презентације, за објављивање докумената из чл. 2. и 3. овог упутства на веб-презентацији.

(2) Решење о одређивању администратора веб-презентације садржи следеће податке о администратору веб-презентације: име и презиме, број телефона, адресу за пријем електронске поште, врсту задужења (објављивање докумената локалне изборне комисије и/или скупштине).

(3) У случају промене администратора веб-презентације, општински, односно градски орган управе је дужан да решење о новом администратору веб-презентације достави Комисији, без одлагања.

(4) Администратор веб-презентације у обавези је да:

1) документ који му секретар локалне изборне комисије, односно скупштине достави у писменом облику ради објављивања на веб-презентацији, без одлагања скенира у PDF формат и објави на веб-презентацији;

2) документ који му секретар локалне изборне комисије достави у електронском облику (WORD или EXCEL формат) без одлагања објави на веб-презентацији.

Корисничко упутство за објављивање докумената на веб-презентацији

Члан 7.

За објављивање докумената на веб-презентацији администратор веб-презентације примењује корисничко упутство које доноси секретар Комисије.

III. ДОСТАВЉАЊЕ ДОКУМЕНАТА ЛОКАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ

Члан 8.

(1) Осим објављивања на веб-презентацији, локална изборна комисија је дужна да сваку одлуку коју доноси у вези са спровођењем избора за народне посланике и избора за председника Републике достави Комисији, у писменом облику и електронским путем.

(2) Одлуке из става 1. овог члана у писменом облику Комисији се достављају непосредно или поштом, на адресу Краља Милана 14, 11000 Београд.

(3) Одлуке из става 1. овог члана у електронском облику Комисији се достављају електронском поштом, на адресу: rik.arhiva@parlament.rs.

IV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Доношење решења о одређивању веб-администратора

Члан 9.

Сваки општински, односно градски орган управе дужан је да донесе решење о одређивању администратора веб-презентације у складу са одредбама овог упутства и достави га Комисији у року од седам дана од дана ступања на снагу овог упутства.

Престанак важења претходног упутства

Члан 10.

Даном ступања на снагу овог упутства престаје да важи Упутство за објављивање докумената локалних изборних комисија и

њихово достављање Републичкој изборној комисији („Службени гласник РС“, број 30/22).

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 11.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

У П У Т С Т В О О ПСЕУДОНИМИЗАЦИЈИ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ*

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет уређења

Члан 1.

Овим упутством уређује се начин псеудонимизације података о личности у актима које Републичка изборна комисије, локалне изборне комисије и скупштине општина, градова и градских општина објављују на веб-презентацији Републичке изборне комисије, у публикацијама или чине доступним јавности на други начин.

II. ПОЈАМ И ПРЕДМЕТ ПСЕУДОНИМИЗАЦИЈЕ

Појам псеудонимизације

Члан 2.

Псеудонимизација је обрада података о личности на начин који онемогућава приписивање података о личности одређеном лицу без коришћења додатних података.

Подаци о личности који нису предмет псеудонимизације

Члан 3.

- (1) Псеудонимизација личног имена не врши се за:
- 1) заступника политичке странке;

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

2) овлашћено лице подносиоца изборне листе кандидата за народне посланике односно одборнике или предлагача кандидата за председника Републике;

3) лице које је одговорно за финансијско пословање, подношење извештаја, поштовање обавеза, забрана и ограничења прописаних законом којим се уређује финансирање политичких активности, за вођење књига и контакт са Агенцијом за спречавање корупције;

4) лице овлашћено да у име политичке странке закључи споразум о образовању коалиције политичких странака;

5) бираче који образују групу грађана;

6) физичко лице чије се лично име налази у називу коалиције политичких странака или називу групе грађана;

7) заступника правног лица које даје сагласност да се у називу коалиције или називу групе грађана употреби назив правног лица;

8) представника посматрача и преводиоца у пратњи представника страног посматрача;

9) бирача који подноси приговор или захтев за поништавање гласања на бирачком месту.

(2) Псеудонимизацији не подлежу ни следећи подаци:

1) подаци о кандидатима за народне посланике, председника Републике и одборнике (лично име, година рођења, занимање и место пребивалишта);

2) подаци о службеним лицима у државним и другим органима јавне власти који су од значаја за вршење службене дужности (име и презиме, функција, службена адреса и сл.);

3) подаци о физичким и правним лицима који су објављени у јавним регистрима.

Подаци о личности који су предмет псеудонимизације

Члан 4.

У актима из члана 1. овог упутства псеудонимизују се:

1) датум, година и место рођења;

2) име родитеља;

3) улица и кућни број;

4) јединствени матични број грађана (ЈМБГ);

5) број личне карте, пасоша или друге личне исправе, као и датум издавања и назив органа који је издао наведена документа;

- 6) адреса електронске поште и други подаци за контакт;
- 7) други податак о физичком лицу на основу којег би то лице могло бити одређено или одредиво.

III. НАЧИН ПСЕУДОНИМИЗАЦИЈЕ

Начини псеудонимизације

Члан 5.

(1) Подаци из члана 4. овог упутства псеудонимизују се изостављањем или заменом података, у зависности од тога у којем је облику акт који се објављује или чини доступним јавности на други начин.

(2) Начин псеудонимизације из става 1. овог члана мора бити примењен доследно у целом конкретном акту.

Псеудонимизација података у актима у штампаном облику

Члан 6.

(1) У актима који се псеудонимизују у штампаном облику, псеудонимизација се врши изостављањем података.

(2) Изостављање података врши се тако што се пре копирања или скенирања и објављивања акта подаци прекривају црном или другом бојом, коректор-траком или на други погодан начин, тако да се подаци учине невидљивим.

Псеудонимизација података у актима у електронском облику

Члан 7.

(1) У актима који се псеудонимизују у електронском облику, псеудонимизација се врши заменом података.

(2) Замена података врши се тако што се подаци замењују са три тачке (...), при чему се задржава ознака врсте тог податка, уколико је иста наведена.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, уколико се подаци налазе у табели псеудонимизација се врши брисањем података.

Одговорно лице

Члан 8.

Секретар Републичке изборне комисије, секретар локалне изборне комисије, односно секретар скупштине општине, града и градске општине у обавези је да се стара да сва акта која се у складу са законом и упутствима Републичке изборне комисије објављују на веб-презентацији Републичке изборне комисије буду припремљена и објављена у складу са одредбама овог упутства.

Овлашћено лице за послове псеудонимизације

Члан 9.

(1) Секретар Републичке изборне комисије, секретар локалне изборне комисије, односно секретар скупштине општине, града и градске општине одређује једно или више лица која врше псеудонимизацију аката који се објављују на веб-презентацији Републичке изборне комисије, у публикацијама или чине доступним јавности на други начин.

(2) Лице из става 1. овог члана је у обавези да поступа у складу са одредбама овог упутства.

IV. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 10.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

У П У Т С Т В О
О НАЧИНУ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА БИРАЧА
НА ИНФОРМАЦИЈУ О ТОМЕ ДА ЛИ ЈЕ У ИЗВОДУ
ИЗ БИРАЧКОГ СПИСКА ЕВИДЕНТИРАНО
ДА ЈЕ ГЛАСАО*
(пречишћен текст)

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством прописује се начин на који бирач може да оствари право на информацију о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао на изборима за народне посланике, односно изборима за председника Републике (у даљем тексту: избори).

II. ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЕВА

Надлежност за давање информација

Члан 2.

(1) Сваки бирач има право да општинској изборној комисији, градској изборној комисији или изборној комисији градске општине Града Београда (у даљем тексту: локална изборна комисија), после одржаних избора, поднесе захтев за добијање информације о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао на изборима.

* „Службени гласник РС“, број 91/23.

(2) Захтев из става 1. овог члана бирач подноси локалној изборној комисији према седишту бирачког места на којем је уписан у извод из бирачког списка, односно на којем је гласао.

(3) Бирач који је био уписан у извод из бирачког списка за гласање на бирачком месту у иностранству има право да Републичкој изборној комисији (у даљем тексту: Комисија), после одржаних избора, поднесе захтев за добијање информације о томе да ли је је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао на изборима.

Садржина захтева и обрасци

Члан 3.

(1) Захтев бирача за добијање информације о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао на изборима, као и захтев за увид у извод из бирачког списка у циљу провере да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао на изборима (у даљем тексту: захтев), мора да садржи: име и презиме, јединствени матични број грађана, место и адресу пребивалишта, контакт телефон и потпис подносиоца захтева, као и назив општине/града, односно стране државе и број бирачког места на којем је подносилац захтева уписан у извод из бирачког списка.

(2) Захтев се подноси према следећим обрасцима:

1) на Обрасцу 3-1 подноси се захтев локалној изборној комисији за добијање информације о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је бирач гласао на изборима;

2) на Обрасцу 3-2 подноси се захтев Комисији за добијање информације о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је бирач гласао на изборима на бирачком месту у иностранству;

3) на Обрасцу 3-3 подноси се захтев локалној изборној комисији за увид у извод из бирачког списка у циљу провере да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је бирач гласао на изборима;

4) на Обрасцу 3-4 подноси се захтев Комисији за увид у извод из бирачког списка у циљу провере да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је бирач гласао на изборима на бирачком месту у иностранству.

(3) Обрасци 3-1, 3-2, 3-3 и 3-4 саставни су део овог упутства.

(4) Локална изборна комисија, односно Комисија је дужна да поступи по захтеву који није поднет на прописаном обрасцу, ако тај захтев садржи све податке из става 1. овог члана.

(5) Уз захтев се обавезно прилаже и прочитана лична карта, односно фотокопија личне карте или фотокопија пасоша подносиоца захтева.

(6) Подносилац захтева који услед телесне или сензорне онеспособљености (особа са инвалидитетом) није у стању да својеручно потпише захтев може да се потпише тако што ће на одговарајуће место у захтеву отиснути печат који садржи податке о његовом личном идентитету, односно печат са угравираним потписом (факсимил).

Начин подношења захтева

Члан 4.

(1) Захтев се подноси у писменој форми, предајом на писарници локалне изборне комисије, односно Комисије или путем поште.

(2) Захтев се може поднети и путем веб-презентације Комисије.

III. ПОСТУПАЊЕ ПО ЗАХТЕВУ

Поступање

Члан 5.

(1) Уколико поднети захтев не садржи све податке наведене у члану 3. став 1. овог упутства, локална изборна комисија, односно Комисија, затражиће од подносиоца захтева да захтев уреди у року од осам дана од дана пријема обавештења. Ако подносилац захтева у наведеном року не уреди захтев, сматраће се да захтев није ни био поднет.

(2) У року од 30 дана од дана пријема уредног захтева, локална изборна комисија, односно Комисија писменим путем обавештава подносиоца захтева о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао на изборима односно када ће моћи да изврши тражени увид у извод из бирачког списка.

(3) Рок из става 2. овог члана, може се продужити за још 60 дана ако је то неопходно, услед великог броја поднетих захтева.

(4) О продужењу рока и разлозима за то продужење локална изборна комисија, односно Комисија обавештава подносиоца захтева у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Место и начин увида

Члан 6.

(1) Увид у извод из бирачког списка врши се у просторијама општинске/градске управе, односно Комисије.

(2) Ради заштите података о личности осталих гласача, увид се може вршити само уз употребу одговарајућег шаблона који ће тај увид ограничити само на онај ред у изводу из бирачког списка који се односи на подносиоца захтева.

IV. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 7.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

ОПШТИНСКА/ ГРАДСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

_____ (општина/град)

_____ (адреса)

ЗАХТЕВ**БИРАЧА ЗА ДОБИЈАЊЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ТОМЕ ДА ЛИ ЈЕ У ИЗВОДУ ИЗ БИРАЧКОГ СПИСКА ЕВИДЕНТИРАНО ДА ЈЕ ГЛАСАО НА ИЗБОРИМА**

На основу чл. 2-4. Упутства о начину остваривања права бирача на информацију о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао, подносим захтев за добијање информације о томе да ли је у изводу из бирачког списка за гласање на изборима за _____ одржаним __. _____ . године, за бирачко место број _____, у општини/граду _____, евидентирано да сам гласао на изборима.

Подаци о бирачу који подноси захтев:

Име и презиме бирача	
Јединствени матични број бирача	
Место и адреса пребивалишта бирача	
Контакт телефон бирача	

Уз захтев прилажем прочитану личну карту/фотокопију личне карте или фотокопију пасоша.

У _____
(место и датум)

име и презиме_____
Потпис/печат са угравираним
потписом/факсимил

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА**БЕОГРАД**

Краља Милана 14

ЗАХТЕВ**БИРАЧА ЗА ДОБИЈАЊЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ТОМЕ ДА ЛИ ЈЕ У ИЗВОДУ ИЗ БИРАЧКОГ СПИСКА ЕВИДЕНТИРАНО ДА ЈЕ ГЛАСАО НА ИЗБОРИМА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ У ИНОСТРАНСТВУ**

На основу чл. 2-4. Упутства о начину остваривања права бирача на информацију о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао, подносим захтев за добијање информације о томе да ли је у изводу из бирачког списка за гласање на изборима за _____ одржаним __. _____. године, за бирачко место број _____, у страног држави _____, евидентирано да сам гласао на изборима.

Подаци о бирачу који подноси захтев:

Име и презиме бирача	
Јединствени матични број бирача	
Место и адреса пребивалишта бирача	
Контакт телефон бирача	

Уз захтев прилажем очитану личну карту/фотокопију личне карте или фотокопију пасоша.

У _____
(место и датум)

име и презиме

Потпис/печат са угравираним
потписом/факсимил

ОПШТИНСКА/ ГРАДСКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

 (општина/град)

 (адреса)

ЗАХТЕВ

**БИРАЧА ЗА УВИД У ИЗВОД ИЗ БИРАЧКОГ СПИСКА У ЦИЉУ ПРОВЕРЕ
ДА ЛИ ЈЕ У ИЗВОДУ ИЗ БИРАЧКОГ СПИСКА ЕВИДЕНТИРАНО ДА ЈЕ
ГЛАСАО НА ИЗБОРИМА**

На основу чл. 3. и 4. Упутства о начину остваривања права бирача на информацију о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао, подносим захтев за увид у извод из бирачког списка у циљу провере да ли је у изводу из бирачког списка за гласање на изборима за _____ одржаним __. _____. године, за бирачко место број _____, у општини/граду _____, евидентирано да сам гласао на изборима.

Подаци о бирачу који подноси захтев:

Име и презиме бирача	
Јединствени матични број бирача	
Место и адреса пребивалишта бирача	
Контакт телефон бирача	

Уз захтев прилажем прочитану личну карту/фотокопију личне карте или фотокопију пасоша.

У _____
(место и датум)

 име и презиме

 Потпис/печат са угравираним
потписом/факсимил

РЕПУБЛИЧКА ИЗБОРНА КОМИСИЈА

БЕОГРАД
Краља Милана 14

ЗАХТЕВ

**БИРАЧА ЗА УВИД У ИЗВОД ИЗ БИРАЧКОГ СПИСКА У ЦИЉУ ПРОВЕРЕ
ДА ЛИ ЈЕ У ИЗВОДУ ИЗ БИРАЧКОГ СПИСКА ЕВИДЕНТИРАНО ДА ЈЕ
ГЛАСАО НА ИЗБОРИМА НА БИРАЧКОМ МЕСТУ У ИНОСТРАНСТВУ**

На основу чл. 3. и 4. Упутства о начину остваривања права бирача на информацију о томе да ли је у изводу из бирачког списка евидентирано да је гласао, подносим захтев за увид у извод из бирачког списка у циљу провере да ли је у изводу из бирачког списка за гласање на изборима за _____ одржаним __. _____. године, за бирачко место број _____, у страниј држави _____, евидентирано да сам гласао на изборима.

Подаци о бирачу који подноси захтев:

Име и презиме бирача	
Јединствени матични број бирача	
Место и адреса пребивалишта бирача	
Контакт телефон бирача	

Уз захтев прилажем очитану личну карту/фотокопију личне карте или фотокопију пасоша.

У _____
(место и датум)

име и презиме

Потпис/печат са угравираним
потписом/факсимил

У П У Т С Т В О
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЖРЕБА ЗА УТВРЂИВАЊЕ
РЕДОСЛЕДА КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДНИКА
РЕПУБЛИКЕ НА ЛИСТИ КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР
ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ*

I. УВОДНА ОДРЕДБА

Предмет упутства

Члан 1.

Овим упутством уређује се поступак спровођења жреба за утврђивање редоследа кандидата за председника Републике на листи кандидата за избор председника Републике у поступку спровођења избора за председника Републике.

II. СПРОВОЂЕЊЕ ЖРЕБА ЗА УТВРЂИВАЊЕ РЕДОСЛЕДА
КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ НА ЛИСТИ
КАНДИДАТА ЗА ИЗБОР ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ

Члан 2.

(1) Жреб за утврђивање редоследа кандидата за председника Републике на листи кандидата за избор председника Републике (у даљем тексту: жреб) спроводи се на седници Републичке изборне комисије, најкасније 15 дана пре дана гласања.

(2) Жреб се спроводи у седишту Републичке изборне комисије.

(3) Жреб се спроводи без обзира на број присутних чланова и заменика чланова Републичке изборне комисије и на седницу на којој се спроводи жреб не примењују се одредбе Пословника Републичке изборне комисије о току седнице.

* „Службени гласник РС“, број 19/22.

Члан 3.

(1) Жреб је јаван и преноси се на телевизијском програму Јавне медијске установе „Радио-телевизија Србије“.

(2) Право присуства жребу има по један представник сваког предлагача кандидата.

(3) Секретар Републичке изборне комисије је дужан да о времену и месту одржавања жреба благовремено обавести предлагаче кандидата и медије.

Члан 4.

За спровођење жреба Републичка изборна комисија благовремено припрема следећи материјал:

- два провидна дубња за жребање;
- непровидне кугле за жребање, чији је број два пута већи од укупног броја проглашених кандидата за председника Републике и које морају имати истоветне димензије, боју, масу и друге карактеристике;
- листове на којима су уписана имена и презимена свих проглашених кандидата за председника Републике;
- листове на којима су исписани бројеви од броја један па редом, закључно са бројем који одговара укупном броју проглашених кандидата за председника Републике.

Члан 5.

(1) Жребом руководи председник Републичке изборне комисије или, у случају његове одсутности или спречености, заменик председника Републичке изборне комисије.

(2) Жреб спроводе председник Републичке изборне комисије, заменик председника Републичке изборне комисије, секретар Републичке изборне комисије и заменик секретара Републичке изборне комисије или, у случају њихове одсутности или спречености, најстарији присутни чланови Републичке изборне комисије.

Члан 6.

Жреб се спроводи тако што се из једног дубња извлачи кугла у којој је лист са уписаним именом и презименом кандидата за председника Републике, а непосредно након тога из другог дубња извлачи кугла у којој је лист са уписаним редним бројем који ће тај кандидат имати на листи кандидата за избор председника Републике.

Члан 7.

(1) Руководилац жреба отвара поступак и утврђује да ли су присутни представници свих предлагача кандидата.

(2) Ако неко од представника предлагача кандидата није присутан, руководилац жреба ће утврдити да ли је тај предлагач кандидата уредно обавештен о месту и времену жреба.

(3) Пошто утврди да су присутни представници предлагача кандидата, односно да су одсутни предлагачи кандидата уредно обавештени, руководилац жреба поучава присутне о поступку жреба и утврђује да ли је материјал за спровођење жреба потпун и исправан.

Члан 8.

Руководилац жреба констатује и јавно саопштава:

– имена проглашених кандидата за председника Републике са називима њихових предлагача;

– да су бубњеви за жребање исправни и празни;

– да постоји потребан број исправних кугли за жребање;

– да је на сваком листу који је намењен за уписивање података о кандидату за председника Републике, одштампано име и презиме по једног од кандидата за председника Републике;

– да је на сваком листу који је намењен за уписивање редног броја на листи кандидата за избор председника Републике, одштампан по један број, почев од броја један закључно са бројем који одговара укупном броју проглашених кандидата за председника Републике.

Члан 9.

(1) Сваки лист са именом и презименом кандидата за председника Републике се савија и ставља у куглу за жребање.

(2) Затворене кугле за жребање са листовима на којима су уписани подаци о кандидатима за избор председника Републике стављају се у један бубањ за жребање.

(3) Сваки лист са уписаним редним бројем на листи кандидата за избор председника Републике се савија и ставља у куглу за жребање.

(4) Затворене кугле за жребање са листовима на којима су уписани редни бројеви на листи кандидата за избор председника Републике стављају се у други бубањ за жребање.

(5) Радње описане у ст. 1–4. овог члана врше секретар Републичке изборне комисије односно заменик секретара Републичке изборне комисије.

Члан 10.

(1) Поступак жреба се спроводи вршењем следећих радњи:

– из дубња за жребање у којем се налазе имена кандидата за председника Републике, секретар Републичке изборне комисије, не гледајући у дубањ, извлачи куглу и предаје је председнику Републичке изборне комисије;

– из дубња за жребање у којем се налазе редни бројеви на листи кандидата за избор председника Републике, заменик секретара Републичке изборне комисије, не гледајући у дубањ, извлачи куглу и предаје је заменику председника Републичке изборне комисије;

– председник Републичке изборне комисије отвара куглу и чита име и презиме кандидата за председника Републике;

– заменик председника Републичке изборне комисије отвара куглу и објављује редни број који ће тај кандидат за председника Републике имати на листи кандидата за избор председника Републике.

(2) Поступак из става 1. овог члана се понавља све док се не извуку и последње кугле из дубњева за жребање.

Члан 11.

По спроведеном жребу председник Републичке изборне Комисије јавно саопштава жребом утврђени редослед кандидата на листи кандидата за избор председника Републике и констатује да је поступак жреба завршен, након чега закључује седницу Републичке изборне комисије.

III. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Објављивање и ступање на снагу упутства

Члан 12.

(1) Ово упутство се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

(2) Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

К О Д Е К С
ПОНАШАЊА ЧЛАНОВА И ЗАМЕНИКА ЧЛАНОВА
ОРГАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА*

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет кодекса

Члан 1.

Овим кодексом прописују се правила понашања председника и других чланова органа за спровођење избора и њихових заменика (у даљем тексту: чланови и заменици чланова органа за спровођење избора).

Органи за спровођење избора

Члан 2.

Органи за спровођење избора су Републичка изборна комисија, градске изборне комисије, општинске изборне комисије, изборне комисије градских општина и бирачки одбори, у сталном и проширеном саставу.

Сходна примена Кодекса

Члан 3.

Одредбе овог кодекса примењују се и на учеснике у раду органа за спровођење избора без права одлучивања.

II. ПРАВИЛА ПОНАШАЊА

Основна правила

Члан 4.

(1) Чланови и заменици чланова органа за спровођење избора дужни су да се придржавају одредаба овог кодекса, односно да обављају

* „Службени гласник РС“, број 19/22.

радње које су чланом 5. овог кодекса прописане као њихове дужности, а уздржавају се од оних радњи које чланом 6. овог кодекса нису дозвољене.

(2) Чланови и заменици чланова органа за спровођење избора своју функцију врше у складу са законима којима се уређују избор народних посланика, председника Републике, одборника, националних савета националних мањина, референдум и народна иницијатива и законом којим се уређује спречавање сукоба интереса при вршењу јавних функција, пословником органа за спровођење избора и другим актима органа за спровођење избора.

Дужности чланова и заменика чланова органа за спровођење избора

Члан 5.

Чланови и заменици чланова органа за спровођење избора дужни су да:

1) одговорно, савесно, стручно и у оквирима датих овлашћења обављају дужности које су им поверене;

2) послове врше непристрасно и ефикасно, у складу са професионалним стандардима;

3) се у вршењу функције придржавају начела политичке неутралности;

4) при доношењу одлука воде рачуна о јавном интересу, односно да њихов приватни интерес не дође у сукоб са јавним интересом;

5) поступају у границама датог овлашћења и сагласно циљу због којег је овлашћење дато;

6) стрпљиво, пристојно, љубазно и са дужном пажњом и поштовањем се понашају према свим бирачима и другим учесницима у изборном поступку, а нарочито према лицима која су особе са инвалидитетом;

7) буду прикладно и уредно одевени и да својим начином одевања не нарушавају углед органа за спровођење избора;

8) буду ажурни, професионални и прецизни у испуњавању законских обавеза;

9) развијају колегијалне и коректне односе према другим члановима и заменицима чланова органа за спровођење избора;

10) чувају углед органа којег представљају.

Радње које нису дозвољене члановима и заменицима чланова органа за спровођење избора

Члан 6.

Члановима и заменицима чланова органа за спровођење избора није дозвољено да:

1) приме поклон, услугу или другу корист за себе или чланове своје породице приликом вршења функције, изузев протоколарног или пригодног поклона до законом одређене вредности;

2) користе јавну имовину и службене просторије органа за спровођење избора у приватне или политичке сврхе, нити да злоупотребљавају своју функцију ради личне користи или користи политичке странке која их је предложила у састав органа за спровођење избора;

3) фаворизују или дискриминишу поједине бираче у остваривању њихових изборних права због политичке, националне, расне, верске, полне или друге припадности;

4) дају неистините изјаве или информације које би штетиле угледу органа за спровођење избора или довеле у питање интегритет изборног процеса;

5) намерно или из крајње непажње наносе материјалну штету органима за спровођење избора или подстичу друга лица да то чине;

6) јавно изражавају своју политичку, верску или другу личну припадност која би могла да доведе у сумњу њихову непристрасност у одлучивању;

7) у службеним просторијама носе симболе и пароле политичких странака.

III. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

Објављивање и ступање на снагу Кодекса

Члан 7.

(1) Овај кодекс се објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

(2) Овај кодекс ступа на снагу даном објављивања.

ПОСЛОВНИК РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ*

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим пословником уређују се организација, начин рада и одлучивања Републичке изборне комисије (у даљем тексту: Комисија), као и друга питања од значаја за рад Комисије.

Члан 2.

Седиште Комисије је у Београду, у згради Народне скупштине Републике Србије, Улица краља Милана 14.

Члан 3.

(1) Комисија у свом раду користи четири печата (два велика и два мала) и два штамбиља, који се израђују у складу са прописима којима је уређена израда печата и штамбиља државних органа.

(2) О чувању и употреби печата и штамбиља старају се секретар Комисије и Служба Народне скупштине.

Члан 4.

У оквиру својих надлежности, Комисија остварује сарадњу са домаћим, страним и међународним органима и организацијама, у складу са законом.

II. САСТАВ И ОРГАНИЗАЦИЈА КОМИСИЈЕ

Комисија

Члан 5.

(1) Комисија ради у сталном и проширеном саставу.

* „Службени гласник РС“, број 19/22.

(2) Комисију у сталном саставу чине: председник Комисије, 16 чланова Комисије и њихови заменици.

(3) Комисију у проширеном саставу чине и по један члан и заменик члана именовани на предлог подносилаца изборних листа кандидата за народне посланике, односно предлагача кандидата за председника Републике.

(4) Када спроводи републички референдум расписан на захтев овлашћеног предлагача, у проширени састав Комисије улазе и представници подносиоца захтева на основу којег је донета одлука о расписивању републичког референдума (члан и заменик члана).

(5) Комисија ради и одлучује у проширеном саставу од дана именована лица која постају чланови Комисије у проширеном саставу док укупан извештај о резултатима избора, односно републичког референдума, не постане коначан.

(6) Члан, односно заменик члана Комисије у проширеном саставу има иста права и дужности као и члан, односно заменик члана Комисије у сталном саставу.

(7) Заменици чланова Комисије имају иста права и дужности као и чланови које замењују, осим ако је овим пословником другачије одређено.

Учесници у раду Републичке изборне комисије без права одлучивања

Члан 6.

Учесници у раду Комисије без права одлучивања су секретар Комисије, заменик секретара Комисије и два учесника задужена за послове статистике.

Радне групе

Члан 7.

(1) Ради проучавања појединих питања из свог делокруга, усаглашавања предлога аката које за потребе Комисије припрема Служба Народне скупштине, извештаја и других докумената, као и обављања појединих изборних радњи, Комисија може да образује радне групе из реда својих чланова и учесника у раду Комисије без права одлучивања.

(2) У састав и рад радних група могу да буду укључени представници државних органа и организација, ради пружања стручне помоћи.

(3) У раду радних група могу да учествују сви чланови Комисије.

(4) Одлуком о образовању радних група утврђују се задаци и именују председавајући и чланови радних група.

(5) Радне групе имају секретаре и заменике секретара које одређује секретар Комисије, из реда запослених у Служби Народне скупштине.

Служба Народне скупштине

Члан 8.

(1) Служба Народне скупштине обезбеђује и пружа неопходну стручну, административну и техничку помоћ у обављању послова из надлежности Комисије и њених радних група, у складу са законом и одлуком Народне скупштине о организацији и раду те службе.

(2) О обезбеђивању услова за рад Комисије стара се секретар Комисије.

III. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ

Председник Комисије

Члан 9.

(1) Председник Комисије:

- представља Комисију,
- сазива и председава седницама Комисије,
- потписује акте Комисије,
- одобрава службена путовања у земљи и иностранству,
- стара се о томе да Комисија своје послове обавља благовремено и у складу са прописима,
- стара се о примени овог пословника и
- обавља друге послове утврђене законом и овим пословником.

(2) Председник Комисије може да овласти секретара Комисије да потписује акте Комисије која се односе на питања оперативног карактера.

Заменик председника Комисије

Члан 10.

Заменик председника Комисије обавља дужности председника Комисије у случају његове одсутности или спречености за обављање функције, а може да обавља и послове за које га председник Комисије овласти.

Чланови Комисије

Члан 11.

Чланови Комисије имају право и дужност:

- да редовно присуствују седницама Комисије,
- да учествују у расправи о питањима која су на дневном реду седнице Комисије и гласају о сваком предлогу о коме се одлучује на седници,
- да обављају све дужности и задатке одређене од стране Комисије.

Секретар Комисије

Члан 12.

Секретар Комисије:

- припрема седнице Комисије,
- координира рад чланова и заменика чланова Комисије,
- помаже председнику Комисије у обављању послова из његове надлежности,
- стара се о припреми предлога аката које доноси Комисија и обавља друге послове у складу са законом, овим пословником и налозима председника Комисије.

Учесници задужени за послове статистике

Члан 13.

Учесници у раду Комисије задужени за послове статистике имају право и дужност:

- да редовно присуствују седницама Комисије,
- да учествују у расправи о питањима која су на дневном реду седнице Комисије,
- да обављају све дужности и задатке одређене од стране Комисије.

IV. НАЧИН РАДА

Седнице Комисије

Члан 14.

(1) Комисија ради на седници којој присуствује већина од укупног броја чланова Комисије у сталном, односно проширеном саставу.

(2) Седнице Комисије се, по правилу, одржавају у седишту Комисије.

(3) Седнице Комисије, по правилу, одржавају се употребом софтверске платформе за електронске седнице.

(4) Изузетно, када у оправданим случајевима Комисија није у могућности да се састане ради одржавања седнице, седница Комисије може да се одржи употребом софтверске платформе за видео конференције.

(5) У сазиву седнице из става 4. овог члана обавезно се наводи разлог одржавања седнице употребом софтверске платформе за видео конференције.

Сазивање седнице Комисије

Члан 15.

(1) Седницу Комисије сазива председник Комисије.

(2) Седница Комисије сазива се најкасније 48 часова пре времена одређеног за почетак седнице.

(3) Сазив седнице Комисије садржи дан, час и место одржавања седнице и предлог дневног реда.

(4) Предлог дневног реда седнице Комисије одређује председник Комисије, осим у случају сазивања седнице на захтев најмање трећине чланова Комисије.

(5) Седница Комисије може се сазвати и у року краћем од рока из става 2. овог члана, уколико је одржавање седнице условљено роковима прописаним законом или разлозима који налажу хитност у поступању, при чему је председник Комисије дужан да на почетку седнице образложи такав поступак.

(6) Председник Комисије може да одложи час, односно дан почетка седнице Комисије, о чему благовремено обавештава чланове Комисије, с тим што је дужан да на почетку седнице образложи такав поступак.

Сазивање седнице Комисије на захтев чланова Комисије

Члан 16.

(1) Председник Комисије је дужан да сазове седницу Комисије, када сазивање затражи најмање трећина чланова Комисије, најкасније два дана од дана подношења захтева за сазивање седнице, тако да се седница одржи најкасније у року од седам дана од дана њеног сазивања.

(2) Ако захтев за сазивање седнице поднесе мање од трећине чланова Комисије, тај захтев ће се сматрати предлогом за допуну предложеног дневног реда прве наредне седнице Комисије, под условом да је поднет пре истека рокова прописаних овим пословником за предлагање измена и допуна предложеног дневног реда.

(3) Захтев за сазивање седнице мора да садржи предлог дневног реда седнице, као и предлог акта који би се разматрао у оквиру предложеног дневног реда. Предлог акта мора да буде сачињен у форми у којој се доносе акти Комисије.

(4) Ако уз поднети захтев није достављен предлог акта у складу са ставом 3. овог члана, председник Комисије обавештава члана Комисије који је први потписан на захтеву да захтев мора да се уреди. Уређен захтев потписују сви чланови Комисије који су захтевали сазивање седнице.

(5) Ако поднети захтев не буде уређен у складу са ставом 4. овог члана, сматраће се да је повучен.

Начин сазивања седнице Комисије

Члан 17.

(1) Седница Комисије сазива се достављањем сазива седнице Комисије члановима Комисије електронском поштом.

(2) Сазив седнице Комисије доставља се члановима Комисије на електронске адресе коју чланови Комисије пријављују секретару Комисије као своју званичну адресу за пријем електронске поште.

(3) О сазивању седнице Комисије чланови Комисије се обавештавају и телефонским путем.

Материјал за седницу Комисије

Члан 18.

Материјал за тачке дневног реда предложене у сазиву седнице доступан је члановима Комисије у платформи за одржавање

електронске седнице, након сазивања седнице Комисије, а најкасније три часа пре времена одређеног за почетак седнице.

Предлагање измена и допуна предложеног дневног реда

Члан 19.

(1) Сваки члан Комисије може да поднесе предлог за измену или допуну дневног реда предложеног у сазиву седнице Комисије.

(2) Предлог из става 1. овог члана подноси се у писменом облику, преко Писарнице Народне скупштине или путем платформе за одржавање електронске седнице као скенирани документ, најкасније четири часа пре времена одређеног за почетак седнице.

(3) Ако је седница Комисије сазвана у року краћем од 48 часова пре времена одређеног за почетак седнице, предлог из става 1. овог члана може се поднети најкасније два часа пре времена одређеног за почетак седнице.

(4) Предлогом за допуну дневног реда мора да буде формулисана тачка дневног реда која се предлаже. Уз предлог за допуну дневног реда доставља се и предлог акта који би се разматрао у оквиру предложене тачке дневног реда.

(5) Председник Комисије може да, на самој седници, приликом утврђивања дневног реда, предложи измену или допуну дневног реда који је предложио у сазиву седнице, при чему је дужан да образложи такав поступак.

Отварање седнице и учешће на седници

Члан 20.

(1) Седницом председава председник Комисије, односно у његовом одсуству заменик председника Комисије.

(2) У случају да је председник спречен да председава седницом или мора да напусти седницу, седницом председава заменик председника, односно, у случају да је заменик председника одсутан, не жели или не може да председава, председавање преузима најстарији присутни члан Комисије. Ако најстарији присутни члан Комисије не жели или не може да преузме председавање седницом, председавање преузима следећи најстарији члан Комисије.

(3) Отварајући седницу, председавајући констатује број присутних чланова и заменика одсутних чланова Комисије.

(4) У раду на седници могу да учествују председник Комисије, чланови Комисије, секретар Комисије и њихови заменици, као и учесници задужени за послове статистике.

(5) Седници, на позив председника Комисије, могу да присуствују и да учествују у раду и представници државних органа и организација, уколико се на седници разматрају питања из њиховог делокруга, о чему председавајући обавештава чланове Комисије на почетку седнице.

(6) Седници Комисије могу да присуствују запослени у Служби Народне скупштине које одреди секретар Комисије.

Утврђивање дневног реда

Члан 21.

(1) Пошто председавајући констатује да седници присуствује довољан број чланова Комисије потребан за пуноважан рад и одлучивање, приступа се утврђивању дневног реда седнице Комисије.

(2) Дневни ред седнице утврђује Комисија.

(3) Пре одлучивања о усвајању дневног реда предложеног у сазиву седнице, приступа се одлучивању о предлозима за измену или допуну предложеног дневног реда, уколико су поднети у складу са одредбама овог пословника, без образлагања и расправе, редом којим су предложени.

(4) Након изјашњавања о предлозима за измену, односно допуну предложеног дневног реда, Комисија гласа о утврђивању дневног реда у целини.

Усвајање записника седнице Комисије

Члан 22.

(1) Пре преласка на рад по тачкама утврђеног дневног реда, приступа се усвајању записника претходне седнице, уколико је сачињен и благовремено достављен члановима Комисије.

(2) Примедбе на записник може да изнесе сваки члан Комисије.

(3) Приликом изношења примедби на записник, члан Комисије је дужан да предложи начин на који би примедба била спроведена у односу на предложени текст записника.

(4) О изнетим примедбама на записник, Комисија одлучује редом којим су изнете у расправи.

(5) Након одлучивања о примедбама на записник, Комисија одлучује о усвајању записника са прихваћеним примедбама.

(6) Ако не буде примедби на записник, председавајући ставља на гласање записник у предложеном тексту.

Ток седнице

Члан 23.

(1) На седници се ради по тачкама утврђеног дневног реда.

(2) На предлог председавајућег, Комисија може да одлучи да се промени редослед разматрања тачака дневног реда, као и да се обједини расправа о више тачака дневног реда.

(3) Пре отварања расправе по тачки дневног реда, о предмету тачке дневног реда коју је предложио председник Комисије, Комисију извештава председник Комисије, члан Комисије којег је одредио председник Комисије (известилац) или секретар Комисије.

(4) О предмету тачке дневног реда која је на дневном реду на предлог члана Комисије, Комисију извештава члан Комисије који је предложио тачку дневног реда и који предлаже начин поступања Комисије.

(5) На предлог председавајућег или члана Комисије, Комисија може да одлучи да се време за расправу сваког од учесника, по одређеној тачки дневног реда, ограничи на пет минута.

Одржавање реда на седници

Члан 24.

(1) Председавајући се стара о реду на седници Комисије и даје реч члановима Комисије пријављеним за учешће у расправи.

(2) Када процени да је то неопходно, председавајући може да одреди паузу.

Одлучивање

Члан 25.

(1) Пошто утврди да је расправа по тачки дневног реда исцрпљена, председавајући закључује расправу о тачки дневног реда, након чега се прелази на одлучивање.

(2) Комисија доноси одлуке већином гласова свих чланова Комисије у сталном, односно проширеном саставу.

(3) У одлучивању учествују само чланови Комисије, а заменици чланова само у случају одсуства члана којег замењују.

(4) Уколико је изнето више предлога у оквиру једне тачке дневног реда, председавајући ставља на гласање предлоге редом којим су изнети.

(5) Комисија увек гласа о усвајању предлога.

(6) Уколико за усвајање предлога не гласа већина од укупног броја чланова и заменика чланова Комисије, сматраће се да је предлог одбијен.

Одлучивање о предлозима аката које доноси Комисија

Члан 26.

(1) Ако су у току расправе изнети предлози за брисање појединих одредби, односно измене предложеног акта, председавајући на гласање прво ставља те предлоге.

(2) У случају из става 1. овог члана, одлучивање се обавља према редоследу по ком су изнети предлози за брисање, односно измену, при чему председавајући на гласање ставља прво предлог за брисање, а потом предлог за измену.

(3) Ако Комисија усвоји предлог за брисање неке одредбе, о изнетом предлогу за измену те одредбе се не гласа.

(4) Након гласања о свим предлозима, председавајући ставља на гласање усвајање предлога акта у целини.

(5) Ако у току расправе нису изнети предлози за брисање појединих одредби, односно измене предложеног акта, председавајући на гласање ставља усвајање предлога акта у предложеном тексту.

Записник

Члан 27.

(1) О раду на седници Комисије сачињава се записник.

(2) Записник садржи главне податке о раду на седници, нарочито о предлозима о којима се одлучивало, са именима учесника у расправи, о одлукама, закључцима и другим актима који су на седници донети, као и о резултатима свих гласања на седници.

(3) На седници Комисије воде се стенографске белешке, које чине саставни део записника.

(4) Уколико не постоје услови за вођење стенографских белешки, сачињава се препис тонског снимка седнице Комисије, који чини саставни део записника.

(5) Након усвајања, записник потписују председавајући и секретар односно заменик секретара Комисије.

(6) О сачињавању и чувању записника стара се секретар Комисије.

(7) Усвојени записник објављује се на веб-презентацији Комисије.

Изворници и преписи аката комисије

Члан 28.

(1) Изворником акта сматра се текст акта усвојен на седници Комисије, сачињен у прописаном облику, потписан од председавајућег и оверен печатом Комисије.

(2) О сачињавању и чувању изворника стара се секретар Комисије.

(3) Ради достављања странкама, сачињава се препис изворника који у свему мора да буде истоветан изворнику и који потписује секретар Комисије и оверава се печатом Комисије.

V. ЈАВНОСТ РАДА

Члан 29.

(1) Рад Комисије је јаван.

(2) Комисија обезбеђује јавност рада:

– преносима седница Комисије и конференција за медије на веб-презентацији Комисије,

– омогућавањем средствима јавног обавештавања да преносе седнице Комисије преузимањем аудио и видео сигнала који обезбеђује Комисија,

– омогућавањем акредитованим представницима средстава јавног обавештавања да присуствују седницама Комисије,

– омогућавањем заинтересованим домаћим, страним и међународним организацијама и удружењима (посматрачи) да прате рад Комисије током изборног или референдумског поступка,

– објављивањем аката Комисије у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Комисије, у складу са законом и овим пословником,

– објављивањем Информатора о раду Комисије и омогућавањем приступа информацијама од јавног значаја којима располаже Комисија, у складу са законом,

– објављивањем информација о раду Комисије на веб-презентацији Комисије и путем друштвених мрежа,

– издавањем саопштења за јавност, и

– одржавањем конференција за медије и давањем изјава за медије, у складу са овим пословником.

Представници средстава јавног обавештавања

Члан 30.

(1) Представницима средстава јавног обавештавања омогућује се присуствовање седницама Комисије у складу са актима Народне скупштине којима се уређује унутрашњи ред у Народној скупштини и акредитовање представника средстава јавног обавештавања.

(2) О дану, времену и месту одржавања седница Комисије, средства јавног обавештавања се обавештавају преко Службе Народне Скупштине.

(3) Представницима средстава јавног обавештавања који присуствују седници Комисије стављају се на располагање материјали припремљени за рад на седници Комисије.

Посматрачи

Члан 31.

Заинтересованим домаћим, међународним и страним организацијама и удружењима (посматрачи) Комисија одобрава праћење рада Комисије током изборног и референдумског поступка, у складу са прописима.

Објављивање аката Комисије

Члан 32.

(1) Акти Комисије објављују се на веб-презентацији Комисије, без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од завршетка седнице на којој су акти донети, у складу са законом.

(2) Акти Комисије објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије“ када је то предвиђено законом.

(3) Комисија може да одлучи да се у „Службеном гласнику Републике Србије“ објави и акт за који није прописано обавезно објављивање у „Службеном гласнику Републике Србије“.

(4) О објављивању аката стара се секретар Комисије.

Исправка акта објављеног у „Службеном гласнику Републике Србије“

Члан 33.

(1) Уколико текст акта објављеног у „Службеном гласнику Републике Србије“ није сагласан изворнику акта, исправку даје секретар Комисије.

(2) Исправка из става 1. овог члана објављује се на исти начин као и акт који се исправља.

Пречишћен текст општег акта Комисије

Члан 34.

(1) Комисија може да овласти секретара Комисије да утврди пречишћен текст општег акта Комисије.

(2) Овлашћење за утврђивање пречишћеног текста општег акта може да буде садржано у акту којим се мења општи акт или у посебном закључку који доноси Комисија.

(3) Пречишћен текст општег акта објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије“ ако је и општи акт објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Објављивање Информатора о раду Комисије и приступ информацијама од јавног значаја

Члан 35.

(1) Комисија објављује Информатор о свом раду.

(2) Лице овлашћено за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја је секретар Комисије.

Веб-презентација Комисије

Члан 36.

(1) Комисија има своју веб-презентацију на којој се објављују акти Комисије, резултати избора, информације о одржаним седницама Комисије и саопштења за јавност, као и друге информације и документа који настају у раду или у вези са радом Комисије, а од значаја су за информисање јавности.

(2) О одржавању и ажурирању веб-презентације Комисије стара се секретар Комисије.

Саопштење за јавност

Члан 37.

Саопштење за јавност припрема Служба Народне скупштине, по налогу и уз сагласност председника Комисије.

Конференција за медије и изјаве за медије

Члан 38.

(1) О раду Комисије јавност обавештава председник Комисије или члан којег председник за то овласти, путем конференција за медије и изјава за медије.

(2) О дану, времену и месту одржавања конференције за медије из става 1. овог члана, средства јавног обавештавања се обавештавају преко Службе Народне скупштине.

(3) Секретар Комисије је овлашћен да даје изјаве о техничким аспектима рада Комисије и спровођења избора.

VI. ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Члан 39.

Чланови и заменици чланова Комисије и запослени у Служби Народне скупштине ангажовани на обављању послова за потребе Комисије дужни су да у свом раду поступају у складу са прописима којима је уређена заштита података о личности.

VII. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

Члан 40.

(1) Средства за рад органа за спровођење избора и републичког референдума, изборни односно гласачки материјал и друге трошкове спровођења избора односно републичког референдума обезбеђују се у буџету Републике Србије.

(2) Комисија подноси Народној скупштини финансијски план потребних средстава за редован рад и трошкове спровођење редовних избора.

(3) Средства за спровођење ванредних избора и републичког референдума обезбеђују се у буџету Републике Србије у складу са посебним захтевом Комисије.

(4) Комисија подноси Народној скупштини извештај о утрошеним средствима за редован рад и спровођење избора и републичког референдума.

(5) О припреми предлога финансијског плана из става 2. овог члана, захтева из става 3. овог члана и извештаја из става 4. овог члана стара се секретар Комисије.

(6) Налогодавци за исплату средстава из става 1. овог члана су председник и секретар Комисије.

VIII. КАНЦЕЛАРИЈСКО И АРХИВСКО ПОСЛОВАЊЕ

Члан 41.

(1) На канцеларијско и архивско пословање Комисије примењују се прописи којима се уређују канцеларијско и архивско пословање.

(2) Комисија утврђује листу категорија архивске грађе и документарног материјала са роковима чувања, у складу са законом.

IX. ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПОСЛОВНИКА

Члан 42.

(1) Право предлагања измена или допуна Пословника Комисије има сваки члан Комисије.

(2) Предлог одлуке за измену или допуну Пословника Комисије подноси се у писменом облику.

(3) Предлог одлуке из става 2. овог члана председник Комисије увршћује у предлог дневног реда седнице Комисије у што краћем року.

X. ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 43.

Прве изборе за народне посланике и изборе за председника Републике који буду расписани након ступања на снагу овог пословника спроводи Републичка изборна комисија чији стални састав, осим председника, 16 чланова и њихових заменика који су именовани на предлог посланичких група, чини још шест чланова и њихових заменика које је именovala Народна скупштина на предлог председника Народне скупштине, а мандат им траје док укупан извештај о резултатима избора за народне посланике и укупан извештај о резултатима избора за председника Републике не постану коначни.

Члан 44.

(1) До успостављања техничких услова за употребу софтверске платформе за електронске седнице, материјал припремљен за тачке предложеног дневног реда и записник претходне седнице Комисије, уколико је сачињен, достављају се члановима Комисије уз сазив седнице, са електронске адресе Комисије: rik.sednica@parlament.rs, на електронске адресе коју чланови и заменици чланова Комисије пријављују секретару Комисије као своју званичну адресу за пријем електронске поште.

(2) У случају да је седница Комисије сазвана у року краћем од 48 часова пре времена одређеног за почетак седнице, материјал припремљен за тачке предложеног дневног реда и записник претходне седнице Комисије, уколико је сачињен, достављају се члановима Комисије на начин описан у ставу 1. овог члана најкасније три часа пре времена одређеног за почетак седнице.

XI. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Питања од значаја за рад Комисије која нису уређена овим пословником, могу да буду уређена посебном одлуком или закључком Комисије, у складу са законом и овим пословником.

Члан 46.

Ступањем на снагу овог пословника престаје да важи Пословник Републичке изборне комисије („Службени гласник РС“, број 117/21 – пречишћен текст).

Члан 47.

(1) Овај пословник се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“ и на веб-презентацији Комисије.

(2) Овај пословник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

III. ОСТАЛИ АКТИ

У П У Т С Т В О ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА О ЈЕДИНСТВЕНОМ БИРАЧКОМ СПИСКУ*

I. ПРЕДМЕТ УПУТСТВА

1. Овим упутством прописује се садржај, начин коришћења, вођења, исправљања и закључивања бирачког списка, начин излагања делова бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе, ближа правила о начину вођења посебне евиденције бирачких места и садржина те евиденције, ближи начин размене података који утичу на потпуност, тачност и благовременост вођења бирачког списка, односно на којима се заснивају промене у бирачком списку, начин на који ће се вршити провера бирачких спискова и надзор над провером, као и друга питања од значаја за потпуно и тачно вођење бирачког списка, у складу са законом.

II. САДРЖАЈ И ВОЂЕЊЕ БИРАЧКОГ СПИСКА

1. Садржај бирачког списка

2. Јединствени бирачки списак (у даљем тексту: бирачки списак) као електронска база података јесте јавна исправа у којој се води јединствена евиденција држављана Републике Србије који имају бирачко право и садржи све чињенице о бирачу прописане Законом о јединственом бирачком списку.

2. Вођење бирачког списка

1) Министарство надлежно за послове управе

3. Бирачки списак води министарство надлежно за послове управе (у даљем тексту: Министарство).

* „Службени гласник РС“, бр. 15/12, 88/18, 67/20, 40/21, 90/21 и 16/22.

Бирачки списак може водити један или више државних службеника.

Државни службеник који води бирачки списак мора имати овлашћење руководиоца органа и квалификовани електронски сертификат издат од овлашћеног сертификационог тела (у даљем тексту: овлашћено лице за вођење бирачког списка).

До закључења бирачког списка Министарство анализира податке из бирачког списка и на званичној интернет страници на свака три месеца објављује број бирача разврстаних по јединицама локалних самоуправа. О уоченим неусклађеностима или нетачностима података доставља надлежном органу из члана 2. став 3. Закона о јединственом бирачком списку извештаје у оквиру система за отклањање утврђених недостатака.

Након закључења бирачког списка Министарство врши све промене у бирачком списку (упис, брисање, измена, допуна или исправка) на начин и по поступку утврђеном законом.

Захтеви за вршење промене у бирачком списку из става 5. ове тачке подnose се Министарству или општинској, односно градској управи по месту пребивалишта подносиоца захтева, односно по месту боравишта за интерно расељена лица.

О непосредно поднетом захтеву за вршење промене у бирачком списку Министарство на начин и по поступку прописаним законом доноси решење одмах, а најкасније у року од 24 часа од пријема уредног захтева.

Када је захтев поднет општинској, односно градској управи овлашћено лице за ажурирање бирачког списка поднети захтев, са прилозима електронским путем доставља Министарству без одлагања, а најкасније следећег дана уколико је захтев примљен непосредно пре истека радног времена.

О захтеву поднетом општинској, односно градској управи Министарство на начин и по поступку прописаним законом доноси решење одмах, а најкасније у року од 24 часа од пријема уредног захтева.

2) Општинска односно градска управа

4. Део бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе, до закључења бирачког списка, ажурира општинска, односно градска управа.

Ажурирање бирачког списка је вршење свих промена у бирачком списку (упис, брисање, измена, допуна или исправка) на начин и по поступку утврђеном законом.

Ажурирање бирачког списка може вршити једно или више лица, која морају имати овлашћење руководиоца органа и квалификовани електронски сертификат издат од овлашћеног сертификационог тела (у даљем тексту: овлашћено лице за ажурирање бирачког списка).

Број овлашћених лица за ажурирање бирачког списка у општинској, односно градској управи утврђује руководиоца органа у зависности од броја бирача и броја промена у бирачком списку.

3) Промене у бирачком списку

5. Промене у бирачком списку врше се по службеној дужности и на захтев грађана.

Од проглашења изборне листе подношење захтева за промену у бирачком списку има и подносилац те изборне листе или лице које он овласти и то на исти начин и по истом поступку по коме то право имају и грађани. Уз захтев се прилажу законом прописани докази за вршење промене, а ако захтев не подноси подносилац проглашене изборне листе и дато пуномоћје оверено у складу са законом.

6. За сваку врсту промене орган је дужан да по службеној дужности прибави потребне доказе, а ако то није у могућности дужан је да их достави подносилац захтева.

7. За сваку врсту промене доноси се одговарајуће решење које се доставља лицу на које се промена односи у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

8. Уписивање податка да ће бирач на изборима за народне посланике Народне скупштине, односно на изборима за председника Републике гласати према месту боравишта у земљи по поднетом захтеву грађанина, врши на основу решења општинска, односно градска управа на чијој територији бирач има боравиште у земљи (изабрано место гласања).

Захтев за гласање у иностранству подноси се дипломатско-конзуларном представништву Републике Србије. Овлашћена лица дипломатско-конзуларних представништава прослеђују захтеве са потребним доказима надлежној општинској, односно градској управи овлашћеној за одлучивање по захтеву за гласање у иностранству преко посебне странице у оквиру система. Овлашћење за приступ посебној страници у оквиру система бирачки списак, запосленима у дипломатско-конзуларним представништвима издаје министар

надлежан за спољне послове, односно лице које он овласти. Квалификоване електронске сертификате обезбеђује министарство надлежно за спољне послове од надлежних сертификационих тела са чијим сертификатима је технички могуће приступати посебној страници.

Уписивање податка да је бирач поднео захтев да жели да гласа према месту боравишта у иностранству, врши на основу решења општинска, односно градска управа на чијој територији бирач има пребивалиште у земљи.

По доношењу решења о одређивању бирачких места од стране Републичке изборне комисије за гласање на изборима за народне посланике Народне скупштине, односно на изборима за председника Републике, надлежна општинска односно градска управа доноси решење о уписивању податка да ће бирач на изборима гласати према месту боравишта у иностранству и бирачко место на коме ће гласати, односно решење да нису испуњени услови да ће бирач на изборима гласати према месту боравишта у иностранству.

По доношењу решења о уписивању податка да ће бирач на изборима гласати према месту боравишта у иностранству и упису тог податка у бирачки списак, бирач се не уписује у извод из бирачког списка по месту његовог пребивалишта, већ се уписује у извод из бирачког списка према месту боравишта.

Преко посебне странице из става 2. ове тачке надлежна општинска, односно градска управа доставља решења дипломатско-конзуларном представништву које је проследило захтев, ради обавештавања бирача.

Захтев из ст. 1. и 2. ове тачке обавезно мора да садржи следеће податке о бирачу: име, презиме и име једног родитеља; јединствени матични број грађана; општину, односно град и адресу пребивалишта; као и податке о општини, односно граду и адреси боравишта у земљи, односно иностранству, према којој ће бирач гласати на предстојећим изборима и потпис подносиоца захтева.

Сви захтеви се евидентирају кроз попис аката. Предмет се формира као попис аката у коме се евидентирају сви захтеви у складу са прописима о канцеларијском пословању. О сваком захтеву се одлучује у року од 24 часа од пријема захтева.

Податак да ће бирач гласати према месту боравишта у земљи (изабрано место гласања), односно према месту боравишта у иностранству, не може се мењати до окончања изборног поступка.

III. НАЧИН КОРИШЋЕЊА БИРАЧКОГ СПИСКА, ИЗВОДА ИЗ БИРАЧКОГ СПИСКА И УВИД У БИРАЧКИ СПИСАК

9. Бирачки списак и изводи из бирачког списка користите се у складу са законом искључиво у циљу спровођења избора или изјашњавања грађана на референдуму.

Право на увид у бирачки списак има сваки грађанин у циљу провере личних података уписаних у бирачки списак. Увид се остварује на основу захтева бирача, а врши се уношењем јединственог матичног броја грађанина и имена и презимена грађанина и других података који омогућавају аутоматску претрагу података о бирачу у јединственом бирачком списку.

Увид у део бирачког списка може се извршити непосредно у општинској, односно градској управи у којој грађанин има пребивалиште, у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Увид у бирачки списак, у складу са законом који уређује заштиту података о личности, може се извршити и електронским путем на званичној интернет страници Министарства уношењем податка о јединственом матичном броју грађана и регистарском броју личне карте, односно броју пасоша, а уколико се обезбеде услови и слањем СМС поруке са овим податком на број телефона који се објављује у средствима јавног информисања и на званичној интернет страници Министарства.

Од проглашења изборне листе, право на увид у бирачки списак има и подносилац изборне листе или лице које он овласти у складу са законом и то на исти начин и по истом поступку као и грађани.

У поступку вршења увида у бирачки списак лице овлашћено за ажурирање бирачког списка, лице за пружање техничке подршке градске, односно општинске управе и овлашћено лице подносиоца изборне листе дужни су да поступају у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

IV. ИЗЛАГАЊЕ ДЕЛОВА БИРАЧКОГ СПИСКА ЗА ПОДРУЧЈЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

10. Дан после расписивања избора, општинска, односно градска управа која ажурира бирачки списак за подручје јединице локалне самоуправе излаже део бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе. Део бирачког списка се излаже на тај начин што се путем

рачунарске опреме у седишту јединице локалне самоуправе грађанима, уношењем јединственог матичног броја грађанина, омогућава провера да ли су уписани у бирачки списак и да ли су уписани подаци тачни.

Општинске, односно градске управе су обавези да о овом праву грађане обавесте преко средстава јавног информисања, истицањем писменог обавештења на огласним местима органа, предузећа, установа или служби.

По закључењу бирачког списка, Министарство у циљу излагања бирачког списка грађанима, на званичној интернет страници, омогућава увид у податке о именима и презименима свих бирача по бирачким местима за подручје јединице локалне самоуправе. Увид у податке о бирачима омогућава се претходним уношењем податка о јединственом матичном броју грађана и регистарском броју личне карте, односно броју пасоша заинтересованог лица које врши увид.

V. ОБАВЕШТЕЊЕ О ГЛАСАЊУ

11. Бирач гласа на бирачком месту на коме је уписан у извод из бирачког списка.

Сваком бирачу обавезно се доставља обавештење о дану и времену одржавања избора, са бројем и адресом бирачког места на коме гласа и бројем под којим је уписан у извод из бирачког списка.

Обавештење штампа и доставља општинска, односно градска управа у којој је бирач уписан у извод из бирачког списка.

Обавештење се доставља пре одржавања избора у року утврђеном законом.

VI. ПОСЕБНА ЕВИДЕНЦИЈА БИРАЧКИХ МЕСТА

12. Посебна евиденција бирачких места као електронска база података садржи назив јединице локалне самоуправе, назив, број, адресу, опис и седиште бирачког места.

Посебну евиденцију бирачких места као електронску базу података по одлукама органа за спровођење избора води Министарство за територију Републике Србије и посебно за територију сваке јединице локалне самоуправе.

Ажурирање посебне евиденције бирачких места врши се на основу акта органа за спровођење избора који се достављају

општинској односно градској управи односно Министарству одмах након доношења.

Ажурирање посебне евиденције бирачких места за територију јединице локалне самоуправе врши овлашћено лице за ажурирање бирачког списка градске, односно општинске управе.

Општинске, односно градске управе дужне су да у року од 24 часа писмено обавесте министарство о промени неког податка у посебној евиденцији бирачких места за јединицу локалне самоуправе. Уз обавештење доставља се и акт органа за спровођење избора.

Разврставање бирача на бирачка места за јединицу локалне самоуправе врше општинске, односно градске управе до момента закључења бирачког списка.

По закључењу бирачког списка разврставање бирача на бирачка места за све јединице локалне самоуправе врши Министарство уз техничку и другу помоћ градских и општинских управа.

VII. ЗАКЉУЧЕЊЕ БИРАЧКОГ СПИСКА

13. Решење о закључењу бирачког списка доноси и потписује министар надлежан за послове управе (у даљем тексту: Министар) или лице које он овласти у року и са садржајем утврђеним Законом о јединственом бирачком списку и оверава се печатом Министарства.

Министарство оверава штампане изводе из бирачког списка разврстане по јединицама локалне самоуправе и бирачким местима у земљи и иностранству.

Штампани изводи из бирачког списка разврстани по јединицама локалне самоуправе и бирачким местима у земљи и иностранству оверавају се на тај начин што се на последњој страници извода штампан редни број бирача са којим је закључен извод, потпис Министра или овлашћеног лица и отисак печата Министарства.

VIII. РАЗМЕНА ПОДАТАКА ЗА ПРОМЕНЕ У БИРАЧКОМ СПИСКУ ПО СЛУЖБЕНОЈ ДУЖНОСТИ

1. Министарство надлежно за унутрашње послове

14. Министарство надлежно за унутрашње послове податке из службених евиденција о пребивалишту и боравишту грађана на

којима се заснивају промене у бирачком списку, разврстане по врстама промена и јединицама локалне самоуправе, доставља Министарству електронским путем, које их даље разврстава по врстама промена и доставља општинским, односно градским управама надлежним за вршење промена у бирачком списку у роковима утврђеним законом.

Министарство надлежно за унутрашње послове доставља податке бирачког списка у текстуалној датотеци.

Подаци се испоручују у ћириличком формату, изузев података о адреси боравишта у иностранству, док се податак о имену, презимену и имену родитеља припадника националне мањине доставља и на језику и писму националне мањине.

Датотека је именована у формату JBS_MUP_ddmmgggg_hhmm.txt, ddmmgggg је датум експорта података у формату дд – дан, мм – месец и гтгг – година и hhmm је време експорта података у формату хх – час и мм – минут експорта података.

Министарство надлежно за унутрашње послове доставља податке преко веб сервиса, а уколико се не успостави такав начин комуникације слањем датотеке. Подаци се достављају у ћириличном формату по UTF-8 стандарду. У случају да се подаци шаљу преко датотеке, сепаратор реда је CR/LF а сепаратор колоне се усаглашава између учесника комуникације.

Посебна спецификација података, типови и дужине података као и шифарник промена, као Прилог 1 одштампани су уз ово упутство и чине његов саставни део.

2. Министарство надлежно за одбрану

15. Министарство надлежно за одбрану доставља Министарству спискове бирача који су на одслужењу војног рока, на војној вежби или школовању у јединицама или установама Војске Србије у року утврђеном законом.

Спискови који се достављају разврстани су по јединицама, односно установама Војске Србије поред података о бирачима прописаним Законом, садрже и податак о седишту (град, односно општина и адреса) јединице, односно установе.

Подаци у спискове уписују се у табеларној датотеци у ћириличком формату, а подаци о имену, презимену и имену родитеља припадника националне мањине уписују се и на језику и писму националне мањине.

Датотека је именована у формату JBS_MO_Naziv_ddmmgggg_hhmm.xls, где је Naziv назив Јединице/установе Војске Србије, ddmmgggg је датум креирања података у формату дд – дан, мм – месец и гггг – година и hhmm је време креирања података у формату xx – час и мм – минут креирања података.

Подаци се достављају у MS Excel документу и UTF-8 кодном распореду у ћириличном формату, а име и презиме и име родитеља припадника националне мањине и на писму националне мањине и морају бити наведени великим словима.

3. Министарство надлежно за правосуђе

16. Министарство надлежно за правосуђе доставља спискове бирача који су на извршењу кривичних санкција или у притвору у року утврђеном законом.

Спискови који се достављају разврстани су по заводима за извршење кривичних санкција (у даљем тексту: заводи), поред података о бирачима прописаним законом, садрже и податак о седишту (град, односно општина и адреса) завода.

Подаци у спискове уписују се у табеларној датотеци у ћириличком формату, а подаци о имену, презимену и имену родитеља припадника националне мањине уписују се и на језику и писму националне мањине.

Датотека је именована у формату JBS_MP_Naziv_ddmmgggg_hhmm.xls, где је Naziv назив Завода, ddmmgggg је датум креирања података у формату дд – дан, мм – месец и гггг – година и hhmm је време креирања података у формату xx – час и мм – минут креирања података.

Подаци се достављају у MS Excel документу и UTF-8 кодном распореду у ћириличном формату, а име и презиме и име родитеља припадника националне мањине и на писму националне мањине и морају бити наведени великим словима.

4. Регистар матичних књига

16а Министарство преузима податке из Регистра матичних књига који се односе на чињеницу смрти, као и друге податке од значаја за ажурирање, односно вршење промена по службеној дужности у јединственом бирачком списку.

Чињенице и подаци који су уписани у Регистар матичних књига, а који утичу на потпуност, тачност и благовременост вођења бирачког списка достављају се електронским путем општинским, односно градским управама надлежним за вршење промена у бирачком списку у року утврђеном законом.

IX. НАДЗОР

17. Надзор над вођењем бирачког списка и ажурирањем дела бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе врши управна инспекција преко управних инспектора кроз редовне и ванредне инспекцијске надзоре, у складу са законом.

Редовни инспекцијски надзори се врше по годишњем програму рада Управног инспектората.

Управни инспектор у вршењу надзора над вођењем бирачког списка овлашћен је да приступањем централном систему изврши проверу да ли се ажурно извршавају све обавезе вођења јединственог бирачког списка утврђене законом.

Надзор над ажурирањем дела бирачког списка за подручје јединице локалне самоуправе врши се непосредно у општинској, односно градској управи увидом и приступањем електронском систему за вођење дела бирачког списка и провером свих података о бирачима, свих службених евиденција као и доказа на основу којих се врше промене у бирачком списку и посредним надзором увидом у акте, евиденције, податке и документацију које се односе на део бирачког списка јединице локалне самоуправе.

Ванредни инспекцијски надзор обавезан је и врши се у години у којој се одржавају редовни избори, односно када се распишу ванредни избори.

X. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

18. Ово упутство ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Прилог 1.

ПОСЕБНА СПЕЦИФИКАЦИЈА ПОДАТАКА, ТИПОВИ
И ДУЖИНЕ ПОДАТАКА, КАО И ШИФАРНИК ПРОМЕНА

Назив	Тип поља и дужина	Опис
Јединствени матични број грађана	Текст, 13 карактера	ЈМБГ исправан и проверен према алгоритму за проверу ЈМБГ.
Име	Текст, 64 карактера	Име лица.
Презиме	Текст, 64 карактера	Презиме лица.
Име родитеља	Текст, 64 карактера	Име родитеља лица.
Датум рођења	Текст, 10 карактера	Датум рођења у формату дд.мм.гггг.
Место рођења	Текст, 64 карактера	Место и општина, односно град рођења, а ако је лице рођено у иностранству и држава рођења.
Пол	Текст, 1 карактер	Пол у формату М/Ж.
Општина пребивалишта	Број, 3 цифре	Шифра општине пребивалишта према шифарнику усаглашеном између учесника комуникације.
Место пребивалишта	Текст, 64 карактера	Насељено место пребивалишта.
Улица пребивалишта	Текст, 128 карактера	Улица пребивалишта.
Кућни број бројчани део пребивалишта	Број, 4 цифре	Број у формату 0000-9999, уколико је ББ уписати 0000.
Кућни број знаковни део пребивалишта	Текст, 1 карактер	Знаковни део броја.
Улаз пребивалишта	Текст, 5 карактера	Улаз пребивалишта.
Спрат пребивалишта	Текст, 5 карактера	Спрат пребивалишта.
Стан пребивалишта	Текст, 5 карактера	Стан пребивалишта.
Општина боравишта	Број, 3 цифре	Шифра општине боравишта према шифарнику усаглашеном између учесника комуникације.
Место боравишта	Текст, 64 карактера	Насељено место боравишта.
Улица боравишта	Текст, 128 карактера	Улица боравишта.

Назив	Тип поља и дужина	Опис
Кућни број бројчани део боравишта	Број, 4 цифре	Број у формату 0000-9999, уколико је ББ уписати 0000.
Кућни број знаковни део боравишта	Текст, 1 карактер	Знаковни део броја.
Улаз боравишта	Текст, 5 карактера	Улаз боравишта.
Спрат боравишта	Текст, 5 карактера	Спрат боравишта.
Стан боравишта	Текст, 5 карактера	Стан боравишта.
Држава боравка у иностранству	Број, 3 цифре	Шифра државе боравишта у иностранству према шифарнику усаглашеном између учесника комуникације.
Место боравишта у иностранству	Текст, 64 карактера	Назив места боравишта у иностранству.
Адреса боравишта у иностранству	Текст, 120 карактера	Адреса боравишта у иностранству.
Датум промене	Текст, 10 карактера	Датум настанка промене у систему МУП у формату дд.мм.гггг.
Врста промене	Број, 2 цифре	Врста промене према шифарнику усаглашеном између учесника комуникације.

Шифарник промена:

Шифра	Назив промене	Поља која се попуњавају
01	Одјава адресе пребивалишта	Стара адреса пребивалишта.
02	Пријава адресе пребивалишта	Нова адреса пребивалишта.
03	Одјава адресе боравишта	Стара адреса боравишта.
04	Пријава адресе боравишта	Нова адреса боравишта.
05	Одјава адресе боравишта у иностранству	Стара адреса боравишта у иностранству.
06	Пријава адресе боравишта у иностранству	Нова адреса боравишта у иностранству.
07	Стицање пунолетства	Подаци о лицу.
08	Стицање пунолетства на дан избора	Подаци о лицу.

П Р А В И Л Н И К

О НАКНАДИ ЗА ОВЕРУ ПОТПИСА БИРАЧА КОЈИ ПОДРЖИ ИЗБОРНУ ЛИСТУ КАНДИДАТА ЗА НАРОДНЕ ПОСЛАНИКЕ ИЛИ ПОСЛАНИКЕ, ПРЕДЛОГ КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ, ОДНОСНО ИЗБОРНУ ЛИСТУ КАНДИДАТА ЗА ОДБОРНИКЕ ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ*

Члан 1.

Овим правилником прописује се износ и начин плаћања накнаде за оверу потписа бирача који подржи изборну листу кандидата за народне посланике или посланике, предлог кандидата за председника Републике, односно изборну листу кандидата за одборнике јединице локалне самоуправе.

Члан 2.

За оверу потписа бирача који подржи изборну листу кандидата за народне посланике или посланике, предлог кандидата за председника Републике, односно изборну листу кандидата за одборнике јединице локалне самоуправе пред основним судом или општинском, односно градском управом плаћа се накнада у износу од 30 динара.

За оверу потписа бирача који подржи изборну листу кандидата за народне посланике или посланике, предлог кандидата за председника Републике, односно изборну листу кандидата за одборнике јединице локалне самоуправе пред јавним бележником плаћа се накнада у износу од 30 динара, која обухвата и порез на додатну вредност.

Јавном бележнику не припадају друге награде ни накнаде које су предвиђене Јавнобележничком тарифом.

* „Службени гласник РС“, бр. 16/22, 20/22 и 93/23.

Члан 3.

Накнаду за оверу потписа бирача плаћа подносилац изборне листе, односно предлога кандидата за председника Републике, које је бирач подржао.

Ако коалиција политичких странака подноси изборну листу, односно предлог кандидата за председника Републике, чланице коалиције солидарно су обавезне за плаћање накнаде. Исто важи и ако изборну листу, односно предлог кандидата за председника Републике подноси група грађана.

Члан 4.

Ако оверу потписа бирача врши основни суд, накнада за оверу потписа плаћа се на рачун прописан за уплату судске таксе и приход је буџета Републике Србије.

Ако оверу потписа бирача врши општинска, односно градска управа, накнада за оверу потписа плаћа се на рачун прописан за уплату административне таксе и приход је буџета Републике Србије.

Ако оверу потписа бирача врши јавни бележник, накнада за оверу потписа плаћа се на рачун јавног бележника.

Члан 5.

Даном ступања на снагу овог правилника престају да важе Правилник о накнади за оверу потписа бирача који подржи изборну листу за избор народних посланика („Службени гласник РС“, бр. 12/16 и 70/20), Правилник о накнади за оверу потписа бирача који подржавају предлог кандидата за председника Републике („Службени гласник РС“, број 11/17) и Правилник о накнади за оверу потписа бирача који подржи изборну листу за избор одборника („Службени гласник РС“, бр. 12/16 и 70/20).

Члан 6.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

СЛУЖБЕНИ
ГЛАСНИК

**ЗБИРКА
ОПШТИХ
АКТА
ЗА СПРОВОЂЕЊЕ
ИЗБОРА
У РЕПУБЛИЦИ
СРБИЈИ**

